

دانشگاه صنعتی شهرود

دانشکده عمران و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد عمران - سازه

طراحی بهینه قابهای بتن مسلح با (L/H)های متفاوت با توجه به روند تشکیل مفاصل پلاستیک

استاد راهنمای اول :

دکتر علی کیهانی

استاد راهنمای دوم :

دکتر اصغر وطنی اسکویی

دانشجو :

جواد برزین تند

تابستان ۸۵

چکیده

عملکرد غیر خطی سازه تحت زلزله های شدید، با ایجاد مفاصل پلاستیک، تاثیر بسزایی در شکل پذیری سیستم و پایداری سازه دارد. عواملی همچون نحوه تشکیل مفاصل پلاستیک و روند توزیع آنها در عناصر سازه، در مکانیزم گسیختگی سازه نقش مهمی را داراست.

در طراحی لرزه ای سازه، بر اساس معیار مقاومت، نقش مفاصل پلاستیک بر مکانیزم سازه به طور دقیق نمی تواند تاثیر گذار باشد. لذا در زلزله های گذشته اکثر سازه هایی که بر اساس معیار مقاومت طراحی شده اند، تجمع مفاصل پلاستیک در بخشهایی از سازه (معمولأً طبقات تحتانی) باعث شده است که آسیب در سازه توزیع یکنواخت و معقولی را نداشته باشد. در سالهای اخیر با استفاده از نرم افزارها، امکان تحلیل غیرخطی سازه ها بیش از پیش فراهم شده است. لذا با استفاده از نرم افزارهایی که قابلیت بررسی عملکرد غیرخطی سازه را دارند، می توان با توزیع منطقی و یکنواختی از مفاصل پلاستیک، طراحی مناسبی جهت مکانیزم پایداری ساختمان در نظر گرفت.

در این پایان نامه، نحوه تشکیل مفاصل پلاستیک در قابهای خمشی بتن مسلح با شکل پذیری متوسط بررسی شده است. برای رسیدن به این هدف ۸۰ قاب خمشی بتن مسلح با شکل پذیری متوسط و با تعداد طبقات، طول و تعداد دهانه های متغیر و ارتفاع ثابت تحت تحلیل استاتیکی غیر خطی قرار گرفتند و بر حسب سطح عملکرد مورد نظر در قابها (سطح عملکرد ایمنی جانبی) مفاصل رخ داده در آنها مشخص شد و با روش سعی و خطا و تغییر ابعاد اعضاء قابهای اولیه، که براساس آیین نامه ACI طراحی شده بودند، تلاش گردید که روند تشکیل مفاصل پلاستیک در قاب حاصل شده، برای جابجایی جانبی برابر با تغییر مکان هدف قابهای اولیه، یک روند منطقی و مشخصی داشته باشد و تا حد ممکن مفاصل پلاستیک فقط در تمام تیرهای قابها ایجاد شود.

مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی نشان می دهد که، تغییر مکانهای نسبی طبقات در قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه تا حدودی به یکدیگر نزدیک می باشند. این امر بر توزیع مناسب جذب انرژی بین طبقات تأثیر مثبت خواهد گذاشت. از طرفی مقایسه بین سختی جانبی موثر قابهای اولیه و نهایی نشان می دهد که به جزء در موارد خاص، آن هم در بعضی از قابهای ۳ طبقه با طول دهانه های بلند، مقدار سختی جانبی موثر قابهای نهایی از قابهای اولیه کمتر خواهد بود، بنابراین می توان گفت که قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه، نرمرد می باشند.

کلمات کلیدی: قابهای خمشی بتن مسلح، تحلیل استاتیکی غیرخطی، مفاصل پلاستیک، طراحی لرزه ای

تقدیم به:

پدر بزرگوار

و

مادر عزیزم

که همواره یار و پشتیبان من بوده اند

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از جناب دکتر علی کیهانی و جناب دکتر اصغر وطنی اسکویی که در راهنمایی اینجانب نقش ارزنده‌ای داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

همچنین از آقایان مهندس ملک، مهندس بدرلو، مهندس تقی پور، مهندس جوهرزاده و مهندس نوروزی به خاطر راهنماییها و پیشنهاداتشان قدردانی می‌نمایم.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه
۳	فصل اول: اصول و مبانی طراحی لرزه ای بر اساس عملکرد
۴	۱-۱- مقدمه
۸	۱-۲- دستورالعمل های طراحی براساس عملکرد
۱۰	۱-۳- مراحل مهندسی زلزله براساس عملکرد
۱۱	۱-۴- اهداف طراحی براساس عملکرد
۱۲	۱-۴-۱- سطوح عملکردی
۱۲	۱-۴-۱-۱- سطوح عملکرد تعریف شده توسط FEMA
۱۲	۱-۴-۱-۲- سطوح عملکرد تعریف شده توسط SEAOC
۱۵	۱-۴-۲- سطوح خطرپذیری لرزه ای
۱۶	۱-۴-۳- بررسی اهداف عملکردی
۱۸	۱-۵- مدلسازی
۱۸	۱-۶- پیچش
۱۹	۱-۷- روش های تحلیل سازه
۲۰	۱-۷-۱- روش استاتیکی خطی (LSP)
۲۰	۱-۷-۲- روش دینامیکی خطی (LDP)
۲۱	۱-۷-۳- روش استاتیکی غیر خطی (NSP)
۲۲	۱-۷-۴- روش دینامیکی غیر خطی (NDP)
۲۳	۱-۸- انتخاب روش تحلیل مناسب
۲۴	فصل دوم: کلیات و مفاهیم اساسی تحلیل استاتیکی غیر خطی و روش ضرایب جابجایی
۲۵	۱-۲- مقدمه
۲۶	۲-۱- آنالیز استاتیکی غیر خطی
۲۷	۲-۲- پیشینه تحلیل بار افزون
۳۲	۲-۳- دو مورد جهت انجام تحلیل بارافزون
۳۲	۲-۴-۱- تغییر مکان هدف
۳۲	۲-۴-۲- روش طیف ظرفیت
۳۴	۲-۴-۳- روش وتری یا روش خطی معادل
۳۴	۲-۴-۴- روش ضرایب جابجایی
۳۵	۲-۴-۵- شکل توزیع بار جانبی
۳۷	۲-۴-۶- الگوی بار یکنواخت
۳۷	۲-۴-۷- الگوی بار مثلثی معکوس
۳۷	۲-۴-۸- الگوی بار سازگار با شکل مودی
۳۸	۲-۴-۹- الگوی بار اصلاح شونده

صفحه	عنوان
۳۹	۵-۲- منحنی ظرفیت
۴۰	۶-۲- مزایای کاربرد تحلیل بارافزون در طراحی بر اساس عملکرد سازه
۴۲	۷-۲- محدودیتهای کاربرد تحلیل بار افزون
۴۳	۸-۲- تعیین نقطه عملکرد به روش ضرایب جابجایی
۴۳	۱-۸-۲- مدل رفتار دو خطی نیرو- تغییر مکان سازه
۴۴	۲-۸-۲- محاسبه زمان تناوب اصلی موثر
۴۵	۳-۸-۲- تعیین تغییر مکان هدف
۴۹	فصل سوم: کلیاتی پیرامون SAP2000
۵۰	۱-۳- مقدمه
۵۰	۲-۳- مفصل پلاستیک
۵۳	۳-۳- قابلیت های نرم افزار SAP2000
۵۵	۴-۳- بررسی مدل سازی غیر خطی در نرم افزار SAP2000
۵۶	۱-۴-۳- حالت غیر خطی مصالح
۵۷	۲-۴-۳- حالت غیر خطی هندسی
۵۸	۵-۳- خصوصیات مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP2000
۵۸	۱-۵-۳- مفصل پلاستیک محوری (P)
۶۰	۲-۵-۳- مفصل پلاستیک خمشی (M) یا خمشی محوری (PMM)
۶۱	۳-۵-۳- مفصل پلاستیک برشی (V)
۶۲	۶-۳- تعیین طول مفصل پلاستیک
۶۴	فصل چهارم: مطالعات کامپیوترا
۶۵	۱-۴- مقدمه
۶۵	۲-۴- فرضیات طراحی
۶۸	۳-۴- تحلیل و طراحی قابها
۶۹	۴-۴- مدل سازی برای آنا لیز غیر خطی
۷۱	فصل پنجم: ارائه نتایج مطالعات کامپیوترا
۷۲	۱-۵- بررسی روند تشکیل مفاصل پلاستیک در اعضاء مدلها
۸۲	۲-۵- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۳ طبقه
۹۳	۳-۵- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۴ طبقه
۱۰۴	۴-۵- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۵ طبقه
۱۱۴	۵-۵- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۶ طبقه
۱۲۱	فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۲۲	۱-۶- نتیجه گیری
۱۲۴	۲-۶- پیشنهادات
۱۲۵	مراجع
۱۲۷	پیوست (الف)

فهرست اشکال

صفحه	شكل
۲۷	شكل ۱-۲- نمایش تبدیل سیستم چند درجه آزادی به سیستم یک درجه آزادی معادل
۲۹	شكل ۲-۲- نمایش نیرو- تغییر مکان برای سیستم یک درجه آزادی معادل
۳۳	شكل ۲-۳- روش طیف ظرفیت- نمودارهای ظرفیت و تقاضا
۳۳	شكل ۲-۴-۲- مراحل تعیین نقطه عملکرد به روش طیف ظرفیت
۳۴	شكل ۲-۵-۲- تغییرات سختی وتری در روش خطی معادل
۳۵	شكل ۲-۶- فرم دو خطی منحنی ظرفیت در روش ضرایب جابجایی
۳۹	شكل ۲-۷-۲- منحنی ظرفیت سازه
۴۴	شكل ۲-۸-۲- منحنی ساده شده نیرو- تغییر مکان
۵۱	شكل ۳-۱- (الف) تیر ساده؛ (ب) نمودار لنگر خمشی
۵۱	شكل ۳-۲- حالت تنفس و کرنش قبل از تسلیم
۵۲	شكل ۳-۳- حالت تنفس و کرنش به صورت پلاستیک ناقص
۵۳	شكل ۳-۴- عملکرد مفصل پلاستیک
۵۳	شكل ۳-۵- تیر ساده
۵۸	شكل ۳-۶- نحوه تعریف خصوصیات مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP2000
۵۹	شكل ۳-۷- رابطه نیرو- جابجایی در مفصل پلاستیک محوری
۶۰	شكل ۳-۸- رابطه لنگر- دوران در مفاصل پلاستیک خمشی
۶۲	شكل ۳-۹- رابطه نیرو- جابجایی در مفاصل پلاستیک برشی
۶۶	شكل ۴-۱- قابهای انتخاب شده برای مطالعه
۷۴	شكل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۱ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۷۵	شكل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۷۶	شكل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۷۷	شكل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۷۸	شكل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۷۹	شكل ۴-۶- ماکریم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۳ طبقه بر اثر توزیع بار مثلثی
۸۰	شكل ۴-۷- ماکریم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۳ طبقه بر اثر توزیع بار یکنواخت
۸۵	شكل ۴-۸- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۱ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۸۶	شكل ۴-۹- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۸۷	شكل ۴-۱۰- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت

۸۸	شکل ۱۱-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۸۹	شکل ۱۲-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۹۰	شکل ۱۳-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۴ طبقه بر اثر توزیع بار مثلثی
۹۱	شکل ۱۴-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۴ طبقه بر اثر توزیع بار یکنواخت
۹۶	شکل ۱۵-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۱ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۹۷	شکل ۱۶-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۹۸	شکل ۱۷-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۹۹	شکل ۱۸-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۰۰	شکل ۱۹-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۰۱	شکل ۲۰-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۵ طبقه بر اثر توزیع بار مثلثی
۱۰۲	شکل ۲۱-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۵ طبقه بر اثر توزیع بار یکنواخت
۱۰۶	شکل ۲۲-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۱ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۰۷	شکل ۲۳-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۰۸	شکل ۲۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۰۹	شکل ۲۵-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۱۰	شکل ۲۶-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و یکنواخت
۱۱۱	شکل ۲۷-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۶ طبقه بر اثر توزیع بار مثلثی
۱۱۲	شکل ۲۸-۵- ماکزیمم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۶ طبقه بر اثر توزیع بار یکنواخت
۱۱۶	شکل ۲۹-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای یک دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس
۱۱۶	شکل ۳۰-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای یک دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت
۱۱۷	شکل ۳۱-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای دو دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس
۱۱۷	شکل ۳۲-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای دو دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت
۱۱۸	شکل ۳۳-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای سه دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس
۱۱۸	شکل ۳۴-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای سه دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت
۱۱۹	شکل ۳۵-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای چهار دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس
۱۱۹	شکل ۳۶-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای چهار دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت
۱۲۰	شکل ۳۷-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای پنج دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس
۱۲۰	شکل ۳۸-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای پنج دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

فهرست جداول

جدول

صفحه

۱۳	جدول ۱-۱- سطوح عملکرد مختلف و شاخص خرابی
۱۴	جدول ۱-۲- سطوح عملکرد مختلف و شاخص خرابی (SEAOC)
۱۵	جدول ۱-۳- سطوح مختلف زلزله طرح ارائه شده توسط FEMA-273
۱۶	جدول ۱-۴- سطوح مختلف زلزله طرح ارائه شده توسط SEAOC
۱۷	جدول ۱-۵- اهداف عملکردی توصیه شده توسط FEMA
۱۷	جدول ۱-۶- اهداف عملکردی توصیه شده توسط SEAOC
۴۶	جدول ۲-۱- مقادیر ضریب C_0
۴۷	جدول ۲-۲- مقادیر ضریب C_m
۴۷	جدول ۲-۳- مقادیر ضریب C_2
۸۱	جدول ۵-۱- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۳ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء
۹۲	جدول ۵-۲- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۴ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء
۱۰۳	جدول ۵-۳- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۵ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء
۱۱۳	جدول ۵-۴- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۶ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء

کشور ایران به عنوان یکی از کشورهای زلزله خیز جهان در طی سالیان گذشته همواره در معرض زلزله‌های ویران کننده قرار داشته است. شرایط طبیعی زمین ساختاری ایران از نقطه نظر استعداد وقوع زلزله‌های مخرب ایجاب می‌کند که مسئله مصون سازی جامعه را از هر لحاظ در مقابل آثار زلزله به طور جدی در دستور کار قرار گیرد و به ویژه از نظر ایجاد بناهای مقاوم در برابر زلزله به طور جدی مراجعات گردیده و مقررات مربوطه به مرحله اجرا در آید.

در میان سیستمهای سازه‌ای مورد استفاده در سازه‌ها، سیستم قاب خمشی در کشور ما در طیف وسیعی بکار می‌رود لذا شناخت دقیق و کامل عملکرد این سیستم در مقابل زلزله‌ها یک امر واجب و ضروری می‌باشد. از آنجا که نوع مکانیزم شکست سازه روی شکل پذیری و مقاومت و توزیع خسارت اثر مستقیم دارد بنابراین سعی می‌شود سازه طوری طراحی گردد که مکانیزم شکست بطوری باشد که این خصوصیات سازه را بهتر کند. اگر شکست سازه بصورت سراسری باشد چون شکل پذیری سازه نیز بهتر می‌شود در نتیجه شکست بصورت نرم اتفاق می‌افتد و شکست ترد رخ نمی‌دهد، بنابراین در هنگام زلزله افرادی که در ساختمان ساکن هستند فرصت پیدا می‌کنند که ساختمان را تخلیه نمایند.

با توجه به اینکه طراحی آیین نامه‌ای بر حسب مقاومت می‌باشد و بدون در نظر گرفتن ظرفیت سازه این کار انجام می‌شود در این حالت در اکثر سازه‌ها هنگام رخداد زمین لرزه‌ای شدید آسیب‌های جدی وارد شده و سازه را از استفاده مجدد خارج می‌کند. از سوی دیگر معیارهای آیین نامه‌ای در مورد سازه‌های بتُنی که انتظار برآورده شدن سطوح عملکرد استفاده بی وقفه (IO، آیمنی جانبی (LS) و آستانه فرو ریزش (CP) می‌رود، پاسخگو نمی‌باشند و چون طراحی بر حسب مقاومت بعضاً، باعث آسیب دیدن طبقات تحتانی سازه می‌شود، بنابراین می‌توان گفت، طراحی مناسب طراحی می‌باشد که آسیب و رخداد مفاصل پلاستیک در ارتفاع ساختمان توزیع یکنواخت و

مشخصی داشته باشد. لازم به ذکر است که در آیین نامه ۲۸۰۰ ایران برای رسیدن به این هدف یک نسبت مقاومت ستون به تیر داده شده است که برای بهبود مکانیزم شکست می باشد.

البته توجه به این نکته ضروری است که هر چند حصول اطمینان از نوع شکست سراسری هنوز کاملاً میسر نیست، در نظر گرفتن معیارهای طراحی و امکان طراحی سازه طوریکه حتی بدون دست یابی به مکانیزم شکست سراسری بتواند زلزله شدید را تحمل کند خیلی مهم به نظر می رسد، زیرا قوانین طراحی ساده ای که باعث شکست سازه از نوع سراسری شوند هنوز در دسترس نمی باشد. در این تحقیق در فصل اول با اشاره کلی به مورد قابل بحث در طراحی براساس مقاومت و لزوم استفاده از روش طراحی جدید، به معرفی روش طراحی بر اساس عملکرد پرداخته می شود. در فصل دوم به معرفی کلیات و مفاهیم تحلیل استاتیکی غیر خطی و همچنین روش ضرایب جابجایی که برای بدست آوردن تغییر مکان هدف قابهای مورد مطالعه استفاده شده است، می پردازیم. در فصل سوم قابلیتهای نرم افزار SAP2000 برای تحلیل استاتیکی غیر خطی سازه ها بیان می شود. در فصل چهارم اشاره به فرضیات اولیه طراحی و طرحی اولیه قابها و همچنین مدل سازی برای آنالیز غیر خطی قابها خواهد شد. در فصل پنجم نتایج انجام کارهای کامپیوتروی آورده شده و به مقایسه نمودار ظرفیت، تغییر مکان نسبی طبقات و همچنین سختی قابها بر هر دو نوع توزیع بار جانبی بر روی مدلهای اولیه و نهایی پرداخته خواهد شد. در فصل ششم نتیجه هایی که از این تحقیق بدست آمده بصورت خلاصه آورده می شود و همچنین توصیه هایی در مورد طراحی پیشنهاد می شود.

برای ارائه واضح تر و کاملتر مطالعات انجام شده پیوست (الف) که مربوط به نمایش مفاصل پلاستیک ایجاد شده در گام آخر در قابهای اولیه و نهایی بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانبی می باشد، به همراه ابعاد مقاطع قابهای طراحی شده بر اساس آیین نامه ACI و همچنین نسبت تنش ایجاد شده در اعضاء قائم قابها آورده شده است.

فصل اول

اصل و مبانی طراحی لرزه‌ای
بر اساس عملکرد

طراحی برای مقاومت در برابر زمین لرزه کاری است دشوار. نه به دلیل اینکه روش های پیشنهادی موجود سخت می باشند، بلکه به این دلیل که طبیعت بارگذاری زمین لرزه با دیگر بارها همچون باد تفاوت داشته و از آین رو آن را مشکل می نماید. طراحی مقاوم از دو جهت آسان نمی باشد: اول آنکه بارگذاری بصورت دینامیکی است و در چند سیکل انجام می گیرد، لذا باید شناخت خوبی از رفتار ساختمان در این نوع بارگذاری داشت. دوم آنکه، ضوابط موجود، اجزاء شکست سازه را در زمین لرزه های قوی می دهد (البته بدون فرو ریختگی)، در حالی که در شرایط بارهای دیگر همچون باد، این چنین نمی باشد و حتی کوچکترین خسارت نیز قابل قبول نیست. [۱۲]

آیین نامه های طراحی کنونی سازه ها در برابر زلزله عمدتاً با هدف کاهش تلفات جانی ناشی از زلزله تدوین شده اند و تجارب بدست آمده از زلزله های اخیر نیز نشان دهنده کارآمدی آنها در زمینه کاهش تلفات ناشی از زلزله بوده است. از طرف دیگر زلزله های بزرگ سالهای اخیر نشانگر اینست که میزان خسارت های سازه ای و غیرسازه ای وارد به سازه ها در برخی موارد بسیار شدید بوده و خسارات مالی سنگین به دنبال داشته است. بنظر می رسد اشکالی که در روش های طراحی مرسوم و آیین نامه های کنونی وجود دارد اینست که عملکرد سازه و اجزای آن بطور صریح قابل ارزیابی نمی باشد، بدین منظور در سالهای اخیر روش طراحی بر اساس عملکرد مورد توجه بسیار قرار گرفته است. هدف از طراحی براساس عملکرد اینست که بتوان سازه ای ساخت که عملکرد آن در مقابل زلزله های مختلف قابل پیش بینی باشد و کارفرمای پروژه و طراح بتوانند عملکرد مورد نظر را بسته به هدف سازه انتخاب کنند. البته شاید این ایده بسیار قدیمی باشد، اما مشکلاتی از قبیل عدم شناخت دقیق از رفتار زلزله و نیز پیچیدگی های رفتاری سازه در محدوده رفتار غیرخطی، تحقق علمی این روش طراحی را تا سالیان اخیر به تعویق انداخته است. مساله مهم دیگر این است که چگونه اهداف

عملکردی کیفی سازه بصورت کمی و فرمول شده در آیین نامه ها وارد شود. در چندسال اخیر برای استاندارد و فرموله گردن روش طراحی براساس عملکرد تلاش های فراوانی صورت گرفته است. [۱۴] محققین براساس مطالعاتی که بر روی اثرات زمین لرزه های اخیر همچون زمین لرزه Northridge آمریكا در سال ۱۹۹۴ و زمین لرزه kobe در ژاپن در سال ۱۹۹۵ و ... انجام دادند مشاهده کردند سازه هایی که با آیین نامه های متداول طراحی شده اند از لحاظ تامین امنیت و سلامت جانی ساکنین عملکرد خوبی از خود نشان داده اند ولی میزان خسارت و آسیب وارده بر سازه ها، مخصوصا برای سازه هایی که از لحاظ اقتصادی و یا از لحاظ نوع کارائی آنها، حائز اهمیت بوده اند به طور غیرمتربقه بالا بوده است.

این عملکرد سازه ها در مقابل زمین لرزه، برای بعضی از سازه ها توجیه اقتصادی دارد ولی برای بعضی از سازه ها که از لحاظ اقتصادی و یا نوع کارائی آنها مانند بیمارستان ها، ایستگاه آتش نشانی، اورژانس، موزه ها و ... دارای اهمیت بالایی هستند توجیه اقتصادی نداشته و ضرر و زیان و هزینه های بالائی را به اقتصاد کشور اعمال می کند.

علت چنین رفتاری از سازه ها در مقابل زلزله را می توان در نحوه و روش آیین نامه های متداول جستجو کرد. در طراحی با آیین نامه های متداول انتظار می رود که در ساختمان هایی که قادر به مقاومت در برابر زمین لرزه های جزئی هستند خسارت چندان مهمی رخ ندهد و در زمین لرزه های متوسط با خسارت قابل جبران و در زمین لرزه های اصلی بدون فروریزش سیستم سازه ای باشد. در واقع در آین آیین نامه ها انتظار می رود حداقل معیارهای لازم جهت حفظ امنیت ساکنین ساختمان در هنگام وقوع زلزله با اعمال این ابزارها تامین شود.

این آئین نامه ها فاقد مکانیزم لازم جهت کنترل ساختمان ها در سطوح عملکرد متفاوت می باشند. به عبارت دیگر این آیین نامه ها بر پایه یک روش تجویزی شامل یکسری ضوابط پایه ای هستند که انتظار می رود سطح عملکرد از پیش تعیین شده ای را برای یک ساختمان در یک سطح

خطر مشخص تامین نمایند. به عنوان مثال هرگاه مالک ساختمانی سطح رفتاری و عملکردی بالاتری را نسبت به آنچه که در آیین نامه های معمول از پیش تعریف شده است برای ساختمانش برای سطح خطر خاصی مدنظر داشته باشد، روش های تجویزی قادر به ارائه طریق به مهندس طراح نخواهد بود. موضوع فقط محدود به عدم تعریف سطوح عملکردی ساختمان در سطح خطر لرزه ای متفاوت نیست بلکه مهم تر از آن ابزار لازم جهت بررسی این مورد معین و تعریف نشده است. علاوه بر آن باید اضافه کرد که تجربه زلزله های گذشته نشان داده است که ساختمان های طراحی شده با آیین نامه های متداول سطح عملکردی یکسانی را در هنگام وقوع زلزله از خود نشان نداده اند و حتی بعضی از آنها عملکردی پایین تر از آنچه که انتظار می رفت نشان داده اند.

در ارزیابی عملکرد لرزه ای ساختمان موجود و کلیه اجزاء تشکیل دهنده آن برای یک سطح خطر مشخص استفاده از روش های تجویزی، دیگر جوابگو نخواهد بود. بنابر این در چند سال اخیر مطالعات و تحقیقات بسیاری انجام شده و در میان محققین یک توافق کلی بوجود آمده که در آینده طراحی سازه ها در برابر زمین لرزه نیاز به رسیدن چندین حالت از اهداف عملکرد سازه در تراز زمین لرزه مقرر شده می باشد. در واقع طراحی و ارزیابی سازه براساس عملکردی که از سازه در سطح زمین لرزه مشخص انتظار می رود، صورت می پذیرد.

ایده تعریف اهداف عملکرد سازه ها در طراحی سازه های جدید و بهسازی ساختمان های موجود استفاده می شود. منظور از بهسازی سازه های موجود، تامین عملکردی که برای آن سازه در زمین لرزه موردنظر در نظر گرفته شده، می باشد.

همانطور که قبلا ذکر گردید آیین نامه های متداول فاقد مکانیزم لازم جهت کنترل ساختمان ها در سطوح عملکرد متفاوت هستند. در اینجا به برخی از این محدودیت ها اشاره می شود: اولین موضوعی که می توان به آن اشاره نمود نحوه طراحی و یا ارزیابی سازه های موجود می باشد. در واقع اگر بخواهیم اهداف عملکرد را در سازه موردنظر بررسی کنیم نیاز به ارزیابی دقیق سازه می باشد.

همواره باید به این نکته توجه شود که ارزیابی دقیق سازه براساس آنالیز دقیق آن در تراز زمین لرزه مقرر مقدور خواهد بود که وابسته به رفتار سازه در آن سطح زمین لرزه می باشد. در آیین نامه های متدالو اصول نحوه آنالیز و طراحی براساس نیرو و یا تنش می باشد. از دو جهت می توان محدودیت های موجود در این روش را مورد بررسی قرار داد.

اول اینکه روش نیرو مربوط به آنالیز الاستیک می باشد که به ندرت این حالت در مهندسی زلزله وجود دارد. در روش های تدوین شده مرسوم برای اینکه از روش نیرو استفاده گردد از روش تجربی ضرائب کاهش نیرو (مقاومت) و یا ضریب R استفاده می شود. از طرفی تعیین ضریب R به سبب گوناگونی و گستردگی بودن شکل های سازه ای و تعداد زیاد مجھولات پیچیده کاری مشکل بوده و در بعضی از مواقع دقت لازم را تامین نمی کند.

دوم اینکه در طراحی براساس نیرو رابطه مشخصی بین مقاومت و آسیب واردہ در سازه و یا اجزاء وجود ندارد. این در حالی است که با داشتن مقادیر واقعی تغییر شکل های به وجود آمده در سازه می توان خسارت به وجود آمده در آن را به خوبی مدل کرد.

بنابراین ارزیابی و طراحی براساس تغییر مکان روشنی است که می تواند محدودیت های فوق را تا حدی مرتفع سازد. این در حالی است که طراحی براساس عملکرد و طراحی براساس تغییر مکان به طور قابل معاوضه استفاده می شوند.

آن براساس این تفکر پایه ریزی شده است که عملکرد سازه براساس ارتباط با خسارت و آسیبی که به سازه می رسد تعیین شده و ارتباط بین این دو، تغییر مکان و یا تغییر مکان نسبی بوجود آمده در سازه و یا اجزاء آن می باشد. همواره این تلاش صورت گرفته که یک ارتباطی بین مجموع خسارت سیستم های سازه ای مختلف و تغییر مکان برای تراز های مختلف حرکات زمین صورت گیرد ولی باید به این نکته توجه شود که پارامتر طراحی تغییر مکان ممکن است به قدر کافی همه اهداف عملکرد را برای سیستم سازه ای و یا غیر سازه ای کنترل نکند.

دومین محدودیتی که می توان به آن اشاره کرد بحث مهم ظرفیت و تقاضای لرزه ای سازه ها می باشد که در این آئین نامه ها بحث ظرفیت و تقاضا نامشخص و نامعلوم است. این در حالی است که با داشتن دیاگرام ظرفیت و تقاضای لرزه ای سازه ها می توان رفتار و یا عملکرد سازه را برای سطح زمین لرزه مورد نظر ارزیابی نمود.

با پیشرفت های چند سال گذشته روش هایی برای تعیین ظرفیت و تقاضای سازه ها ارائه شده که مبنای کار آنها روش های آنالیز غیرخطی مانند روش دینامیکی و روش های ساده شده می باشد. از روش های تحلیل غیرخطی ساده شده می توان از روش Pushover نام برد که مبنای کار دستورالعمل های طراحی براساس عملکرد می باشد. [۱۵]

۱- دستورالعمل های طراحی براساس عملکرد

مهندسی زلزله براساس عملکرد یک روش جدید در طراحی مقاوم در مقابل زلزله می باشد. طراحی براساس عملکرد، بیشتر از آنکه براساس فرمول های آئین نامه ای تجربی تجویزی باشد، کوششی برای پیش گویی رفتار سازه ها با سطح عملکرد لرزه ای قابل پیش گویی است. بنابراین اهداف عملکردی مانند خدمت رسانی بی وقه، ایمنی جانی و آستانه فروریزش برای تعریف اینکه ساختمان از یک زلزله طرح پیروی کند، مورد استفاده قرار می گیرد. تا اندازه ای می توان گفت که طراحی لرزه ای براساس عملکرد، حالت های حدی طراحی هستند که برای پوشاندن محدوده مختلف و پیچیده پی آمده ای که مهندسین زلزله با آنها مواجه می شوند، گستردگی شده اند. [۷] با توجه به موارد ذکر شده در قسمت قبل، برای ارزیابی عملکرد لرزه ای ساختمان موجود و کلیه اجزاء تشکیل دهنده آن برای یک سطح خطر مشخص، استفاده از روش تجویزی دیگر جوابگو نخواهد بود. بنابراین در اکثر کشورها دستورالعمل هایی تهیه شده که مجموعه اصول فلسفه طراحی براساس عملکرد، به عنوان چارچوب کلی برگزیده شده است. گزارشات ATC¹, NEHRP², FEMA, SEAOC از جمله

1- Applied Technology Council

2- Federal Emergency Management Agency

اسنادی هستند که فلسفه طراحی در آنها براساس عملکرد می باشد که در زیر با بعضی از آنها آشنا می شویم:

ATC-14: برآورد لرزه ای ساختمان های موجود

ATC-40: ارزیابی لرزه ای و بهسازی ساختمان های بتني

FEMA-273: دستورالعمل بهسازی لرزه ای ساختمان های موجود

FEMA-350: طراحی لرزه ای برای سازه های قاب خمشی فلزی جدید

سنند Vision 2000 بوسيله مهندسين سازه كاليفرنيا (SEAOC) تهيه شده است. هدف SEAOC ارائه و توسيعه چهارچوب های مربوط به روش هايی است که منجر به طراحی سازه ها براساس عملکرد لرزهای می شود که قادر به منطبق کردن چندین هدف عملکردی است. در اين سنند ضمن ارائه مشخصات مربوط به سطوح عملکرد سیستم های سازه ای و غیرسازه ای، عملکردهای مربوطه با محدودکردن تغييرمکان نسبی به پنج سطح عملکرد تقسيم می شود.

سنند ATC-40 مربوط به ساختمان های بتني می باشد که دراين سنند تاكيد به استفاده از روش طيف ظرفيت (در فصل دوم توضيح داده خواهد شد) می باشد. دستورالعمل هايی برای ارزیابی و بهسازی لرزه ای (FEMA 273 & 274) نيز با مشارکت كميته امنيت لرزه ای ساختمان (BSSC) و كميته تكنولوجی کاربردي (ATC)، تهيه شده است. اين سنند ملاک طراحی و راهنمایي های لازم جهت مقاوم سازی لرزه ای ساختمان های موجود تهيه می کند. [۱۵] اگر چه اين سنند برای بهسازی ساختمان های موجود نوشته شده است، ولی روش های شرح داده شده در آن به همان اندازه برای طراحی ساختمان های جدید نيز قابل اجرا است. برعكس سنند ATC-40، اين پيشنهادات برای همه مصالح ساختماني و برای تعريف حدود قابل قبول آنالیز خطی و همچنین آنالیز غيرخطی، قابل اجرا می باشد. [۷]

۱-۳-۱- مراحل مهندسی زلزله براساس عملکرد

در یک دیدگاه کلی می توان طراحی لرزه ای را در دو مرحله انجام داد. در اولین و معمولاً مهمترین مرحله، پیکربندی و اساس یک سیستم سازه ای کارا (مشخصات سازه ای) با ملاحظه و تعیین خطرات لرزه ای و ژئوتکنیکی (مشخصات ساختگاه) و تمامی شرایط حدی محتمل از محدوده سرویس دهی تا حریم شرایط حدی نهایی (اهداف عملکردی مورد نظر) تشکیل می یابد. این مرحله مجموعه هنر مهندسی زلزله و طراحی لرزه ای سازه ها را شامل می شود که شاید نتوان قوانین کاملاً ثابت و بلا تغییری را بر فکر و اندیشه همه مهندسان و طراحان برگزید. به طور عمومی این مرحله براساس دانش عملکرد لرزه ای ساختمان و تجربیات و قضاوت های مهندس طراح صورت می گیرد.

در این مرحله قوانین و دانسته های موجود از اصول رفتار الاستیک و غیرالاستیک سازه، و آگاهی از تخمین نیروهای حاصل از تحریکات زمین لرزه برای دستیابی به یک طرح کارآمد کفايت می نماید.

با تعیین سیستم سازه ای و اهداف عملکردی مورد انتظار وارد مرحله دوم طراحی و تعیین مدل ریاضی و فیزیکی آن می شویم. برای این مدل، طراح نیازمند برآورد رفتار و عملکرد لرزه ای و احتمالاً اصلاح مشخصه های رفتاری (مقاومت، سختی، تغییرشکل) می باشد تا سازه رفتار بهتری را در مقایسه با معیارهای عملکرد از خود به نمایش گذارد. مرحله دوم فرآیند طراحی سازه، شامل برآورد متغیرهای مربوط به تقاضا و ظرفیت در تمامی سطوح رفتاری و عملکردی می باشد. لازمه این کار تعیین پارامترهای ظرفیتی و مقادیر مجاز متناظر و همچنین تخمین پارامترهای تقاضای ایجاد شونده توسط تحریک زمین لرزه بوده که همگی این متغیرها وابسته به سطح عملکرد مورد توجه و بررسی خواهند بود. [۱۵]

به طور کلی توسعه و پیشرفت طراحی براساس عملکرد در مهندسی زلزله مستلزم تعیین و مدل کردن حرکت زمین، تعریف و مشخص نمودن اهداف عملکرد و ارزیابی تقاضا و ظرفیت لرزه ای سازه خواهد بود.

آیین نامه ها حتما باید برای راهنمایی افراد خردمند استفاده شوند و تنها اکتفا کردن به یک سری قوانین و ضوابط، متضمن رفتار مناسب سازه در زمین لرزه نخواهد بود. آیین نامه ها عموماً به صورت حداقل بارگذاری استفاده می شوند، در صورتیکه باید به عنوان حداقل لازم استفاده شوند. [۱۲]

۱-۴- اهداف طراحی براساس عملکرد

با توجه به مباحث قسمت قبل، یک بخش از مهندسی زلزله براساس عملکرد، تعیین و تعریف نمودن محدوده عملکردی سازه است که در آینده از آن انتظار داریم. این رفتار که به عنوان اهداف عملکردی سازه شناخته می شود، تابعی از سطوح عملکرد سازه و حرکات زمین است که در این بخش توضیح داده می شود.

اهداف طراحی براساس عملکرد، یک حالتی از سطح عملکرد مورد نظر برای ساختمان برای هر سطح زمین لرزه طراحی می باشد. در حالت طراحی سازه ها، فاکتورهای اقتصادی شامل هزینه های مربوط به تعمیر و بازسازی خسارات بوجود آمده در ساختمان بر اثر زلزله، ضررهای ناشی از قطع مبادلات تجاری پس از زلزله و یا اهمیت بالای ساختمان مانند مکان های تاریخی یا مراکز فرهنگی مانند موزه ها و ... به عنوان عواملی هستند که در انتخاب هدف عملکردی که از سازه انتظار می رود، مؤثر هستند.

مطابق تعریف فوق اهداف طراحی عملکرد، در واقع ارتباط سطوح عملکرد مورد نظر با سطوح خطر لرزه ای احتمالی می باشد. قبل از اینکه به بررسی این اهداف بپردازیم، ابتدا سطوح عملکرد و سطوح زمین لرزه را بررسی می کنیم.

۱-۴-۱- سطوح عملکردی^۱

یک سطح عملکردی نشان دهنده حداکثر خرابی مورد انتظار سازه می باشد به طوری که اگر خرابی از این حد افزایش پیدا کند، سطح عملکرد سازه تغییر پیدا خواهد کرد. وضعیت کلیه اجزای سازه ای و غیرسازه ای در تعریف این سطوح عملکردی دخیل می باشند.

۱-۱-۴- سطوح عملکرد تعریف شده توسط FEMA [۱]

• خدمت رسانی بی وقفه (Operational)

• قابلیت استفاده بی وقفه (Immediate Occupancy)

• ایمنی جانی (life safety)

• آستانه فروریزش (Collapse Prevention)

در جدول (۱-۱) میزان خسارت احتمالی برای سطوح مختلف عملکردی ارائه شده توسط FEMA نشان داده شده است. همانطور که اشاره شد هر یک از سطوح فوق می توانند به سیستم کل سازه و یا به هر یک از اجزاء سازه ای و غیرسازه ای نسبت داده شوند.

۱-۲-۱- سطوح عملکرد تعریف شده توسط SEAOC [۴]

• عملکرد کامل (Fully Operational)

• عملکردی (Operational)

• ایمنی جانی (life safety)

• آستانه فروریزش (Near collapse)

• فروریزش (collapse)

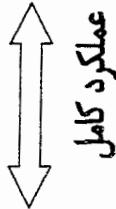
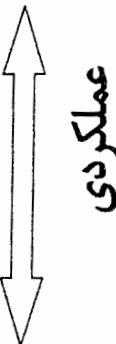
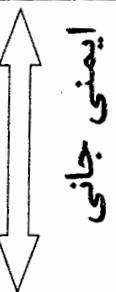
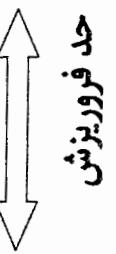
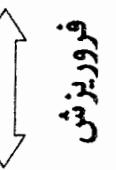
درجول (۱-۲) میزان خسارت احتمالی برای هر یک از سطوح مختلف عملکردی ارائه شده توسط SEAOC آورده شده است. همچنین در جدول (ت ۳-۱) تفسیر دستورالعمل بهسازی لرزه ای [۹] حدود مجاز خرابی برای سیستم های باربر مختلف یک سازه برای هر یک از سطوح عملکردی ارائه شده است.

جدول ۱-۱- سطوح عملکردی مختلف و شاخص خرابی (FEMA) [۱]

سطح عملکرده ساختمان				
آستانه فروبریزش	ایمنی جانی	قابلیت استفاده بی وقهه	خدمت رسانی بی وقهه	خسارت کلی ساختمان
شدید	متوسط	کم	بسیار کم	اعضای سازه ای
سختی و مقاومت باقیمانده ناچیز ولی ستون ها و دیوارها عمل می کنند. تغییر شکل های ماندگار زیاد است. دیوارها و دست اندازه های مهار نشده گسیخته می شوند. ساختمان در آستانه فروبریزش است.	سختی و مقاومت باقیمانده در تمام طبقات وجود دارد. سیستم باربر ثقلی عمل می کند. گسیختگی دیوارها خارج از صحنه آنها رخ نمی دهد. تغییر شکل ماندگار در سازه وجود دارد.	سختی و مقاومت با قریبا تغییر نمی کند. تغییر شکل ماندگار و ترک خوردگی در اعضا ایجاد نمی شود.	اعضای تقریبا تغییری نمی کند. تغییر شکل ماندگار و ترک خوردگی در اعضا ایجاد نمی شود.	اعضای سازه ای
خرابی گسترده در اعضای غیرسازه ای ایجاد می شود.	از خطرات فروبریزش اشیا جلوگیری می شود اما بسیاری از تاسیسات ساختمان و عناصر معماری صدمه می بینند.	آنسانسورها قابل استفاده مجدد باقی می مانند. تجهیزات اتفاء حریق قابل استفاده هستند. تاسیسات ساختمان دچار خرابی ناچیز می شوند به گونه ای که با تعمیر جزئی قابل استفاده می شوند.	تمام سیستم های لازم برای عملکرد ساختمان فعال باقی می مانند. دیوارهای داخلی و نما و سقفها ترک نمی خورند. خرابی های ناچیز ایجاد شده و سیستم تاسیسات و برق رسانی فعال باقی می مانند.	اعضای غیرسازه ای

قابل ذکر است که ساختمان ها یک مجموعه پیچیده از اعضاء و اجزائی هستند که بسیاری از آنها دارای عملکرد مستقلی نسبت به یکدیگر می باشند، لذا برای یک سطح طراحی می توان حالت های مختلفی از عملکرد اعضاء را ارائه داد. جداول ارائه شده توسط FEMA و SEAOC سطوح مختلف خرابی قابل قبول در یک سطح طراحی را نشان می دهند.

جدول ۱-۲- سطوح عملکردی مختلف و شاخص خرابی (SEAOC) [۴]

محدوده خرابی و شاخص خرابی	محدوده سطوح عملکردی و حالتهای خرابی
 عملکرد کامل	<p>بدون خرابی ، ادامه کاربردی</p> <p>ادامه کاربردی</p> <p>تجهیزات سالم می مانند و کارایی شان را پس از زلزله حفظ می کنند.</p> <p>خرابیهای سازه ای و غیرسازه ای قابل صرفنظر کردن است.</p>
 عملکردی	<p>غالب اجزا و تجهیزات کاربریشان را حفظ می کنند.</p> <p>بعضی اجزای کم اهمیت احتیاج به تعمیر خواهند داشت.</p> <p>میزان خرابی اندک است.</p> <p>ساختمان برای سکونت بلافاصله پس از زلزله امن است.</p> <p>کارایی های اصلی حفظ خواهند شد.</p> <p>برخی کارایی های غیر اصلی با مشکل مواجه خواهند شد.</p>
 جهتی و بینی	<p>میزان خرابی متوسط است.</p> <p>برخی اعضا و تجهیزات اساسی انتخابی می توانند از خرابی در امان باشند.</p> <p>ایمنی جانی ساکنین حفظ خواهد شد.</p> <p>میزان خرابی شدید است ولی سازه پایداری خود را حفظ خواهد کرد.</p> <p>خطر ریزش مصالح ناچیز است.</p>
 حد فروپاش	<p>سازه فروپوشیده ریخت.</p> <p>اعضای غیرسازه ای ممکن است دچار فروپاش شوند.</p> <p>میزان خرابی بسیار شدید است.</p> <p>سازه فروپوشیده ریخت.</p> <p>اعضای غیر سازه ای فرو خواهند ریخت.</p>
 فروپاش	<p>قسمتی از اعضای باربر اصلی فرومی ریزند.</p> <p>کل سازه فرو می ریزد.</p>

۱-۴-۲- سطوح خطرپذیری لرزه ای^۱

سطوح مختلف خطرپذیری به صورت دوره متوسط بازگشت و یا احتمال وقوع در طول عمر مفید سازه تعريف می شوند. دوره متوسط بازگشت نشان دهنده متوسط زمان بر حسب سال بین وقوع زلزله های با بزرگی برابر و یا بزرگتر از یک حد مشخص می باشد. احتمال وقوع زلزله، نشان دهنده احتمال وقوع یک زلزله با بزرگی مشخص و یا بزرگتر از این حد مشخص در طول یک دوره خاص زمانی (غالباً عمر مفید سازه) می باشد.

بیشتر آیین نامه ها بارهای طراحی را با احتمال وقوع ۱۰٪ در طی ۵۰ سال عمر مفید سازه مشخص و تعريف می کنند. این تعريف به عنوان زمین لرزه پایه مصنونیت^۲ BSE-1 در FEMA [۱] معرفی شده است. برخی دیگر از این آیین نامه ها، یک تراز بالاتر لرزه ای با احتمال وقوع کمتر، معمولاً ۰.۲٪ در مدت ۵۰ سال را مشخص می کنند. این مفهوم در FEMA با عبارت^۳ BSE-2 معرفی گردیده است. سطوح مختلف خطرپذیری به توصیه مراجع مختلف مانند FEMA [۱] و SEAOC [۴] در جداول (۱-۳) و (۴-۱) آورده شده است.

جدول ۱-۳- سطوح مختلف زلزله طرح ارائه شده توسط FEMA-273

Probability of Incidence	Mean Return Period (years)	FEMA 273	Codes
50% in 50 years	72		
20% in 50 years	225		
10% in 50 years	474	BSE-1	Design Basis Earthquake (DBE)
2% in 50 years	2,470	BSE-2	Maximum Capable Earthquake (MCE) or Maximum Credible Earthquake or Maximum Considered Earthquake

۱ - Earthquake Hazard Level

۲- سطح خطر یک

۳- سطح خطر دو

جدول ۱-۴- سطوح مختلف زلزله طرح ارائه شده توسط SEAOC

سطح زلزله طرح	دوره بازگشت	احتمال وقوع
۱	۴۳ سال	۰.۵٪ در ۳۰ سال
۲	۷۲ سال	۰.۵٪ در ۵۰ سال
۳	۴۷۵ سال	۱۰٪ در ۵۰ سال
۴	۹۷۰ سال	۱۰٪ در ۱۰۰ سال

به طور عمومی احتمال اینکه ساختمان در عمر مفید خود وقوع زلزله های با سطح خطر پایین را تجربه کند بسیار بالا می باشد، در حالی که احتمال وقوع زلزله با سطح خطر بالا در طول عمر مفید سازه بسیار کم است. بنابراین مهندسی زلزله براساس عملکرد به دنبال کنترل کردن سطوح خسارت تجربه شده بوسیله ساختمان در طیف کاملی از رویدادهایی است که ممکن است رخ دهد. با مشخص شدن سطوح زلزله و سطوح عملکردی می توان اهداف عملکردی را تعریف نمود.

۱-۴-۳- بررسی اهداف عملکردی

اهداف عملکردی به صورت ترکیبی از خطرپذیری لرزه ای و سطوح عملکرد ساختمان می باشند. دستورالعمل FEMA دو هدف کلی را برای بازسازی توضیح می دهد. این اهداف تحت عنوان اهداف پایه ای مصونیت (BSO)^۱ مشخص شده اند:

- عملکرد مصونیت جانی در BSE-1 ، (زلزله ای با دوره بازگشت میانگین ۴۷۵ سال)

- عملکرد ممانعت از تخریب در BSE-2 ، (زلزله ای با دوره بازگشت میانگین ۲۵۰۰ سال)

برای ساختمان هایی که بطور مناسب براساس آیین نامه های همچون UBC طراحی و ساخته می شوند، در صورت وجود امکانات و تاسیسات اضطراری، همچون بیمارستانها و مرکز دفاعی شهری،

معمولًاً ترازهای بالاتری از عملکرد در محدوده BSE-1 و BSE-2، در نظر گرفته می‌شود. در جدول (۱-۵) مفاهیم مربوط به BSO نشان داده شده است.

جدول ۱-۵- اهداف عملکردی توصیه شده توسط FEMA

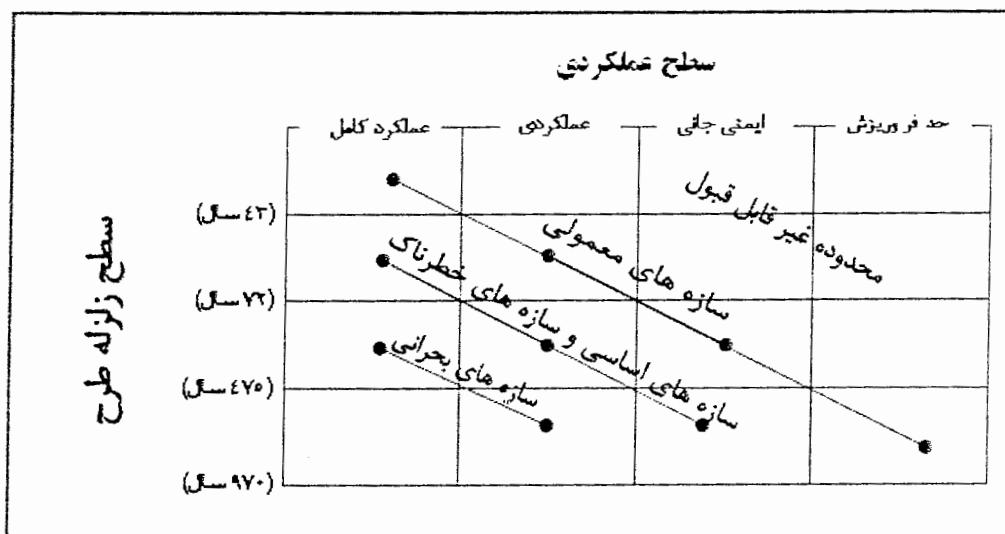
سطح عملکرد ساختمان				
خدمت رسانی بی وقفه	قابلیت استفاده بی وقفه	ایمنی جانی	آستانه فروبریش	سطح خطر زلزله
A	B	C	D	۵۰٪ در ۵ سال
E	F	G	H	۲۰٪ در ۵ سال
I	J	K	L	۱۰٪ در ۵ سال (BSE-1)
M	N	O	P	۲٪ در ۵ سال (BSE-2)

$$P+K=BSO$$

اهداف عملکردی توصیه شده توسط مرجع SEAOC نیز در جدول (۱-۶) آورده شده است.

در این جدول اهداف طراحی حداقل برای سه دسته از ساختمانها مشخص شده است. الف) سازه‌های بحرانی که شامل سازه‌هایی می‌باشند که حاوی مقادیر زیادی از مواد خطرناک مانند مواد منفجره، رادیواکتیو و شیمیایی می‌باشند. ب) سازه‌های اساسی، سازه‌هایی می‌باشند که برای کمک رسانی پس از زلزله استفاده می‌شوند. ج) سازه‌های معمولی که در دو دسته الف و ب قرار نمی‌گیرند. (مانند ساختمانهای مسکونی، اداری و ...)

جدول ۱-۶- اهداف عملکردی توصیه شده توسط SEAOC

در واقع جدول (۱-۶) نشان دهنده اهداف طراحی حداقل توصیه شده می باشد. البته کارفرمایان و استفاده کنندگان خصوصاً در موارد مقاوم سازی و بهسازی سازه ها، می توانند اهداف کاملتر و متفاوتی را در نظر بگیرند. در آیین نامه زلزله ۲۸۰۰ ایران هدف اصلی طراحی حفظ ایمنی جانی تحت زلزله با دوره بازگشت ۴۷۵ سال برای ساختمانهای معمولی می باشد.

۱-۵- مدلسازی

سازه باید بصورت سه بعدی مدلسازی گردد. در صورتیکه سازه دارای دیافراگم صلب باشد و اثرات پیچش در سازه ملاحظه شده باشد، می توان از مدلسازی دو بعدی در تحلیل های غیرخطی نیز استفاده نمود. هنگامی که سازه در تحلیل های غیرخطی، دو بعدی مدل می گردد، برای محاسبه سختی و مقاومت اجزاء و اعضاء سازه باید خواص سه بعدی آنها مدنظر قرار گیرد. از نظر پیکربندی، ساختمان به دو دسته ساختمان منظم و نامنظم تقسیم می شود. [۹]

۱-۶- پیچش

پیچش واقعی به دلیل عدم انطباق مرکز سختی و جرم سازه ایجاد می گردد. اما پیچش اتفاقی به دلایل زیر ممکن است بوجود آید:

- خطأ در محاسبه مرکز سختی و مرکز جرم مدل؛

- جابجایی احتمالی بارهای زنده و تجهیزات در طول دوره بهره برداری از ساختمان؛

- عدم در نظر گرفتن مؤلفه پیچشی ارتعاشات زمین در تحلیل؛

مقدار پیچش واقعی در هر طبقه ساختمان برابر با مجموع حاصل ضرب نیروهای جانبی طبقات فوقانی در فاصله افقی مرکز جرم آن طبقات در جهت عمود بر راستای بار، نسبت به مرکز صلابت طبقه مورد بررسی است. در اعضاء دورتر از مرکز سختی به دلیل پیچش، نیروی بیشتری ایجاد

می‌گردد و سختی این اعضاء زودتر از بقیه اعضاء کاهش می‌یابد و مرکز سختی از این اعضاء دورتر شده و پیچش تشدید می‌گردد. به طور کلی برای تحلیل سازه استفاده از مدل‌های سه بعدی توصیه می‌شود. اما اگر به دلیلی از مدل دو بعدی برای تحلیل استفاده شده باشد و در اثر پیچش تغییر مکان نقطه‌ای از دیافراگم صلب بیش از ۱/۵ برابر تغییر مکان متوسط دیافراگم باشد، آثار پیچش قابل توجه بوده و نتایج حاصل از تحلیل معتبر نخواهد بود، لذا لازم است در چنین شرایطی از مدل سه بعدی برای تحلیل استفاده شود.^[۹]

۷-۱- روش‌های تحلیل سازه

در روش طراحی براساس عملکرد، برای تعیین عملکرد و ارزیابی سازه و اجزای آن نیازمند تعیین طرفیت و نیاز لرزه‌ای سازه هستیم. برای دستیابی به این هدف باید از روش‌های تحلیلی استفاده کنیم که بتوانند رفتار سازه و اجزای آن و همچنین حرکات ناشی از زمین لرزه را به خوبی مدل کنند. روش‌های تحلیلی که پیشنهاد شده اند به طور کلی به دو دسته خطی و غیرخطی که هر کدام به صورت استاتیکی یا دینامیکی انجام می‌گیرند تقسیم می‌شوند.^[۹]

هر کدام از روش‌های تحلیلی نشان دهنده یک سطح جهت تحلیل سازه می‌باشند. هر چه از سطح بالاتری استفاده کنیم، مدل دقیق‌تری از عملکرد واقعی ساختمان در برابر زلزله را خواهیم دید، اما در این صورت تلاش بیشتری از جهت وقت گذاشتن برای جمع آوری داده‌های اولیه و انجام محاسبات مربوط لازم خواهد بود.

۱-۷-۱- روش استاتیکی خطی^۱ (LSP)

روش تحلیل استاتیکی خطی برمبنای دو فرض اساسی زیر استوار است:

- ۱- رفتار مصالح خطی است؛
- ۲- علیرغم آنکه نیروهای ناشی از زلزله دینامیکی است، اما اثر آن بر روی سازه با اعمال بار معادل استاتیکی برآورد می‌گردد.

در این روش یکسری بارهای استاتیکی براساس زمان تناوب اصلی سازه و شرایط لرزه‌ای محل (همچون منطقه، اهمیت سازه و نوع خاک) محاسبه می‌شوند. بارها در ارتفاع سازه به صورت یک روند ثابت تقسیم می‌شوند. توزیع بار در ارتفاع سازه معمولاً مبتنی بر شکل جابجایی سازه در مسود اول می‌باشد. نتایج حاصل از روش‌های تحلیل استاتیکی خطی برای ساختمان‌های بسیار نامنظم ممکن است دارای خطای زیادی باشد، مگر آنکه رفتار ساختمان تحت بارهای ناشی از زلزله طرح تقریباً ارجاعی باشد. به طور کلی از این روش جهت تحلیل سازه‌های منظم که پاسخ اصلی آنها در محدوده الاستیک باشد استفاده می‌گردد. [۹]

۱-۷-۲- روش دینامیکی خطی^۲ (LDP)

در روش تحلیل دینامیکی خطی نیروها و تغییر شکل‌های ناشی از زلزله با استفاده از روابط تعادل دینامیکی حاکم بر مدل ارجاعی خطی محاسبه می‌شود. از آنجا که در این روش مشخصات دینامیکی سازه در تحلیل وارد می‌گردد، نتایج حاصل دقیق‌تر از روش تحلیل استاتیکی خطی است، اما به هر حال رفتار غیرخطی مصالح و مدل منظور نمی‌شود.

تحلیل دینامیکی خطی به دو روش طیفی و تاریخچه زمانی می‌تواند انجام شود. در روش طیفی، طیف مورد استفاده باید طیف ارجاعی خطی بدون اصلاح برای تغییر شکل‌های خطی باشد.

1 - Linear Static Procedure
2 - Linear Dynamic Procedure

نتایج حاصل از تحلیل دینامیکی خطی برای سازه هایی که در طول زلزله رفتار آنها خطی باقی می ماند نزدیک به واقعیت است اما مشابه تحلیل استاتیکی خطی، چنانچه رفتار سازه از محدوده خطی خارج شده و غیر خطی شود، نیروهای داخلی حاصل از این روش تحلیل بزرگتر از مقادیری است که در زلزله طرح پیش بینی می شود.^[۹]

روش دینامیکی خطی برای تحلیل ساختمان های غیر عادی که پاسخهای اولیه آنها در قسمت الاستیک قرار دارند مناسب می باشد. این روش متداولترین روش برای آنالیز و تحلیل سازه هایی است که روش LSP به علت اندازه سازه و یا نامنظم بودن شکل و ترکیب آن، برای تحلیل آن سازه مناسب نیست. هر چه که روش های رایانه ای در دفترهای طراحی جای خود را بیش از پیش پیدا می کنند، روش LDP به صورت تکنیک استاندارد تحلیل ساختمان هایی که آیین نامه ها روش LSP را برای آنها مجاز دانسته اند، درمی آید.

۱-۷-۳- روشن استاتیکی غیر خطی^۱ (NSP)

در روش تحلیل استاتیکی غیر خطی ، بار جانبی به تدریج افزایش داده می شود تا آنجا که تغییر مکان در نقطه معینی از حد مورد نظر فراتر رود. تغییر شکل ها و نیروهای داخلی در هنگام افزایش بار جانبی به طور مداوم تحت نظر قرار می گیرند. این روش مشابه روش تحلیل استاتیکی خطی است با این تفاوت که:

- رفتار غیر خطی تک تک اعضاء و اجزاء سازه در تحلیل وارد می گردد.
- اثر زلزله به جای اعمال بار مشخص، بر حسب تغییر شکل برآورد می گردد.

در تحلیل استاتیکی غیر خطی مدل باید رفتار غیر خطی به صورت چند خطی یا در حالت ساده شده به صورت دو خطی برای هر یک از اجزاء سازه تعریف شود. در طول تحلیل، هنگام افزایش تدریجی بار جانبی تغییر شکل ها و نیروهای داخلی تمام اجزاء محاسبه می شود. هر چند این روش به مراتب پیچیده تر و وقت گیر تر از تحلیل استاتیکی خطی است، اما نتایج حاصل از آن، رفتار واقعی

سازه را بهتر نشان داده و اطلاعات مفیدتری جهت طراحی ارائه می دهد. برخلاف روش‌های تحلیل خطی، نیروهای داخلی حاصل از این روش به دلیل در نظر گرفتن رفتار غیر خطی مصالح، برابر مقادیر مورد انتظار تحت زلزله طرح می باشد.^[۹]

۴-۷-۱- روش دینامیکی غیر خطی^۱ (NDP)

در روش تحلیل دینامیکی غیر خطی، پاسخ سازه با در نظر گرفتن رفتار غیر خطی مصالح و رفتار غیر هندسی سازه محاسبه می شود. در این روش فرض بر آن است که ماتریس سختی و میرایی از یک گام به گام بعد می تواند تغییر کند، اما در طول هر گام زمانی ثابت است و پاسخ مدل تحت شتاب زلزله به روش های عددی و برای هر گام زمانی محاسبه می شود.

در تحلیل تاریخچه زمانی، نیروهای اعمالی به صورت مداوم با تغییر شتاب زمین، تغییر می کنند. اگر قرار بر این باشد که ساختمان آسیب ببیند، در این صورت سختی به صورت مداوم تغییر می کند. پاسخ ها در هر گام زمانی معمولاً هر $1/0.1$ ثانیه یا کمتر، محاسبه می شوند. در هر گام نیروها در حال عوض شدن هستند و در ضمن سختی نیز اگر لازم باشد، تغییر می کند. به طور کلی این روش کامل‌ترین روش تحلیل سازه ها می باشد که اثرات دینامیکی و پاسخ غیر الاستیک را همزمان در مدل در نظر می گیرد، به هر حال این روش به فرضیات پذیرفته شده برای مدل و حرکت زمین بسیار حساس می باشد.

روش تحلیل دینامیکی غیر خطی (NDP) در بین چهار روش تحلیلی فوق کاملاً منحصر به فرد می باشد، چرا که به طور واقعی بیانگر میزان تقاضای اجزای بارگذاری شده در محدوده غیر الاستیک می باشد. به همین علت است که معیارهای قابل قبول در این روش دارای محدوده کمتری بوده و بنابراین نیاز به ضرایب اصلاحی کمتری نسبت به روش های ساده شده دیگر دارد.

۱-۸- انتخاب روش تحلیل مناسب

همانطور که گفته شد، راهکارهای مربوط به طراحی بر اساس عملکرد بر پایه یکی از چهار سطح آنالیز گفته شده، استوار گردیده اند. با این وجود، تنها دو انتخاب غیر خطی به طور واضح و روشن عملکرد اجزای مختلف را تحت سطوح مختلف آسیب دیدگی ناشی از زمین لرزه مدل می کنند. با توجه به اینکه زلزله ها پدیده های دینامیکی هستند، این خصوصیات دینامیکی تاثیر قابل ملاحظه ای در بزرگی و چگونگی پخش آسیب دیدگی ها دارند.^[۸]

روشن است که روش بهینه هر دو اثر غیر خطی بودن و اثرات دینامیکی را در بردارد و در نتیجه روش NDP بر روش های دیگر ارجحیت دارد. البته این روش دارای مشکلاتی نیز هست که استفاده از آن را محدود کرده، که از آن جمله می توان موارد زیر را نام برد.

- حجم بالای محاسبات

- حجم بالای داده های ورودی

- مشکل بودن تشریح نتایج

- دشوار بودن انتخاب تاریخچه های زمانی مناسب

با توجه به موارد ذکر شده در بالا، درباره مشکلات روش تحلیل دینامیکی غیرخطی و همچنین مواردی که در فصل بعدی به آنها اشاره خواهد شد، از روش تحلیل استاتیکی غیرخطی برای تحلیل مدلها در این تحقیق استفاده شده است.

فصل دوم

کلیات و مفاهیم اساسی تحلیل استاتیکی
غیرخطی و روش ضرایب جابجایی

روشهای کنونی آنالیز سازه‌ها که در عمل مورد استفاده قرار می‌گیرند، عمدتاً مبتنی بر تحلیلهای خطی می‌باشند. این در حالی است که حتی زلزله‌ای با شدت متوسط در ساختمانی که بر اساس آیین نامه‌های متداول طراحی شده است، تنشهای بیشتر از تنشهای طراحی ایجاد خواهد کرد.

بنابر این حتی تحت چنین زلزله‌هایی، سازه صدمه دیده و وارد مرحله رفتار غیر خطی خواهد شد. بدین ترتیب برای پیش‌بینی عملکرد ساختمانها تحت زمین لرزه، نیاز به روش‌های تحلیل غیرخطی می‌باشد.

جهت بررسی تحلیل غیر خطی سازه‌ها روش‌های مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرند که عمدتاً آنها مبتنی بر تحلیل‌های دینامیکی غیرخطی می‌باشند. برای این کار چند زلزله مشخص در نظر گرفته می‌شود و با اعمال شتاب نگاشت مربوط به آنها بر سازه و با انجام تحلیل غیر خطی دینامیکی عملکرد سازه در مراحل مختلف مطالعه می‌گردد.

این روش با دو مشکل اساسی روبرو می‌باشد، اول اینکه انجام تحلیل غیرخطی دینامیکی کار پیچیده و مشکل است و نیاز به نرم افزارهای خاصی دارد و به لحاظ اقتصادی نمی‌تواند همیشه مورد استفاده قرار گیرد. دوم اینکه نتیجه حاصله مربوط به همان چند زلزله مورد استفاده می‌باشد و برای زلزله‌های آینده تخمین خوبی به دست نمی‌دهد.

برای رفع این مشکل در سالهای اخیر روش‌های تحلیل استاتیکی غیرخطی پیشنهاد شده است و این روشها مورد قبول برخی از آیین نامه‌ها نیز قرار گرفته‌اند. در این روشها عملکرد سازه، مرحله به مرحله در محدوده بعد از رفتار خطی تا تغییر مکان نهایی مورد بررسی قرار می‌گیرد و نحوه آسیب پذیری هر یک از اعضاء و ترتیب ایجاد مفاصل پلاستیک به وضوح مشخص می‌گردد، در این روشها

نیاز به تحلیل غیرخطی دینامیکی نمی باشد و با تحلیل استاتیکی می توان نتایج نسبتاً خوب و قابل قبولی را بدست آورد.

۲-۲- آنالیز استاتیکی غیر خطی

پایه اصلی روشهای موجود آنالیز غیرخطی، آنالیز دینامیکی با تاریخچه زمانی غیر خطی می باشد که در حال حاضر برای کاربردهای عملی بسیار پیچیده و وقت گیر است. زیرا نتیجه حاصل از آنالیز تاریخچه زمانی غیر خطی، یک الگوی جابجایی افقی پیچیده ای در سازه می باشد که با زمان متغیر است. کنترل این حرکات در هر گام زمانی به منظور ارزیابی عملکرد لرزه ای سازه غیر عملی است. به عنوان مثال، تعیین میزان تغییر شکلهای پلاستیک در نقاط بحرانی، و تعیین گریز طبقات، در هر گام زمانی متناظر با رکورد زلزله، به منظور تعیین حداقل مقدار کمیتهای مذکور، کار پیچیده و وقت گیری می باشد. علاوه بر این، به خاطر تنوع در رکوردهای زلزله، نتایج حاصل از آنالیزهای غیرخطی تاریخچه زمانی بر روشهای آماری استوار خواهد بود. همین مساله باعث پر رنگ تر شدن شیوه های استاتیکی غیرخطی در امر آنالیز و ارزیابی غیرخطی سازه ها شده است. در شیوه آنالیز استاتیکی غیرخطی، عملکرد سازه در وضعیت های مختلف پاسخ سازه تحت زلزله مورد نظر، ارزیابی می گردد. برای رسیدن به این وضعیت ابتدا رابطه برش پایه ساختمان در برابر جابجایی بام تعیین می گردد.

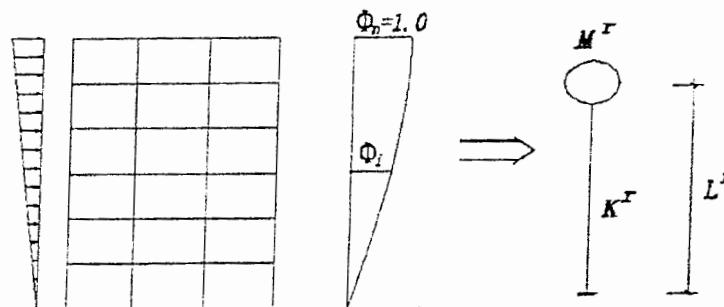
این رابطه به صورت یک منحنی ظاهر می گردد که به آن اصطلاحاً منحنی ظرفیت^۱ گفته می شود و آنالیز استاتیکی مربوطه را آنالیز باراستاتیکی افزاینده می گویند. بعد از بدست آوردن منحنی ظرفیت نقطه ای بر روی منحنی ظرفیت (با سعی و خطا) تعیین می گردد که سازگار با

جابجایی نیاز زلزله طرح باشد. نقطه مذکور را نقطه عملکرد^۱ و جابجایی بام متناظر با آن را جابجایی نیاز^۲ با جابجایی هدف^۳ می‌گویند.

نقطه عملکرد، بیانگر شرایطی است که در آن، ظرفیت لرزه ای سازه برابر با نیاز لرزه ای تحمیل شده به سازه از طرف یک طیف زمین لرزه مشخص می‌باشد. به عبارت بهتر نقطه عملکرد، نقطه توقف سازه در طول منحنی ظرفیت سازه می‌باشد. جابجایی نیاز یا هدف، حداکثر جابجایی بام را تحت زلزله طرح یا هر زلزله به کار رفته در آنالیز غیرخطی، نشان می‌دهد. هدف از انجام آنالیز استاتیکی غیرخطی، تعیین پاسخ سازه در نقطه عملکرد و جابجایی نیاز می‌باشد.

۳-۲- پیشینه تحلیل بار افزون

تحلیل استاتیکی بار افزون بر مبنای تئوریکی مشخصی قرار ندارد و بر این اصل استوار است که پاسخ سازه را می‌توان با پاسخ سیستم یک درجه آزادی با مشخصه‌های معادل شده شبیه سازی نمود. این فرض منجر می‌گردد که پاسخ سازه، تنها وابسته به یک مود تغییر شکلی (شکل مود اول ارتعاش) بوده و شکل آن در طول زمان تحلیل ثابت باقی بماند. البته هر چند هر دو فرض یاد شده ممکن است نادرست به نظر برسد، اما تحقیقات گسترده در طول چند دهه اخیر نشان داده است که برای سازه‌هایی که مود اول نوسان بر پاسخ آنها غالب بوده تخمین‌های خوب و مناسبی از ماکزیمم بازتابهای سیستم به کمک این تحلیل بدست می‌آید.^[۱۶]

شکل ۲- نمایش تبدیل سیستم چند درجه آزادی به سیستم یک درجه آزادی معادل

-
- 1- Performance point
 - 2- Demand Displacement
 - 3- Target Displacement

روشهای مختلفی جهت تغییر سیستم چند درجه آزادی به سیستم یک درجه آزادی معادل پیشنهاد شده است ولی بیشتر این روشها بر اساس مود تغییر شکلی و معادله تعادل دینامیکی قرار دارند. این معادله عبارت است از:

$$[M]\{\ddot{X}\} + [C]\{\dot{X}\} + \{Q\} = -[M]\{1\}\ddot{X}g \quad (1-2)$$

که در آن $[M]$ ماتریس جرم، $[C]$ ماتریس میرایی، $\{X\}$ بردار تغییر مکان نسبی، $\{Q\}$ بردار نیروی طبقه و $\ddot{X}g$ تاریخچه شتابنگاشت زمین است.

فرض می شود که بردار شکلی $\{\phi\}$ بر اساس مقدار تغییر مکان باشد، x_I نرمال شده باشد یعنی:

$$\{X\} = \{\phi\}x_I \quad (2-2)$$

با جایگزینی رابطه فوق در معادله (1-1) خواهیم داشت:

$$[M]\{\phi\}\ddot{x}_I + [C]\{\phi\}\dot{x}_I + \{Q\} = -[M]\{1\}\ddot{X}g \quad (3-2)$$

تغییر مکان مرجع سیستم یک درجه آزادی به صورت ذیل تعریف می شود:

$$x^r = \frac{\{\phi\}^T [M]\{\phi\}}{\{\phi\}^T [M]\{1\}} x_I \quad (4-2)$$

با پیش ضرب معادله (3-2) با $\{\phi\}^T$ و استفاده از معادله (4-2)، معادله دیفرانسیل برای پاسخ سیستم یک درجه آزادی معادل بدست می آید:

$$M^r \ddot{x}^r + C^r \dot{x}^r + Q^r = -M^r \ddot{x}g \quad (5-2)$$

که در آن

$$M^r = \{\phi\}^T [M]\{1\} \quad (6-2)$$

$$Q^r = \{\phi\}^T [P_y] \quad (7-2)$$

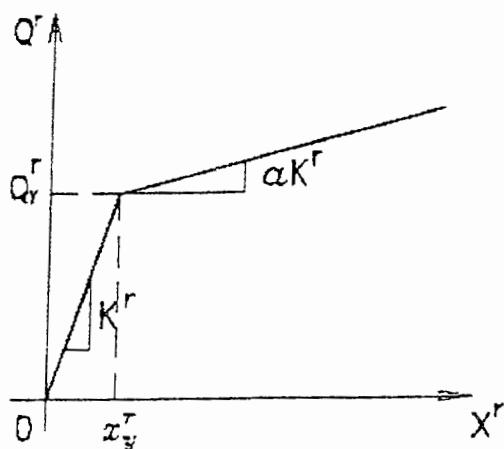
$$C^r = \{\phi\}^T [C]\{\phi\} \frac{\{\phi\}^T [M]\{1\}}{\{\phi\}^T [M]\{\phi\}} \quad (8-2)$$

$[P_y]$ برابر است با نیروی طبقه در حالت جاری شدن.

پریود اولیه سیستم یک درجه آزادی معادل به کمک رابطه زیر قابل محاسبه است:

$$T_{eq} = 2\pi \sqrt{\frac{M^r}{K^r}} \quad (9-2)$$

در این رابطه K^r سختی الاستیک سیستم یک درجه آزادی می باشد. (شکل ۱-۲ و ۲-۲)

شکل ۲-۲ - نمودار نیرو- تغییر مکان برای سیستم یک درجه آزادی معادل

اکنون خصوصیات اساسی سیستم یک درجه آزادی معادل معلوم می باشد. سوال اصلی در انجام تحلیل بار افزون، تعیین مقدار تغییر مکان هدف در برآورد عملکرد لرزه ای سازه مورد بررسی است. تغییر مکان هدف به عنوان تخمینی از تغییر مکان کلی سازه تحت اثر زلزله طراحی می باشد. تغییر مکان جانبی با مبراساس رابطه (۴-۲) به تغییر مکان سیستم یک درجه آزادی وابسته است. بنابراین تغییر مکان هدف را به کمک تخمین تغییر مکان تقاضای سیستم یک درجه آزادی معادل تحت اثر زلزله طراحی می توان تعیین نمود. برای یک سیستم الاستیک تغییر مکان تقاضا به کمک طیف تغییر مکان الاستیک و برای یک سیستم غیرالاستیک بر اساس طیف تغییر مکان غیرالاستیک قابل محاسبه است. تعیین اطلاعات مربوط به طیف غیرالاستیک تقاضا، برآورده از نسبت مقاومت الاستیک تقاضا به مقاومت جاری شدن سیستم یک درجه آزادی را فراهم می آورد که در اصطلاح به ضریب R موسوم است. از آنجا که طیف غیر الاستیک معمولاً از سیستم با جرم واحد

بدهست می آید بر طبق قرارداد معادله (۵-۲) بر M'' تقسیم شده تا معادله دیفرانسیل سیستم یک درجه آزادی با جرم واحد حاصل آید:

$$\ddot{x}^r + \frac{C^r}{M^r} \dot{x}^r + \frac{Q^r}{M^r} = -\ddot{x}g \quad (10-2)$$

معادله (۱۰-۲) پاسخ سیستم یک درجه آزادی با جرم واحد را با پریود T_{eq} و مقاومت جاری شدن $F_{y,eq}$ که به صورت ذیل بدست آمده بیان می دارد:

$$F_{y,eq} = \frac{Q^r}{M^r} \quad (11-2)$$

اگر طیف پاسخ الاستیک معلوم باشد مقاومت الاستیک تقاضای سیستم یک درجه آزادی معادل به کمک رابطه زیر محاسبه می شود:

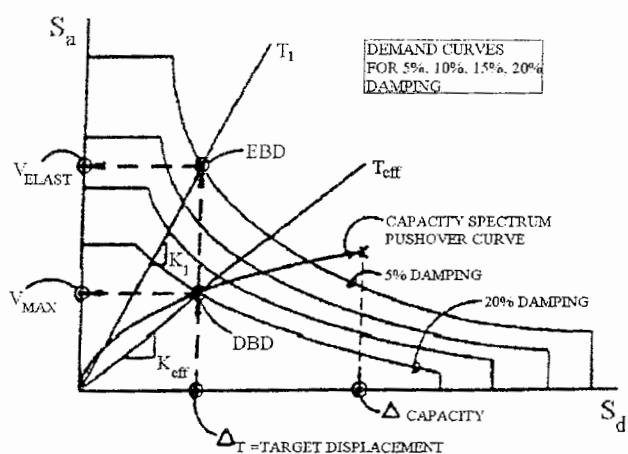
$$F_{e,eq} = S_a(T_{eq}) \quad (12-2)$$

که در آن $S_a(T_{eq})$ مقدار طیف شتاب الاستیک در پریود مورد نظر است. حال ضریب R به کمک رابطه ذیل قابل تعیین است:

$$R = \frac{F_{e,eq}}{F_{y,eq}} = \frac{S_a(T_{eq})M^r}{Q^r} \quad (13-2)$$

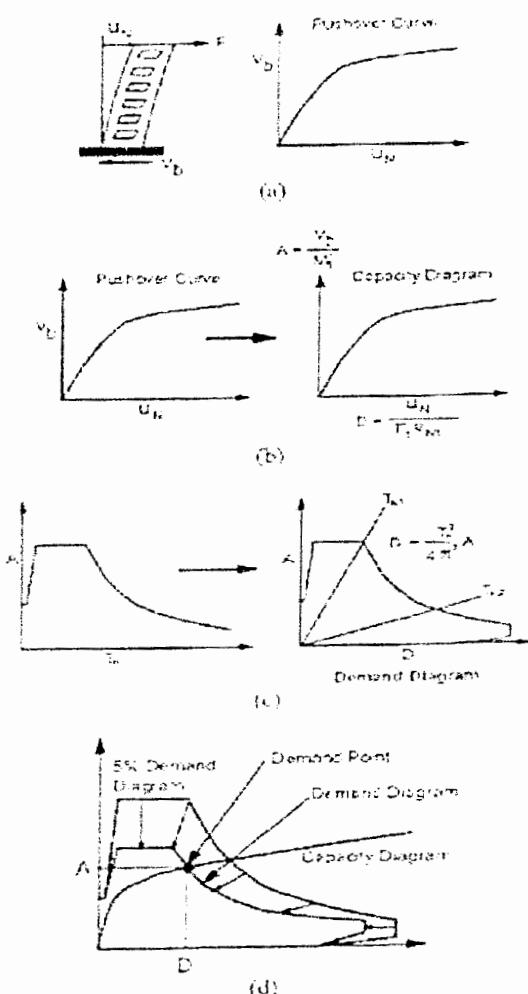
در مورد ضریب R و تغییر مکان هدف باید گفت هر دو این پارامترها وابسته به انتخاب بردار شکلی $\{\phi\}$ می باشند. اکثر محققان در این زمینه معتقدند که از پروفیل تغییر مکان نرمال شده در سطح تغییر مکان هدف به عنوان بردار شکلی استفاده شود. از آنجا که تغییر مکان از قبل معلوم نیست یک روند تکراری جهت انتخاب این نوع بردار شکلی مورد نیاز است. اما با توجه به سادگی و صرفه جویی که تحلیل بار افزون در انجام عملیات و زمان محاسبات در خود دارد این عمل چه از لحاظ دقیق و چه از لحاظ سادگی و کاربرد مشکل خاصی را ایجاد نمی نماید. [۱۶]

مطالعات مختلف نشان داده است که اختلاف بین T_{eq} (اولین پریود ارتعاش سازه) و معمولاً اندک است و اثر آن بر روی تغییر مکان هدف قابل صرفنظر است مگر آنکه طیف طرح به تغییرات کوچک پریود به میزان زیادی حساس باشد. ساده سازی های انجام شده در انتخاب بردار شکلی نیز توسط محققان پذیرفته شده است. انتخاب بردار شکلی متناظر با پروفیل تغییر شکل سازه در تغییر مکان هدف نیز به عنوان یک پیشنهاد مطرح بوده و هیچگونه علت و پایه تئوری ندارد. تحقیقات نشان داده که کاربرد یک بردار شکلی از پیش معلوم مانند بردار شکلی مبتنی بر اولین پریود ارتعاش سازه در حالت الاستیک، نتایج قابل قبولی را در تخمین تغییر مکان هدف بدست داده است. حتی در مورد ساختمانهایی که دارای طبقه نرم بوده اند استفاده از بردار شکلی خطی و بر اساس فرض قبلی، نتایج بهتری را نسبت به بردار شکلی متناظر با تغییر شکل سازه در ماکزیمم تغییر مکان، حاصل نموده است. بنابر این بکارگیری این فرض ما را از انجام عملیات چرخشی و تکراری بی نیاز می گرداند.[۱۶]

شکل ۲-۳- روش طیف ظرفیت - نمودارهای ظرفیت و تقاضا

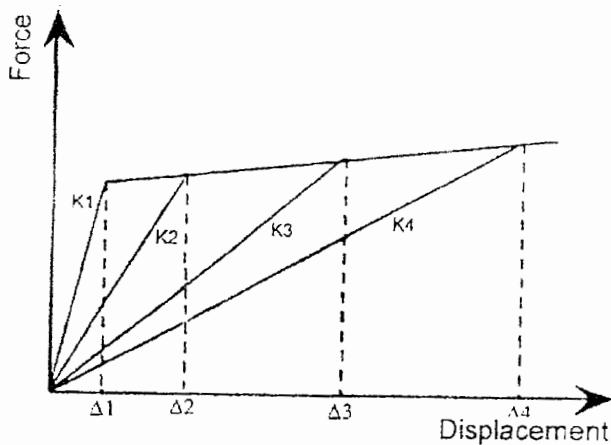
در شکل (۴-۲) مراحل تعیین نقطه عملکرد در حالت کلی نشان داده شده است.

شکل ۲-۴- مراحل تعیین نقطه عملکرد به روش طیف ظرفیت [۱۷]

۴-۱-۲-۳- روش وتری یا روش خطی معادل^۱

در این روش ابتدا مدل الاستیک سازه تهیه و با یکی از روش‌های خطی آنالیز می‌گردد. سپس سختی هر المان بر اساس منحنی بار-تغییر مکان و الگوی تغییر مکان فرض شده برای سازه و با در نظر گرفتن تغییر شکل های حاصل در آن المان، با یک سختی وتری مطابق شکل (۵-۲) جایگزین می‌گردد و سازه جایگزین شده مجدداً آنالیز می‌گردد، این روند تا جایی ادامه می‌یابد که تغییر مکان حاصل از دو تکرار متوالی آنالیز با یک رواداری قابل قبول یکسان گرددند.

شکل ۲-۵- تغییرات سختی وتری در روش خطی معادل [۲]

۴-۱-۳-۳- روش ضرایب جابجایی^۲

روش ضرایب جابجایی یک روش مستقیم عددی برای محاسبه جابجایی هدف می‌باشد. کاربرد این روش به سازه‌های منظم بدون پیچش و سازه‌هایی که اثرات مودهای بالاتر در آنها ناچیز می‌باشد محدود می‌گردد. همچنین در این روش نیازی به تبدیل منحنی ظرفیت به مختصات طیفی نمی‌باشد. در این روش مطابق شکل (۶-۲) منحنی ظرفیت سازه با یک منحنی دو خطی ساده جایگزین می‌گردد. با فرض آنکه K_e ، K_i ، T_i به ترتیب پریود اصلی سازه با فرض رفتار خطی،

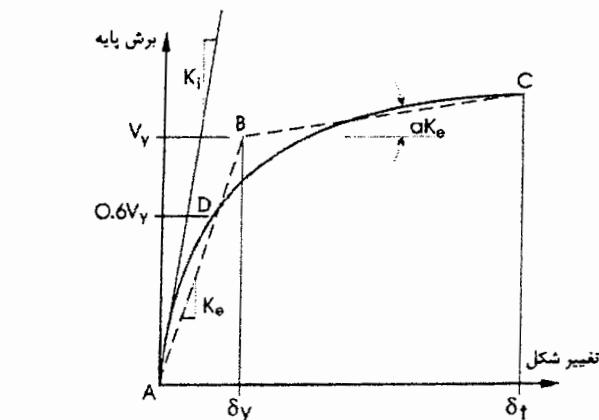
1- Secant Method or Equivalent linear Method

2 - Displacement Coefficient Method

سختی جانبی خطی و سختی موثر سازه باشند، پریود اصلی موثر بر سازه با استفاده از رابطه زیر تعیین می‌گردد.

$$T_e = T_i \sqrt{\frac{K_i}{K_e}} \quad (14-2)$$

سپس تغییر مکان هدف با در نظر گرفتن یک سری ضریب اصلاحی از جمله، ضریب اصلاح برای ارتباط جابجایی طیفی سیستم یک درجه آزادی به جابجایی هدف سیستم چند درجه آزادی، ضریب اصلاح برای در نظر گرفتن اثرات کاهش سختی و مقاومت اعضا سازه ای به دلیل رفتار غیرخطی سازه و ... محاسبه می‌گردد. توجه اصلی این فصل بر روش ضرایب جابجایی می‌باشد که در بخش (۸-۲) به طور مفصل توضیح داده شده است.

شکل ۲-۶- فرم دو خطی منحنی ظرفیت در روش ضرایب جابجایی [۲]

۲-۴-۲- شکل توزیع بار جانبی

برای برآورد رفتاری یک ساختمان، انتخاب شکل توزیع بار مناسب به نوعی مهمتر از تعیین دقیق تغییر مکان هدف می‌باشد. در حقیقت شکل بارگذاری جانبی نشان دهنده و عامل توزیع نیروهای اینرسی در یک زلزله طرح می‌باشد. روشن است که توزیع نیروهای جانبی بر اساس شدت زمین لرزه و در طول زمان تحریک زمین تغییر می‌یابد. اگر تنها یک شکل بارگذاری استفاده شود فرض اساسی این خواهد بود که توزیع نیروهای اینرسی در طول زمین لرزه ثابت بوده و ماکزیمم تغییر

شکل‌های بدست آمده با آنچه در زلزله طرح وقوع آن انتظار می‌رود قابل مقایسه خواهد بود. این فرضیات در بعضی موارد نزدیک به واقعیت و در بعضی دیگر دور از واقعیت است. چنین فرضیاتی وقتی به واقعیت نزدیک هستند که الف) پاسخ سازه بطور قابل ملاحظه‌ای متاثر از اثر مودهای ارتعاش بالاتر نباشد، ب) ساختمان تنها دارای یک نوع مکانیزم کلی جاری شدن بوده به طوری که توسط شکل توزیع بار ثابت قابل دسترسی باشد.

در بعضی از حالات، اشکال بارگذاری جانبی تخمین‌های مناسبی از تغییر شکل‌های تقاضا فراهم می‌آورند با این حال هیچ شکل بارگذاری یکتاوی یافت نشده به طوری که بتواند تغییرات تقاضاهای محلی را که در زلزله طرح انتظار رفته بپوشاند. بنابر این استفاده از حداقل دو شکل بارگذاری جانبی پیشنهاد شده است. آنچه که بیشتر مورد اتفاق نظرحقوقان بوده یکی شکل بارگذاری یکنواخت بوده که در آن نیروهای طبقه متناسب با وزن طبقه خواهند بود و این شکل جهت نمایاندن و اعمال نمودن مقادیر بیشتر تقاضا در طبقات پایین نسبت به طبقات بالایی و همچنین بواسطه تشدید اهمیت نسبی نیروهای برشی طبقه نسبت به لنگرهای واژگونی آن بوده است. شکل توزیع دیگر می‌تواند شکل توزیع بارگذاری آیین نامه‌های طراحی باشد که ترجیحاً نشان دهنده اثرات مودهای ارتعاش بالاتر نیز هست (شبیه شکل بارگذاری بدست آمده از تحلیل طیفی با اثر مودهای بالاتر).

واضح و آشکار است که هیچکدام از این اشکال بارگذاری ثابت، نمی‌توانند نمایش دهنده باز توزیع نیروهای اینرسی باشند که با تشکیل اولین مکانیزم محلی و تغییر مشخصات دینامیکی ساختمان اتفاق می‌افتد. بنابر این بسیار جالب توجه خواهد بود اگر بتوان شکل بارگذاری تعديل شده ای که بیشتر با تغییرات توزیع نیروهای اینرسی نزدیک بوده پیدا نمود و تخمین بهتری از رفتار سازه بدست آورد. در زیر به چند مورد از الگوی بارگذاری که هر کدام دارای تراز دقت خاصی هستند اشاره می‌شود.

۱-۲-۴-۳- الگوی بار یکنواخت^۱:

در این الگو، نیروهای جانبی متناسب با وزن طبقات در ارتفاع ساختمان توزیع می شوند.

معمولًاً مقادیر نیروهای جانبی نسبت به وزن طبقه اول همپایه می شوند و یا به صورت ضرایبی بر اساس فرمول زیر تعریف می شوند.

$$C_j = \frac{w_j}{\sum_{i=1}^n w_i} \quad (15-2)$$

۲-۲-۴-۲- الگوی بار مثلثی معکوس^۲:

در این الگو، نیروهای جانبی متناسب با جرم های طبقه ای و شکل مود اول الاستیک سازه در ارتفاع ساختمان توزیع می گردد با این فرض که شکل مود اصلی به صورت خطی در ارتفاع ساختمان تغییر کند، این الگو همان توزیع نیروهای آیین نامه ای بدون در نظر گرفتن نیروی شلاقی، (F_t) در بالای ساختمان می باشد:

$$F_i = \frac{w_i h_i}{\sum w_i h_i} V \quad (16-2)$$

۳-۲-۴-۲- الگوی بار سازگار با شکل مودی^۳:

در این الگو، نیروها یا جابجایی های اعمال شده به طبقات سازه، متناسب با جرم طبقات و اشکال مودی مدل الاستیک سازه می باشد. این الگوی بارگذاری به عنوان یک روش اساسی پیشنهاد شده است:

$$F_i = \frac{w_i \varphi_i}{\sum w_i \varphi_i} V \quad (17-2)$$

-
- 1- Uniform Distribution
2- Inverted Triangle Distribution
3- Modal Compatible Distribution

۱- شونده اصلاح بار الگوی :

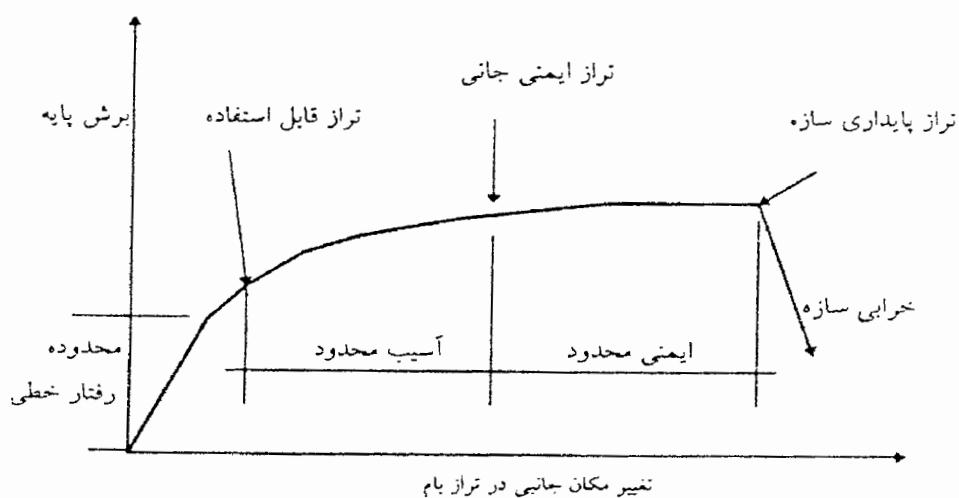
این الگوی بارگذاری، تا اولین تسلیم مشابه الگوی بارگذاری سازگار با شکل مودی می باشد، اما بعد از نقطه تسلیم، نیروها طوری اصلاح می شوند که با تغییر شکل گام قبلی سازگار شوند. این الگوی بارگذاری مخصوصاً برای ساختمانهایی که دارای یک یا چند طبقه نرم یا ضعیف اند، پیشنهاد شده است.

در آنالیز استاتیکی غیر خطی، نیروها یا جابجایی های جانبی وارد بر مدل ریاضی سازه، در گامهای متوالی، به تدریج افزایش داده می شوند. در هر گام، مدل ریاضی سازه به گونه ای اصلاح می شود که کاهش سختی ناشی از تسلیم المان ها یا افت مقاومت در مفصل های پلاستیک، منظور گردد. برای هر گام، یک آنالیز خطی روی مدل اصلاح شده انجام می گیرد. افزایش بار در هر گام تا حدی صورت می گیرد که المانهای دیگری نیز تسلیم شوند. برای سازه هایی که دارای تعداد المانهای زیادی هستند، تکرار آنالیز برای هر مفصل پلاستیک، کاری وقت گیر است. در چنین مواردی، المانها در گروههای مشابهی از نقطه نظر تسلیم، طبقه بندی می شوند. به عنوان مثال، در یک گام آنالیز، المانهایی که به بیش از ۹۰٪ مقاومت تسلیم خود می رسند، تسلیم شده در نظر گرفته می شوند. با این کار تعداد تکرارهای آنالیز می تواند به نحو موثری کاهش یابد. هر تسلیم و افت مقاومتی که در طول آنالیز رخ می دهد، اصطلاحاً یک رخداد تلقی می گردد و رواداری که برای وقوع یک رخداد در گروهی از المانها در نظر گرفته می شود، رواداری رخداد نامیده می شود.

برای انجام آنالیز استاتیکی غیر خطی می توان از نرم افزارهای تحلیل غیرخطی همچون ETABS,ANSYS,SAP2000 و امثال آن استفاده نمود. این نرم افزارها قادرند افزایش بار و اصلاح سختی و مقاومت را در گامهای متوالی، به طور خودکار انجام دهند، که در فصول بعدی به قابلیت های نرم افزار مورد استفاده اشاره می گردد.

۵-۲- منحنی ظرفیت

منحنی ظرفیت، رابطه برش پایه ساختمان را در برابر جابجایی بام نشان می دهد. برای بدست آوردن منحنی ظرفیت سازه، معمولاً از آنالیز استاتیکی غیرخطی و یک الگوی بار جانبی استاتیکی، استفاده می گردد. آنالیز استاتیکی غیرخطی می تواند به یکی از دو صورت کنترل نیرو^۱ و یا کنترل جابجایی^۲ انجام گیرد که در هر یک از آنها به ترتیب از یک الگوی خاص توزیع نیروهای جانبی و یا جابجایی برای هل دادن سازه استفاده می گردد. ترسیم منحنی ظرفیت سازه معمولاً مستقل از نیاز زلزله انجام می گیرد. این منحنی نشان دهنده کاهش سختی متوالی سازه در اثر تسلیم و خرابی تدریجی اجزای سازه می باشد. هر کاهش شیب در منحنی ظرفیت می تواند نشان دهنده نوعی تسلیم و یا خرابی موضعی در سیستم باشد که با ارزیابی آنها و در نظر گرفتن معیارهای پذیرش، می توان محدوده تغییر مکانی متناظر با هر تراز عملکرد سازه را مشخص نمود. [۲]

شکل ۲-۷- منحنی ظرفیت سازه [۲]

معمولًاً آنالیزهای استاتیکی غیرخطی، با این فرض که مود اصلی ارتعاش سازه، مود غالب بر پاسخ لرزه ای سازه باشد، بر اساس شکل مود اول سازه انجام می گیرد. این فرض برای سازه هایی که پریود اصلی ارتعاشی آنها کمتر از یک ثانیه است معتبر می باشد ولی برای سازه هایی که دارای پریود اصلی طولانی تری می باشند، اثرات مودهای بالاتر نیز ممکن است روی برخی از المانهای سازه، بحرانی تر از اثرات مود اصلی باشد. به همین دلیل ممکن است آنالیز استاتیکی غیرخطی برای مودهای بالاتر نیز انجام گیرد. برای این کار توزیع نیروها یا جابجایی های جانبی روی سازه به صورتی انجام می گیرد که سازه در مود دوم و سوم خود تغییر شکل دهد.

۶-۲- مزایای کاربرد تحلیل بارافزون در طراحی بر اساس عملکرد سازه ها

تحلیل بارافزون اطلاعات سودمندی را برای بسیاری از مشخصه های پاسخ سازه فراهم می آورد، بطوری که این اطلاعات توسط روشهای رایج تحلیل خطی استاتیکی یا دینامیکی قابل دسترسی نیست. بعضی از این موارد عبارتند از:

- ۱- تعیین مقادیر واقع بینانه تری از نیروهای تقاضا در اعضای سازه ای بخصوص در المانهای دارای پتانسیل شکل پذیری کم، مانند نیروهای محوری تقاضا در ستونها، نیروهای تقاضا در اتصالات بادبندها، لنگرهای تقاضا در اتصالات تیر به ستون و ...
- ۲- برآورده جابجایی تقاضا برای المانهایی که تغییر شکل های غیرخطی زیادی بواسطه انرژی انتقال یافته از تحریکات زمین لرزه به ساختمان متحمل می شوند.

۳- بررسی ویژگی رفتاری « زوال مقاومت » (Strength Deterioration) در هر یک از اعضا و تاثیر آن بر روی رفتار کلی سازه.

۴- تعیین نواحی بحرانی، یعنی نقاطی از سازه که پیش بینی تغییر مکانهای تقاضای بالایی در مورد آنها انتظار می رود و در یک طرح لرزه ای ایمن بایستی به صورت کانون اعمال جزئیات ویژه طراحی سازه ای قرار گیرد.

۵- تعیین ناپیوستگی های مقاومتی ساختمان در ارتفاع یا در پلان که در نهایت منجر به تغییر

مشخصه های دینامیکی در محدوده رفتاری غیرالاستیک سازه می گردد.

۶- تخمین مقادیر تغییر مکانهای نسبی طبقات به عنوان معیاری جهت تعیین ناپیوستگی های

سختی یا مقاومتی، که از آنها می توان به عنوان وسیله ای برای کنترل خرابی سازه ای و

غیرسازه ای و برآورد اثرات واقعی تر $P - \Delta$ در ساختمان استفاده نمود.

۷- تحقیق در مورد کفایت و ایمن بودن مسیر نیرو با ملاحظه رفتار کلیه اعضای سازه ای

سیستم، اتصالات، المانهای غیرسازه ای سخت، فونداسیون (در صورت مدل سازی)،

در مجموع می توان گفت تحلیل بارافزون می تواند دید خوبی از لحاظ کنترل رفتار اعضای سازه ای

تحت اثر تحریکات شدید زمین لرزه بدست دهد. برای سازه هایی که اساساً بر مبنای مود اول ارتعاش

نوسان می کنند به کمک تحلیل بارافزون تخمین قابل قبولی از تغییر شکل های تقاضای غیرالاستیک

محلی یا کلی سازه حاصل می شود. همچنین در این تحلیل بسیاری از موارد و نقاط ضعف طراحی که

در یک تحلیل الاستیک ممکن است مخفی مانده باشد به روشنی آشکار می گردد.

در نهایت در میان روشهای غیرخطی، تحلیل بارافزون از سهولت و سادگی زیادی برخوردار

می باشد. هرچند در کلی ترین حالتها، بررسی رفتار و برآورد عملکرد یک سازه بایستی توسط تحلیل

های دینامیکی غیر خطی و بر اساس شتابنگاشتهای معین و متناسب صورت گیرد اما تحلیل های

دینامیکی غیرخطی، نیازمند دانش و پیش زمینه کافی بوده که لازمه آن، گذراندن دوره های تحصیلی

عالی می باشد که این امر برای همه قابل دسترسی نیست. در عین حال پیچیدگی، وقتگیر بودن و

هزینه بالای این تحلیل ها و علاوه بر آن مشکلاتی که در توجیه و تفسیر نتایج حاصله ممکن است

ظاهر شود کاربرد این نوع تحلیل را به پروژه های تحقیقاتی و موارد خاص محدود می کند. به این

ترتیب وجود یک روش ساده تر و کاربردی تر چون تحلیل بار افزون، می تواند بسیاری از مشکلات یاد

شده را مرتفع سازد. در یک جمله می توان گفت تحلیل بارافزون روشی است در برآورد تقریبی پاسخهای لرزه ای ساختمان به ساده ترین شکل ممکن.^[۱۶]

۷-۲- محدودیتهای کاربرد تحلیل بار افزون

تحلیل بار افزون در عین کارایی و مزایای ذکر شده با بعضی محدودیتها روبرو است که استفاده از آن را نیازمند دقت نظر و گاه قضاوت مهندسی مناسبی می نماید. تحلیل بارافزون اساساً روشنی است که بر مبنای بارگذاری افزایش یابنده استاتیکی قرار دارد. به همان دلیل به طور کاملاً دقیق نمی تواند نشان دهنده رفتار و پدیده دینامیکی باشد. این روش نمی تواند بعضی از مودهای تغییر شکلی سازه را (که گهگاه مهم نیز می باشند) تحت اثر زلزله های شدید نمایش داده و یا بر عکس آنها را اغراق آمیز نشان می دهد. پاسخ دینامیکی غیرالاستیک ممکن است در بعضی مواقع از آنچه که به وسیله این تحلیل و بر اساس شکل توزیع بارگذاری جانبی ثابت و یا تعديل شده بدست می آید متفاوت باشد. این مطلب بخصوص زمانی که مودهای ارتعاشی بالا مهم هستند بیشتر جلوه گر می شود.

محدودیت روش تحلیل بار افزون در انتخاب نوع شکل توزیع بار جانبی به روشنی آشکار شده است. زمانی که شکل توزیع بار جانبی مشخص شد به سازه چنین اجبار می شود که تحت اثر مود تغییر شکلی ثابتی رفتار نماید بنابر این بعضی از مودها و حالتها تغییر فرم که تحت اثر تحریکات زمین لرزه و بر مبنای مشخصه های پاسخ دینامیکی غیرالاستیک سازه در رفتار آن ایجاد شده و نمو یافته، در داخل تحلیل منظور نمی گردد. البته این اثر به کمک اعمال بیش از یک شکل توزیع بار جانبی قابل تخفیف بوده اما به طور کامل حذف و رفع شدنی نیست.

در تحلیل بارافزون بیش ترین نگرانی در این مورد است که این تحلیل تنها اولین شمای مکانیزم محلی خرابی سازه را تحت اثر نیروهای زلزله معین می کند و سایر موارد و نقاط ضعف سازه

را که به وسیله تغییر مشخصه های دینامیکی آن تحت اثر شکل گیری اولین شمای مکانیزم محلی خرابی ایجاد شده، رهگیری و نمایش نمی دهد.

اشکال بارگذاری جانی تعديل شده نیز به طور کامل نتوانسته اند این مشکلات را برطرف کنند و محدوده کارایی آنان تنها به بخش خاصی از حالات و مدلها مورد بررسی ختم می شود. بخش دیگری از اشکال بارگذاری جانبی، به توزیع های غیر ثابت و متغیر باز می گردد که البته تاکنون رواج و توسعه چندانی نیافته و به خصوص امکان کاربرد آنها به طور عمومی و فراگیر در جامعه مهندسی به واسطه دشواری و پیچیدگیهای موجود در آنها و عدم جوابگویی مناسب در تمامی حالات، در وضعیت کنونی چندان گسترش نیافته است.^[۱۶]

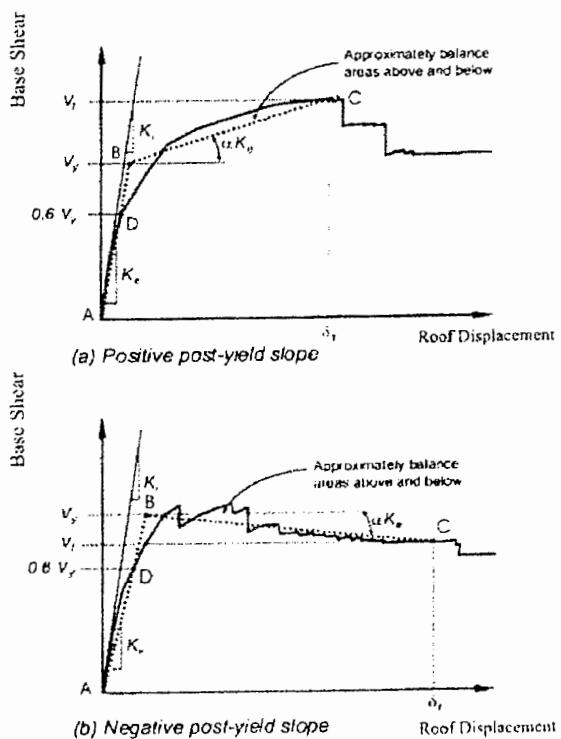
۸-۲- تعیین نقطه عملکرد به روش ضرایب جابجایی

همانطور که گفته شد، نقطه عملکرد سازه را می توان توسط روش ضرایب جابجایی محاسبه نمود. ولی برای انجام این کار باید منحنی ظرفیت سازه با یک منحنی دو خطی ساده جایگزین گردد تا بتواند مقدار T_e (دوره تناوب موثر سازه) را محاسبه نمود. بنابراین در ابتدا چگونگی ایجاد مدل دو خطی نیرو- تغییر مکان سازه بیان شده وسیس توسط این منحنی دو خطی مقدار T_e محاسبه خواهد شد.

۱-۸-۲- مدل رفتار دو خطی نیرو- تغییر مکان سازه

رفتار غیرخطی سازه که ارتباط بین برش پایه و تغییر مکان نقطه کنترل را مطابق شکل (۸-۲) مشخص می نماید، به منظور محاسبه سختی جانبی موثر (K_e) و برش تسلیم موثر (V_y) باید با یک مدل رفتار دو خطی ساده جایگزین شود. برای ساده سازی مدل رفتار غیرخطی، نقطه B باید چنان انتخاب شود که سطح زیر مدل رفتار دو خطی برابر سطح زیر منحنی رفتار غیر خطی باشد و همچنین طول پاره خط AD برابر $\frac{1}{6}V_y$ باشد. در آن صورت نیروی مربوط به نقطه B، برش تسلیم موثر (V_y) و برش پایه $\frac{1}{6}V_y$ در منحنی رفتار غیر خطی، مدول سکانت بیانگر سختی

جانبی موثر (K_e) می‌گردد. [۸] روش فوق نیازمند چند مرحله آزمون و خطاست. چون در ابتدا V_y معلوم نیست و مستلزم اینست که K_e مشخص شود. بنابر این یک خط فرضی K_e رسم و V_y تعیین می‌گردد. سپس کنترل گردد که آیا از نقطه‌ای در طیف ظرفیت متناظر با V_y گذشته یا خیر. در غیر این صورت با تعیین K_e و آزمون و خطای مجدد این کار ادامه می‌یابد تا شرط فوق ارضا شود. در مدل ساده شده باید دقت شود که V_y بزرگ‌تر از ماکزیمم برش پایه در منحنی رفتار غیرخطی نگردد. در سازه‌هایی که پس از تسلیم دارای سختی مثبت هستند ($\alpha > 0$)، مدل رفتاری مطابق شکل (a-۸-۲) است و در سازه‌هایی که پس از تسلیم دارای سختی منفی هستند ($\alpha < 0$ ، مدل رفتاری مطابق شکل (b-۸-۲) خواهد بود.

شکل ۲-۸-۲- منحنی ساده شده نیرو- تغییر مکان

۲-۸-۲- محاسبه زمان تناوب اصلی موثر

هنگامیکه سازه دارای رفتار غیر خطی باشد سختی آن تغییر کرده و در نتیجه زمان تناوب آن ثابت نمی‌ماند. هر چند در هر گام اعمال بار جانبی، بر حسب سختی‌های لحظه‌ای می‌توان زمان

تناوب سازه را تعیین کرد، اما از آنجا که با استفاده از طیف پاسخ ارتجاعی خطی هنگامیکه رفتار سازه غیر خطی باشد، فقط تقریبی از پاسخ غیر ارتجاعی بدست می آید، لذا خطا در محاسبه زمان تناوب اهمیت زیادی ندارد. به همین جهت برای سازه با رفتار غیرخطی زمان تناوب اصلی بر حسب سختی متناظر با ۶۰٪ نیروی تسلیم محاسبه شده و بنام زمان تناوب موثر تعریف می شود.

زمان تناوب اصلی موثر T_e در امتداد مورد بررسی بر اساس مدل رفتار دو خطی برابر است با:

$$T_e = T_i \sqrt{\frac{K_i}{K_e}} \quad (18-2)$$

که در آن T_e زمان تناوب اصلی ساختمان با فرض رفتار خطی است و K_i سختی جانبی ارتجاعی در امتداد مورد نظر می باشد. [۸]

۲-۳-۸-۲- تعیین تغییر مکان هدف

تغییر مکان هدف، ماکریم تغییر مکانی است که سازه احتمالاً تجربه خواهد کرد. تغییر مکان هدف ممکن است توسط هر روشی که اثرات پاسخ غیر خطی را بر روی دامنه تغییر مکان در نظر بگیرد، محاسبه شود. یکی از روش‌های منطقی، روش ضرایب تغییر مکان می باشد که در آورده شده است. به علت اینکه رفتار غیرخطی مصالح به طور مستقیم در مدل FEMA 273/356 ریاضی سازه وارد می شود، نیروهای داخلی محاسبه شده یک تخمین منطقی از نیروهای مورد انتظار حین زلزله خواهد بود. [۱۴]

تغییر مکان هدف برای سازه با دیافراگم‌های صلب باید با در نظر گرفتن رفتار غیر خطی سازه برآورده گردد. به عنوان یک روش تقریبی می توان مقدار تغییر مکان هدف را از رابطه زیر محاسبه نمود:

$$\delta_i = C_0 C_1 C_2 C_3 S_a \frac{T_e^2}{4\pi^2} g \quad (19-2)$$

که در آن T_e زمان تناوب اصلی موثر ساختمان مطابق رابطه (۱۸-۲) برای امتداد مورد نظر است.

ضریب C_0 : ضریب اصلاح برای ارتباط تغییر مکان طیفی سیستم یک درجه آزادی به تغییر مکان بام سیستم چند درجه آزادی است که برابر یکی از مقادیر زیر انتخاب می شود:

- ضریب مشارکت مود اول

- مقادیر تقریبی جدول زیر

جدول ۱-۲- مقدار ضریب C_0 [۸]

تعداد طبقات ساختمان	ساختمان های برشی*		سایر ساختمان ها هر نوع توزیع بار
	توزيع نوع اول	توزيع یکنواخت بار	
۱	۱/۰	۱/۰	۱/۰
۲	۱/۲	۱/۱۵	۱/۲
۳	۱/۲	۱/۲	۱/۳
۵	۱/۳	۱/۲	۱/۴
۱۰ و بیشتر	۱/۳	۱/۲	۱/۵

* منظور از ساختمان برشی، ساختمانی است که در تمام طبقات، تغییر مکان جانبی نسبی کوچکتر از طبقه زیرین باشد.

ضریب C_1 : ضریب اصلاح برای ارتباط حداکثر تغییر مکان غیر الاستیک مورد انتظار به تغییر مکان محاسبه شده برای پاسخ الاستیک خطی، که از روابط زیر بدست می آید:

$$T_e \geq T_0 \rightarrow C_1 = 1.0 \quad (20-2)$$

$$T_e < T_0 \rightarrow C_1 = \frac{\left[1.0 + (R-1) \frac{T_0}{T_e} \right]}{R} \quad (21-2)$$

در هر صورت مقدار C_1 نباید کوچکتر از ۱ و بزرگتر از مقدار آن طبق رابطه (۲۲-۲) شود.

$$C_1 = 1 + \frac{T_0 - T}{2T_0 - 0.2} \leq 1.5 \quad (22-2)$$

در رابطه (۲۱-۲)، R نسبت مقاومت است که از رابطه زیر محاسبه می شود.

$$R = \frac{S_a}{V_y/W} \cdot C_m \quad (23-2)$$

در این رابطه S_a شتاب طیفی به ازای زمان تناب اصلی موثر T_e است و C_m ضریب جرم موثر درمود اول است که می تواند با استفاده از جدول (2-2) یا از تحلیل دینامیکی بدست آید.

جدول ۲-۲- مقادیر ضریب C_m [۸]

سایر سیستم های سازه ای	سازه با دیوار برشی	قاب فولادی مهار بندی شده با محورهای متقارن یا غیر متقارن	قاب خمشی بتی یا فولادی	تعداد طبقات
۱	۱	۱	۱	یک یا دو
۱	۰/۸	۰/۹	۰/۹	سه و بیشتر

ضریب C_2 : این ضریب اثرات کاهش سختی و مقاومت اعضای سازه ای را بر تغییر مکان ها به دلیل رفتار غیر ارتجاعی آنها منظور می کند و مقدار آن با استفاده از جدول (۳-۲) تعیین می شود.

جدول ۳-۲- مقادیر ضریب C_2 [۸]

$T \geq T_0$		$T \leq 0.1$		سطح عملکرد مورد نظر
قاب نوع دوم	قاب نوع اول	قاب نوع دوم	قاب نوع اول	
۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	قابلیت استفاده بی وقفه
۱/۰	۱/۱	۱/۰	۱/۳	ایمنی جانی
۱/۰	۱/۲	۱/۰	۱/۵	آستانه فروپاشی

* در این جدول قابهای نوع یک شامل سیستم های سازه ای هستند که در آنها بیش از ۳۰ درصد بار جانبی توسط اعضايی حمل می شود که هنگام زلزله صدمه می بینند. قابهای خمشی معمولی، قابهای مهار بندی شده با محورهای متقارن، قابهای با اتصالات نیمه صلب، قابهای با مهار بندی های لاغر که فقط برای کشش طراحی شده اند، دیوارهای بنایی غیر مسلح و دیوارهای غیر شکل پذیر در برش از این نوع می باشند. سایر سیستم های سازه ای از نوع دو محسوب می شوند. برای مقادیر T بین ۰/۱ و T_0 مقدار C_2 با استفاده از درون یابی خطی محاسبه می شود.

ضریب C_3 : ضریب اصلاح برای اعمال افزایش تغییر مکان ها به علت اثر $\Delta - P$ در محدوده غیر خطی می باشد. برای ساختمان های با سختی پس از تسلیم مثبت، مساوی با یک و برای ساختمانهای با سختی پس از تسلیم منفی، مقدار C_3 از رابطه زیر بدست می آید. [۸]

$$C_3 = 1.0 + \frac{|\alpha|(R-1)^{1.5}}{T_e} \quad (24-2)$$

برای تعیین مقادیر T_e و ضرایب C_3 تا C_6 نیاز به تهیه منحنی نیرو- تغییر مکان در تغییر مکان هدف می باشد. چون تغییر مکان هدف از ابتدا مشخص نیست، بنابراین با فرض مقادیری برای این مجھولات، تغییر مکان هدف مشخص و سپس با این تغییر مکان منحنی تغییر مکان ترسیم می شود. بر اساس این منحنی در صورت نیاز، مقادیر فرض شده اصلاح می شوند.

فصل سوم

کلیاتی پیرامون نرم افزار SAP2000

[۵]-۱- مقدمه

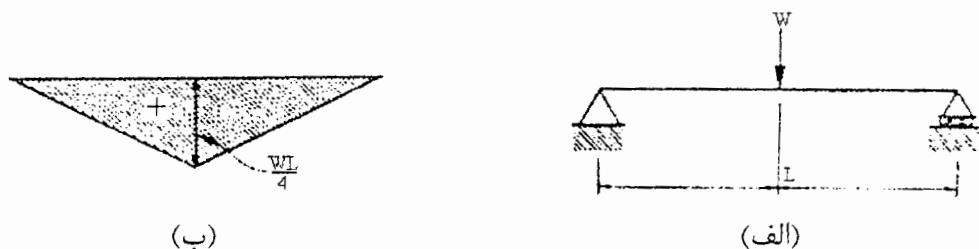
پیشرفتهای چشمگیری که در دنیا در زمینه طراحی لرزه‌ای سازه‌ها به روش عملکردی انجام گرفت، شرکت GSI سازنده نرم افزار SAP2000 را بر آن داشت تا گزینه‌های مختلف طراحی لرزه‌ای ساختمانها به روش مزبور را در نرم افزار پیاده نماید. در نتیجه بسیاری از موارد لازم جهت انجام این طرح از دو آیین نامه ATC-40 و FEMA-273 برگزیده و در آن اعمال گردید که مهمترین آن روش تحلیل استاتیکی غیرخطی می‌باشد. این نرم افزار قابلیت در نظر گرفتن خواص غیرخطی مواد و غیرخطی هندسی (تغییر مکانهای بزرگ) را دارد.

مبناً انجام آنالیز غیرخطی در این نرم افزار تئوری مفاصل پلاستیک^۱ می‌باشد. پس از ساختن مدل با توجه به محل تشکیل مفاصل پلاستیک (منظور دو سر المان یا وسط المان) و همچنین ماهیت مفاصل پلاستیک (مامان، نیروی محوری، اندرکنش ممان و نیروی محوری و ...)، این مفاصل بر روی المان‌ها تعریف می‌شوند. اگر عملکرد المان محوری باشد، مانند بادبندهای فشاری یا کششی، مفصل پلاستیک از نوع محوری (P) و در وسط المان تعریف می‌شود، که در حالت فشاری بیان کننده کمانش المان است. در صورتی که المان عملکرد خمشی داشته باشد و همچنین اثر نیروی محوری هم قابل ملاحظه باشد می‌توان از مفصل پلاستیک نوع (PMM) استفاده کرد که اندرکنش نیروی محوری و ممان را لحاظ می‌کند. بنابراین لازم است در ابتدا به طور خلاصه اشاره ای به مفهوم مفصل پلاستیک بشود.

۲-۳- مفصل پلاستیک

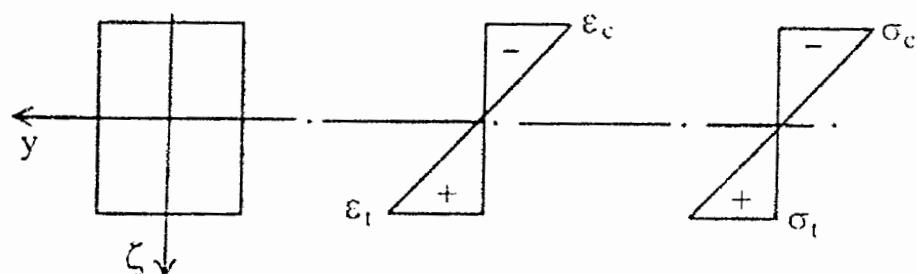
برای بیان مفهوم مفصل پلاستیک از یک مثال ساده استفاده خواهیم کرد. در این مبحث مشخص می‌شود که اگر عضو به اندازه کافی تحت خمش قرار گیرد و اکثر قسمتهای پر تنش آن

پلاستیک شود، چه اتفاقی می‌افتد. تیر با تکیه گاه‌های ساده با دهانه L و بار مرکزی W را در نظر بگیرید، شکل (۱-۳).

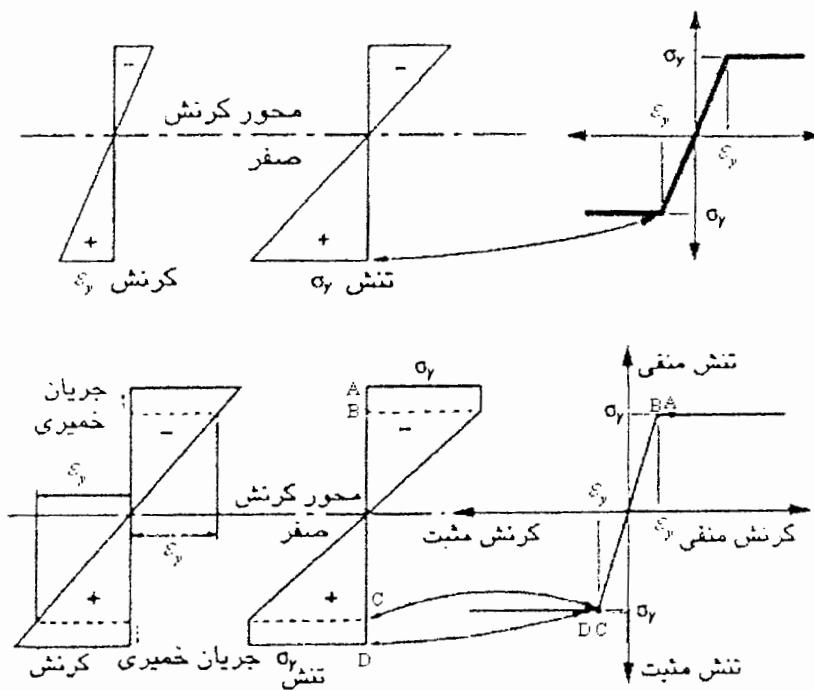
شکل ۱-۳ - (الف) تیر ساده؛ (ب) نمودار لنگر خمی

تیر تحت بار مرکزی در تمام طول خود خمیده شده و لنگر خمی حداکثر آن $\frac{WL}{4}$ می‌باشد و هدف بررسی رفتار مقطع در خمی حداکثر است. براساس نظریه ساده خمی که براساس رفتار الاستیک مصالح استوار است، اگر هیچ نقطه‌ای از تیر جاری نشود، در تمام ارتفاع مقطع رابطه تنش-کرنش بصورت خطی خواهد بود، شکل (۲-۳). محوری که در آن تنش و کرنش صفر است، "محور کرنش صفر" نامیده می‌شود. تنش و کرنش متناسب با فاصله Z از این محورند و برای خمی مثبت، حداکثر مقدار تنش فشاری در بالا و کششی در پایین مقطع می‌باشد و مقدار آن برابر است با σ_{\max} ، در این رابطه M لنگر خمی و Z اساس مقطع حداقل است.

شکل ۲-۳ - حالت تنش و کرنش قبل از تسلیم

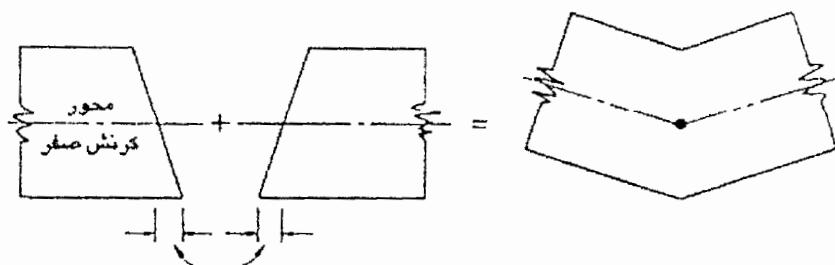
تا موقعی که بیشترین تنش در مقطع به نقطه جاری شدن برسد، رفتار الاستیک خواهد بود. در این حالت فقط مصالح در لبه خارجی مقطع در حال جاری شدن است. آزمایش نشان داده است که توزیع کرنش در ارتفاع مقطع پس از جاری شدن خطی باقی می‌ماند. مطابق شکل‌های (۲-۳) و (۳-۳) محاسبه تنش به کمک منحنی تنش و کرنش در هر مقطع ممکن می‌باشد. همان‌گونه که لنگر خمی اضافه می‌شود جاری شدن مقطع به سمت محور کرنش صفر گسترش می‌یابد. در مناطقی که مقطع جاری شده است، دو منطقه با تنش ثابت وجود دارد (تنش به تنش تسلیم محدود می‌شود ولی کرنش بوسیله جریان خمیری افزایش می‌یابد). این دو منطقه بوسیله یک رابطه خطی توزیع تنش (الاستیک) بهم متصل می‌شوند.

شکل ۳-۳- حالت تنش و کرنش به صورت پلاستیک ناقص

با جاری شدن کلیه تارهای مقطع، این ناحیه مشابه یک مفصل عمل می‌کند، زیرا کرنش در کلیه نقاط مقطع بدون هر گونه تغییر در تنش افزایش می‌یابد. عملکرد این مفصل در شکل (۴-۳) نشان داده شده و مقطع در این حالت تبدیل به مفصل پلاستیک شده است. در این مفصل لنگری برابر

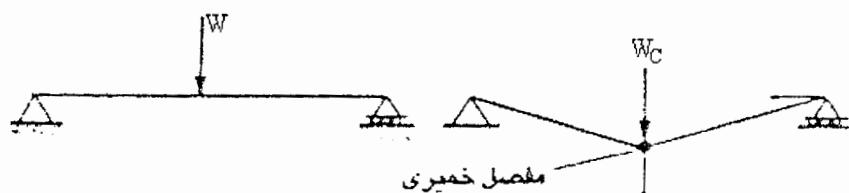
با لنگر مقاوم پلاستیک مقطع بوجود می آید که بیشترین لنگری است که مقطع می تواند تحمل کند و با M_p نمایش داده می شود.

شکل ۴-۳- عملکرد مفصل پلاستیک

وقتی مفصل خمیری در تیر ساده شکل می گیرد، فروریختگی بوجود می آید. پس از فروریختگی، تیر بصورت مکانیزم در آمده، یعنی نقطه اثر بار به طرف پایین و تکیه گاه غلتکی به سمت راست حرکت می کند و تیر به یک مکانیزم تبدیل می شود. بار فروریختگی W_c با مساوی قرار دادن حداکثر لنگر خمی ناشی از بار اعمال شده و لنگر خمیری تیر تعیین می شود، شکل (۵-۳).

$$\frac{W_c L}{4} = M_p \Rightarrow W_c = \frac{4M_p}{L} \quad (1-3)$$

شکل ۵-۳- تیر ساده

3-3- قابلیت های نرم افزار SAP2000

مطابق با اطلاعات موجود در راهنمای SAP2000 این برنامه در ارتباط با تحلیل استاتیکی غیر خطی دارای قابلیت های متعددی می باشد که عبارتند از :

۱- تحلیل استاتیکی غیر خطی در این برنامه به دو صورت امکان پذیر می باشد.

الف : با کنترل نیرو

ب: با کنترل تغییر مکان

در حالت اول سازه تحت بار تعریف شده تحت رانش قرار می گیرد تا جایی که سازه نهایتاً متوقف گردیده و یا خراب می شود. در حالیکه در حالت دوم سازه تحت الگوی مشخصی تا رسیدن به جابجایی مورد نظر در نقطه کنترل تحت رانش قرار می گیرد. یعنی نیروهای جانبی آن قدر افزایش می یابند تا سازه به حالت ناپایداری نزدیک شود و یا تغییر مکان مورد نظر محقق گردد.

۲- در این برنامه امکان شروع آنالیز استاتیکی غیر خطی در دنباله آنالیز استاتیکی غیر خطی دیگری که قبلاً به انجام رسیده است وجود دارد.

در این تحقیق برای اعمال بارهای مرده و زنده به سازه در تحلیل استاتیکی غیر خطی از روش اول استفاده شده است. سپس اعمال بار جانبی از ادامه تحلیل اول و بر اساس کنترل تغییر مکان صورت گرفته است.

۳- در این برنامه امکان اعمال الگوهای مختلف بار از قبیل بار استاتیکی، شتاب یکنواخت به جرم ها در امتداد سه گانه، نیروی جانبی متناسب با حاصل ضرب شکل مود در سهم جرم هر گره و یا هر ترکیب دلخواهی از بارگذاریهای فوق نیز وجود دارد.

۴- تعریف خودکار مفاصل پلاستیک بر مبنای آین نامه های ATC-40 , FEMA-273 و یا تعریف مفاصل توسط کاربر.

۵- امکان صرف نظر کردن از آثار ناپایداری، لحاظ کردن اثرات $\Delta - P$ و در نظر گرفتن آثار توام $P - \Delta$ و تغییر شکلهای بزرگ.

۶- امکان ترسیم طیف های نیاز با اخذ مقادیر میرایی موثر و ضرایب زلزله C_a و C_u و امکان تعریف رفتارهای سازه ای کلاس A ، B و C مطابق با استاندارد ATC-40 .

۷- امکان رسم منحنی ظرفیت در فرم معمول و منحنی طیف ظرفیت و طیف نیاز در قالب ADRS .

- ۸- در حالتیکه منحنی در قالب ADRS رسم گردد برنامه قادر است با پیدا کردن نقطه عملکرد سازه، تمامی اطلاعات آن از قبیل میرایی موثر B_{eq} , پریود موثر T_{eq} , جابجایی، برش پایه، شتاب طیفی و تغییر مکان طیفی نقطه عملکرد را ارائه کند.
- ۹- امکان ارائه تعداد مفاسل ایجاد شده در هر گام تحلیل به تفکیک ناحیه ای که مفصل در آن قرار دارد و بالغ بر هشت ناحیه می باشد.
- ۱۰- در نظر گرفتن افت مقاومت در مفصلهای پلاستیک و همچنین کاهش سختی.

۴-۳- بررسی مدل سازی غیر خطی در نرم افزار SAP2000 [۵]

در حالت کلی دو نوع رفتار غیر خطی برای اعضای سازه ای معلوم می باشد:

الف: رفتار غیر خطی مصالح

ب: رفتار غیر خطی هندسی

حالت غیر خطی مصالح به دلایل مختلفی ممکن است اتفاق بیافتد. از جمله تغییر شکلهای پلاستیک در سازه های فولادی، ترک خوردگی و خزش در سازه های بتونی، اندر کنش غیر الاستیک نیروی محوری و لنگر خمشی و یا نیروی برشی و لنگر پیچشی. در مورد حالت غیر خطی هندسی نیز مواردی وجود دارد که شامل عیوب و نقایص ساخت و اجرای المانهای قابی، لنگرهای ثانویه ناشی از ترکیب اثر بار قائم و تغییر مکانهای جانبی سازه، تاثیر نیروی محوری بر روی سختی خمشی اعضای قابی و ... خواهد بود.

در بخشهای بعدی سعی می شود که به طور خلاصه بررسی مناسبی بر روی مدل سازی هر یک از این حالات غیر خطی در نرم افزار مورد استفاده انجام گیرد.

۳-۴-۱- حالت غیر خطی مصالح

نحوه مدل سازی غیر خطی مصالح بستگی مستقیم به توانایی برنامه کامپیوتری مورد استفاده دارد. اکثر نرم افزارها برای حالت غیر خطی مصالح از نمودارهای $M-\theta$ برای هر یک از عضوهای مدل سازه ای استفاده می نمایند (نظری برنامه SAP2000).

مزیت این نوع مدل سازی در این است که اولاً سرعت انجام تحلیل و عملیات ماتریسی را افزایش می دهد (به سبب سادگی فرمول بندی) و ثانیاً در این نوع تعریف می توان سازگاری بیشتری بین مدل کامپیوتری و حالت واقعی برقرار نمود.

برای مثال می توان نمودار $\theta-M$ را برای یک مقطع معلوم، براساس نتایج آزمایشگاهی استخراج نمود و اثراتی مانند عرض پلاستیک در ناحیه مفصل پلاستیک، تغییر مدول الاستیسیته و ... را با استفاده از نمودار $M-\theta$ یا منحنی $P-\theta$ تعديل شده عضو پیاده نمود. به عنوان نمونه در نرم افزار SAP2000 مقدار θ_y بر اساس رابطه (۲-۳) و (۳-۳) بدست می آید.

$$\theta_y = \frac{Z\sigma_y L}{6EI} (1 - P/P_y) \quad (2-3)$$

$$\theta_y = \frac{Z\sigma_y L}{6EI} \quad (3-3)$$

که در این روابط:

Z و I : به ترتیب مدول پلاستیسیته و ممان اینرسی مقطع عضو،

E و σ_y : به ترتیب مدول الاستیسیته و تنش تسلیم فولاد،

L : طول عضو،

P_y و P : به ترتیب نیروی محوری عضو و ظرفیت تسلیم عضو ($A_g F_y$) می باشند.

همچنین برای اعضاء بتن آرمه معمولاً از θ_y صرفنظر می گردد.

همانطور که مشاهده می شود، در این روابط مقدار r_θ مستقیماً به طول عضو وابسته می باشد اما عیب این روش آن است که برخی ویژگیهای صالح نظیر مشخصه تنزل سختی، زوال مقاومت و تنگ شدگی یا کش آمدگی در این مدل ها به درستی قابل اعمال نمی باشد. البته با توجه به اینکه این ویژگیها مختص بارگذاریهای رفت و برگشتی است، بنابراین در تحلیل بار افزون با مشکل خاصی روبرو نخواهیم بود و مساله عمدۀ این روش در تحلیلهای دینامیکی غیر خطی است. با این حال نرم افزارهایی مانند SAP2000 در تحلیل بار افزون مدل ها، اثرات زوال مقاومت را به صورت تقریبی بر روی مدل $\theta - M$ اعضا وارد می نمایند.

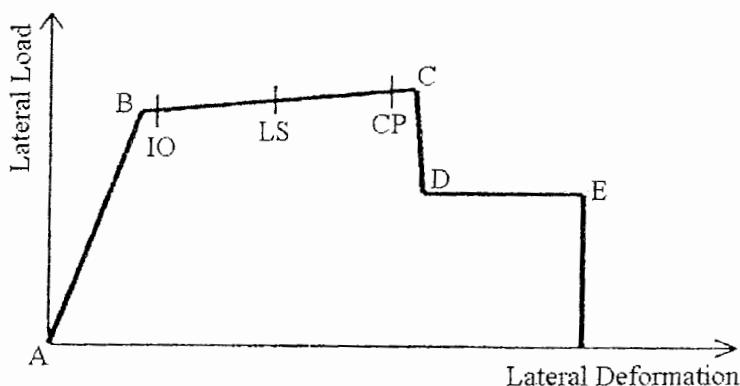
۲-۴-۳- حالت غیر خطی هندسی

حالت غیر خطی هندسی خود به رده هایی تقسیم می شود. ساده ترین شکل اعمال حالت غیر خطی هندسی برای قابهای ساختمانی، روش ساده شده $\Delta - P$ است که به صورت اعمال نیروهای جانبی اضافی معادل با حاصل ضرب نیروهای قائم نظیر بار مرده و زنده طبقات در تغییر مکان جانبی ناشی از بارهای عرضی اولیه می باشد. در نگاهی کامل تر روش $P - \Delta$ دقیق وجود دارد که در آن جملات مرتبه دوم از ضرایب ماتریس سختی اعضا به ماتریس سختی اولیه افزوده می شود و اثر تغییر شکل اضافی سازه بر روی ماتریس سختی اعضا به ماتریس سختی اولیه افزوده می شود و اثر تغییر المانهای قابی به تغییر شکلهای بزرگ معروف می باشد. قابل توجه است که روش‌های جامع تری نیز وجود دارد که به کرنشهای بزرگ معروف است که البته برای المانهای قابی هنوز توسعه نشده است. در مورد حالت غیر خطی هندسی، نرم افزار SAP2000 توانایی انجام $\Delta - P$ ساده شده و $P - \Delta$ دقیق (در تحلیل استاتیکی) را دارا می باشد.

۳-۵- خصوصیات مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP2000 [۵]

خصوصیات مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP2000 براساس دو مرجع ATC-40 و FEMA-273 تنظیم شده اند. این دو مرجع در زمینه ارزیابی مجدد، تقویت و ترمیم سازه های موجود در زلزله نوشته شده اند.

نمونه های از نمودار نیرو - تغییر مکان برای تعریف مفصل پلاستیک در شکل (۳-۶) ارائه شده است.

شکل ۳-۶- نحوه تعریف خصوصیات مفاصل پلاستیک در نرم افزار SAP2000 [۵]

کلماتی که به صورت علائم مختلف CP , LS , IO وجود دارند ، در حقیقت همان سطوح رفتاری می باشند که توسط ATC-40 جهت کنترل تغییر شکل اعضا برای اهداف عملکردی مختلف تعریف گردیده است.

IO: Immediate Occupancy

LS: Life Safety

CP: Collapse Prevention

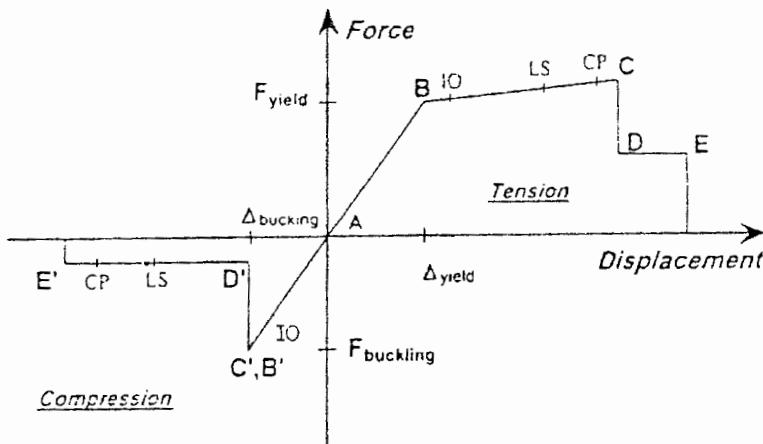
در بندهای آتی به انواع مفاصل پلاستیک که می تواند در مدل سازی غیر خطی با استفاده از رابطه نیرو - تغییر مکان به کار گرفته شود، اشاره خواهد شد.

۳-۱-۵- مفصل پلاستیک محوری^۱ (p)

نیروهای داخلی در مهاربندها و ستونهای لرزه بر قابهای مهاربندی شده (قاب ساده یا خمشی) عمدها از نوع کشش و یا فشار محوری است و تغییر شکلهای پلاستیک در این اعضا به صورت تسليیم

1-Axial Plastic Hinge .

کششی و یا کمانش فشاری خواهد بود. از این رو برای مدل کردن رفتار غیر خطی اعضای کششی یا فشاری، لازم است یک مفصل محوری به یک نقطه از طول المان اختصاص داده شود. موقعیت مفصل محوری در طول عضو مهم نیست، چرا که طول مفصل پلاستیک برای محاسبه جابجایی نظیر تسلیم یا کمانش عضو، بدون توجه به موقعیت مفصل محوری، برابر طول آزاد عضو می باشد. رفتار نیرو – جابجایی یک مفصل پلاستیک محوری را در حالت کل می توان به صورت شکل (۷-۳) تعریف نمود.

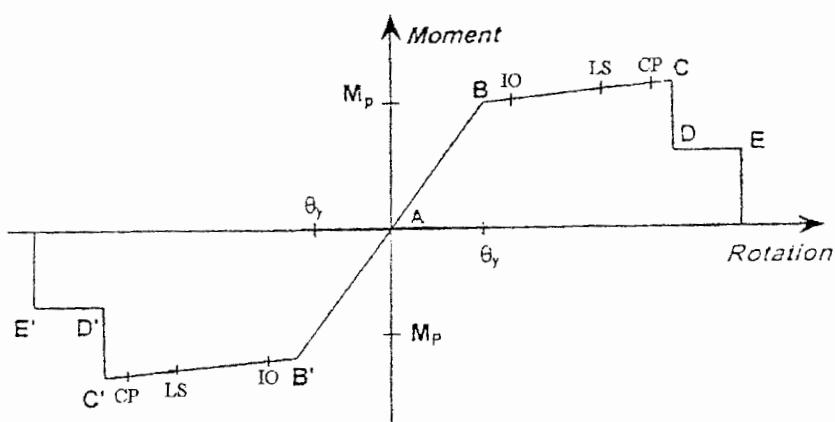
شکل ۷-۳- رابطه نیرو – جابجایی در مفصل پلاستیک محوری [۵]

نقاط C، B و E در این شکل به ترتیب مربوط به ترازهای تسلیم، حداقل مقاومت و شکست در رفتار کششی می باشند. نقاط B' و C' که بر هم منطبق می باشند مربوط به تراز کمانش فشاری و نقطه E' مربوط به تراز شکست فشاری پس کمانشی است. موقعیت سه تراز عملکرد CP، LS، IO سه تراز عملکرد ایمنی جانی (LS)، تغییر شکلهای پلاستیک قابل توجهی در عضو کششی رخ در هر دو رفتار کششی و فشاری، در شکل (۷-۳) نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می شود در تراز عملکرد ایمنی جانی (LS)، تغییر شکلهای پلاستیک قابل توجهی در عضو کششی رخ می دهد. ولی هنوز تا نقطه C که مربوط به افت قابل توجه مقاومت است، فاصله زیادی باقی مانده است. رفتار مذکور برای اعضای کششی اصلی (اعضایی که در باربری ثقلی مشارکت دارند، مثل ستونها) و فرعی (اعضایی که در باربری ثقلی سازه مشارکت ندارند، مثل مهاربند های فولادی) مشابه می باشد. اما در مورد عملکرد فشاری، همانطور که مشاهده می شود تراز عملکرد ایمنی بعد از

نقطه کمانش قرار دارد این معنی است که کمانش یک عضو به معنی آسیب جانی نیست و تغییر شکل های پس از کمانش تا تراز عملکرد اینمی جانی، مجاز است. اما باید توجه کرد که این مطلب فقط برای اعضای فشاری فرعی سازه، از جمله مهاربندیهای فولادی که نقشی در باربری ثقلی سازه ندارند، معتبر است. در حالیکه در مورد ستونهای لرزه بر یک قاب مهاربندی شده، صادق نیست. براساس FEMA-273 کمانش و افت مقاومت ناشی از آن در یک ستون جایز نیست و ستونهای یک قاب باستی تحت حداکثر نیروهای فشاری، خطی و الاستیک و بدون کمانش، به صورت پایدار باقی مانده و به باربری ثقلی خود ادامه دهنده.

۳-۵-۲- مفصل پلاستیک خمشی (M) یا خمشی محوری^۱ [۵] (PMM)

نیروهای داخلی در تیرها و ستونهای قابهای خمشی به ترتیب خمشی و خمشی – محوری است. از طرفی تغییر شکلهای پلاستیک در این اعضا تحت بارهای جانبی زلزله عموماً به صورت مفصلهای پلاستیک در ابتدا و انتهای تیرها و ستونها ظاهر می گردد، که البته به خاطر بارگذاری روی تیرها ممکن است در طول تیرها نیز مفصل پلاستیک خمشی ایجاد گردد. رابطه لنگر – دوران یک مفصل پلاستیک خمشی در حالت کلی به صورت زیر است:

شکل ۳-۸- رابطه لنگر – دوران در مفصل پلاستیک خمشی [۵]

در شکل فوق رابطه لنگر – دوران مفصل برای لنگر مثبت و منفی متقارن فرض شده است. در حالت کلی برای مقاطع بتن آرمه این رابطه نامتقارن می باشد و تا نقطه B رابطه لنگر – دوران خطی است. در نقطه B، لنگر داخلی مقطع به لنگر پلاستیک می رسد و در واقع نقطه B متناظر با تشکیل مفاصل پلاستیک و آغاز دوران پلاستیک در مقطع است.

با فرض آنکه نقطه عطف در وسط طول عضو فولادی تشکیل گردد می توان دوران تسلیم آن را از رابطه (۳-۲) بدست آورد.

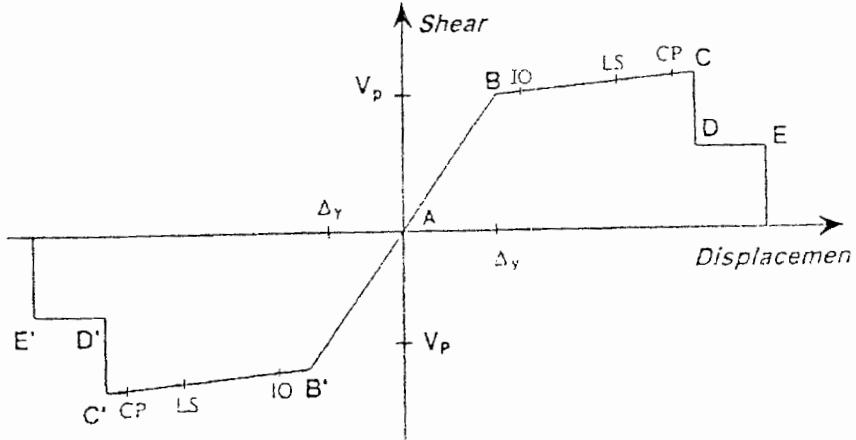
بسته به میزان دوران پلاستیک ، عملکرد عضو در یکی از تراز های IO ، LS و یا CP قرار می گیرد. موقعیت این ترازها در شکل (۸-۳) نشان داده شده است. در نقطه C، مقطع به حداقل مقاومت خمشی خود می رسد و بعد از این ضمن افت مقاومت تغییر شکلهای پلاستیک تا حداقل مقدار خود در E توسعه می یابد و در این نقطه شکست خمشی در مقطع رخ می دهد. رابطه لنگر – دوران مفصل پلاستیک خمشی – محوری (MMP) مشابه رابطه لنگر – دوران مفصل پلاستیک خمشی (M) می باشد، با این تفاوت که این رابطه سازگار با سطح اندرکنش بار محوری و لنگر خمشی می باشد. به عبارت دیگر در این مفصل پلاستیک، مقدار M_p بستگی به مقدار P در مقطع خواهد داشت.

۳-۵-۳- مفصل پلاستیک برشی^۱ (V)

در برخی اعضای سازه ای همچون ستونهای کوتاه در نیم طبقه ها یا رابط های کوتاه در سیستمهای EBF²، نیروها و تغییر شکلهای داخلی عمدتاً از نوع برشی می باشند. لذا برای مدلسازی رفتار غیر خطی این اعضا لازم است از مفصل پلاستیک برشی استفاده گردد. در شکل (۹-۳) رابطه برش – جابجایی یک مفصل برشی (V) نشان داده شده است.

1- Shear Hinge

2- Eccentric Braced Frame

شکل ۳-۹- رابطه نیرو – جابجایی در مفصل پلاستیک برشی [۵]

نقاط B، C و E به ترتیب مربوط به تسلیم برشی، حد اکثر مقاومت برشی و شکست برشی است. برخلاف مفصل محوری، موقعیت مفصل برشی در طول عضو منحصر به فرد بوده و می‌تواند در نحوه توزیع نیروهای داخل عضو موثر باشد.

۳-۶- تعیین طول مفصل پلاستیک [۶]

مقادیر نظری ارائه شده برای طول مفصل پلاستیک (L_p) بستگی به نحوه توزیع انحنای در یک عضو خاص دارند و مستقیماً با طول عضو متناسب می‌باشند. براساس مطالعات انجام شده مشاهده شده است که بین مقادیر نظری ارائه شده برای طول مفصل پلاستیک با طولهای بدست آمده از طریق آزمایشات همخوانی چندانی وجود ندارد. علت این امر آن است که مثلاً برای یک طره قائم توزیع انحنای در انتهای طره پایان می‌یابد در حالیکه کرنشهای فولاد کششی به دلیل چسبندگی تا حدودی در داخل شالوده ادامه خواهند داشت. این کشیدگی فولادهای کششی که از مقادیر نظری نیز بیشتر می‌باشد موجب می‌گردد تا مقدار چرخش و تغییر مکان بیشتر گردد. به این پدیده «نفوذ کرنش کششی» گفته می‌شود. براساس مطالعات انجام شده مشاهده شده است که میزان نفوذ

کرنشی به قطر فولادها بستگی دارد ، به گونه ای که آرماتور با قطر بیشتر طول نفوذی بیشتری را احتیاج دارد.

دلیل دیگر اختلاف بین مقادیر تئوری و مقادیر نظری گسترش ناحیه خمیری در عضو در اثر ایجاد ترکهای مورب برشی و خمشی می باشد. این ترکهای مورب برشی و خمشی باعث می شوند تا کرنش فولادها در فاصله ای بالاتر از آنچه که در اثر لنگر خمشی ایجاد می شوند ادامه یابند. یکی از تخمین های خوب و مناسب برای طول لولای خمیری که توسط پاولی بیان شده است به صورت زیر می باشد.

$$L_p = 0.08L + 0.22d_b F_y \quad (4-3)$$

در این رابطه :

L : طول عضو بر حسب

d_b : قطر اسمی آرماتور بر حسب

F_y : مقاومت جاری شدن آرماتور بر حسب

می باشد.

برای تیرها و ستونهای معمولی ، با دقت خوبی متناسب با رابطه فوق می توان طول لولای خمیری را در نظر گرفت ، که h بعد مقطع می باشد.

باید توجه داشت که طول لولای خمیری که از رابطه فوق بدست می آید با ناحیه خمیری که در آن ناحیه آرماتورگذاری خاصی باید صورت گیرد تا ظرفیت چرخشی مقطع تامین گردد و آن ناحیه به صورت مفصل خمیری عمل کند ، متفاوت می باشد.

فصل چهارم

مطالعات کامپیوٹری

۱-۴- مقدمه

در این پایان نامه به منظور بررسی روند تشکیل مفصل پلاستیک در سازه های بتنی، از قابهای ۳ تا ۶ طبقه، که مد اول نوسان بر پاسخ و عملکرد آنها تاثیرگذار می باشد، استفاده شده است. با فرض متقارن بودن این ساختمانها و عدم وجود پیچش، از مدلهای دو بعدی به جای مدلهای ۳ بعدی استفاده شده است. روند طراحی نیز بر اساس طراحی اولیه ساختمانها برای تحمل بارهای زلزله می باشد و سعی بر آن بوده است که با تغییر ابعاد اعضای قابهای طراحی شده بر اساس مقاومت روند تشکیل مفصل پلاستیک در مدلهای نهایی، یک روند منطقی و مشخص (یعنی تشکیل مفصل پلاستیک فقط در تیرهای قابهای بتن مسلح) را داشته باشد. در این بخش روند دقیق طراحی های اولیه و مدل سازی نهایی بیان می گردد.

۲-۴- فرضیات طراحی

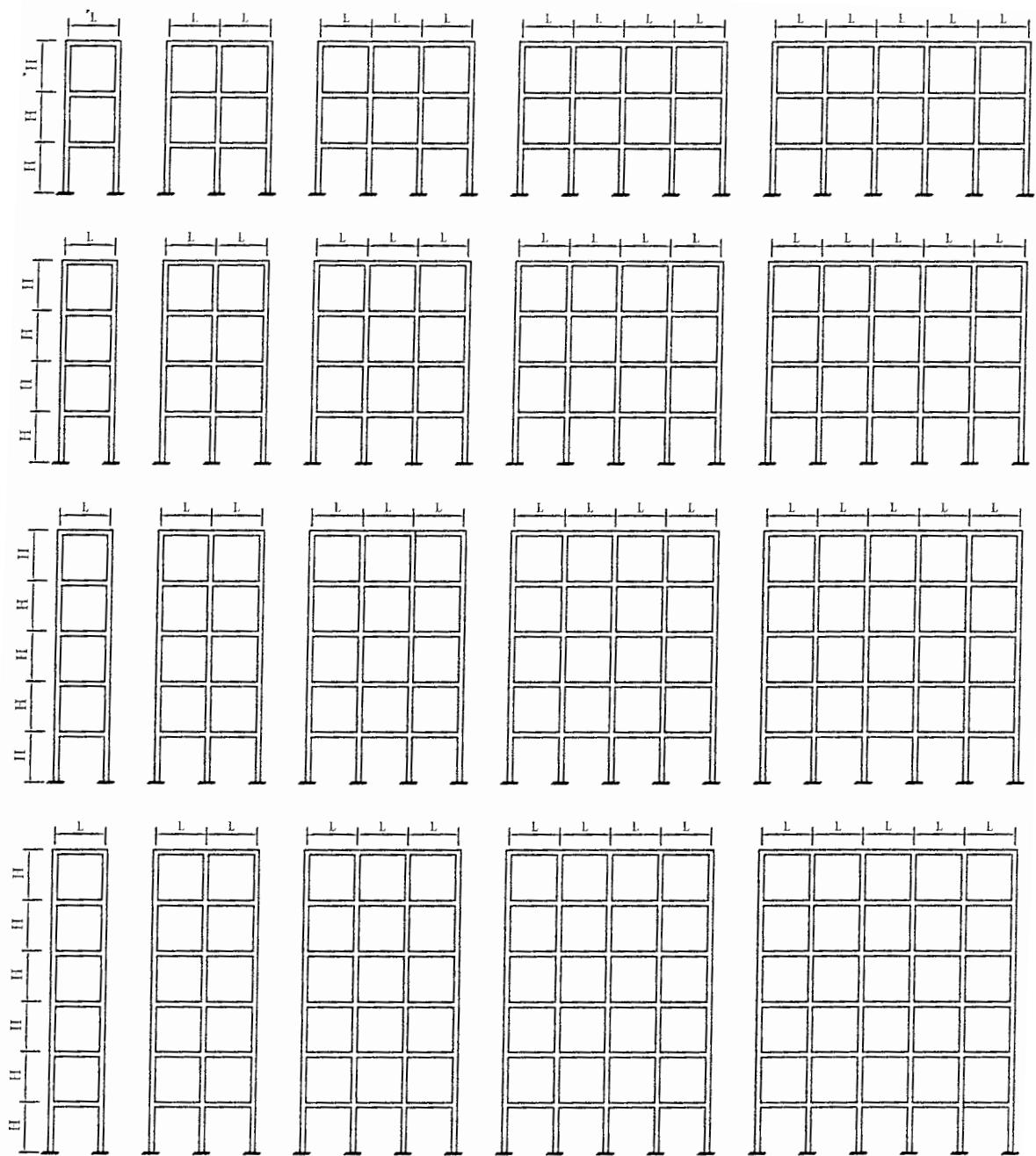
در ایجاد قابهای اولیه برای آنالیز های نهایی متغیرهایی در نظر گرفته شده است که عبارتند از:

۱- تعداد طبقات: تعداد طبقات انتخاب شده مابین ۳ تا ۶ طبقه می باشد.

۲- تعداد دهانه: تعداد دهانه ها در تمام طبقات از ۱ تا ۵ دهانه می باشد.

۳- طول دهانه: طول دهانه ها ۳ ، ۴ ، ۵ و ۶ متر می باشد.

با انتخاب ارتفاع ثابت طبقات به میزان ۳ متر، در برابر مقادیر ۴ گانه طول دهانه ها، انتظار می رود که قابها عملکرد متفاوتی داشته باشند. بنابراین تعداد قابهایی که باید برای آنها طراحی اولیه صورت گیرد ۸۰ عدد خواهد بود، که به صورت شماتیک در شکل (۱-۴) نشان داده می شوند. (البته تنها تمام قابهای که طول دهانه های آنها ۳ متر می باشد و برای قابهای بعدی تنها طول تمام دهانه ها ۴، ۵ و ۶ متر منظور خواهد شد)

* $H=3m$, $L=3m$ until $6m$

شکل ۴-۱- قلبهای انتخاب شده برای مطالعه

به منظور طراحی اولیه با توجه به محدود بودن ارتفاع و منظم بودن سازه در پلان و ارتفاع از تحلیل استاتیکی استفاده شده است. در این پایان نامه فرض شده است که ساختمانهای بتونی توانایی تحمل ۱۰۰٪ نیروی زلزله را بر اساس آیین نامه ۲۸۰۰ (ویرایش سوم) دارا می باشند. بنابراین قابها با توجه به آیین نامه ACI باید برای ترکیب بارهای زیر طراحی شوند:

1.4D

1.4D +1.7L

1.05D + 1.28 L ± 1.4E

0.9 D±1.43 E

در روابط فوق D، مقدار بار مرده ، L ، بار زنده و E نیروی جانبی زلزله می باشند. در طراحی قابها میزان بار مرده ۶۵۰ کیلوگرم بر مترمربع و بار زنده ۲۰۰ کیلوگرم بر مترمربع در نظر گرفته شده است. همچنین فرض می گردد که طول دهانه ها در جهت عمود برصغیر قاب برای تمام سازه های مورد نظر ۵ متر است. بنابراین بار مرده و زنده در واحد طول تیرها به ترتیب ۳۲۵۰ کیلوگرم بر متر و ۱۰۰۰ کیلوگرم بر متر می باشد.

نیروی جانبی زلزله با توجه به آیین نامه ۲۸۰۰ (ویرایش سوم) و فرضیات زیر مشخص می شود.

نوع خاک منطقه از نوع I آیین نامه می باشد، بنابراین مقادیر T_0 و T_{S5} به ترتیب برابر ۱/۰ و ۰/۴ خواهد بود. کاربری ساختمانها مسکونی است و تنها ۲۰ درصد بار زنده در محاسبه وزن موثر زلزله منظور می شود. سیستم، قاب خمسی با شکل پذیری متوسط است و لذا ضریب رفتار ساختمانها برابر ۷ منظور شده است. ضریب اهمیت ساختمانها ۱ می باشد و در منطقه با خطر نسبی بالا قرار دارد، بنابراین شتاب مبنای طرح (A) برابر ۰/۳۵ می باشد.

نیروی جانبی زلزله و توزیع آن بر اساس روابط زیر مشخص می شود.

$$V = CW \quad (1-4)$$

$$C = \frac{ABI}{R} \quad (2-4)$$

که در روابط فوق :

V: نیروی برش پایه،

W: وزن موثر در نیروی زلزله (D + 0.2L)،

C: ضریب زلزله،

B: ضریب بازتاب می باشند.

۴-۳- تحلیل و طراحی قابها

برای آنالیز و طراحی قابها با توجه به فرضیات بیان شده، از نرم افزار SAP2000 Ver8.35 استفاده شده است و طراحی قابها به گونه ای صورت گرفته است که طراحی به صورت مناسب انجام گیرد (یعنی نسبت تنشهای ایجاد شده در اعضاء قائم تشکیل دهنده سیستم، بزرگتر از ۸/۰ باشد). مگر در مواردی که از نظر اجرایی و یا محدودیت های آیین نامه ای امکان رعایت طراحی بهینه نبوده است. از موارد اجرایی و محدودیتهای آیین نامه ای می توان به کنترل تعداد آرماتورهای طولی استفاده شده در عناصر قائم مدلها اشاره کرد، که باید تعداد آرماتورهای طولی در عضو قائم طبقه بالا کمتر یا مساوی آرماتورهای طولی عضو قائم پایین خود باشد. برای طراحی اعضای قابهای بتن آرمه از آیین نامه ACI 318-99 استفاده شده است. کنترل شکل پذیری قابها براساس آیین نامه بتن ایران (آبا) انجام شد. در روند طراحی اولیه علاوه بر فرضیات قبلی در نظر گرفته شده باید مقاومت و سختی بتن و فولاد مصرفی در ساختمانها را نیز معرفی کنیم. مقاومت بتن در طراحی قابها ۲۱۰ کیلوگرم بر سانتیمترمربع در نظر گرفته شده است. فولادهای طولی وعرضی از نوع A3 با تنش تسلیم ۴۰۰۰ کیلوگرم بر سانتیمتر مربع می باشند و مقدار مدول الاستیسیته بتن با توجه به آیین نامه ACI از

رابطه زیر مشخص می شود:[۱۳]

$$E_c = \gamma_c^{1.5} \left(0.043 \sqrt{f_c} \right) \quad (3-4)$$

ابعاد و اندازه مقاطع تیر و ستون در مدلها مورد بررسی با کاهش نیروها در طبقات بالاتر کاسته شده است. این امر علاوه بر آنکه از لحاظ اقتصادی مهم می باشد از جنبه رفتار و عملکرد سازه نیز

حائز اهمیت است چرا که بررسی ها و تحقیقات نشان داده است که کاهش مقاطع اعضاء، به خصوص در تیرها متناسب با نیروی وارد است که به طور متوسط از طبقات پایین به سمت طبقات بالاتر کاسته می شود و رفتار و عملکرد لرزه ای مناسب تری را به سازه اعمال می دارد. بنابراین در مدلهای ۳، ۴، ۵ و ۶ طبقه مقاطع تیرها و ستونها از پایین به بالا تا حد امکان کاهش داده شده اند (در صورتی که از لحاظ مقاومتی محدودیتی وجود نداشته باشد). البته در این موارد ذکر یک نکته ضروری است که این کار باید با ملاحظه و کنترل تغییر مکانهای جانبی و نسبت تغییر مکانهای جانبی طبقات صورت گیرد، تا مقادیر بدست آمده از مقدار مجاز ذکر شده در آیین نامه ۲۸۰۰ (ویرایش سوم) بر اساس رابطه زیر تجاوز ننمایند و مشکلی از لحاظ جابجایی و تغییر مکان ایجاد نگردد.

$$\bar{\Delta}_{\text{H}_i} = \frac{\bar{\Delta}_{\text{Mi}}}{0.7R} \quad (4-4)$$

که در رابطه فوق :

$\bar{\Delta}_{\text{H}_i}$: تغییر مکان جانبی نسبی طبقه با منظور کردن اثر $P - \Delta$

$\bar{\Delta}_{\text{Mi}}$: تغییر مکان جانبی نسبی واقعی طبقه با منظور کردن اثر $P - \Delta$

R : ضریب رفتار سازه می باشد.

در نامگذاری قابها روش ساده ای به کار رفته است. نام هر قاب با حرف F که نشانگر کلمه قاب است آغاز می شود ، سپس عدد بعد از حروف F تعداد طبقات را نشان می دهد. عدد بعدی تعداد دهانه ها را بیان می کند و عدد نهایی طول دهانه ها بر حسب متر است. برای مثال F313 معروف قاب ۳ طبقه با ۱ دهانه ۳ متری است.

۴-۴- مدل سازی برای آنالیز غیر خطی

مدل سازی نهایی و آنالیز استاتیکی غیر خطی سازه های طراحی شده در این پایان نامه توسط نرم افزار SAP2000 Ver8.35 انجام گرفته است. در آنالیز غیر خطی سازه های طراحی شده به منظور مشخص شدن نحوه تشکیل مفصلهای پلاستیک در هر یک از قابها با توجه به شکل پذیری، تحلیل بر اثر بار ممتد جانبی یکنواخت و بار مثلثی معکوس توسط نرم افزار SAP2000

انجام گرفت. همانطور که قبل از بیان شد برای تحلیل بار افزون دو مقوله مهم لازم است، یکی مقادیر تغییر مکان هدف (برای بام) و دیگری نوع شکل بارگذاری جانبی می باشد. برای تعیین تغییر مکان هدف از روش ضریب جابجایی ذکر شده در دستورالعمل بهسازی لرزه ای سازه ها استفاده گردید. سپس با معلوم شدن تغییر مکان جانبی هدف ، رفتار عملکرد مدلها در نقطه عملکرد، روی منحنی ظرفیت حاصل، بررسی گردید. (که در این تحقیق در قابهای ۳، ۴، ۵ و ۶ طبقه نقطه عملکرد اکثراً در ناحیه IO-LS قرار دارد.)

بارگذاری جانبی ، به صورت توزیع یکنواخت متناسب با وزن طبقات و همچنین توزیع مثلثی معکوس متناسب با توزیع بار جانبی در روش استاتیکی خطی در تراز هر سقف در نظر گرفته شده است.

در اینجا لازم به ذکر است، که در فصلهای بعدی این پایان نامه، برای بیان کوتاهتر و واضحتر مطالب از عبارتهای "قبهای اولیه" ، "قبهای نهایی" و همچنین عبارت "سختی جانبی" استفاده شده است، که به ترتیب جایگزین عبارتهای "قبهای، قبل از تغییر ابعاد اعضاء" و "قبهای، بعد از تغییر ابعاد اعضاء" و "سختی جانبی موثر" شده اند.

فصل پنجم

ارائه نتایج مطالعات کامپیووتری

۵-۱- بررسی روند تشکیل مفاصل پلاستیک در اعضاء مدلها

روند آنالیز در این فصل بر مبنای انجام گام ها زیر (بر روی تک تک مدلها) صورت گرفته است:

۱- قاب با توجه به اینکه مدل اول در آن، مدل غالب باشد، انتخاب گردید.

۲- قاب انتخاب شده توسط نرم افزار SAP2000 Ver8.35 مدل گردید.

۳- بارگذاری ثقلی براساس استاندارد ۵۱۹ و همچنین بار گذاری جانبی براساس آئین نامه ۲۸۰۰ (ویرایش سوم) به مدل مورد نظر اعمال گردید.

۴- مدل تحلیل شده توسط نرم افزار فوق الذکر، با توجه به معیارهای آئین نامه ۳۱۸-۹۹ ACI طراحی شد.

۵- برای بدست آوردن ابعاد مناسب در عناصر قائم مدل (نسبت تنش های بالای ۰.۸ ، البته تا حد ممکن) ابعاد اعضاء تغییر داده شدند.

۶- تغییر مکان نسبی طبقات (Drift) براساس آئین نامه ۲۸۰۰ (ویرایش سوم) کنترل گردید.

۷- محل مفصل پلاستیک برای تمام اعضای تشکیل دهنده مدل حدوداً به فاصله $0.5h$ (h ابعاد اعضاء) از ابتدا و انتهای طول آزاد اعضاء منظور گردید.

۸- مفصل پلاستیک تعریف شده برای ستونهای مدل از نوع مفصل پلاستیک خمثی- محوری (PMM) و برای تیرها از نوع مفصل پلاستیک خمثی (M) می باشد.

۹- توزیع بار جانبی برای تحلیل استاتیکی غیر خطی مدل از نوع توزیع بار جانبی مثلثی معکوس (توزیع مناسب با تحلیل استاتیکی خطی) و همچنین توزیع یکنواخت (توزیع مناسب با وزن طبقات) در نظر گرفته شد.

۱۰- با استفاده از روش ضرایب جابجایی ذکر شده در FEMA 273/356 مقدار تغییر مکان هدف (δ_i) برای قاب موردنظر محاسبه گردید. (با فرض $T_e = T_i$) و سپس با تبدیل منحنی ظرفیت بدست آمده از

تحلیل استاتیکی غیر خطی (توسط نرم افزار SAP2000) به یک منحنی دو خطی مقدار دوره تناوب موثر (T_e) محاسبه گردید و در نتیجه مقدار تغییر مکان هدف (δ) اصلاح گردید.

۱۱- مفاصل پلاستیک ایجاد شده در مدل بر اثر جابجایی جانبی برابر با تغییر مکان هدف برای هر دو نوع توزیع بار جانبی بدست آمد و بعد از رویت مفاصل پلاستیک ایجاد شده با روش سعی و خطا تلاش گردید با تغییر ابعاد اعضاء مدل، تشکیل مفاصل پلاستیک در مدل بر اثر جابجایی جانبی برابر با تغییر مکان هدف مدل اولیه (بدون تغییر ابعاد اعضاء آن) یک روند منطقی و مشخصی داشته باشد (یعنی مفاصل پلاستیک تا حد ممکن در تیرهای مدل تشکیل گردد) و همچنین نوع مفاصل پلاستیک حداکثر مربوط به محدوده سطح عملکرد ایمنی جانبی (Life Safety) باشد. تغییر ابعاد ستونها بر مبنای ثابت نگه داشتن درصد آرماتورهای طولی استفاده شده در مقاطع اولیه صورت گرفت.

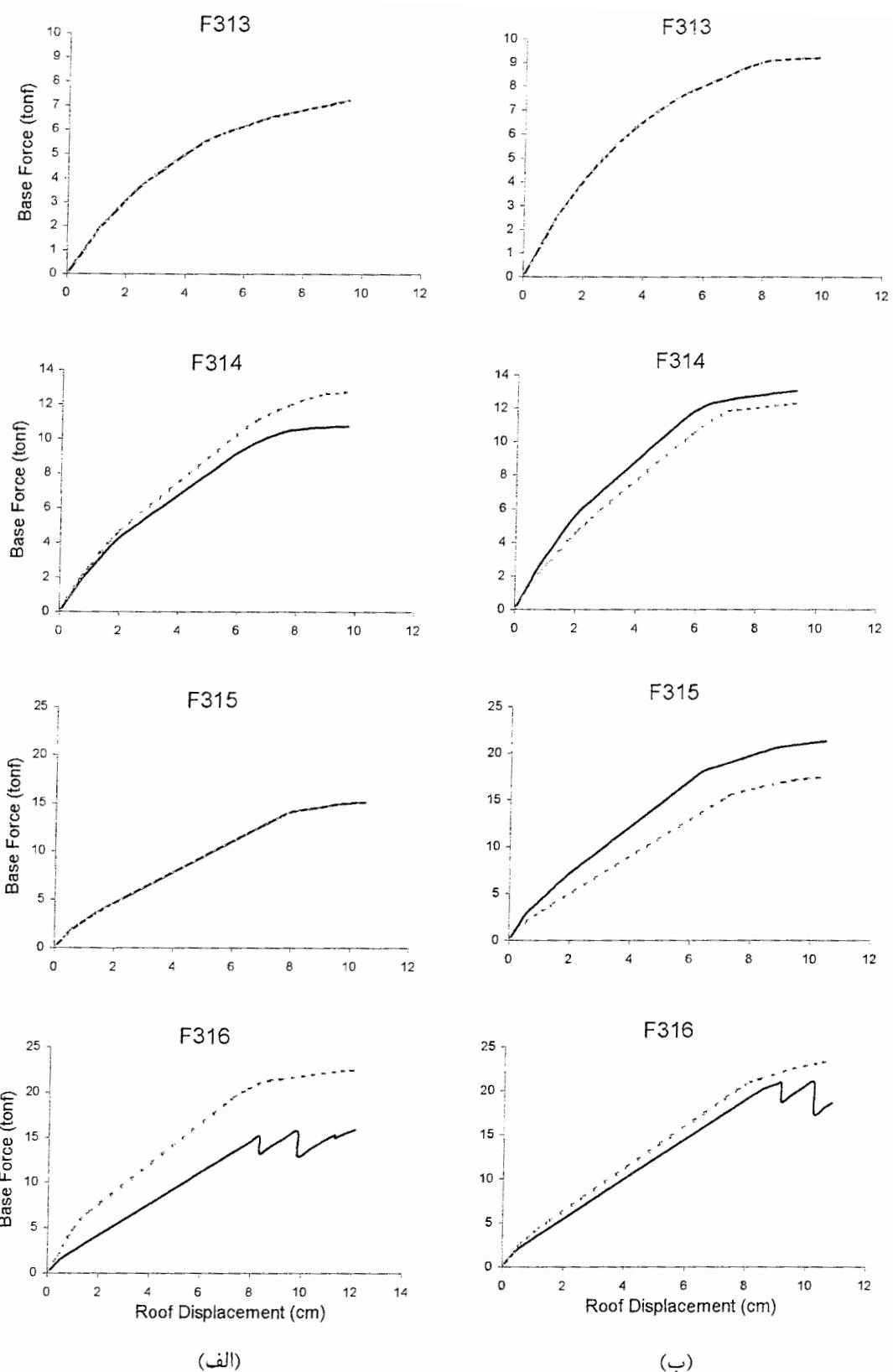
۱۲- نمودار ظرفیت مدل نهایی (بعد از تغییر ابعاد اعضاء مدل) بر اثر جابجایی جانبی برابر با تغییر مکان هدف مدل اولیه، بدست آمد و با نمودار ظرفیت مدل اولیه مقایسه گردید.

۱۳- مقادیر تغییر مکان نسبی طبقات مدل اولیه و مدل نهایی بر اثر جابجایی جانبی برابر با مقدار تغییر مکان هدف مدل اولیه (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) استخراج گردیدند و با هم مقایسه شدند.

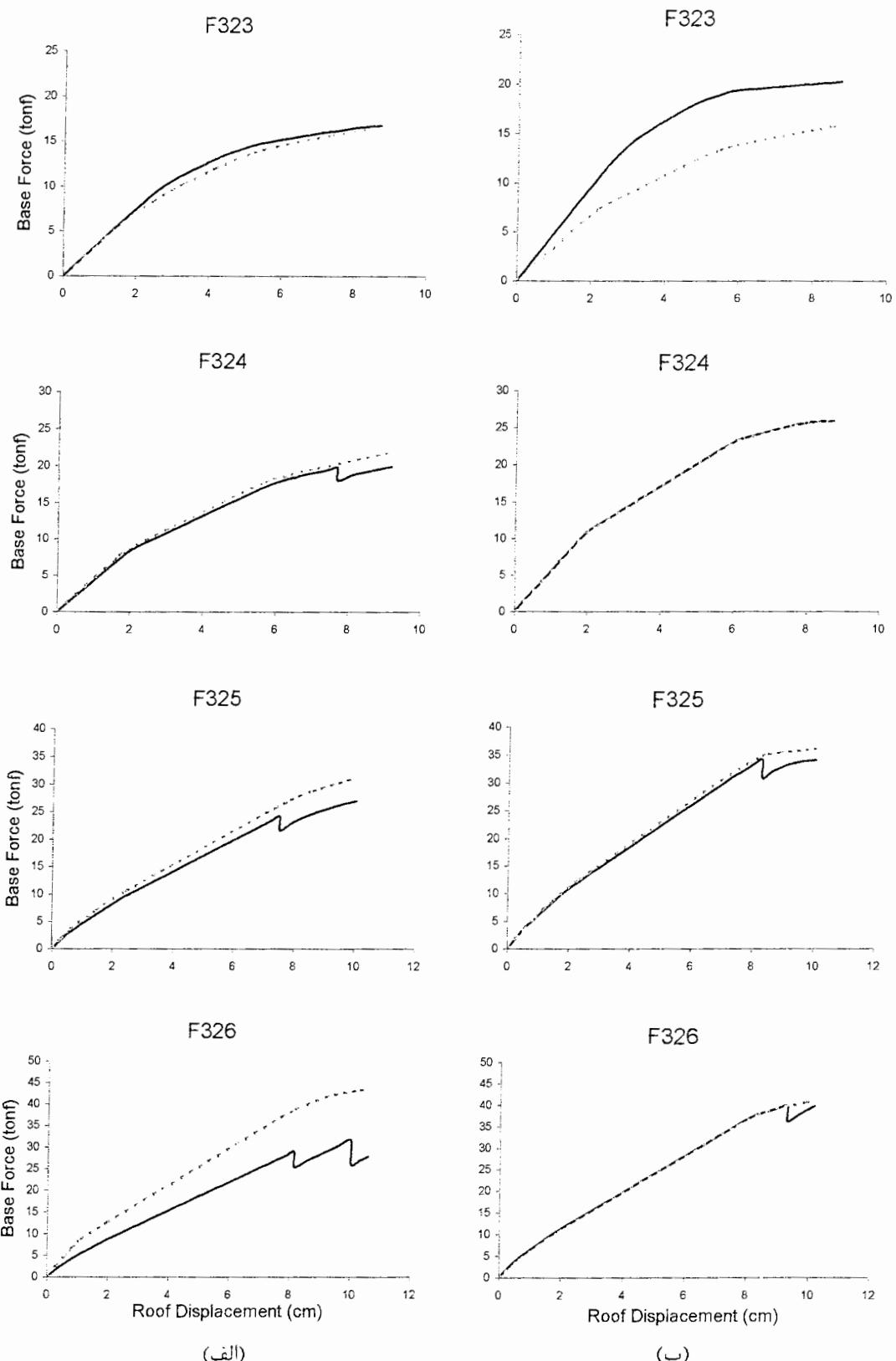
۱۴- مقادیر سختی جانبی مدل اولیه و مدل نهایی، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیر خطی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) بدست آمد و با هم مقایسه گردیدند.

۱۵- در پایان مقادیر سختی جانبی مدلهای اولیه و مدلهای نهایی، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیر خطی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) برای دهانه های برابر با هم مقایسه گردیدند.

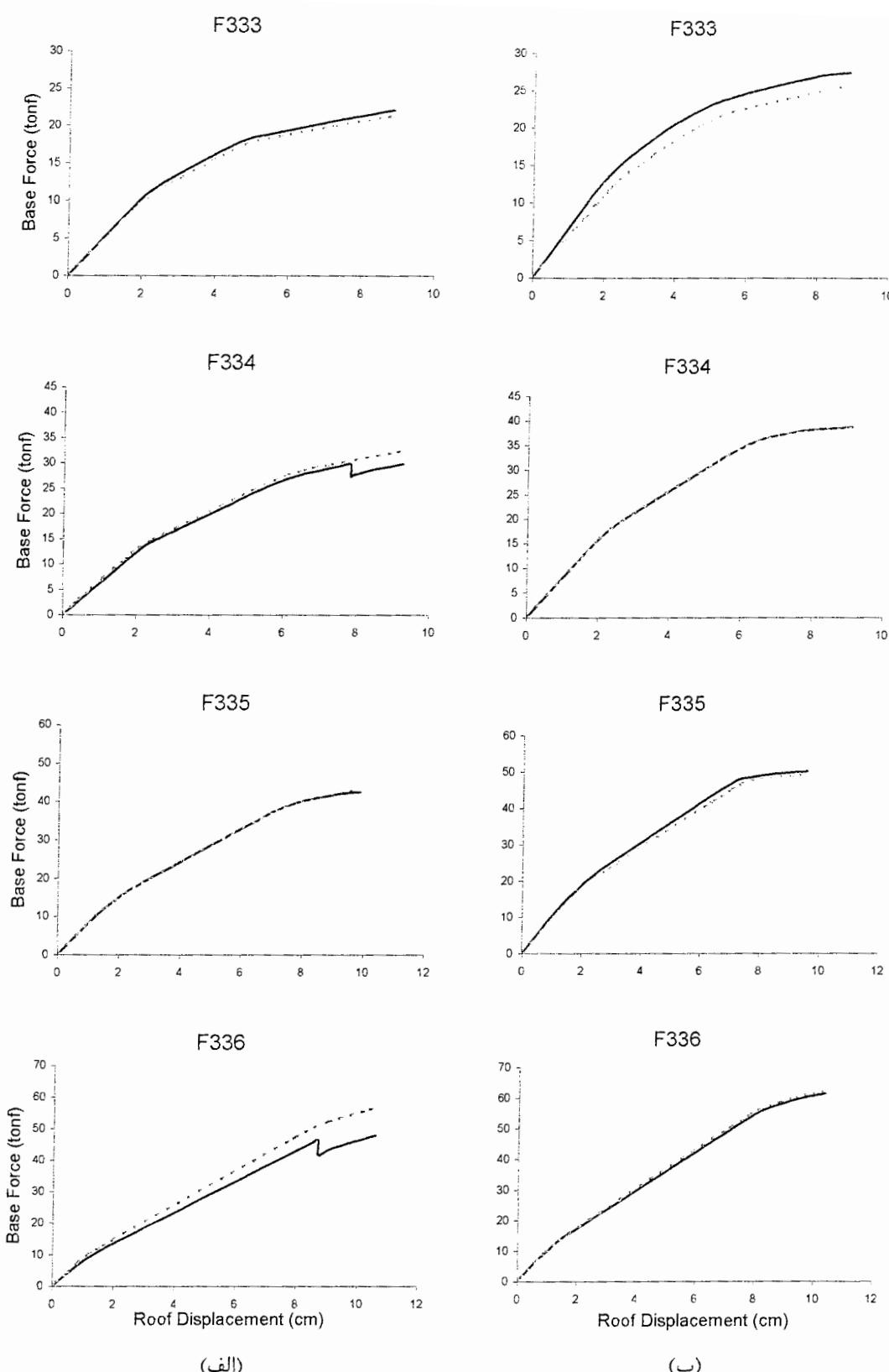
موارد مربوط به نمایش مفاصل پلاستیک ایجاد شده در گام آخر تحلیل استاتیکی غیر خطی برای مدلهای اولیه و نهایی در پیوست (الف) آورده شده است.

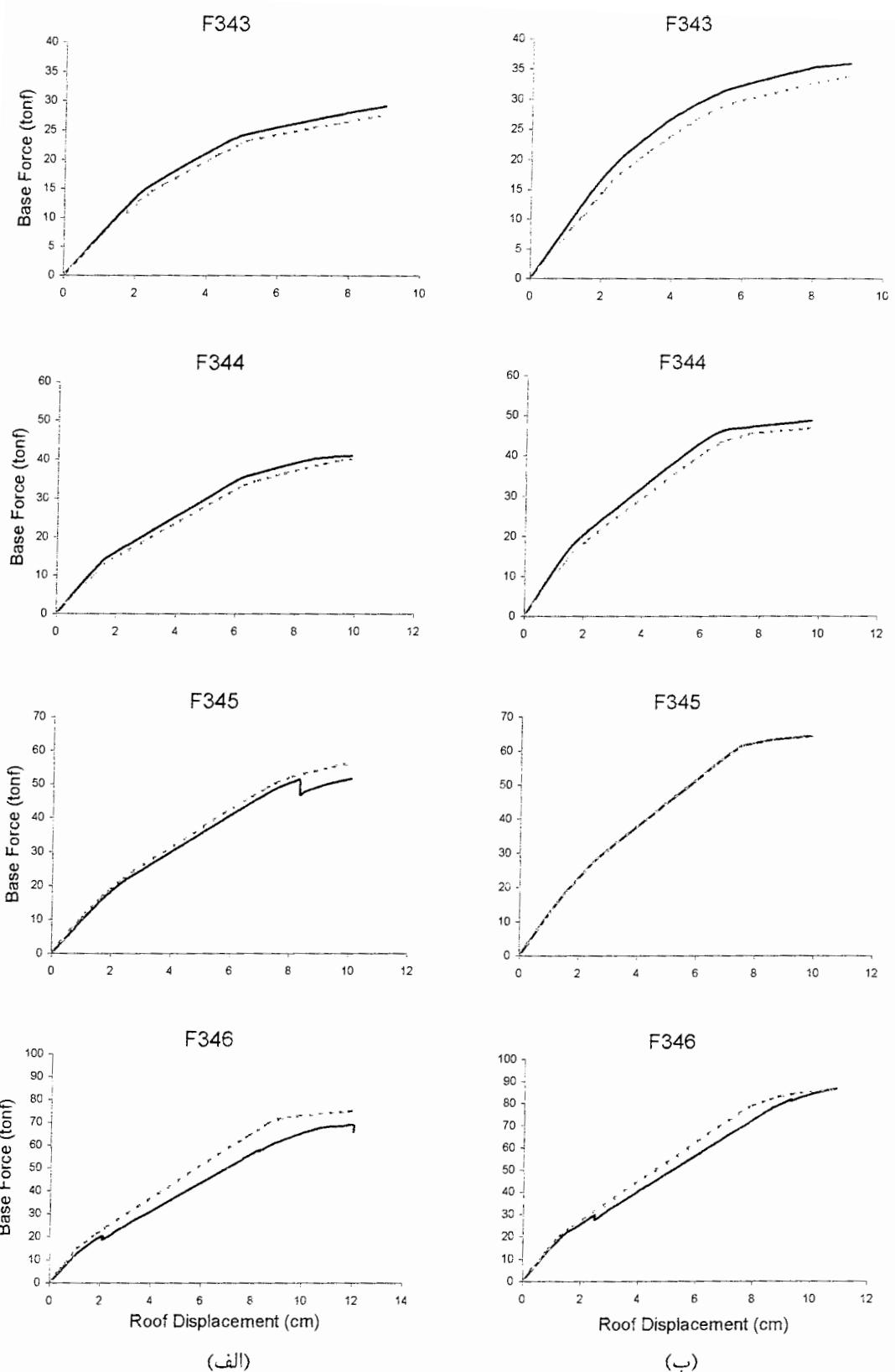
شکل ۱-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه ۱۰ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی وارونه، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و ----- به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد نشان می دهند)

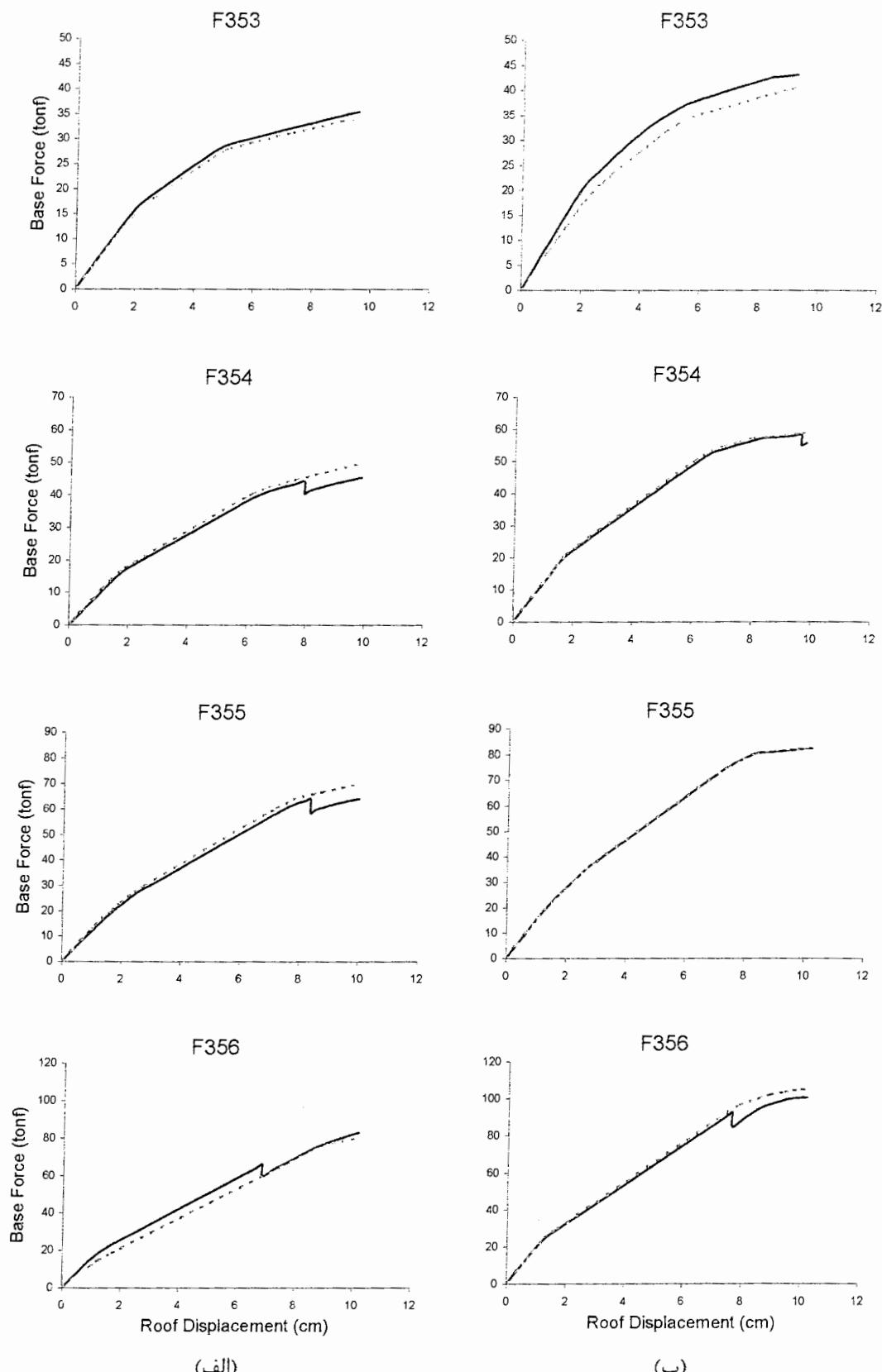
شکل ۲-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند).

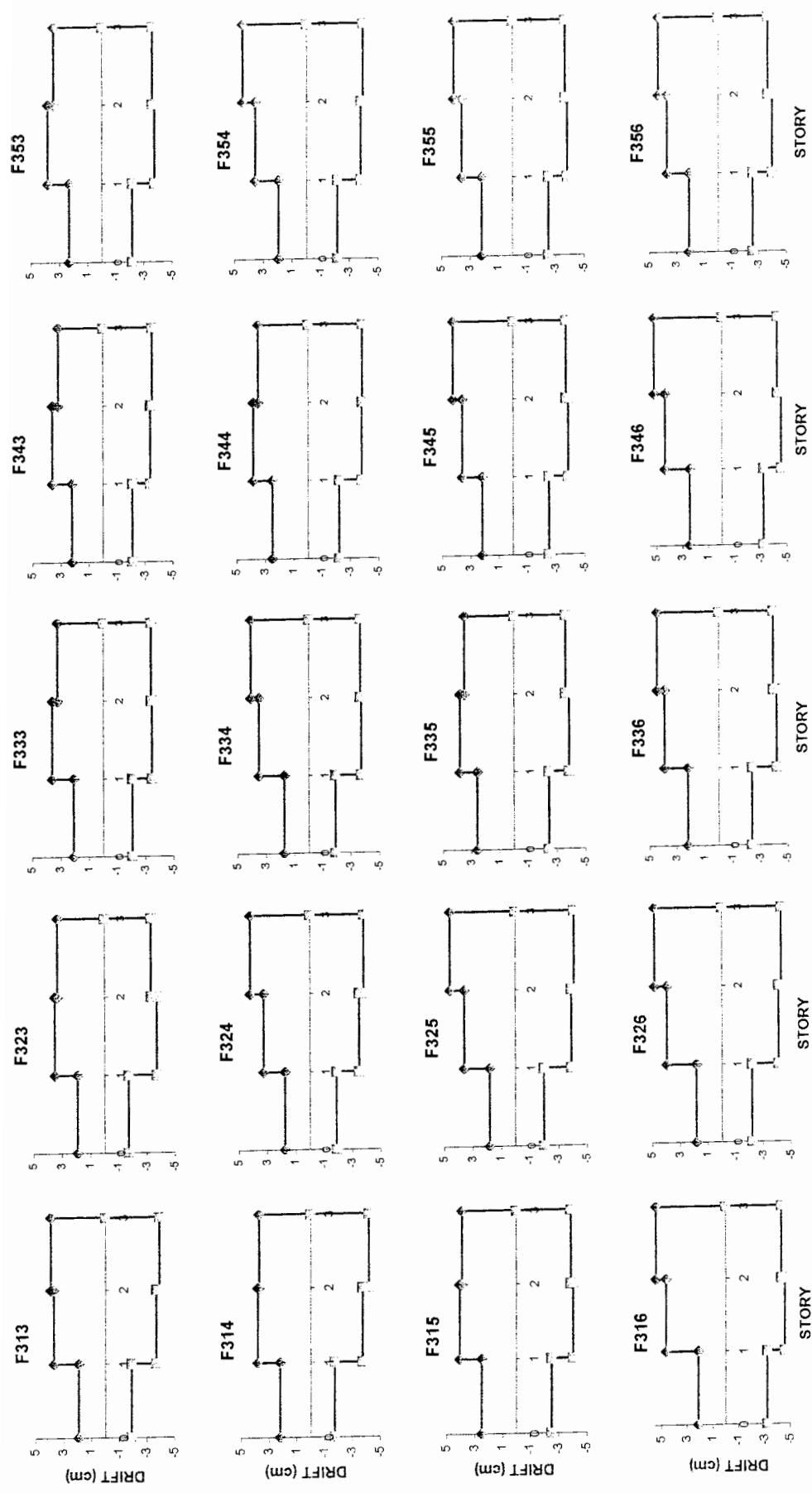
شکل ۳-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و ----- به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.)

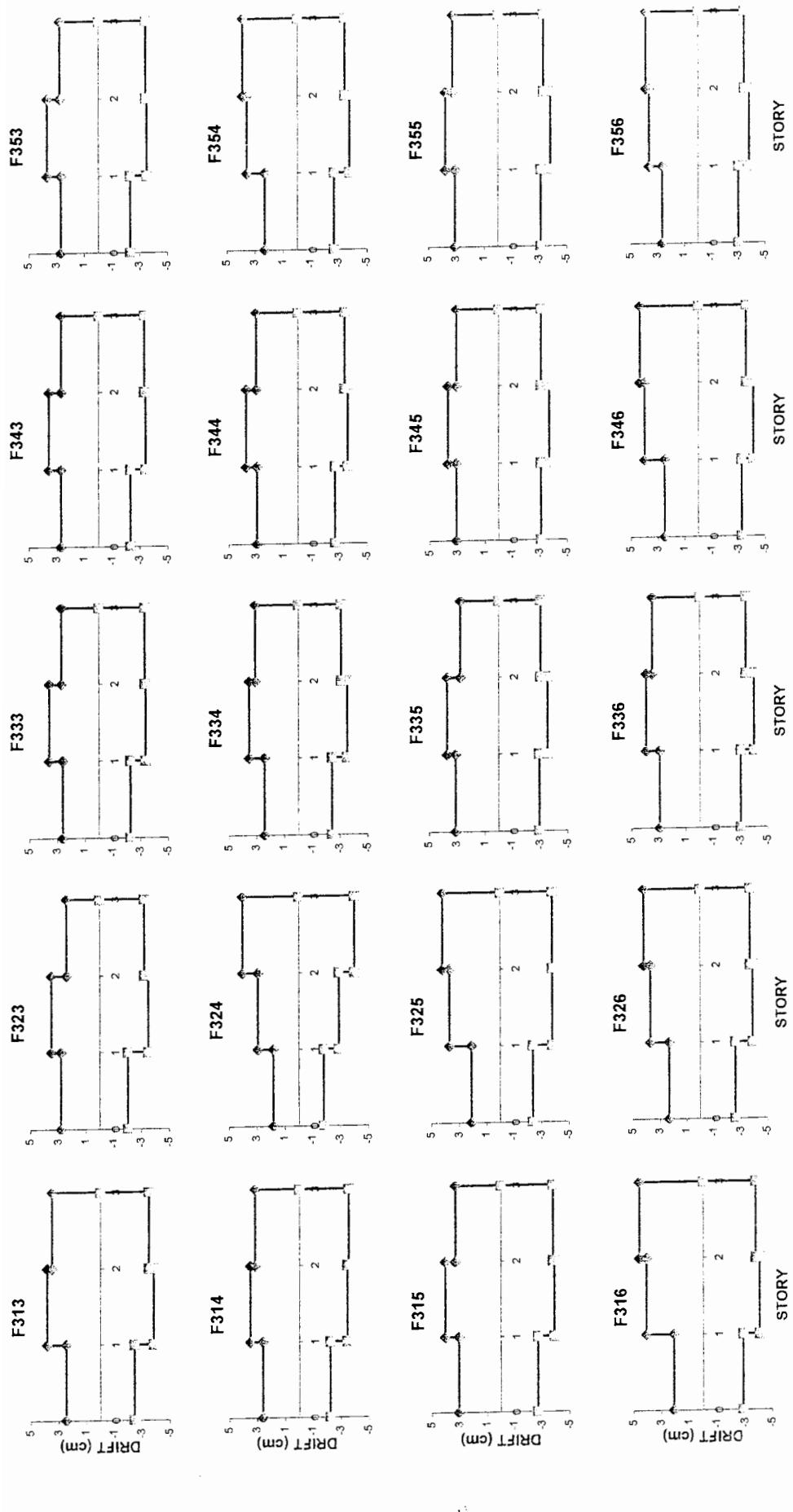
شکل ۴-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.)

شکل ۵-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.)

شکل ۵-۶- ماكزيم تغيير مكان نسبی طبقات تمام قالباهی ۳ طبقه بر اثر توزيع بار جانبي مثلثي، نمودارهای ۹ به ترتيب قالبها را قبل از تغيير ابعاد و بعد از تغيير ابعاد نشان می دهدند.

شکل ۵-۷- ماتریسی تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابله‌ی ۳ طبقه بر اثر توزیع بار جانشین یکنواخت. نمودارهای ۶-۹ به ترتیب قابله‌را قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد نشان می‌دهند.

جدول ۱-۵- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۳ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء

مدل	الگوی بارگذاری مثلثی						الگوی بارگذاری یکنواخت					
	مدل اولیه			مدل نهائی			مدل اولیه			مدل نهائی		
	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)
F313	9.487	7204.799	759.44	9.487	7204.799	759.44	9.7732	9208.554	942.23	9.7732	9208.554	942.23
F314	9.6866	10720.53	1106.7	9.6866	12701.54	1311.2	9.2473	13070.49	1413.4	9.2473	12309.01	1331.1
F315	10.4582	15103.33	1444.2	10.4582	15103.33	1444.2	10.4458	21287.71	2037.9	10.4458	17488.52	1674.2
F316	12.083	15858.66	1312.5	12.083	22496.33	1861.8	10.8276	18652.16	1722.6	10.8276	23387.15	2160
F323	8.7145	16773	1924.7	8.7145	16595.8	1904.4	8.7145	20204.81	2318.5	8.7145	15705.09	1802.2
F324	9.1711	19865.82	2166.1	9.1711	21873.61	2385.1	8.6981	25935.16	2981.7	8.6981	25935.16	2981.7
F325	10.0212	26947.29	2689	10.021	31126.6	3106.1	10.0345	34023.87	3390.7	10.0345	36077.25	3595.3
F326	10.5839	27821.29	2628.6	10.5839	43441.44	4104.5	10.1745	39727.54	3904.6	10.1424	40929.07	4035.4
F333	8.8658	22077.97	2490.2	8.8658	21369.13	2410.3	8.8658	27411.81	3091.9	8.8658	25732.55	2902.5
F334	9.254	29752.02	3215	9.2303	32439.68	3514.5	9.095	38777.42	4263.6	9.095	38777.42	4263.6
F335	9.8598	42498.96	4310.3	9.8598	43288.6	4390.4	9.5587	50181.66	5249.8	9.5587	49321.75	5159.9
F336	10.5755	47851.64	4524.8	10.5293	56476.4	5363.7	10.3731	61455.34	5924.5	10.3732	62084.77	5985.1
F343	8.991	29120.39	3238.8	8.991	27673.48	3077.9	8.991	35833.64	3985.5	8.991	33831.22	3762.8
F344	9.85	40932.21	4155.6	9.85	39984.51	4059.3	9.682	48665.26	5026.4	9.682	46865.33	4840.5
F345	10.05	51606.16	5134.9	10.0405	56478.35	5625.1	9.8961	64323.65	6499.9	9.8961	64323.65	6499.9
F346	12.002	65851.23	5486.7	11.9814	75081.8	6266.5	10.851	86733.57	7993.1	10.851	86229.03	7946.6
F353	9.5305	35390.68	3713.4	9.5305	34110.58	3579.1	9.2395	43113.76	4666.2	9.2395	40562.93	4390.2
F354	9.873	45323.52	4590.7	9.8617	49689.56	5038.6	9.7973	55690.67	5684.3	9.7973	58798.26	6001.5
F355	9.963	63947.23	6418.5	9.9551	69890.64	7020.6	10.1788	82284.77	8083.9	10.1788	82284.77	8083.9
F356	10.165	82863.17	8151.8	10.1587	79916.88	7866.8	10.1851	100541.5	9871.4	10.1851	105009.6	10310

۵-۲- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۳ طبقه

نتایج تحلیل استاتیکی غیر خطی قابهای ۳ طبقه مورد مطالعه در این تحقیق نشان می دهد که، حدوداً در ۳۵٪ این قابها، مفاصل پلاستیک در گام آخر، یعنی در تغییر مکان جانبی برابر با تغییر مکان هدف، برآثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، فقط در دو انتهای اکثر تیرهای طبقات تشکیل می شوند (بین ۷۵٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تیرها). در مابقی قابها، علاوه بر تشکیل مفاصل پلاستیک در اکثر تیرهای طبقات، تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در ستونها در مقایسه با تعداد کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام اعضاء قائم تک تک مدلها ناچیز می باشند (بین ۳٪ تا ۱۷٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم) و این مفاصل در قسمت مشخصی از قابها، یعنی در ابتدای ستونهای طبقه اول قابل رویت می باشند. در اعضاء قائم طبقات دوم و سوم تمام مدلها ۳ طبقه، مفصل پلاستیکی ایجاد نشده است.

محل تشکیل مفاصل پلاستیک در اعضاء قائم تمام قابهای ۳ طبقه، برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت، همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، ولی با این تفاوت که در ابتدای تمام ستونهای طبقه اول، در تمام مدلها، مفصل پلاستیک ایجاد شده است (یعنی در حدود ۱۷٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم). دلیل این امر را می توان اعمال نیروهای جانبی بیشتری به طبقات پایین مدلها برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی معکوس دانست.

تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای مدلها، برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، یعنی در اکثر تیرهای طبقات مفاصل پلاستیک تشکیل می گردد. (بین ۸۳٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام تیرها)

مقایسه مفاصل پلاستیک ایجاد شده در قابهای ۳ طبقه، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیرخطی نشان می دهد که، برآثر هر دو نوع توزیع بار جانبی ، با افزایش طول دهانه ها، برای تعداد

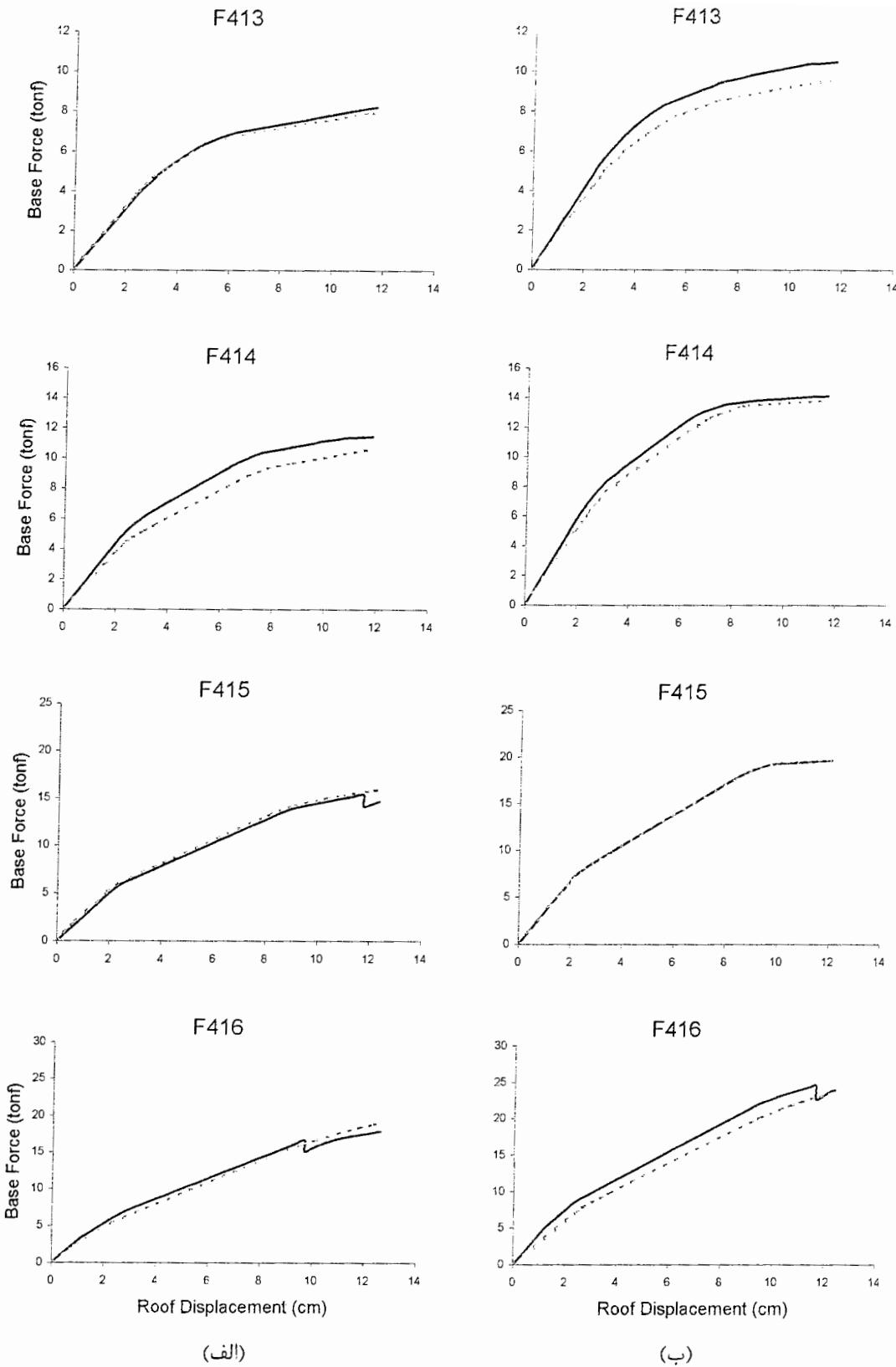
دهانه های متفاوت (از ۱ دهانه تا ۵ دهانه) تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در دو انتهای تیرهای طبقه سوم افزایش یافته و از طرفی از تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تیرهای طبقه اول کاسته می شود. همچنین با افزایش طول دهانه ها، نوع مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تیرهای طبقات دوم و سوم (به خصوص طبقه سوم) از ناحیه ایمنی جانی (LS) فراتر رفته و اکثر آنها تا محدوده افت مقاومت پیش می روند و در تعدادی از قابها این مورد تا محدوده گسیختگی مقطع قابل رویت می باشد. دلیل این امر را می توان اعمال تحلیل استاتیکی غیر خطی بر اثر بار نقلی بر روی قابهای مورد نظر دانست، که در تیرهای با دهانه بلند، تنش های قابل توجهی ایجاد می کند. تأثیر افت مقاومت و گسیختگی مقطع بر روی منحنی ظرفیت قابهای ۳ طبقه را می توان در شکلهای (۱-۵) تا (۵-۵)، که به صورت افت شدید مقدار برش پایه بر اثر تغییر مکانهای کوچک نشان داده می شود، مشاهده نمود.

مقایسه سختی جانبی قابهای اولیه و نهایی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) نشان می دهد، که مقدار سختی جانبی قابهای نهایی، در تغییر مکان جانبی برابر تغییر مکان هدف قابهای اولیه، برای دهانه های کوتاهتر، به خصوص دهانه های ۳ متری، کمتر از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه خواهد بود، ولی با افزایش طول دهانه، مقدار سختی جانبی قابهای نهایی افزایش پیدا می کند و حتی از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه فراتر می رود. بنابراین با این تفاسیر می توان گفت، که یک نتیجه مشخص برای قابهای ۳ طبقه، در مورد مقایسه سختی جانبی آنها، قبل از تغییر و بعداز تغییر ابعاد اعضاء، نمی توان بیان نمود. موارد ذکر شده را می توان در شکلهای (۱-۵) تا (۵-۵) به وضوح مشاهده نمود.

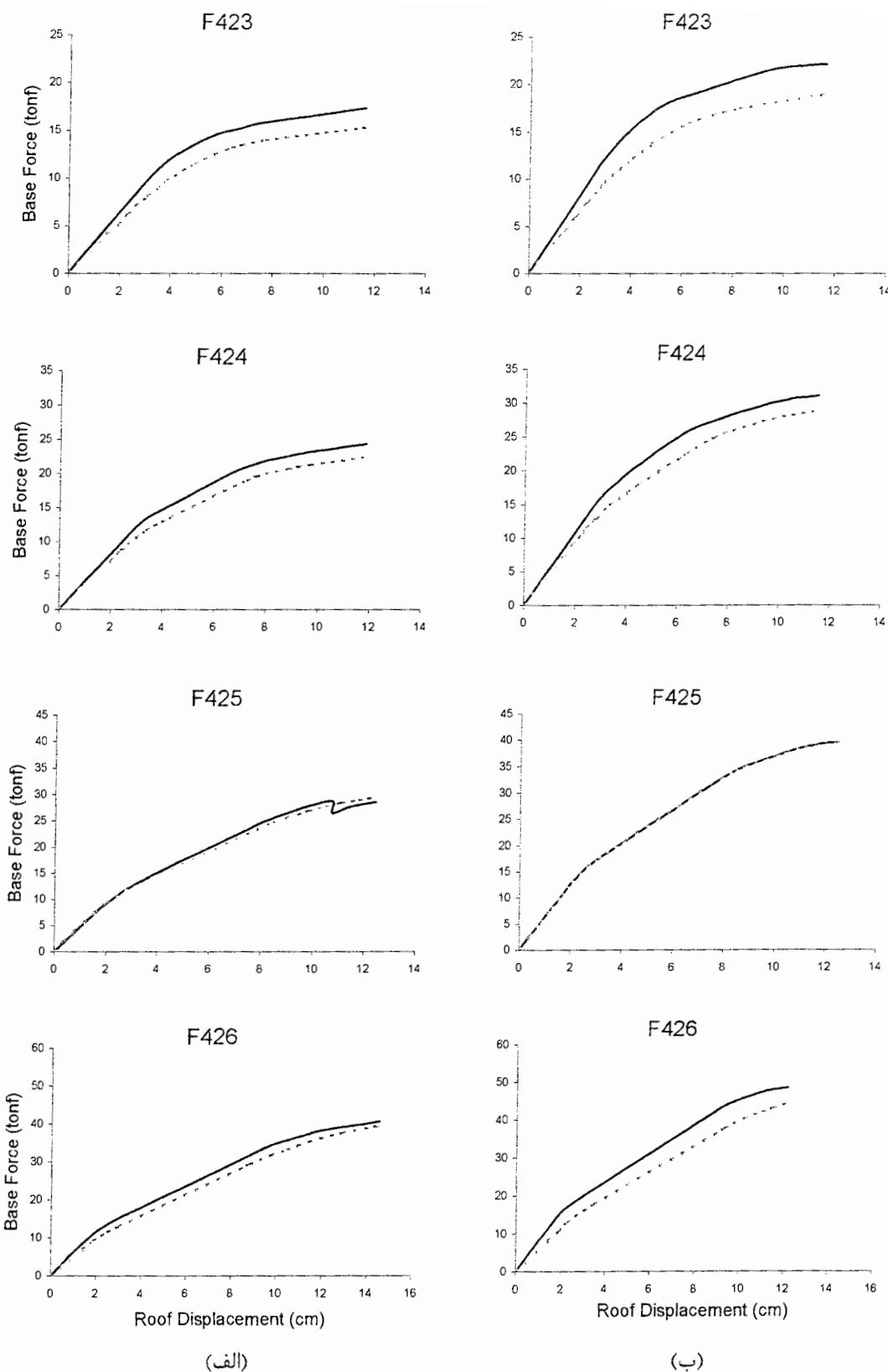
مقدار سختی جانبی قابهای اولیه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، در تمام قابهای ۳ طبقه، در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی (برای یک مقدار مشخص و برابر تغییر مکان هدف) بیشتر می باشد. چرا که در اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، تغییر مکانهای نسبی بیشتری در مقایسه با توزیع بار جانبی

مثلثی در طبقات پایین ایجاد می شود (شکلهای ۶-۵) و (۷-۵) و در نتیجه طبقات پایین بیشتر وارد ناحیه غیر خطی می شود که این امر میزان جذب انرژی توسط قابها را افزایش می دهد.

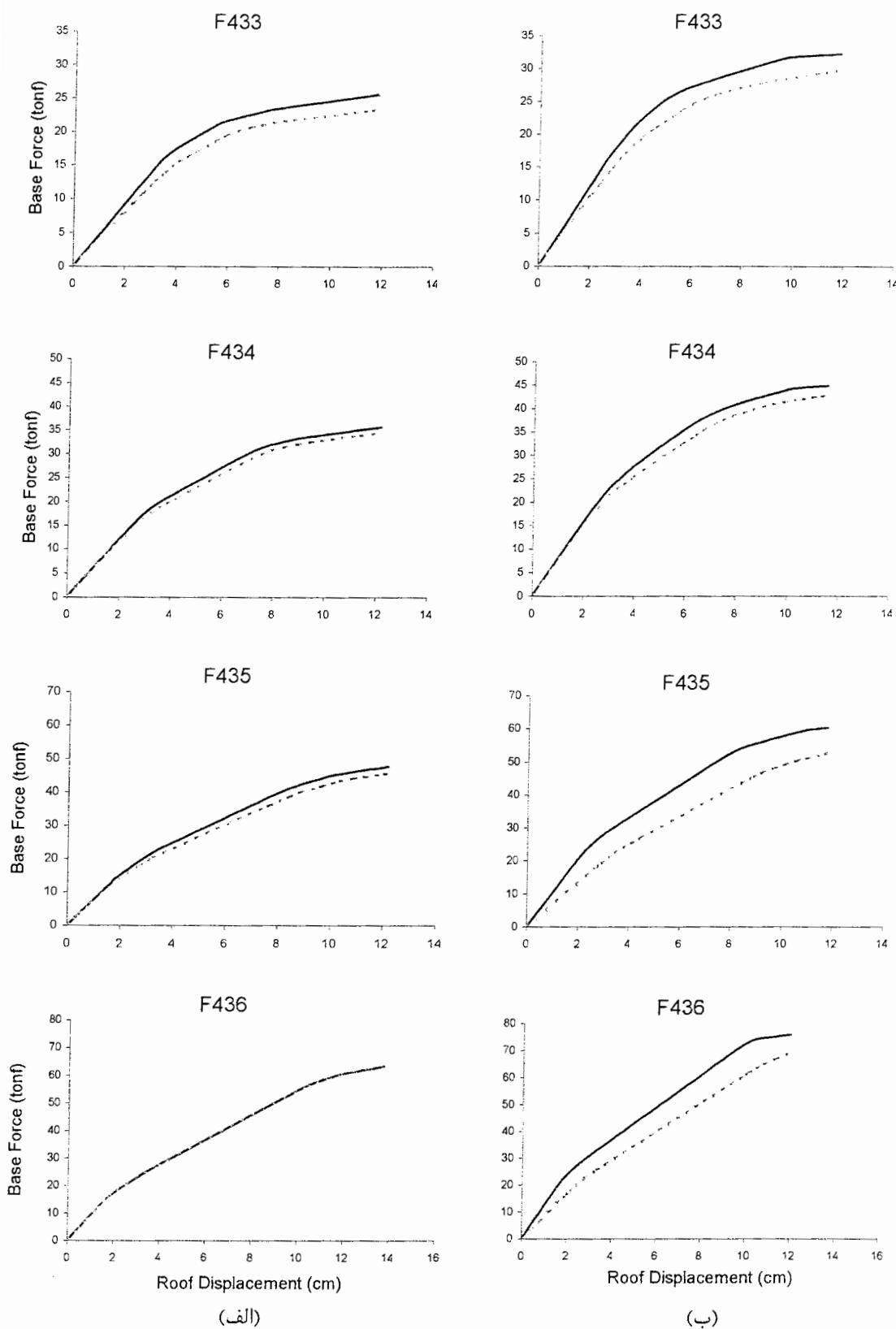
مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی، بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانبی (شکلهای ۶-۵) و (۷-۵) نشان می دهد، که مقدار تغییر مکان نسبی طبقات دوم و سوم، در قابهای نهایی تا حدودی به یکدیگر نزدیک می باشند. دلیل این امر را می توان تغییر ابعاد اعضاء و رسیدن به یک توزیع یکنواخت مفاصل پلاستیک در تیرهای تمام طبقات قابهای نهایی دانست که در نتیجه، بر توزیع مناسب جذب انرژی در طبقات قابها اثر مثبت خواهد داشت، چراکه تیرهای طبقات بالا تا یک مقدار مشخص وارد ناحیه غیر خطی می شوند. کم بودن تغییر مکان نسبی طبقه اول در تمام قابهای ۳ طبقه، در مقایسه با طبقات بالا می توان به دلیل سختی بالای اعضاء تشکیل دهنده طبقه اول و همچنین گیرداری ابتدای ستونهای طبقه اول دانست.

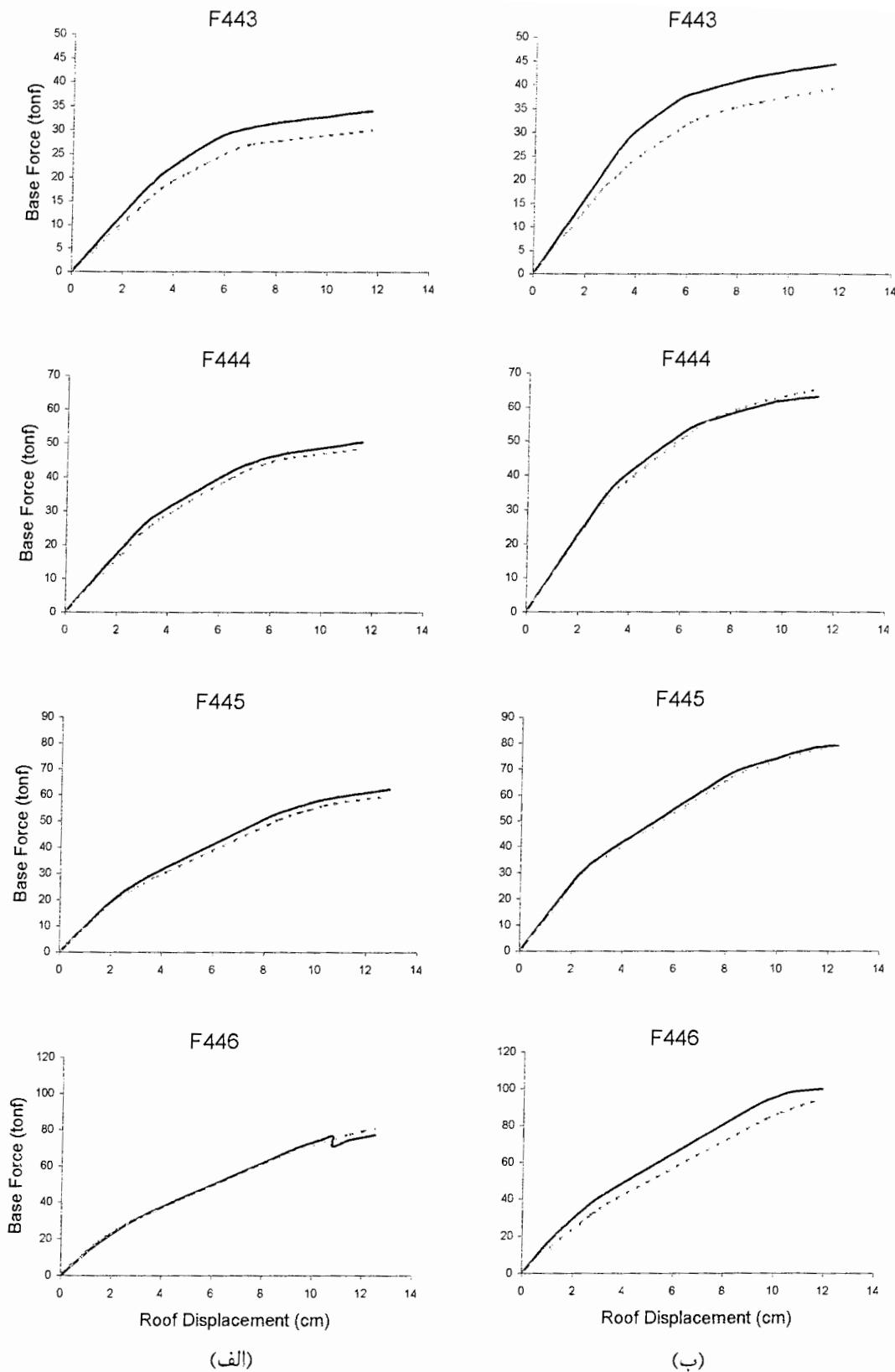
شکل ۸-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه ۱۰ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت. (نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می‌دهند.)

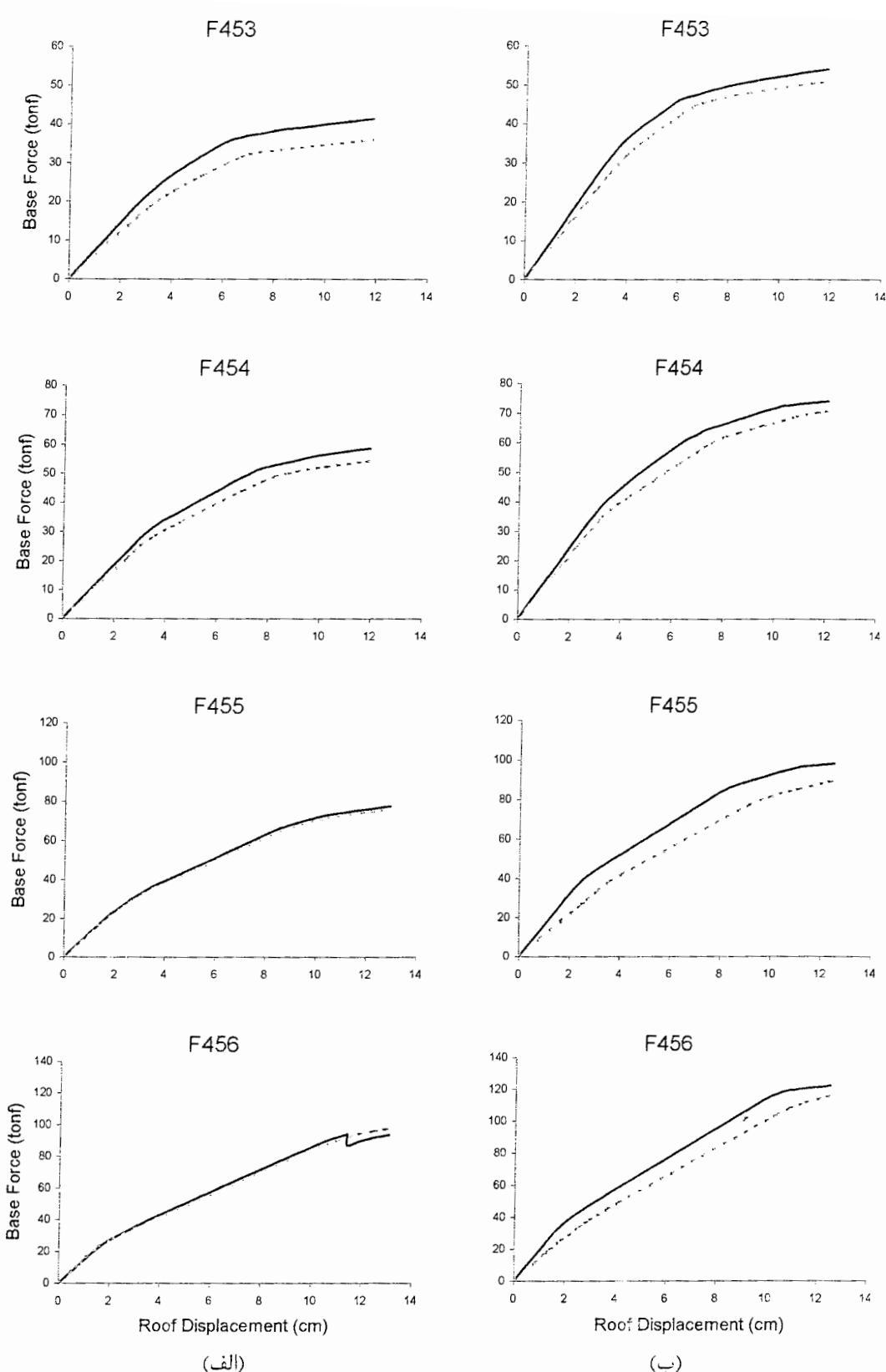
شکل ۹-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 نمودارهای ——— و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می‌دهند.

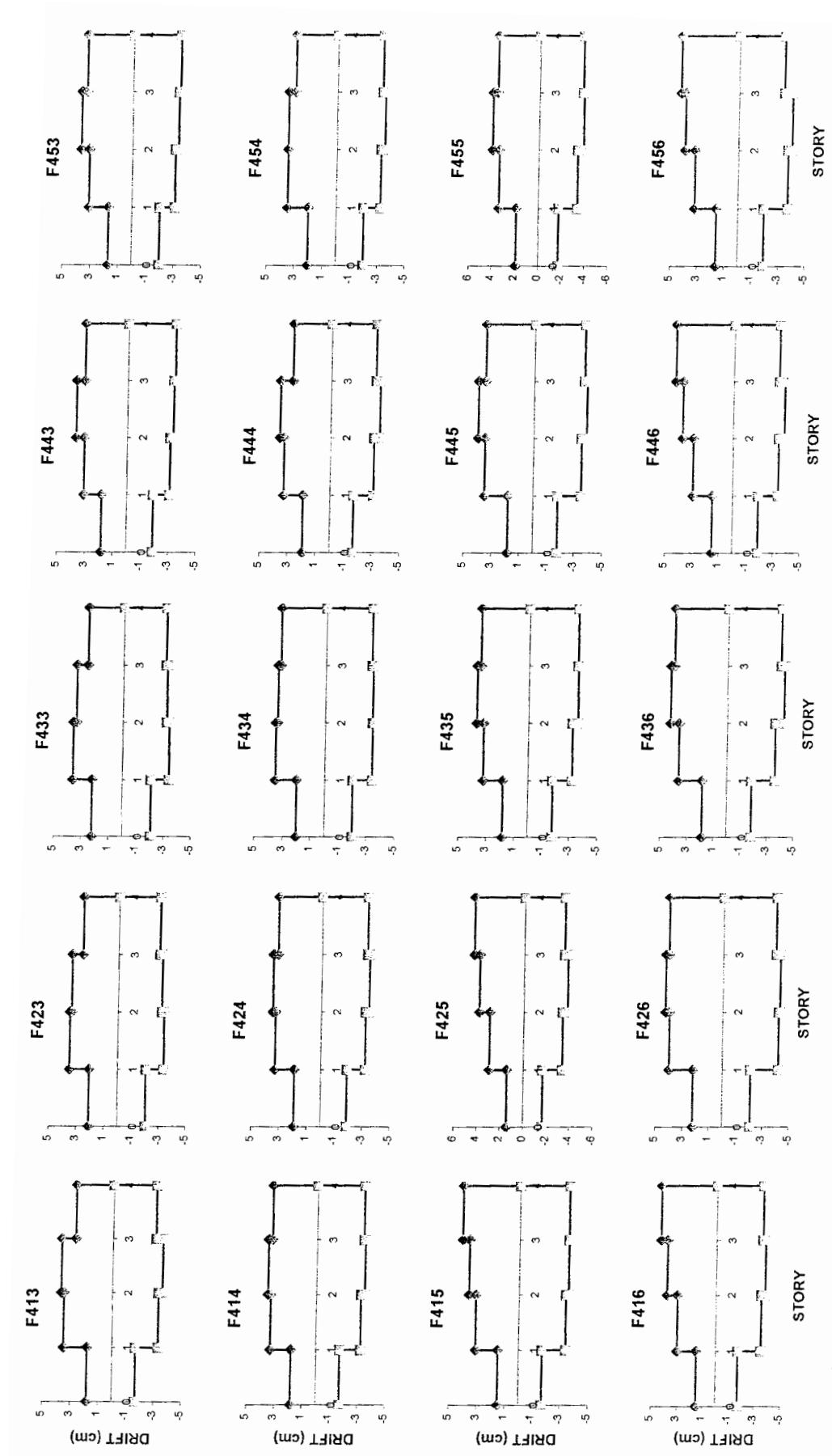
شکل ۱۰-۵ - منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می‌دهند.

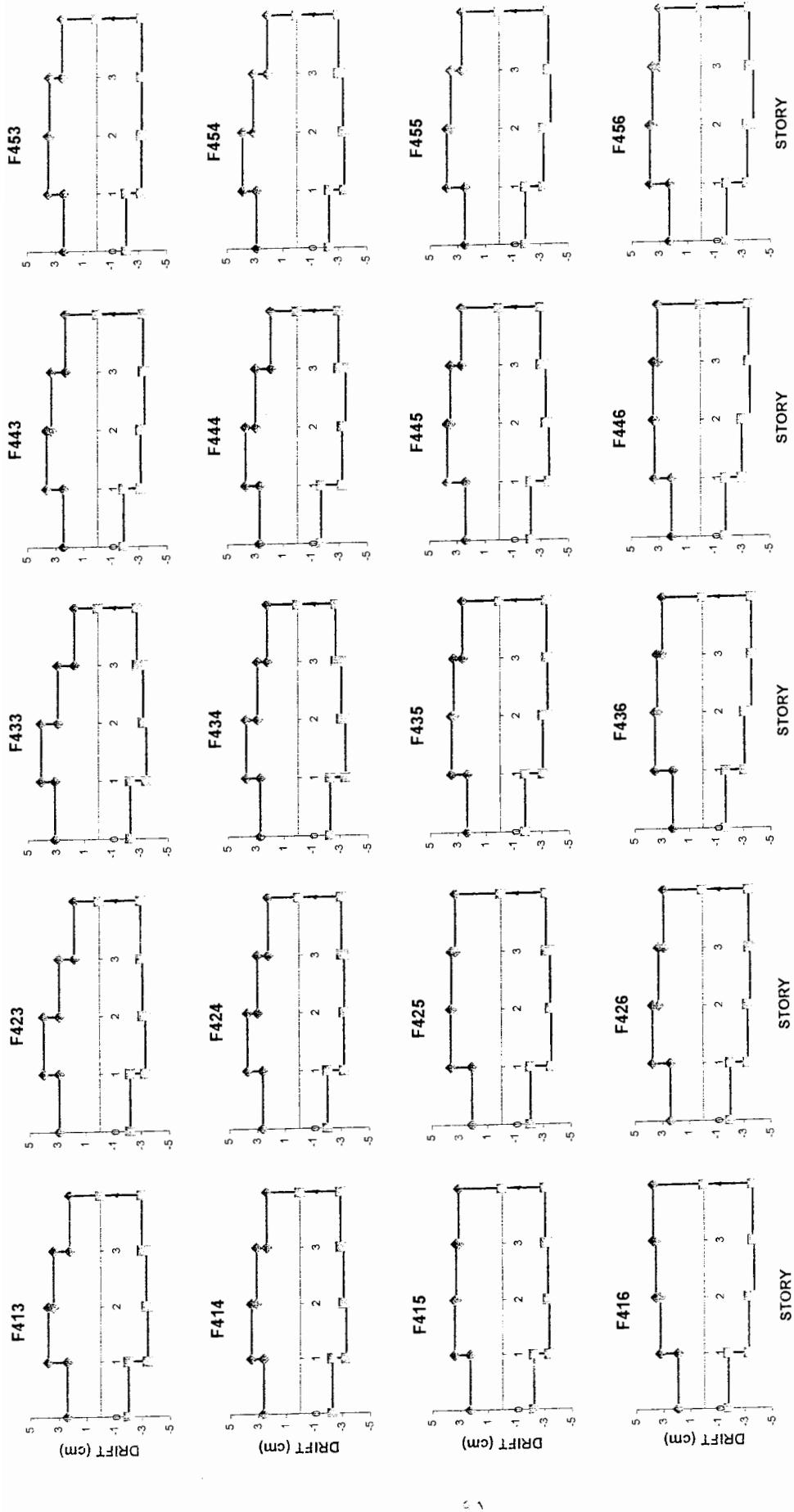
شکل ۱۱-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

شکل ۱۲-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

شکل ۵-۱۳- ماتریس تغییر مکان نسبی طبقه بر اثر توزیع بار جاذب منطقه ۴- ۶ به ترتیب قابله را قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد نشان می دهد.

شکل ۵-۴-۱- مازکریم تغییر مکان نسیع طبقات تمام قایقهای طبقه بر اثر توزیع بار جانی یکنواخت نمودارهای به ترتیب قایقهای اقبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد نشان می دهند.

جدول ۵-۲- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۴ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء

مدل	الگوی بارگذاری مثلثی						الگوی بارگذاری یکنواخت					
	مدل اولیه			مدل نهائی			مدل اولیه			مدل نهائی		
	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	بروز پایه در نقطه هدف (kgf/cm)	سختی جانبی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	بروز پایه در نقطه هدف (kgf/cm)	سختی جانبی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	بروز پایه در نقطه هدف (kgf/cm)	سختی جانبی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	بروز پایه در نقطه هدف (kgf/cm)	سختی جانبی (kgf/cm)
F413	11.6914	8217.448	702.86	11.6914	7979.209	682.49	11.6914	10497.18	897.85	11.6914	9619.487	822.78
F414	11.81	11431.77	967.97	11.81	10607.17	898.15	11.6171	14124.33	1215.8	11.6171	13803.9	1188.2
F415	12.3316	14652.08	1188.2	12.2818	15932.32	1297.2	12.068	19630.7	1626.7	12.068	19630.7	1626.7
F416	12.5814	17864.31	1419.9	12.5813	19025.55	1512.2	12.3921	23931	1931.1	12.3921	23655.99	1909
F423	11.59	17339.97	1496.1	11.59	15310.82	1321	11.59	22177.36	1913.5	11.59	18968.8	1636.7
F424	11.85	24345.09	2054.4	11.85	22441.39	1893.8	11.5039	31041.93	2698.4	11.5039	28846.85	2507.6
F425	12.4352	28540.03	2295.1	12.4116	29460.21	2373.6	12.4646	39521.27	3170.7	12.4646	39521.27	3170.7
F426	14.5515	40578.3	2788.6	14.5515	39547.31	2717.7	12.1729	48416.89	3977.4	12.1729	44254.82	3635.5
F433	11.798	25549.55	2165.6	11.7913	23347.32	1980	11.798	32290.44	2736.9	11.7919	29766.18	2524.3
F434	12.13	35681.79	2941.6	12.1053	34522.43	2851.8	11.5195	44881.71	3896.2	11.5195	42913.45	3725.3
F435	12.147	47644.71	3922.3	12.1301	45692.96	3766.9	11.7582	60274.19	5126.1	11.7582	52700.09	4482
F436	13.731	63212.13	4603.6	13.7303	63213.8	4604	11.9783	75820.87	6329.9	11.9783	69007.58	5761
F443	11.6768	33970.88	2909.3	11.6768	29945.72	2564.5	11.6768	44259.92	3790.4	11.6768	39202.89	3357.3
F444	11.5376	50242.09	4354.6	11.5279	48535.11	4210.2	11.2826	63032.5	5586.7	11.2826	65190.36	5778
F445	12.8362	62280.39	4851.9	12.8238	59982.83	4677.5	12.2832	79188.73	6446.9	12.2832	78452.2	6387
F446	12.476	77227.94	6190.1	12.4671	80756.41	6477.6	11.8694	99864.94	8413.6	11.8305	93967.52	7942.8
F453	11.8116	41350.13	3500.8	11.8116	36059.91	3052.9	11.8116	54058.74	4576.7	11.8116	50916.8	4310.7
F454	12.0393	58749.79	4879.8	12.0321	54489.43	4528.7	12.0392	73946	6142.1	12.0387	70687.09	5871.7
F455	12.909	77581.43	6009.9	12.9087	76365.9	5915.8	12.46	97964.87	7862.3	12.46	89506.13	7183.5
F456	13.065	93718.17	7173.2	13.0598	97714.24	7482.1	12.48	122151.6	9787.8	12.48	115550.4	9258.8

۵-۳- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۴ طبقه

نتایج تحلیل استاتیکی غیر خطی قابهای ۴ طبقه مورد مطالعه در این تحقیق نشان می دهد که، حدوداً ۷۵٪ این قابها، مفاصل پلاستیک در گام آخر، یعنی در تغییر مکان جانبی برابر با تغییر مکان هدف، برآثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، فقط در دو انتهای اکثر تیرهای طبقات تشکیل می شوند (بین ۸۸٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تیرها). در مابقی قابها، علاوه بر تشکیل مفاصل پلاستیک در اکثر تیرهای طبقات، تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در ستونها در مقایسه با تعداد کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام اعضاء قائم تک تک مدلها ناچیز می باشند (بین ۲/۵٪ تا ۱۲٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم) و این مفاصل در قسمت مشخصی از قابها، یعنی در ابتدای ستونهای طبقه اول قابل رویت می باشند. در اعضاء قائم طبقات دوم، سوم و چهارم تمام مدلها ۴ طبقه، مفصل پلاستیکی ایجاد نشده است.

محل تشکیل مفاصل پلاستیک در اعضاء قائم تمام قابهای ۴ طبقه، برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت، همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، ولی با این تفاوت که در تمام مدلها مفصل پلاستیک ایجاد شده است (بین ۲٪ تا ۱۲٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم). دلیل این امر را می توان اعمال نیروهای جانبی بیشتری به طبقات پایین مدلها برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی معکوس دانست.

تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای مدلها، برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، یعنی در اکثر تیرهای طبقات مفاصل پلاستیک تشکیل می گردد. (بین ۷۵٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام تیرها)

مقایسه مفاصل پلاستیک ایجاد شده در قابهای ۴ طبقه، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیرخطی نشان می دهد که، برآثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، با افزایش طول دهانه ها برای تعداد دهانه های متفاوت (از ۱ دهانه تا ۵ دهانه)، تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در دو انتهای تیرهای

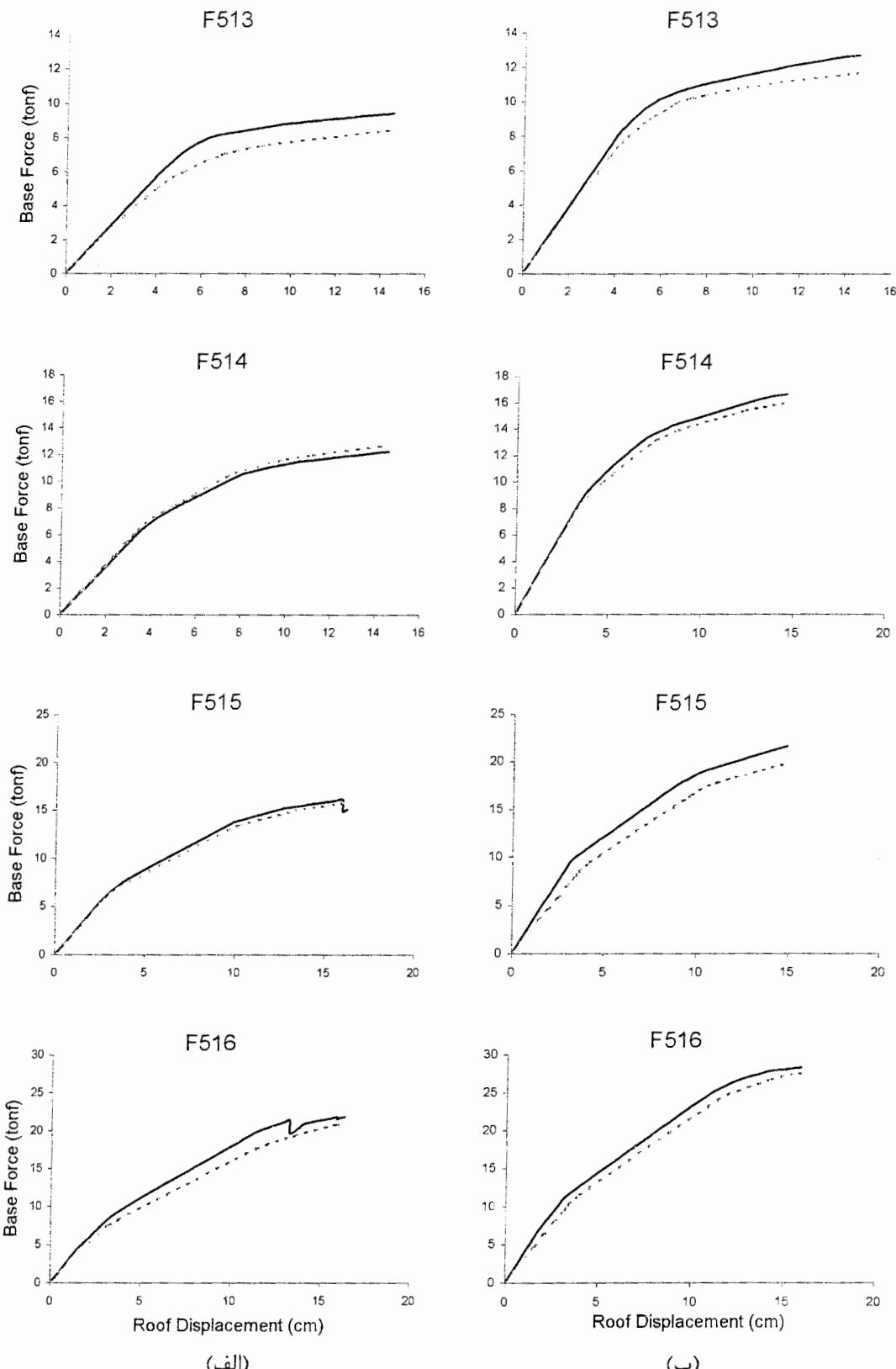
طبقه آخر افزایش یافته، در صورتی که برای دهانه های ۶ متری از تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تیرهای طبقه اول کاسته می شود. روند تغییر در موقعیت مفاصل پلاستیک ایجاد شده با افزایش طول دهانه ها، براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، عیناً شبیه توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، ولی با این تفاوت که، کاهش در تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده مربوط به تیرهای طبقه سوم می باشد. همچنین لازم به ذکر است که براثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، نوع مفاصل پلاستیک ایجاد شده در اکثر تیرهای ۶ متری طبقه آخر، از ناحیه ایمنی جانی (LS) فراتر رفته و تا محدوده افت مقاومت پیش می روند. دلیل این امر را می توان اعمال تحلیل استاتیکی غیر خطی براثر بار ثقلی بر روی قابهای مورد نظر دانست که در تیرهای با دهانه بلند، تنش های قابل توجهی ایجاد می کند. تأثیر افت مقاومت و گسیختگی مقطع بروی منحنی ظرفیت قابهای ۴ طبقه را می توان در شکلهای (۸-۵) تا (۱۲-۵)، که به صورت افت شدید مقدار برش پایه بر اثر تغییر مکانهای کوچک نشان داده می شود، مشاهده نمود.

مقایسه سختی جانبی قابهای اولیه و نهایی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) نشان می دهد، که مقدار سختی جانبی قابهای نهایی، در تغییر مکان جانبی برابر تغییر مکان هدف قابهای اولیه، از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه کمتر می باشد (شکلهای (۸-۵) تا (۱۲-۵)). علت اصلی، اصلاح سختی اعضاء تشکیل دهنده سیستم می باشد و چون سختی به صورت معقولی در ارتفاع قاب توزیع گردیده، سختی طبقات دارای آهنگ تغییر مناسبی می باشد. بنابراین می توان گفت که قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه، نرمتر می باشند.

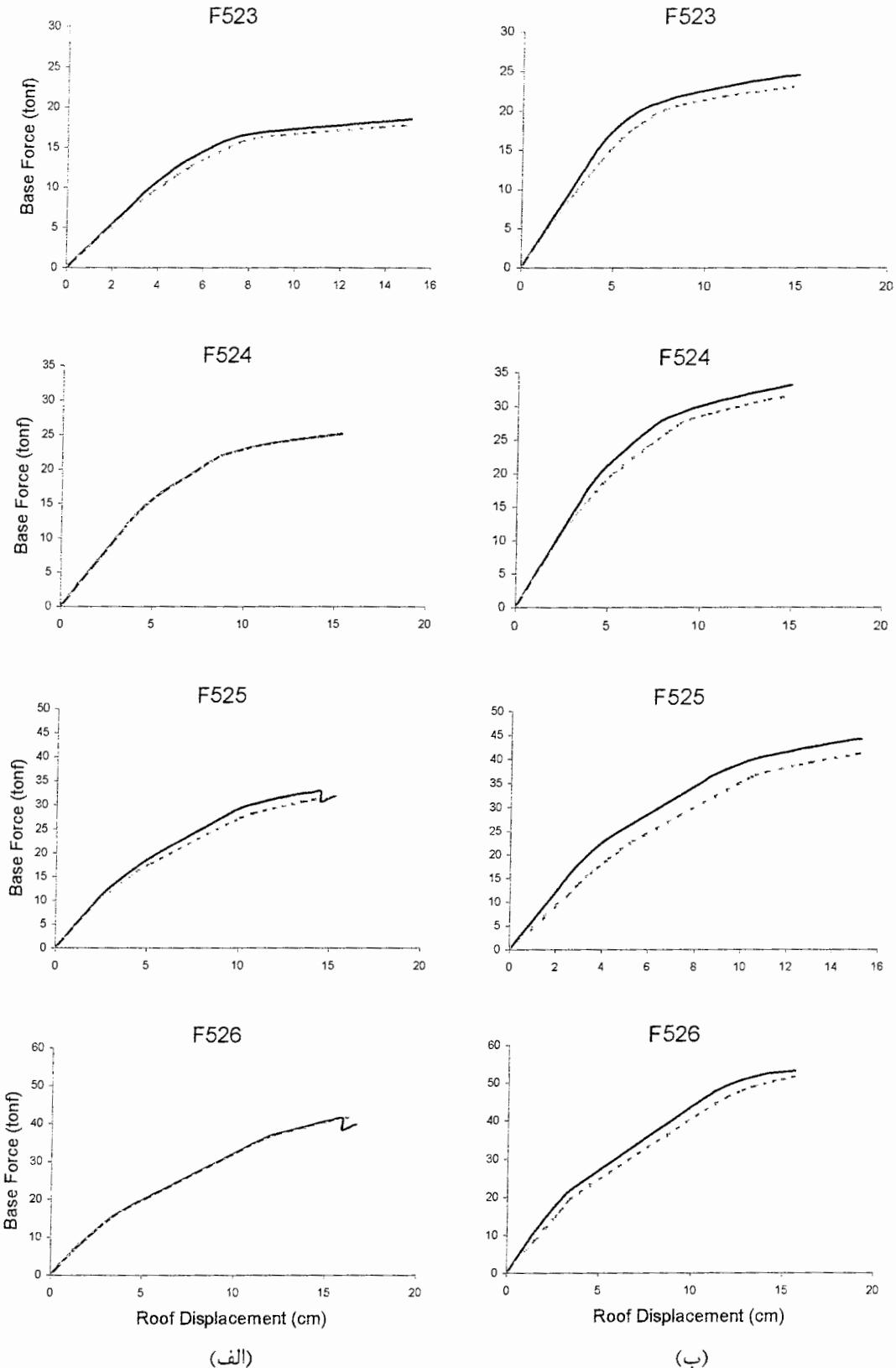
مقدار سختی جانبی قابهای اولیه براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، در تمام قابهای ۴ طبقه، در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی (برای یک مقدار مشخص و برابر تغییر مکان جانبی) بیشتر می باشد. چرا که در اثر توزیع بار جانبی یکنواخت تغییر مکانهای نسبی بیشتری در مقایسه با توزیع بار جانبی

مثلثی در طبقات پایین ایجاد می شود (شکلهای ۱۳-۵ و ۱۴-۵) و در نتیجه طبقات پایین بیشتر وارد ناحیه غیر خطی می شود که این امر میزان جذب انرژی توسط قابها را افزایش می دهد.

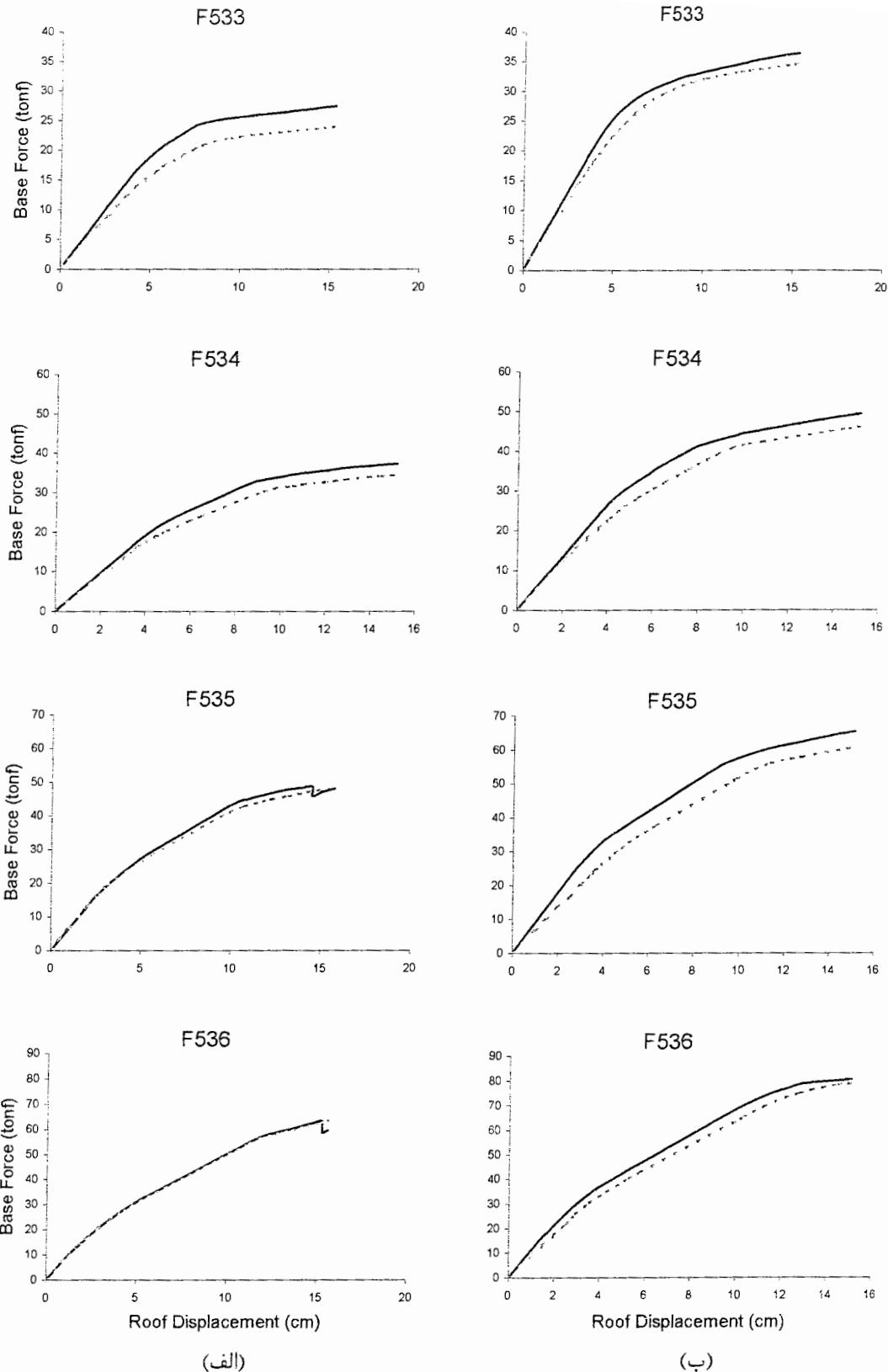
مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی، بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانسی (شکلهای ۱۳-۵ و ۱۴-۵) نشان می دهد، که مقدار تغییر مکان نسبی طبقات دوم ، سوم و چهارم در قابهای نهایی تا حدودی به یکدیگر نزدیک می باشند. دلیل این امر را می توان تغییر ابعاد اعضاء و رسیدن به یک توزیع یکنواخت مفاصل پلاستیک در تیرهای تمام طبقات قابهای نهایی دانست که در نتیجه، بر توزیع مناسب جذب انرژی در طبقات قابها اثر مثبت خواهد داشت، چراکه تیرهای طبقات بالا تا یک مقدار مشخص وارد ناحیه غیر خطی می شوند. کم بودن تغییر مکان نسبی طبقه اول در تمام قابهای ۴ طبقه، در مقایسه با طبقات بالا می توان به دلیل سختی بالای اعضاء تشکیل دهنده طبقه اول و همچنین گیرداری ابتدای ستونهای طبقه اول دانست.

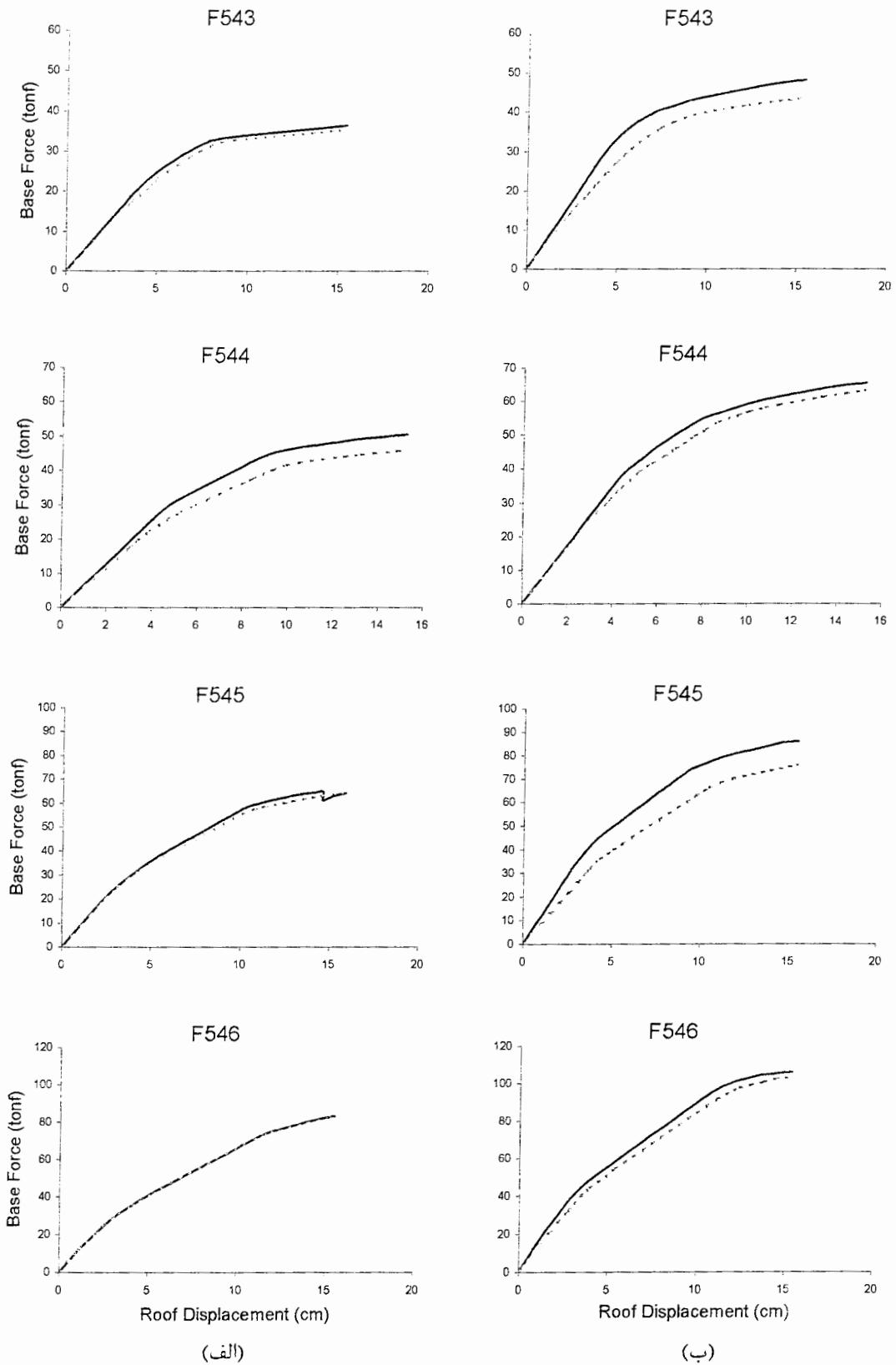
شکل ۱۵-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۱ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

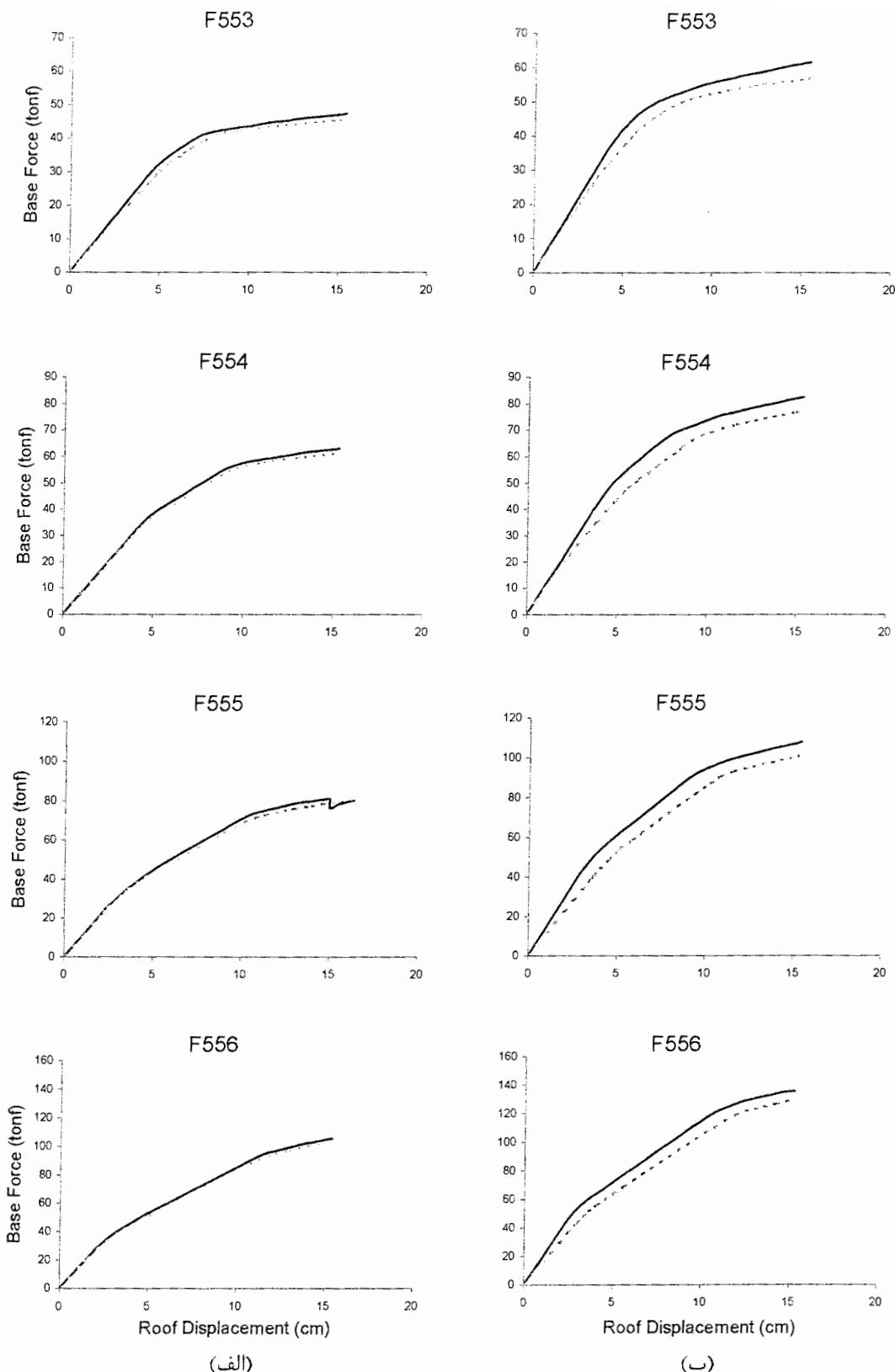
شکل ۱۶-۵ - منحنی خلوفیت قابهای ۵ طبقه، ۲ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و --- به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.)

شکل ۱۷-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

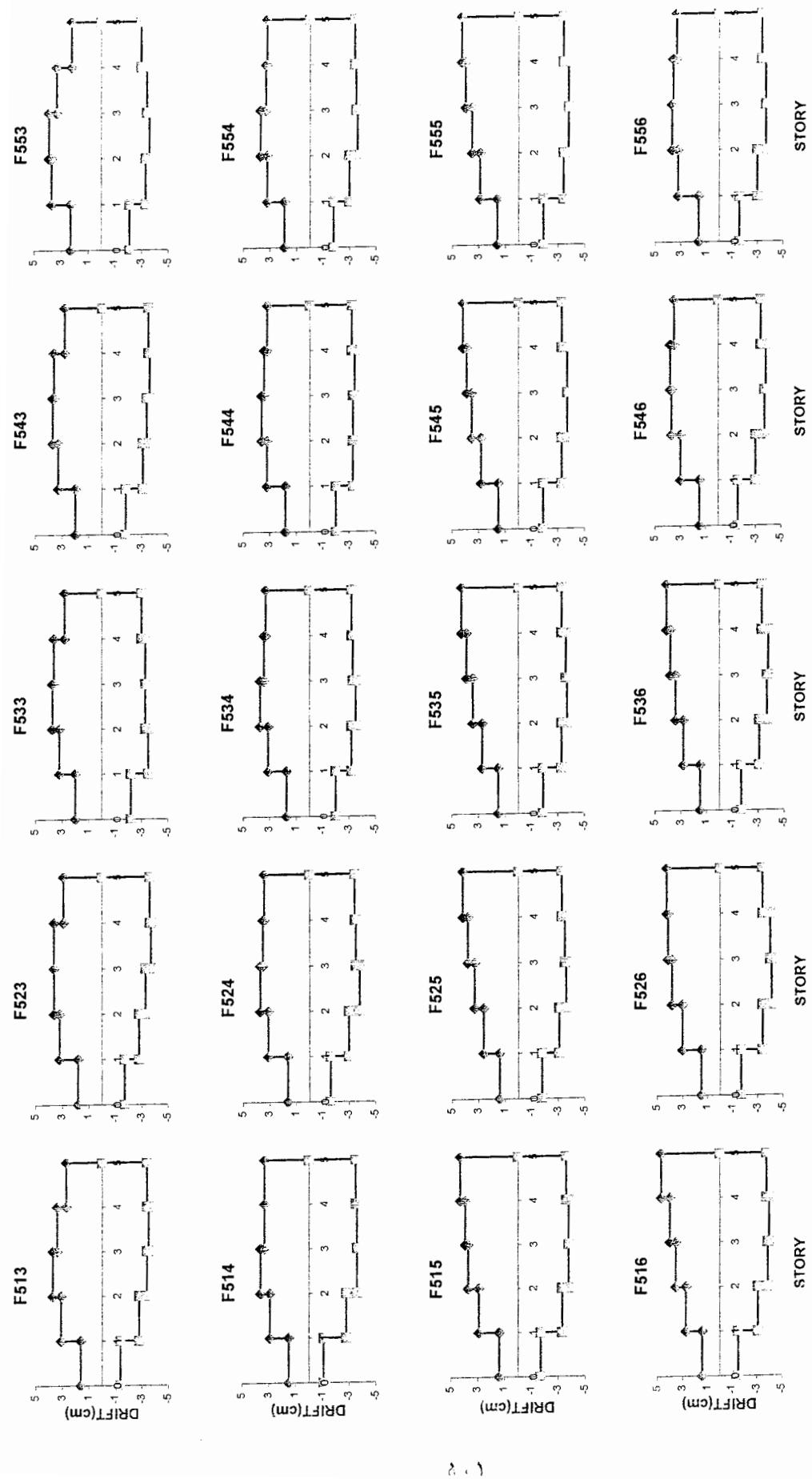

شکل ۱۸-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می‌دهند

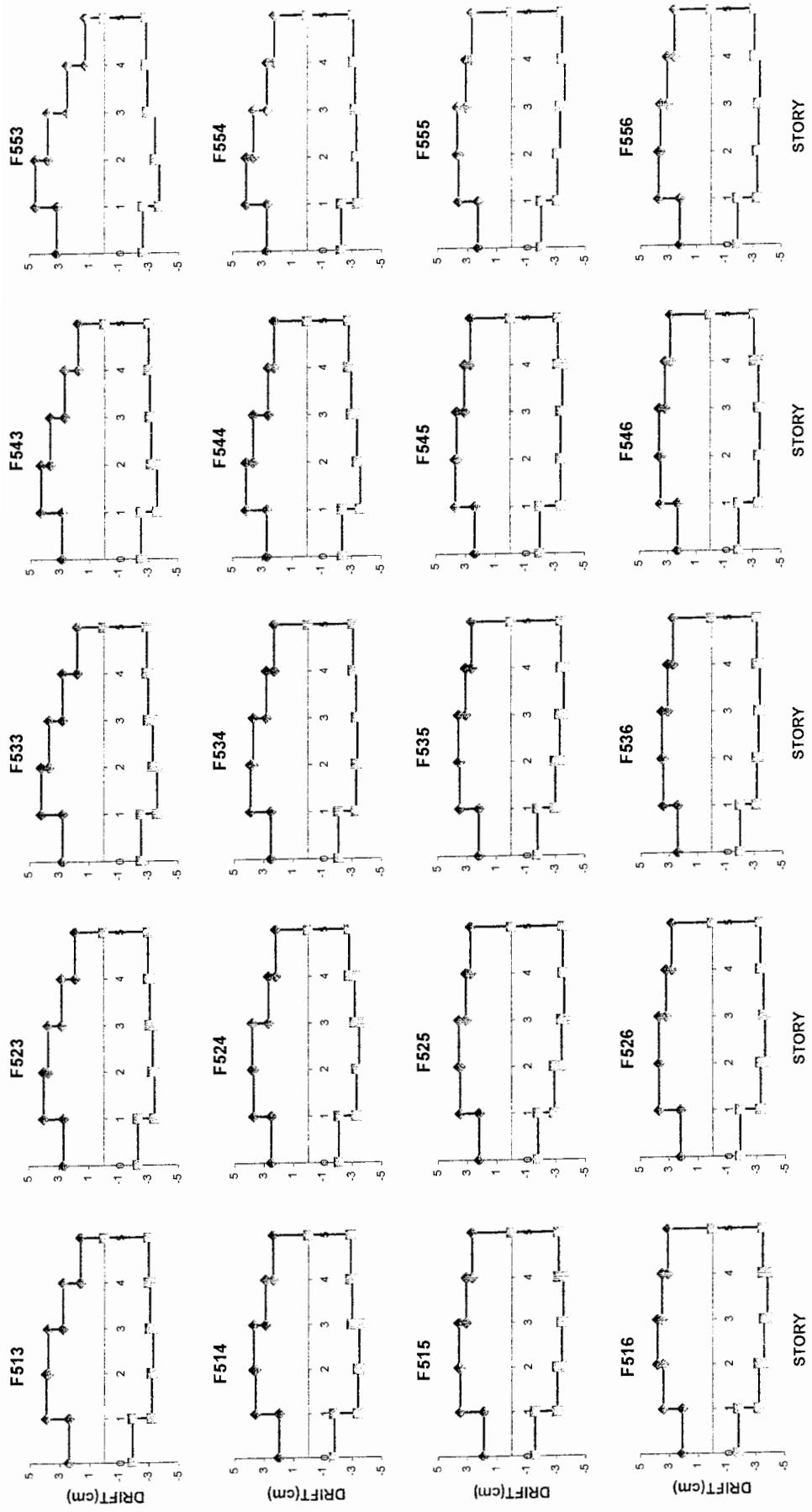

شکل ۱۹-۵ - منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

شکل ۵-۲۰- ماکریم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابهای ۵ طبقه بر اثر توزیع بار جابجایی نمودارهای ۶ به ترتیب قابها را قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد نشان می دهدند.

شکل ۵-۱۲- مازنیم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قالب‌های ۵ طبقه بر اثر توزیع بار جاذبی پکنخواست. نمودارهای ۶-۹ به ترتیب قالب‌ها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضا نشان می‌دهند.

جدول ۵-۳- مقایسه سختی جانی تمام قابهای ۵ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء

مدل	الگوی بارگذاری مثلثی						الگوی بارگذاری یکنواخت					
	مدل اولیه			مدل نهائی			مدل اولیه			مدل نهائی		
	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانی (kgf/cm)	جایگاهی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانی (kgf/cm)
F513	14.5082	9425.707	649.68	14.5058	8457.496	583.04	14.5082	12696.51	875.13	14.5082	11683.35	805.29
F514	14.5557	12215.45	839.22	14.5557	12725.09	874.23	14.5557	16649.16	1143.8	14.5557	15992.76	1098.7
F515	16.2021	15103.96	932.22	16.2021	15863.97	979.13	14.8565	21625.18	1455.6	14.8565	19802.42	1332.9
F516	16.3146	21868.26	1340.4	16.3146	21052.75	1290.4	15.881	28275.8	1780.5	15.881	27532.28	1733.7
F523	15.0635	18499.73	1228.1	15.0635	17794.7	1181.3	15.0635	24526.94	1628.2	15.0635	23112.79	1534.4
F524	15.3107	25122.3	1640.8	15.3107	25122.71	1640.9	14.944	33128.8	2216.9	14.944	31619.08	2115.8
F525	15.2803	31841.84	2083.8	15.2803	31785.37	2080.2	15.2025	44142.28	2903.6	15.2025	41232.78	2712.2
F526	16.6475	39689.75	2384.1	16.6475	41872.41	2515.2	15.6215	53132.19	3401.2	15.6215	51642.65	3305.9
F533	15.2895	27394.25	1791.7	15.2844	23957.44	1567.4	15.2895	36385.43	2379.8	15.2895	34604.93	2263.3
F534	15.1818	37304.59	2457.2	15.1818	34499.05	2272.4	15.1818	49371.29	3252	15.1818	46137.23	3039
F535	15.7605	48094.97	3051.6	15.7029	48236.69	3071.8	15.1033	65193.52	4316.5	15.1033	60747.03	4022.1
F536	15.612	59663.76	3821.7	15.616	63331.11	4055.5	15.0889	80455.72	5332.1	15.0889	78604.59	5209.4
F543	15.4178	36352.6	2357.8	15.4178	35298.08	2289.4	15.4178	48120.82	3121.1	15.4178	43479.65	2820.1
F544	15.2321	50338.35	3304.8	15.2321	45844.34	3009.7	15.2321	65569.29	4304.7	15.2321	63401.16	4162.3
F545	15.8891	64049.41	4031	15.8891	64207.45	4041	15.5085	85980.46	5544.1	15.5085	76153.77	4910.5
F546	15.5142	83052.84	5353.3	15.5142	83051.18	5353.2	15.3812	106003.7	6891.8	15.3623	103162.6	6715.3
F553	15.4029	47255.2	3067.9	15.3935	45624.73	2963.9	15.4029	61466.64	3990.6	15.4029	56696.3	3680.9
F554	15.2999	62989.63	4117	15.2999	82355.42	5382.7	15.2999	82355.42	5382.7	15.2999	77148.84	5042.4
F555	16.3432	80121.76	4902.5	16.3432	80435.91	4921.7	15.3899	107650.9	6994.9	15.3899	100893.7	6555.8
F556	15.3841	105323.8	6846.3	15.3841	103768.6	6745.2	15.2331	135672.3	8906.4	15.2331	129385.4	8493.7

۵-۴- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۵ طبقه

نتایج تحلیل استاتیکی غیر خطی قابهای ۵ طبقه مورد مطالعه در این تحقیق نشان می دهد که، در تمام این قابها، مفاصل پلاستیک در گام آخر، یعنی در تغییر مکان جانبی برابر با تغییر مکان هدف، براثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، فقط در دو انتهای اکثر تیرهای طبقات تشکیل می شوند. (بین ۹۰٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تیرها)

تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای مدلها، براثر توزیع بار جانبی یکنواخت همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، یعنی در اکثر تیرهای طبقات مفاصل پلاستیک تشکیل می گردد (بین ۸۱٪ تا ۹۵٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام تیرها). ولی براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، علاوه بر تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای طبقات، در ابتدای بعضی از ستونهای طبقه اول، در تمام مدلها، مفصل پلاستیک ایجاد شده است (بین ۲٪ تا ۱۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم). دلیل این امر را می توان اعمال نیروهای جانبی بیشتری به طبقات پایین مدلها براثر توزیع بار جانبی یکنواخت در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی معکوس دانست.

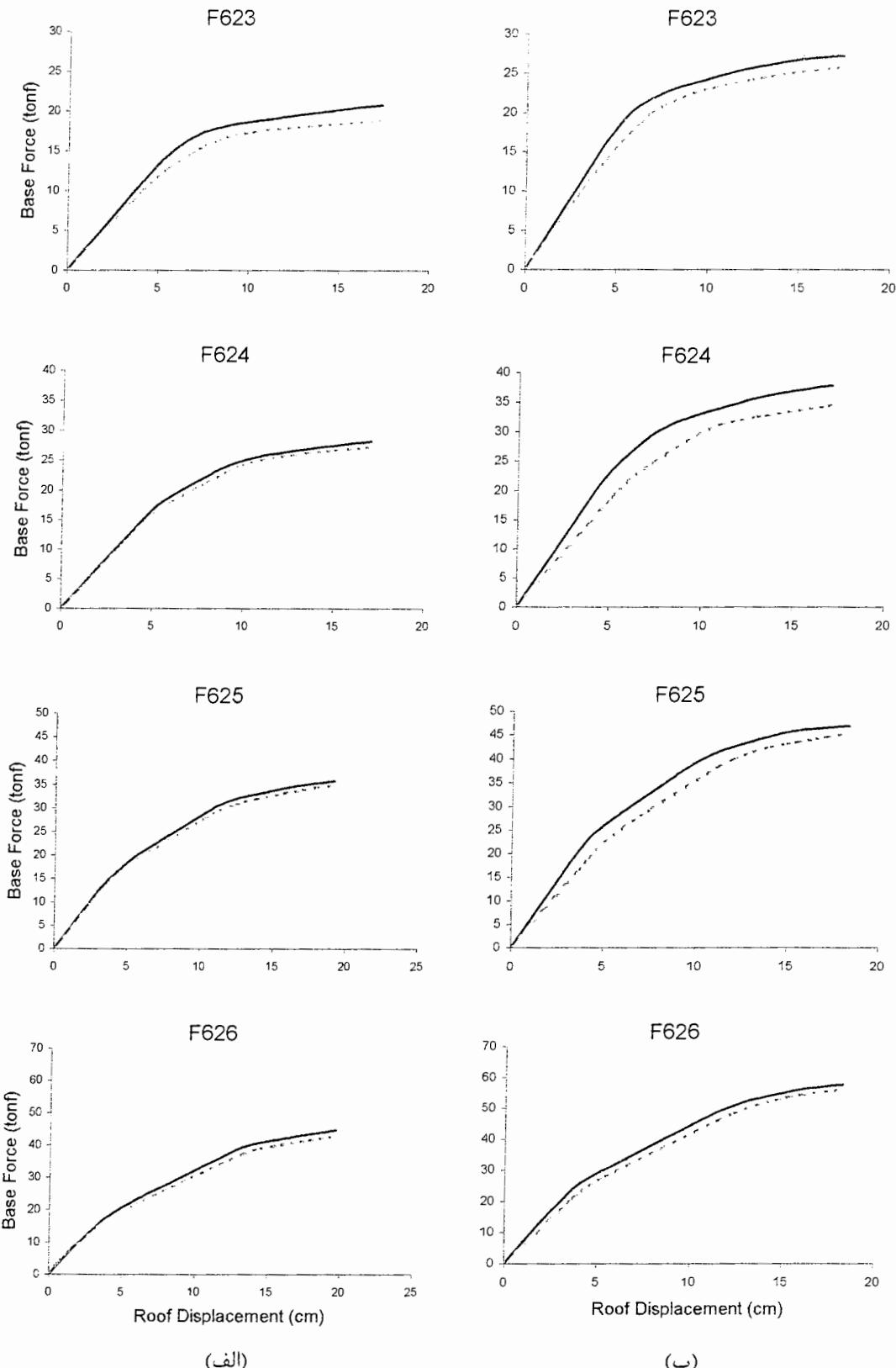
مقایسه مفاصل پلاستیک ایجاد شده در قابهای ۵ طبقه، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیرخطی نشان می دهد که، براثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، با افزایش طول دهانه ها برای تعداد دهانه های متفاوت (از ۱ دهانه تا ۵ دهانه)، تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در دو انتهای تیرهای طبقه آخر افزایش یافته، در صورتی که برای دهانه های ۶ متری از تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تیرهای طبقه اول کاسته می شود. روند تغییر در موقعیت مفاصل پلاستیک ایجاد شده با افزایش طول دهانه ها، براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، عیناً شبیه توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، ولی با این تفاوت که، کاهش در تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده، مربوط به تیرهای طبقه چهارم می باشد. همچنین لازم به ذکر است که براثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، نوع مفاصل پلاستیک ایجاد شده در اکثر تیرهای ۵ متری و ۶ متری طبقه آخر، از ناحیه ایمنی جانی (LS) فراتر رفته و تا محدوده آفت مقاومت پیش می روند. دلیل این امر را می توان اعمال تحلیل استاتیکی غیر خطی براثر بار ثقلی بر روی قابهای مورد نظر دانست که در تیرهای با دهانه بلند، تنش های قابل توجهی ایجاد

می کند. تأثیر افت مقاومت و گسیختگی مقطع بروی منحنی ظرفیت قابهای ۵ طبقه را می توان در شکلها (۱۵-۵) تا (۱۹-۵)، که به صورت افت شدید مقدار برش پایه بر اثر تغییر مکانهای کوچک نشان داده می شود، مشاهده نمود.

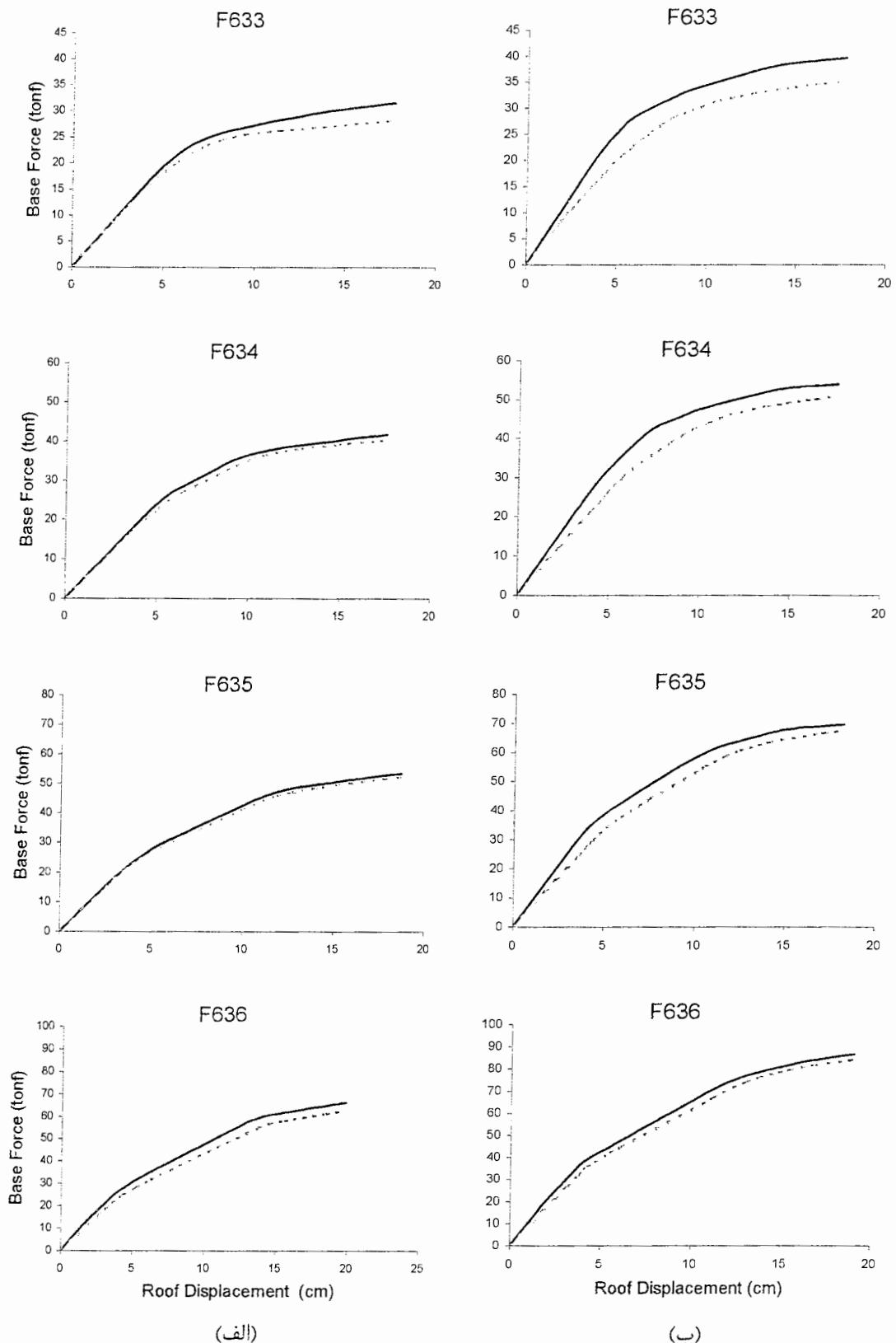
مقایسه سختی جانبی قابهای اولیه و نهایی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) نشان می دهد، که مقدار سختی جانبی قابهای نهایی، در تغییر مکان جانبی برابر تغییر مکان هدف قابهای اولیه، از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه کمتر می باشد (شکلها (۱۵-۵) تا (۱۹-۵)). علت اصلی، اصلاح سختی اعضاء تشکیل دهنده سیستم می باشد و چون سختی به صورت معقولی در ارتفاع قاب توزیع گردیده، سختی طبقات دارای آهنگ تغییر مناسبی می باشد. بنابراین می توان گفت که قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه، نرمتر می باشند.

مقدار سختی جانبی قابهای اولیه براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، در تمام قابهای ۵ طبقه، در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی (برای یک مقدار مشخص و برابر تغییر مکان جانبی) بیشتر می باشد. چرا که در اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، تغییر مکانهای نسبی بیشتری در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی در طبقات پایین ایجاد می شود (شکلها (۲۰-۵) و (۲۱-۵)) و در نتیجه طبقات پایین بیشتر وارد ناحیه غیر خطی می شود که این امر میزان جذب انرژی توسط قابها را افزایش می دهد.

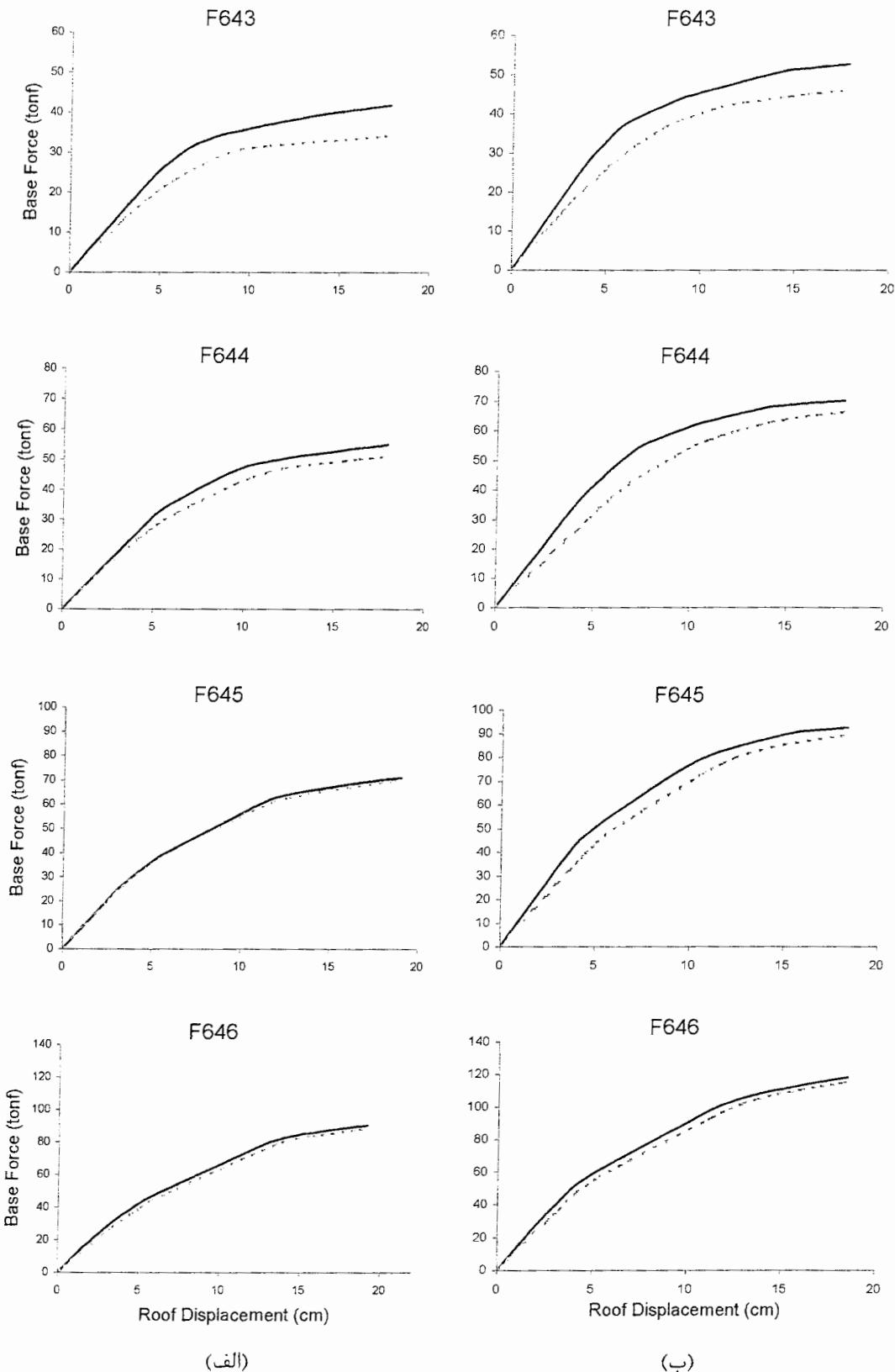
مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی، بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانبی (شکلها (۲۰-۵) و (۲۱-۵)) نشان می دهد، که مقدار تغییر مکان نسبی طبقات در قابهای نهایی (به جزء طبقه اول) تا حدودی به یکدیگر می باشند. دلیل این امر را می توان تغییر ابعاد اعضاء و رسیدن به یک توزیع یکنواخت مفاصل پلاستیک در تیرهای تمام طبقات قابهای نهایی دانست که در نتیجه، بر توزیع مناسب جذب انرژی در طبقات قابها اثر مثبت خواهد داشت، چراکه تیرهای طبقات بالا تا یک مقدار مشخص وارد ناحیه غیر خطی می شوند. کم بودن تغییر مکان نسبی طبقه اول در تمام قابهای ۵ طبقه، در مقایسه با طبقات بالا را می توان به دلیل سختی بالای اعضاء تشکیل دهنده طبقه اول و همچنین گیرداری ابتدای ستونهای طبقه اول دانست.

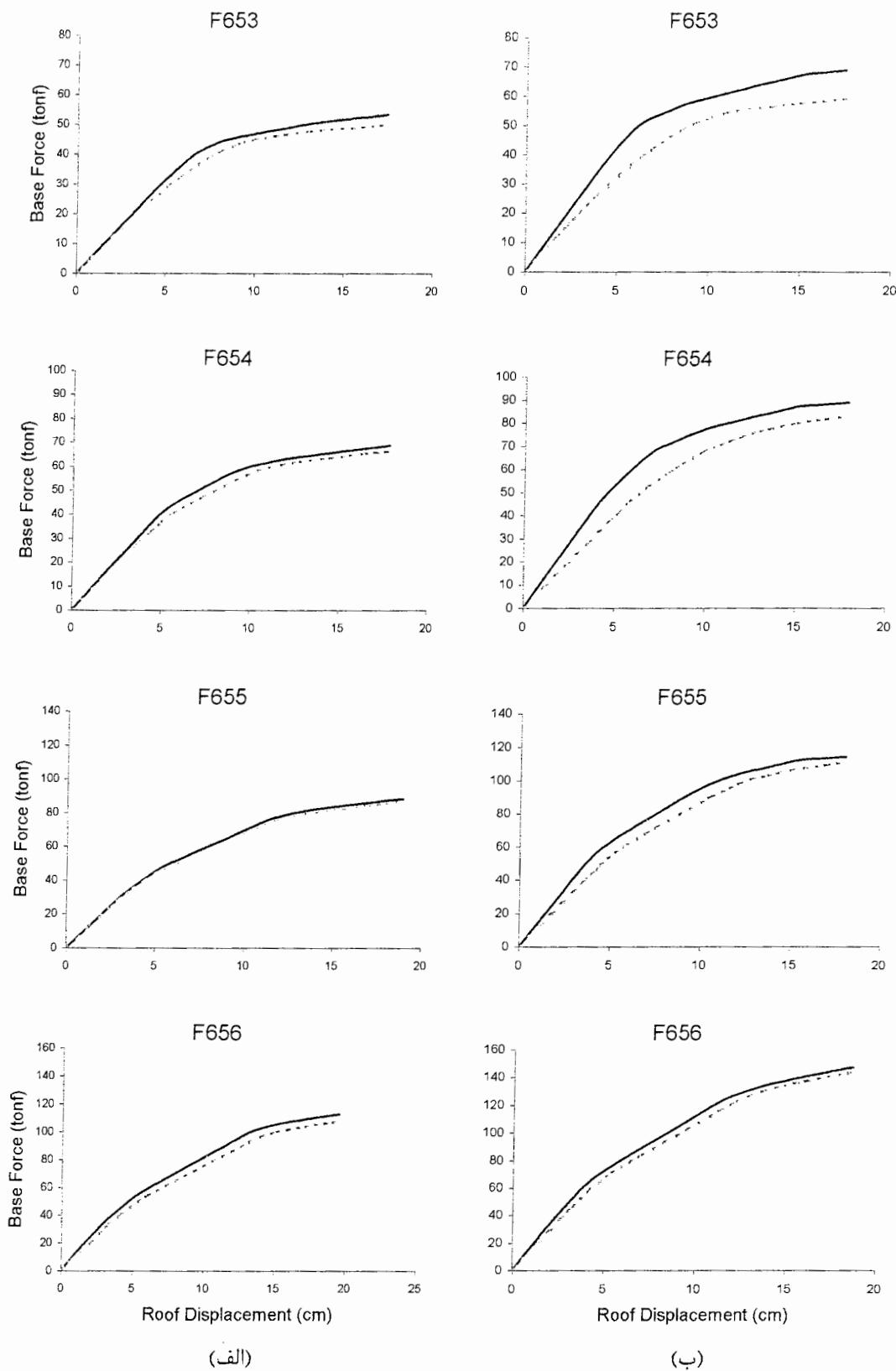
شکل ۲۳-۵- منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه ۲۰ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد نشان می دهد.

شکل ۵-۲۴-۵ - منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۳ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

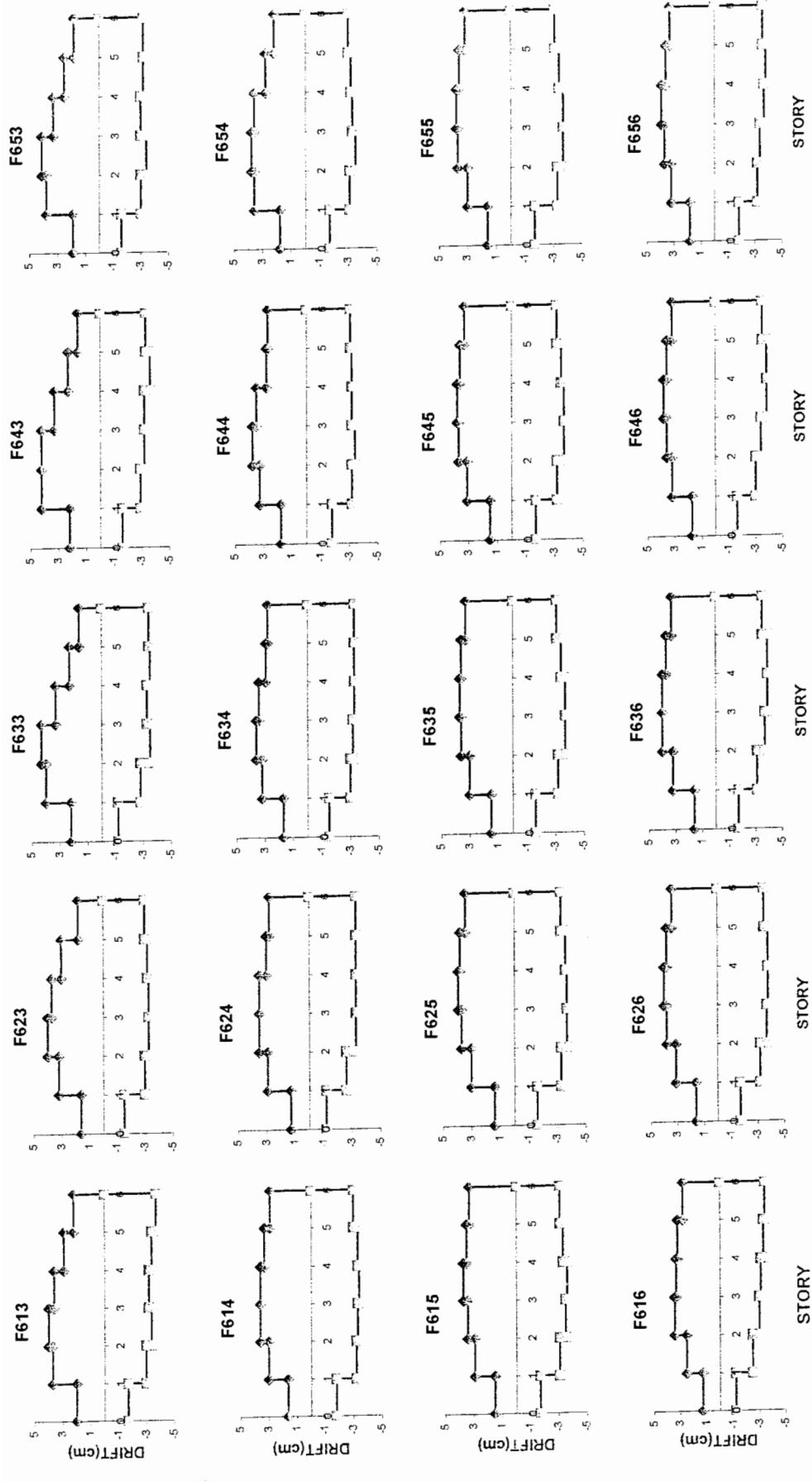

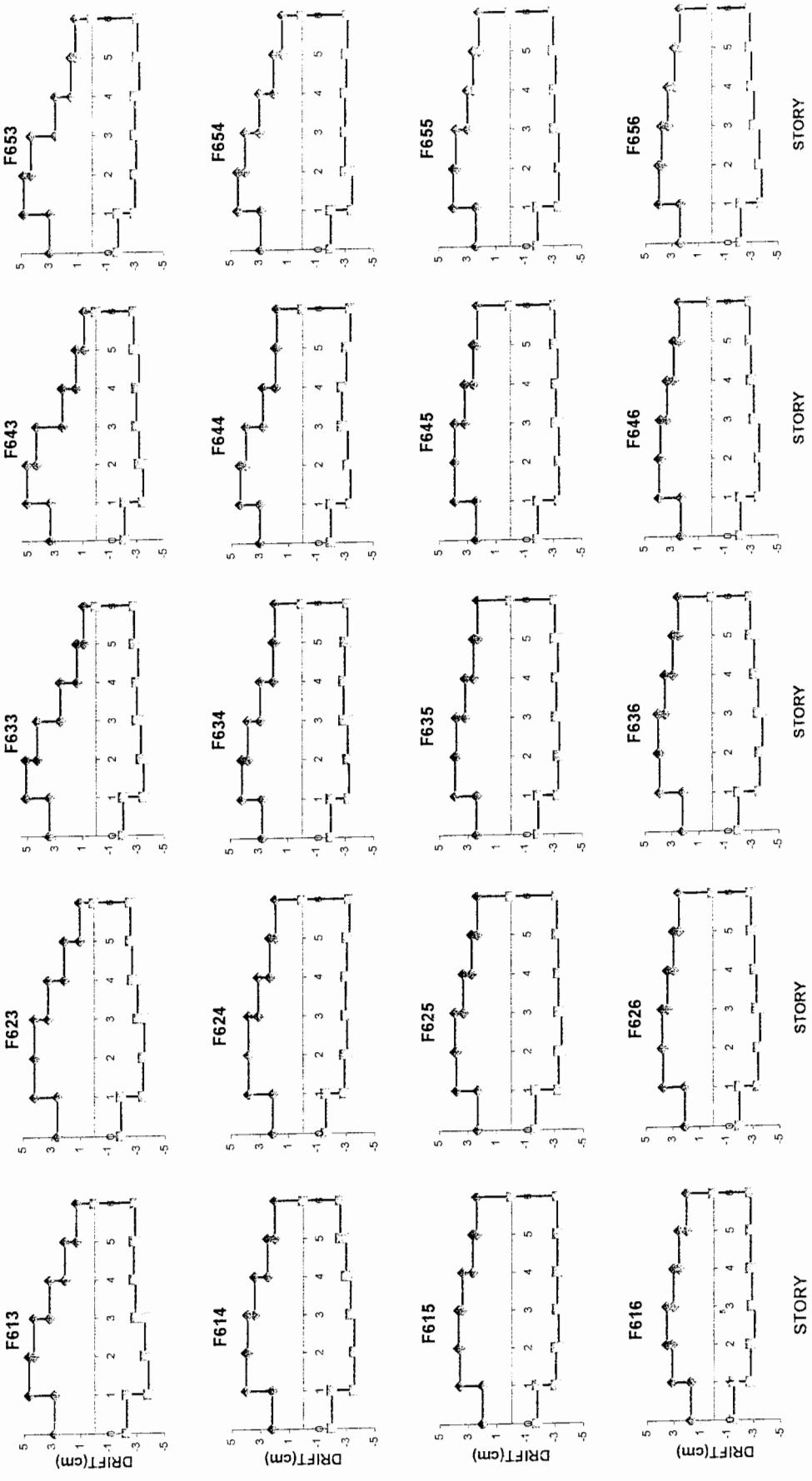
شکل ۲۵-۵- متحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۴ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثابی معکوس، (ب): یکنواخت.
 (نمودارهای — و - - - به ترتیب قابها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.)

شکل ۲۶-۵ - منحنی ظرفیت قابهای ۶ طبقه، ۵ دهانه بر اثر توزیع بار جانبی (الف): مثلثی معکوس، (ب): یکنواخت.
 () نمودارهای ——— و - - - به ترتیب قلیها را قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهند.

شکل ۵-۷۲- مکرر مم تغییر مکان نسبی طبقات تمام قالبای ۶ طبقه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی: نوادرهای ۹ به ترتیب قایها اقبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء نشان می دهد.

شکل ۵-۸-۲- مکرر بین تغییر مکان نسبی طبقات تمام قابله بر اثر توزیع بار جاذبی کیواخت. نمودارهای ۶- به ترتیب قبل از تغییر و بعد از تغییر ابعاد اعضاء بنان می دهدند.

جدول ۴-۵- مقایسه سختی جانبی تمام قابهای ۶ طبقه قبل از تغییر ابعاد و بعد از تغییر ابعاد اعضاء

مدل	الگوی بارگذاری مثلثی						الگوی بارگذاری یکنواخت					
	مدل اولیه			مدل نهائی			مدل اولیه			مدل نهائی		
	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf/cm)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)	جانبی در نقطه هدف (cm)	برش پایه در نقطه هدف (kgf)	سختی جانبی (kgf/cm)
F613	18.3715	10205.64	555.52	18.3715	9595.975	522.33	18.3715	13580.86	739.24	18.3715	12566.96	684.05
F614	18.019	13157.58	730.21	18.019	12277.53	681.37	18.019	17944.31	995.85	18.019	17076.27	947.68
F615	18.3412	17882.38	974.98	18.3712	17421.23	948.29	17.7737	24021.42	1351.5	17.7737	22660.59	1275
F616	16.458	20172.52	1225.7	16.458	17684.79	1074.5	15.9086	27272.92	1714.4	15.9086	25642.61	1611.9
F623	17.337	20770.42	1198	17.337	18926.31	1091.7	17.337	27219.51	1570	17.337	25797.94	1488
F624	17.0183	28180.68	1655.9	17.0183	27285.78	1603.3	17.0183	37770.24	2219.4	17.0183	34495	2026.9
F625	19.1635	35734.78	1864.7	19.1635	34934.3	1823	18.3109	46882.23	2560.3	18.3109	45343.77	2476.3
F626	19.6585	44604.55	2269	19.5113	42719.82	2189.5	18.2586	57712.48	3160.8	18.2586	56039.97	3069.2
F633	17.6911	31460.91	1778.3	17.691	28192.19	1593.6	17.6911	39650.64	2241.3	17.6911	35103.18	1984.2
F634	17.5602	41653.07	2372	17.5602	40144.84	2286.1	17.5602	53946.61	3072.1	17.5602	50948.71	2901.4
F635	18.6929	53334.17	2853.2	18.6926	52396.03	2803	18.1815	69654.37	3831.1	18.1815	67671.48	3722
F636	19.8524	66144.63	3331.8	19.8524	62621.82	3154.4	19.0372	86713.63	4555	19.0372	84356.52	4431.1
F643	17.7734	41640.61	2342.9	17.7734	34050.35	1915.8	17.7734	52645.25	2962	17.7734	45996.9	2588
F644	17.909	54710.75	3054.9	17.909	50835.6	2838.6	17.909	70067.2	3912.4	17.909	66372.98	3706.1
F645	18.9561	70887.96	3739.6	18.9561	69939.33	3689.5	18.2708	92380.08	5056.2	18.2708	89432.61	4894.8
F646	19.148	90241.85	4712.9	19.1393	88295.39	4613.3	18.468	118204.7	6400.5	18.4493	115274.7	6248.2
F653	17.4116	53332.8	3063.1	17.4015	49789.45	2861.2	17.4116	68709.88	3946.2	17.4116	58842.75	3379.5
F654	17.8553	68789.99	3852.6	17.8553	66200.27	3707.6	17.8553	88841.48	4975.6	17.8553	83184.82	4658.8
F655	18.9227	88240.52	4663.2	18.9227	87012.5	4598.3	18.0342	114455.8	6346.6	18.0342	111143.3	6162.9
F656	19.4806	112779.9	5789.3	19.4629	107867.9	5542.2	18.6943	147199	7874	18.6789	143675.8	7691.9

۵-۵- بررسی نتایج حاصل از تحلیل قابهای ۶ طبقه

نتایج تحلیل استاتیکی غیر خطی قابهای ۶ طبقه مورد مطالعه در این تحقیق نشان می دهد که، در تمام قابها، مفاصل پلاستیک در گام آخر، یعنی در تغییر مکان جانبی برابر با تغییر مکان هدف، برآثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، فقط در دو انتهای اکثر تیرهای طبقات تشکیل می شوند. (بین ۸۵٪ تا ۱۰۰٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تیرها)

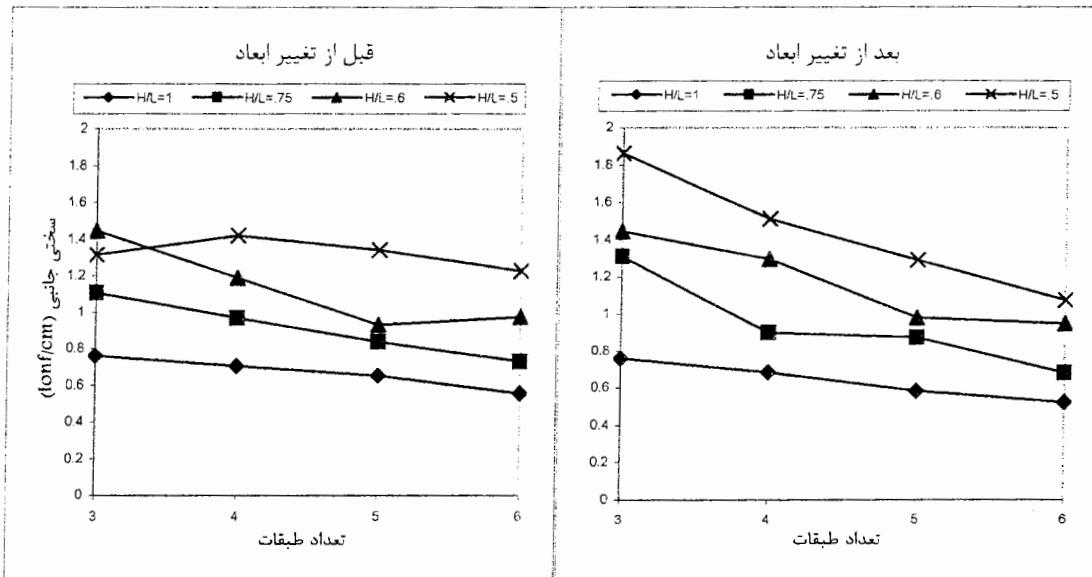
تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای مدلها، برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت همانند توزیع بار جانبی مثلثی معکوس می باشد، یعنی در اکثر تیرهای طبقات مفاصل پلاستیک تشکیل می گردد (بین ۷۰٪ تا ۹۲٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام تیرها). ولی برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت، علاوه بر تشکیل مفاصل پلاستیک در تیرهای طبقات، در ابتدای بعضی از ستونهای طبقه اول، در ۹۰٪ مدلها، مفصل پلاستیک ایجاد شده است (بین ۴٪ تا ۸٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم). دلیل این امر را می توان اعمال نیروهای جانبی بیشتری به طبقات پایین مدلها برآثر توزیع بار جانبی یکنواخت در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی معکوس دانست.

مقایسه مفاصل پلاستیک ایجاد شده در قابهای ۶ طبقه، مربوط به گام آخر تحلیل استاتیکی غیرخطی نشان می دهد که، برآثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس، با افزایش طول دهانه ها، برای تعداد دهانه های متفاوت (از ۱ دهانه تا ۵ دهانه)، تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در دو انتهای تیرهای طبقه پنجم و ششم افزایش یافته، ولی در دهانه های ۶ متری طبقه پنجم، تغییری در تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده، مشاهده نمی شود. بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت برای قابهای دارای یک و دو دهانه، با افزایش طول دهانه ها، بر تعداد مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تیرهای طبقه ششم افزوده می شود، ولی برای قابهای دارای ۳، ۴ و ۵ دهانه، افزایش در تعداد مفاصل در تیرهای طبقه چهارم قابها نیز مشاهده می شود.

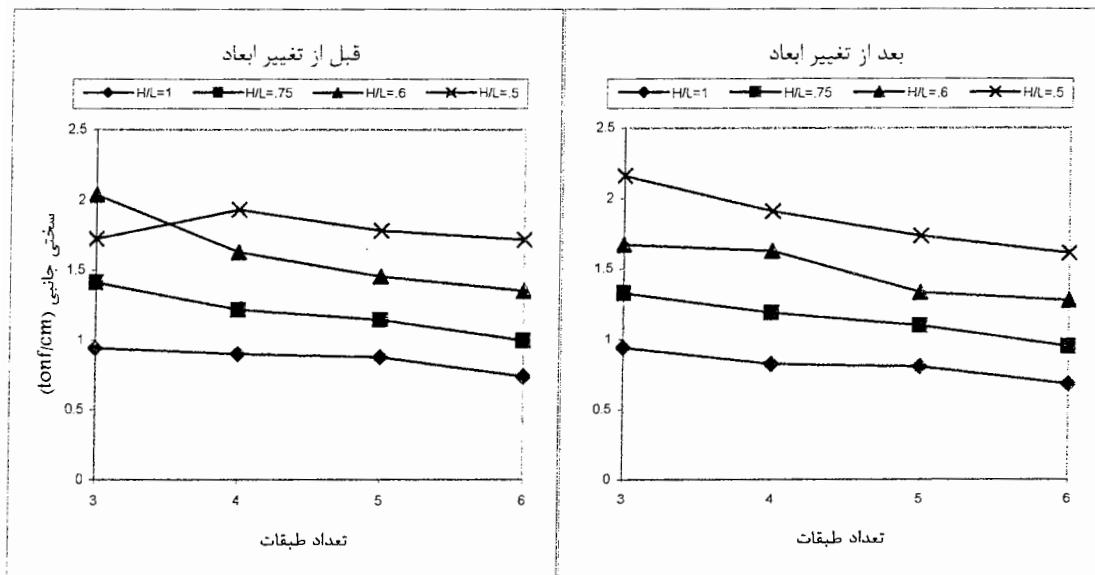
مقایسه سختی جانبی قابهای اولیه و نهایی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) نشان می دهد، که مقدار سختی جانبی قابهای نهایی، در تغییر مکان جانبی برابر تغییر مکان هدف قابهای اولیه، از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه کمتر می باشد (شکلهای ۲۶-۵ تا ۲۲-۵). علت اصلی، اصلاح سختی اعضاء تشکیل دهنده سیستم می باشد و چون سختی به صورت معقولی در ارتفاع قاب توزیع گردیده، سختی طبقات دارای آهنگ تغییر مناسبی می باشد. بنابراین می توان گفت که قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه، نرمتر می باشند.

مقدار سختی جانبی قابهای اولیه براثر توزیع بار جانبی یکنواخت، در تمام قابهای ۶ طبقه، در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی (برای یک مقدار مشخص و برابر تغییر مکان جانبی) بیشتر می باشد. چرا که در اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، تغییر مکانهای نسبی بیشتری در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی در طبقات پایین ایجاد می شود (شکلهای ۲۷-۵ و ۲۸-۵) و در نتیجه طبقات پایین بیشتر وارد ناحیه غیر خطی می شود که این امر میزان جذب انرژی توسط قابها را افزایش می دهد.

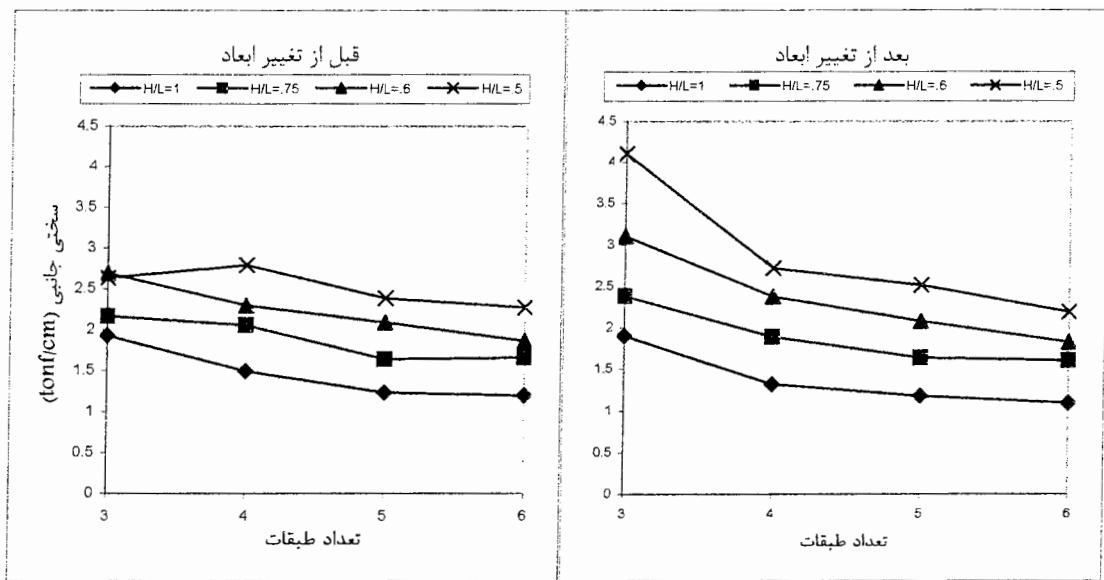
مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی، بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانبی (شکلهای ۲۷-۵ و ۲۸-۵) نشان می دهد، که مقدار تغییر مکان نسبی طبقات در قابهای نهایی (به جزء طبقه اول) تا حدودی به یکدیگر نزدیک می باشند. دلیل این امر را می توان تغییر ابعاد اعضاء و رسیدن به یک توزیع یکنواخت مفاصل پلاستیک در تیرهای تمام طبقات قابهای نهایی دانست که در نتیجه، بر توزیع مناسب جذب انرژی در طبقات قابها اثر مثبت خواهد داشت، چراکه تیرهای طبقات بالا تا یک مقدار مشخص وارد ناحیه غیر خطی می شوند. کم بودن تغییر مکان نسبی طبقه اول در تمام قابهای ۶ طبقه، در مقایسه با طبقات بالا را می توان به دلیل سختی بالای اعضاء تشکیل دهنده طبقه اول و همچنین گیرداری ابتدای ستونهای طبقه اول دانست.

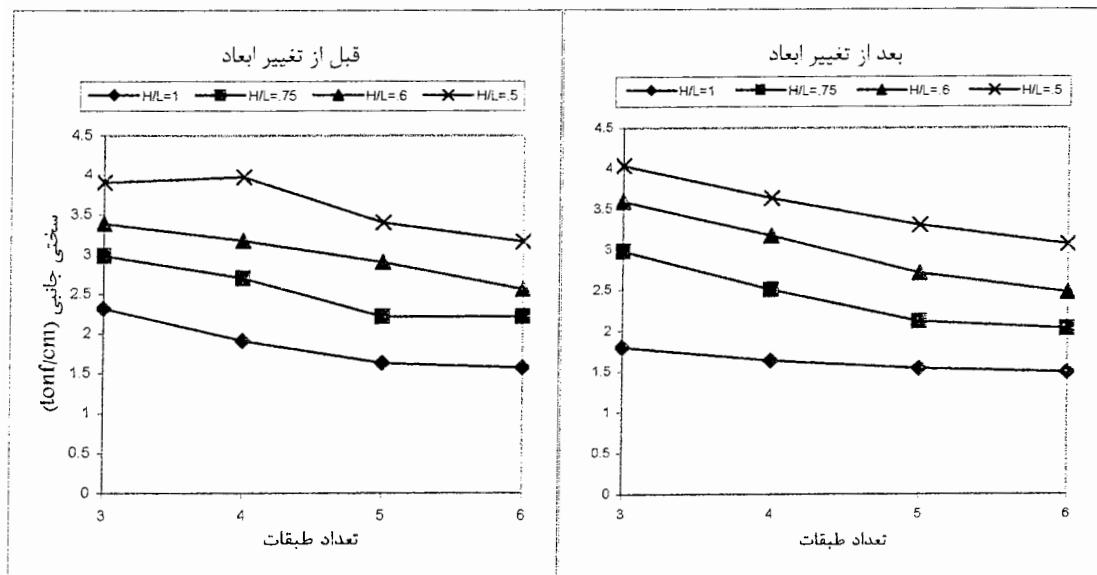
شکل ۲۹-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای یک دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس

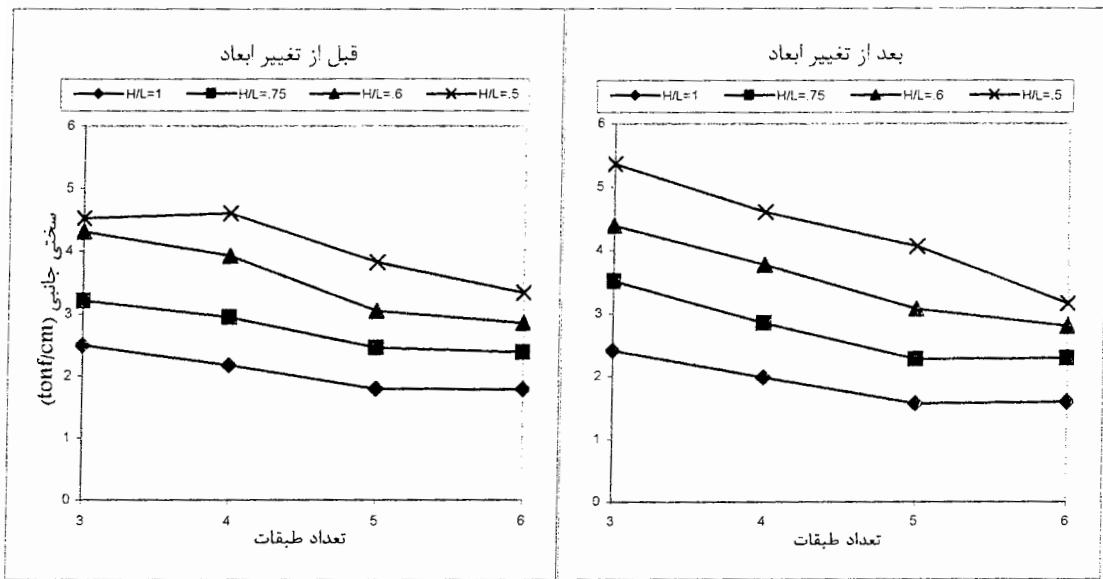
شکل ۳۰-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای یک دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

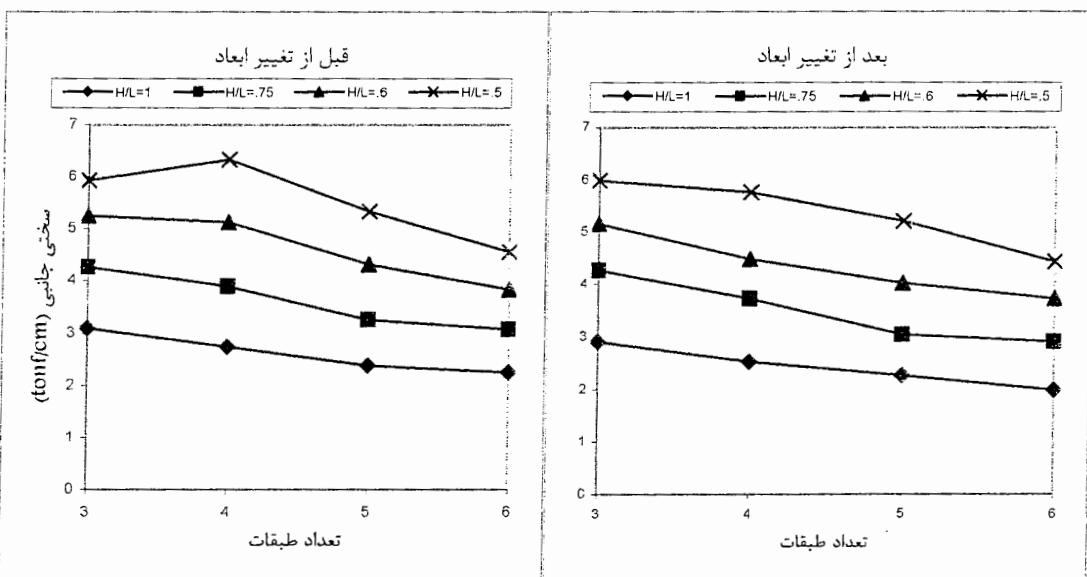
شکل ۳۱-۵ - مقایسه سختی جانبی قابهای دو دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس

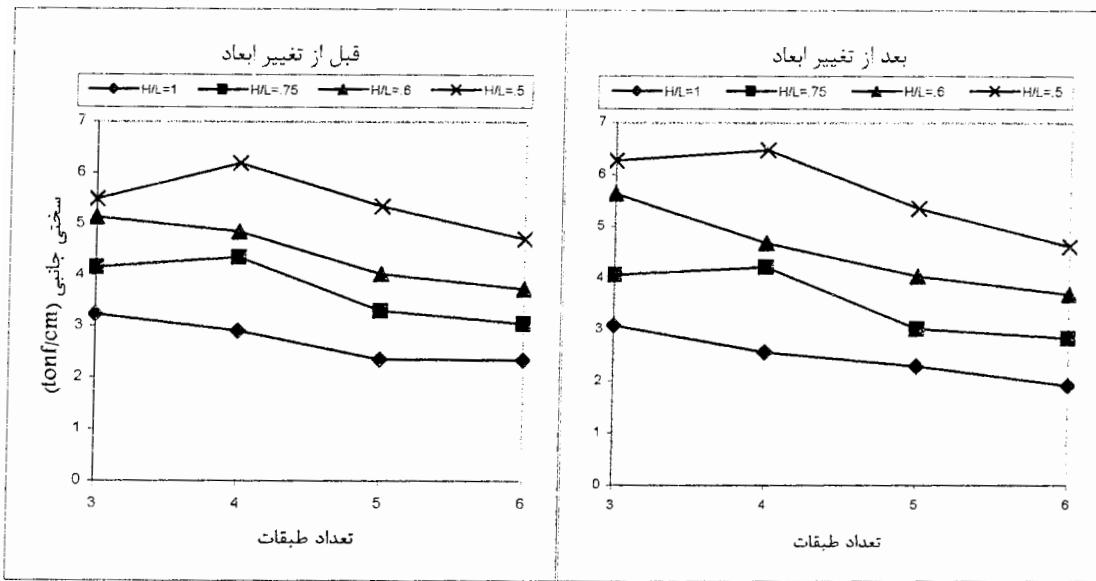
شکل ۳۲-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای دو دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

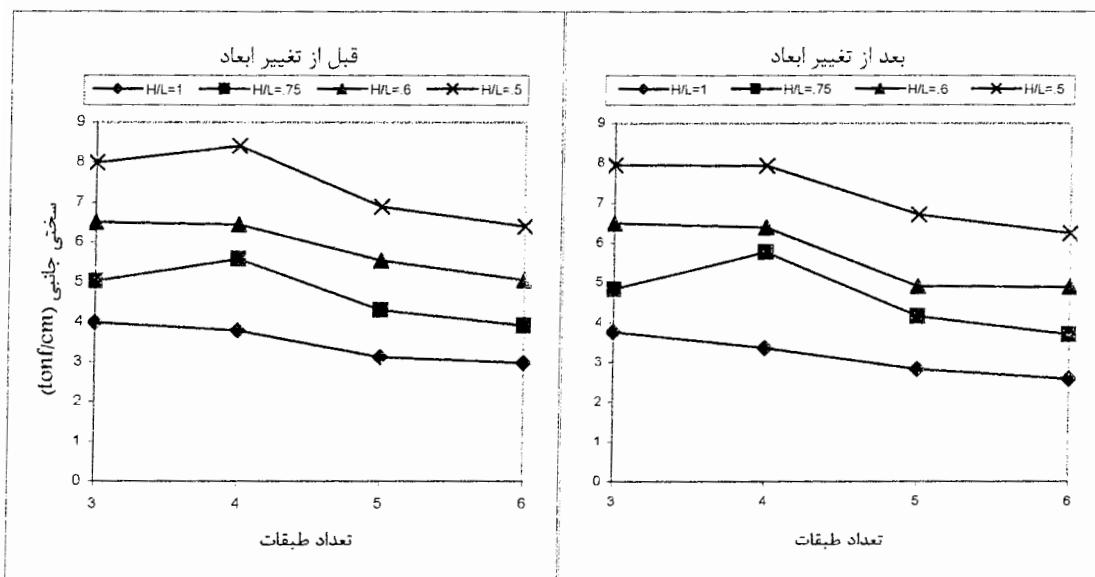
شکل ۳۳-۵ - مقایسه سختی جانبی قابهای سه دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس

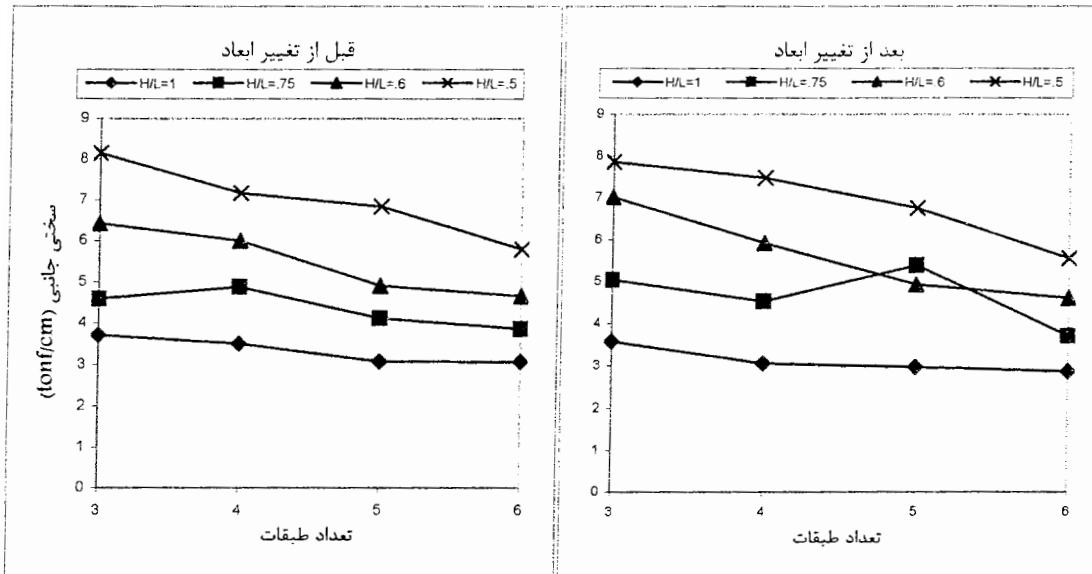
شکل ۳۴-۵ - مقایسه سختی جانبی قابهای سه دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

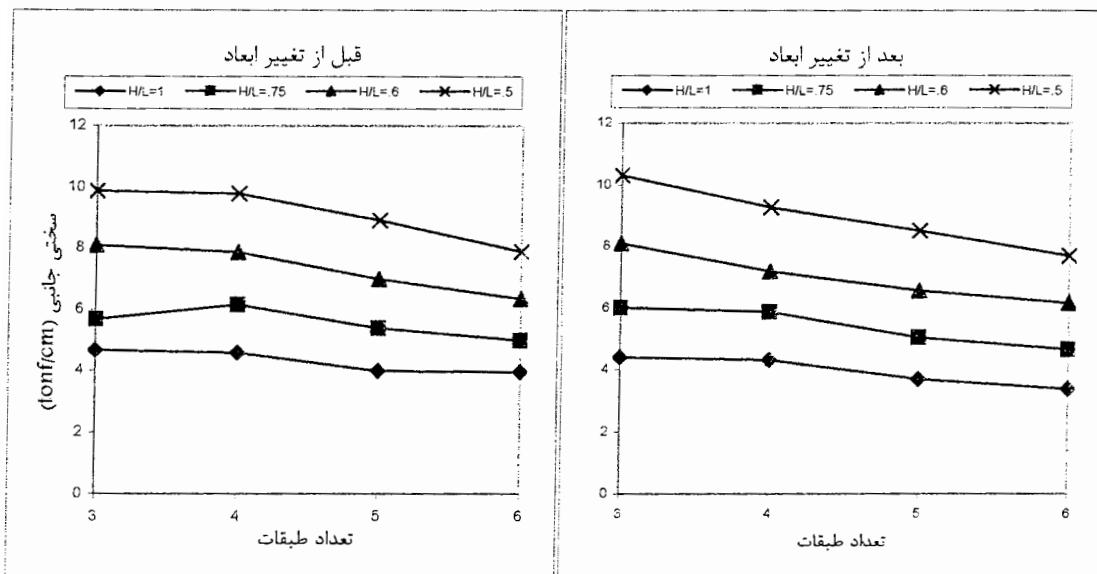
شکل ۳۵-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای چهار دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس

شکل ۳۶-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای چهار دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

شکل ۳۷-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای پنج دهانه بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس

شکل ۳۸-۵- مقایسه سختی جانبی قابهای پنج دهانه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت

فصل ششم

نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۶- نتیجه گیری

۱- بررسی روند تشکیل مفاصل پلاستیک در قابهای مورد مطالعه، که در آنها معیار کنترل طراحی، تغییر مکان نسبی طبقات براساس آیین نامه ۲۸۰۰ بود، نشان می دهد که توزیع مفاصل پلاستیک در طبقات قابها، بخصوص طبقات پایین، تا حدودی یک توزیع مشخصی دارند و مفاصل پلاستیک در تیرهای تشکیل شده است.

۲- نتایج تحلیل تمام قابها، بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی معکوس و یکنواخت نشان می دهد که به ترتیب در (۷۵٪ تا ۱۰۰٪) و (۷۰٪ تا ۱۰۰٪) کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای تمام تیرها، مفصل پلاستیک ایجاد شده است.

۳- در کلیه قابهای بررسی شده برای هر دو نوع توزیع بار جانبی، مفاصل پلاستیک ایجاد شده در اعضاء قائم فقط در ابتدای ستونهای طبقه اول مشاهده می شود. البته با این تفاوت که مفاصل ایجاد شده بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی فقط در ۶۵٪ قابهای سه طبقه و در ۲۵٪ قابهای چهار طبقه ایجاد می شود، در صورتیکه این امر بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت در تمام قابها مشاهده می شود. دلیل این تفاوت را می توان تغییر مکانهای نسبی بیشتر در طبقه اول بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی دانست، که باعث ایجاد نیروی برشی بیشتر در طبقه اول شده و در نتیجه، تشکیل مفاصل پلاستیک بیشتر و یا به عبارت دیگر، آسیب بیشتر در اعضاء طبقه اول را به دنبال خواهد داشت.

۴- مفاصل پلاستیک ایجاد شده در اعضاء قائم قابهای ۳ و ۴ طبقه، بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی و همچنین در تمام قابها، بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، تقریباً بین ۲٪ تا ۱۷٪ کل مفاصل پلاستیک تعریف شده برای اعضاء قائم مدلها می باشند. در کل می توان گفت که طبقات آسیب دیده اکثراً در تیرها مفصل شده اند و با جذب انرژی مناسب خود مانع از تشکیل مفصل در ستونها شده اند.

۵- بررسی بر روی نوع مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تمام قابها، بر اثر توزیع بار جانبی مثلثی نشان می دهد که، تنها در ۳۰٪ قابها، مفاصل پلاستیک ایجاد شده از ناحیه (IO-LS) خارج شده و تا محدوده افت مقاومت پیش می روند (در موارد نادر حتی تا محدوده گسیختگی مقطع نیز پیش می روند). موقعیت این نوع مفاصل بیشتر در تیرهای طبقه آخر بوده و با افزایش تعداد طبقات، از

تعداد این نوع مفاصل کاسته می شود، بطوریکه در قابهای ۶ طبقه، هیچ یک از مفاصل از ناحیه (IO-LS) فراتر نمی روند.

۶- بررسی بر روی نوع مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تمام قابها، بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت نشان می دهد که، تنها در ۹٪ قابها، مفاصل پلاستیک ایجاد شده از ناحیه (IO-LS) خارج شده و تا محدوده افت مقاومت پیش می روند. موقعیت این نوع مفاصل بیشتر در تیرهای طبقه آخر بوده و تنها در قابهای ۳ طبقه ایجاد می شوند.

۷- مقدار سختی جانبی قابهای اولیه بر اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، در تمام قابها، در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی (برای یک مقدار مشخص و برابر تغییر مکان جانبی) بیشتر می باشد. چرا که در اثر توزیع بار جانبی یکنواخت، تغییر مکانهای نسبی بیشتری در مقایسه با توزیع بار جانبی مثلثی در طبقات پایین ایجاد می شود. در نتیجه طبقات پایین بیشتر وارد ناحیه غیر خطی می شوند، که این امر میزان جذب انرژی توسط قابها را افزایش می دهد.

۸- مقایسه سختی جانبی قابهای اولیه و نهایی (برای هر دو نوع توزیع بار جانبی) نشان می دهد، که مقدار سختی جانبی قابهای نهایی، از مقدار سختی جانبی قابهای اولیه کمتر می باشد. علت اصلی، اصلاح سختی اعضاء تشکیل دهنده سیستم می باشد و چون سختی به صورت معقولی در ارتفاع قاب توزیع گردیده، سختی طبقات دارای آهنگ تغییر مناسبی می باشد. بنابراین می توان گفت که قابهای نهایی در مقایسه با قابهای اولیه، نرمتر می باشند.

۹- مقایسه بین تغییر مکانهای نسبی طبقات قابهای اولیه و نهایی، بر اثر هر دو نوع توزیع بار جانبی نشان می دهد، که مقدار تغییر مکان نسبی طبقات در قابهای نهایی (به جزء طبقه اول) تا حدودی به یکدیگر نزدیک می باشند. دلیل این امر را می توان تغییر ابعاد اعضاء و رسیدن به یک توزیع یکنواخت مفاصل پلاستیک در تیرهای تمام طبقات قابهای نهایی دانست که در نتیجه، بر توزیع مناسب جذب انرژی در طبقات قابها اثر مثبت خواهد داشت، چراکه تیرهای طبقات بالا تا یک مقدار مشخص وارد ناحیه غیر خطی می شوند. کم بودن تغییر مکان نسبی طبقه اول در تمام قابها در مقایسه با طبقات بالا می توان به دلیل سختی بالای اعضاء تشکیل دهنده طبقه اول و همچنین گیرداری ابتدای ستونهای طبقه اول دانست.

۶- پیشنهادات

از آنجاییکه کشور ایران جزء مناطق با پتانسیل لرزه خیزی بالا می باشد، و احتمال وقوع زلزله در کشورمان زیاد است لذا نیاز به انجام تحقیقات بیشتری در زمینه بررسی رفتار غیر خطی سازه می باشد و با کار پژوهشی محدود نمی توان بر همه مسائل آن اشراف پیدا کرد، لذا زمینه های زیر برای ادامه کار پژوهه پیشنهاد می گردد:

۱- در قابهای که در این تحقیق بررسی شده اند ارتفاع ستون و بارگذاری یکسانی داشتند و فقط تعداد طبقات ، تعداد دهانه ها و طول دهانه ها متفاوت بودند. در نتیجه پیشنهاد می شود که برای قابهای با ارتفاع متغیر در طبقات و بارگذاری های مختلف آنالیزهای گسترده تری در این زمینه انجام شود تا نتیجه بهتر و قاطعتری بدست آید.

۲- مقاطع اعضاء قائم استفاده شده در این تحقیق از نوع مقاطع مربع شکل بودند، که می توان برای مطالعات جدید از مقاطع مستطیل شکل که در ساخت و ساز های کشورمان نیز رواج بیشتر دارند، استفاده نمود و به مطالعه و مقایسه رفتار قابهای جدید در محدوده رفتار غیر خطی آنها پرداخت.

۳- مطالعات انجام شده در این تحقیق برروی سازه های بتنی با اهمیت متوسط صورت گرفته است. لذا پیشنهاد می گردد در ادامه این تحقیق، این مطالعات برروی سازه های با اهمیت زیاد و سیستم های مختلف سازه ای انجام گیرد.

۴- مدلهای انتخاب شده در این تحقیق جزء سازه های کوتاه محسوب می شوند. لذا پیشنهاد می گردد که مطالعات از این نوع برروی سازه های بلند نیز انجام شود. و به تبع آن اثرات در نظر گرفتن مدهای بالاتر در تحلیل غیر خطی نیز بررسی گردد.

فهرست منابع

- [1] FEMA 273, NEHRP Guidelines for the Seismic Rehabilitation of Buildings (FEMA Publication 273), Federal Emergency Management Agency (FEMA), Washington, D.C.,1997.
- [2] ATC, " Seismic Evaluation and Retrofit of Concrete Building ", ATC-40, Applied Technology Council, Redwood City, 1996.
- [3] Anil K. Chopra, Rakesh K. Goel, "a Model Pushover Analysis Procedure to Estimate Seismic Demands for Building Theory and Preliminary Evaluation", PEER Report 2001/03, Pacific Earthquake Engineering Research Center, College of Engineering University of California Berkeley , January 2001.
- [4] SEAOC, Vision 2000, "Performance Based Seismic Engineering of Building", Structural Engineers Association of California, Sacramento, 1995.
- [5] Ashraf Habibullah et al., "SAP2000, Linear and Nonlinear Static and Dynamic finite Element Analysis of Structures : Base Program User Guide", computers and Structures, Inc. University Avenue Berkeley, California, USA 94704, 1995.
- [6] Paulay T. and Priestly M.J.N. "Seismic Design of Reinforced Concrete and Masonary Buildings". John Wiley & Sons, 1992.
- [7] Farzad Naeim, "The Seismic Design Handbook, 2nd Edition", Los Angeles, California, 2000.
- [۸] پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، " دستورالعمل بهسازی لرزه ای ساختمانهای موجود "، خرداد ۱۳۸۱.
- [۹] پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، " تفسیر دستورالعمل بهسازی لرزه ای ساختمانهای موجود "، مهر ماه ۱۳۸۱.
- [۱۰] مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، " آین نامه طراحی ساختمانها در برابر زلزله: استاندارد ۲۸۰۰ ، ویرایش سوم "، ۱۳۸۴.
- [۱۱] راهنمای برنامه SAP2000, Ver.8.35
- [۱۲] دیوید کی، " طراحی کاربردی ساختمان های مقاوم در برابر زمین لرزه "، مؤسسه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله، ۱۳۷۶.
- [۱۳] عباسعلی تسنیمی، "رفتار و طرح لرزه ای ساختمان های بتن مسلح، جلد اول "، مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، وزارت مسکن و شهر سازی، تابستان ۱۳۸۰.

[۱۴] میلانچیان، رضا، «بهسازی لرزه ای سازه های بتنی با توجه به سطوح عملکردی مختلف مورد نظر و مقایسه آن با ضوابط آیین ۲۸۰۰»، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۸۲.

[۱۵] نماینده نیاسر، علیرضا، «روش طراحی بر اساس عملکرد برای طرح لرزه ای سازه ها»، سمینار کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۸۱.

[۱۶] قوامی ماسوله، سید محمد مجید، «تحلیل غیر خطی ساختمان های فولادی به روش بار افزون(Pushover)»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، بهمن ۱۳۸۰.

[۱۷] صیادی، رضا، «ارزیابی عملکرد لرزه ای ساختمانهای بتنی نامتقارن»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ۱۳۸۴.

[18] ACI committee 318, “Building Code Requirements for Reinforced Concrete” (ACI 318-99), 1999.

پیوست (الف)

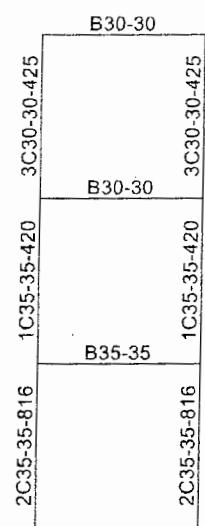
نمایش مفاصل پلاستیک ایجاد شده در
قابها

پیوست (الف) به منظور نمایش مفاصل پلاستیک ایجاد شده در تغییر مکان هدف قبل و بعد از تغییر ابعاد قابها آورده شده. همانطور که در فصل چهارم بیان گردید برای نامگذاری قابها از روش ساده ای استفاده شده است. نام هر قاب با حرف F که نشانگر کلمه قاب است آغاز می شود ، سپس یک عدد تعداد طبقات را نشان می دهد. عدد بعدی تعداد دهانه ها را بیان می کند و عدد نهایی طول دهانه ها بر حسب متر است. برای مثال F313 معرف قاب ۳ طبقه با ۱ دهانه ۳ متری است.

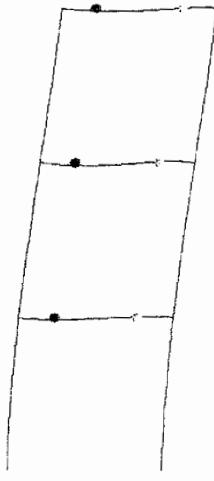
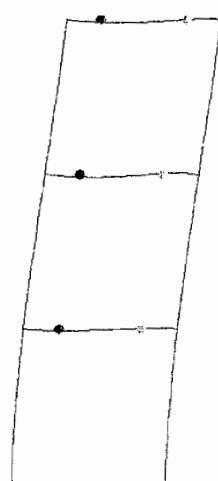
بری ارائه هر چه بهتر و دقیقتر نتایج کار ، هر صفحه مربوط به پیوست (الف) به یک قاب اختصاص داده شده است. اطلاعات ارائه شده برای هر قاب به ترتیب از بالا به پایین عبارتنداز : نمایش ابعاد تیرها و ستون های قابهای طراحی شده بر اساس ACI ، نمایش نسبت تنش های بدست آمده برای اعضاء قائم ، نمایش مفاصل پلاستیک ایجاد شده در قابها بر اساس توزیع بار جانبی مثلثی و توزیع بار جانبی یکنواخت به ترتیب از چپ به راست : قبل و بعد از تغییر ابعاد اعضاء در تغییر مکانی معادل با تغییر مکان هدف.

برای نامگذاری ستون ها و تیرها از روش ساده ای استفاده شده. نامگذاری ستونها و تیرها با حروف C و B که نشانگر کلمات ستون و تیر می باشد آغاز می شود . نامگذاری ستون ها بر اساس ارائه اطلاعات اولیه لازم برای طراحی یک ستون انجام شده است. به عنوان مثال ستون نامگذاری شده به صورت C35-35-816 بیانگر این است که ابعاد ستون مورد نظر 35×35 سانتی متر می باشد و آماتورهای طولی استفاده برای طراحی عبارتند از : ۸ آماتور با قطرهای ۱۶ میلی متر. (اعداد قبل از حرف C صرفاً به منظور طراحی قابها استفاده شده اند) و تیر نامگذاری شده به صورت B30-40-40 بیانگر این است که ابعاد پهنا و ارتفاع تیر مورد نظر به ترتیب ۳۰ و ۴۰ سانتی متر می باشد.

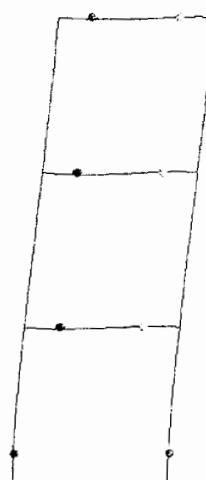
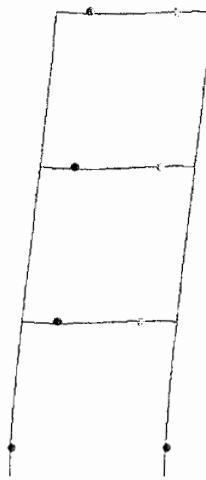
F313

الگوی بارگذاری مثلثی

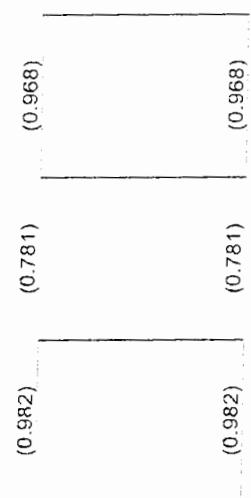
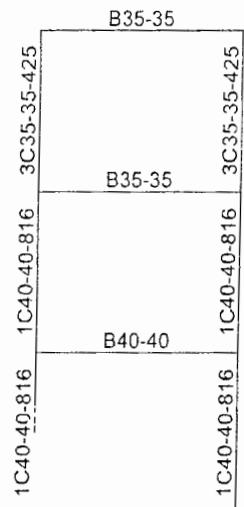

الگوی بارگذاری یکنواخت

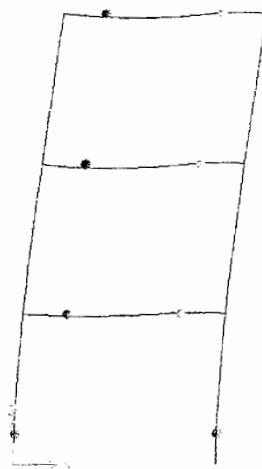
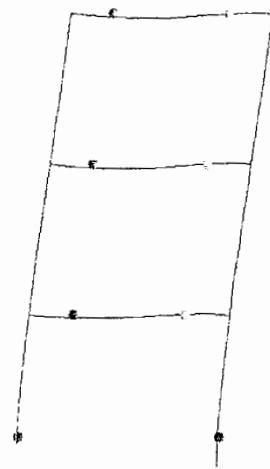

P LS CP C D E

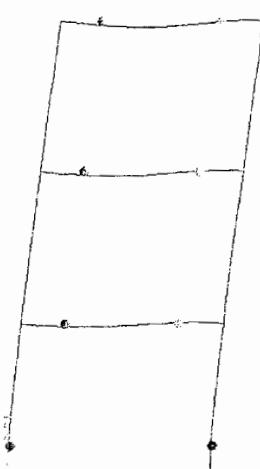
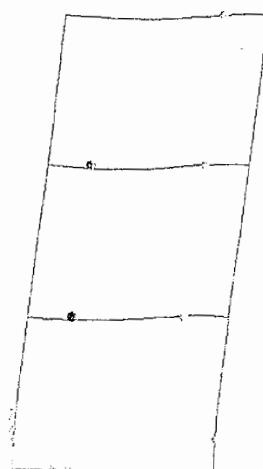
F314

الگوی بارگذاری مثلثی

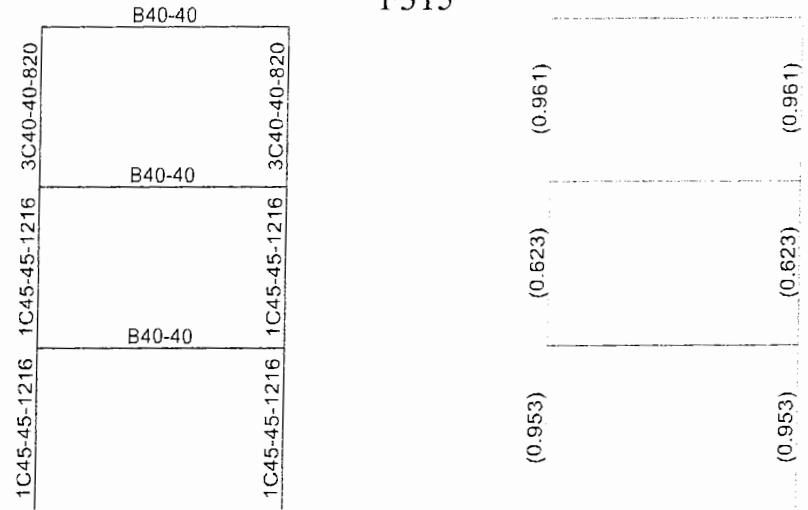

الگوی بارگذاری یکنواخت

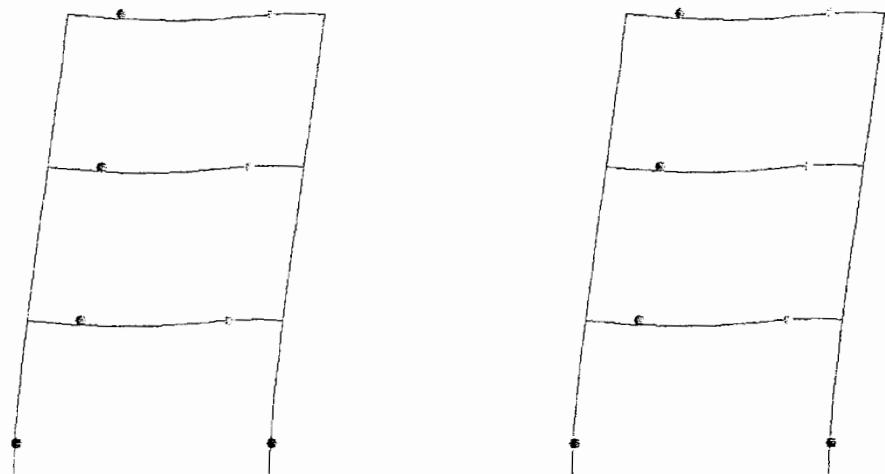

B C D E LS CP C D E

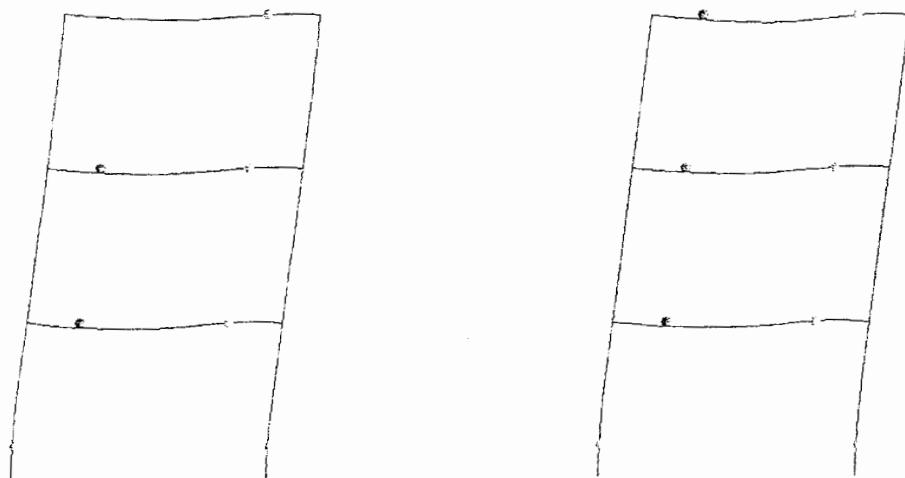
F315

الگوی بارگذاری مثلثی

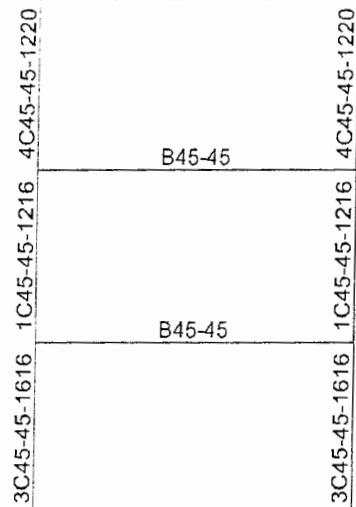
الگوی بارگذاری یکنواخت

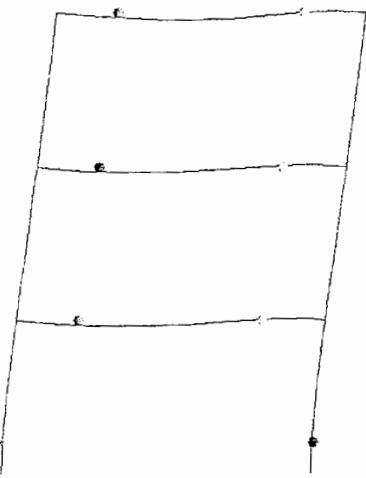
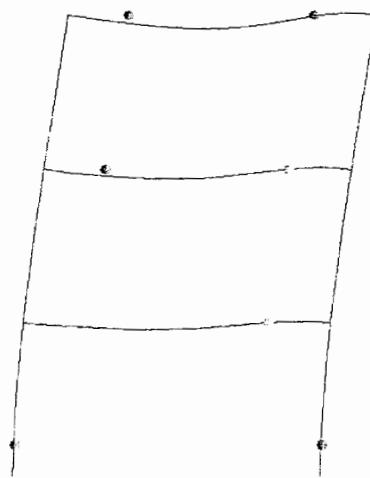
B LS CP C D E

F316

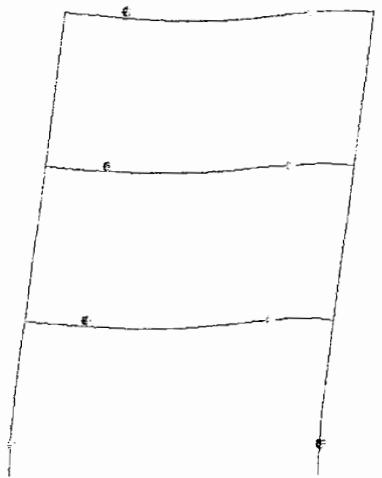
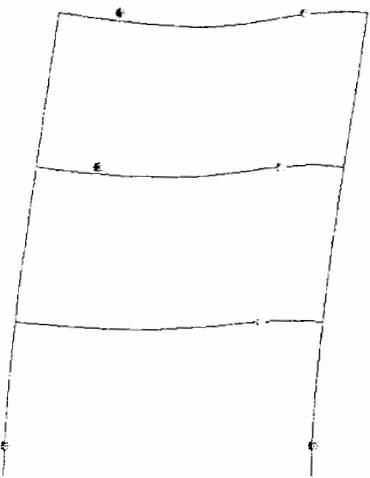
B40-40

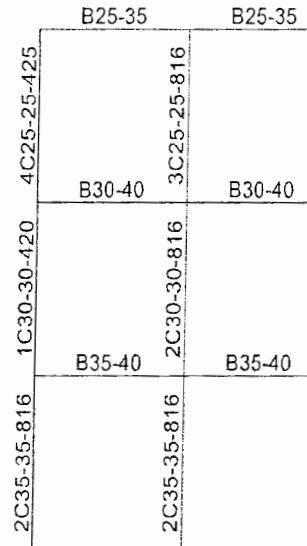
الگوی بارگذاری مثلثی

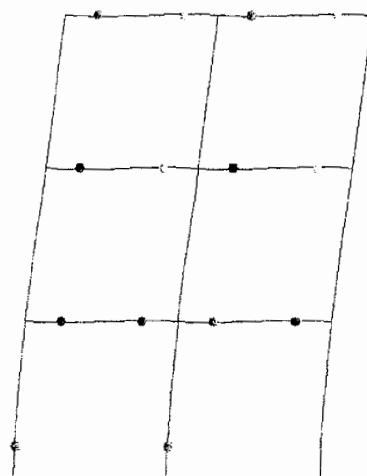
الگوی بارگذاری یکنواخت

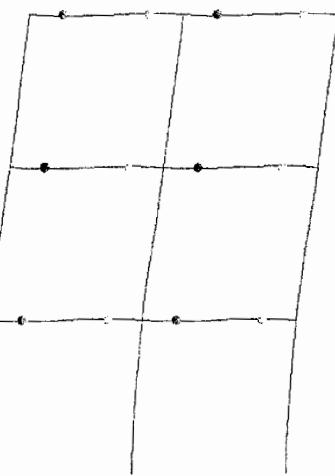
F323

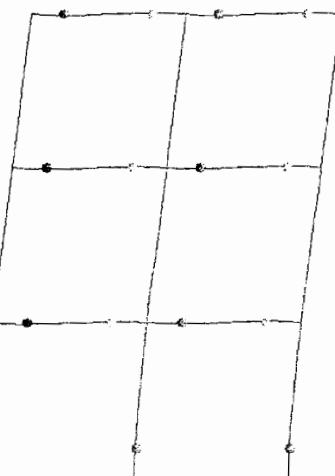
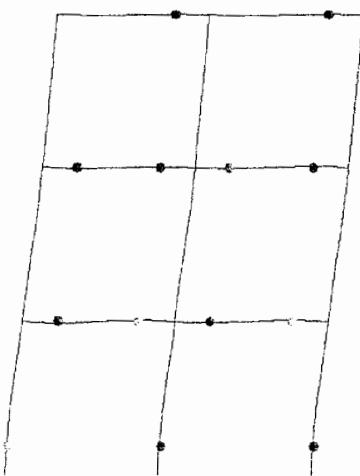
الگوی بارگذاری مثلثی

(0.884)	(0.850)	(0.771)
(0.986)	(0.997)	(0.921)
(0.884)	(0.850)	(0.771)

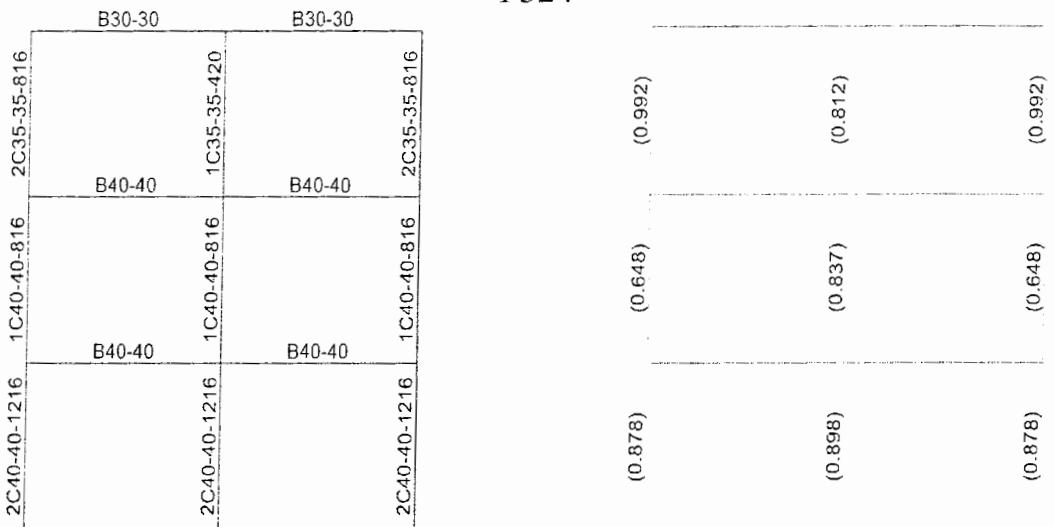

الگوی بارگذاری یکنواخت

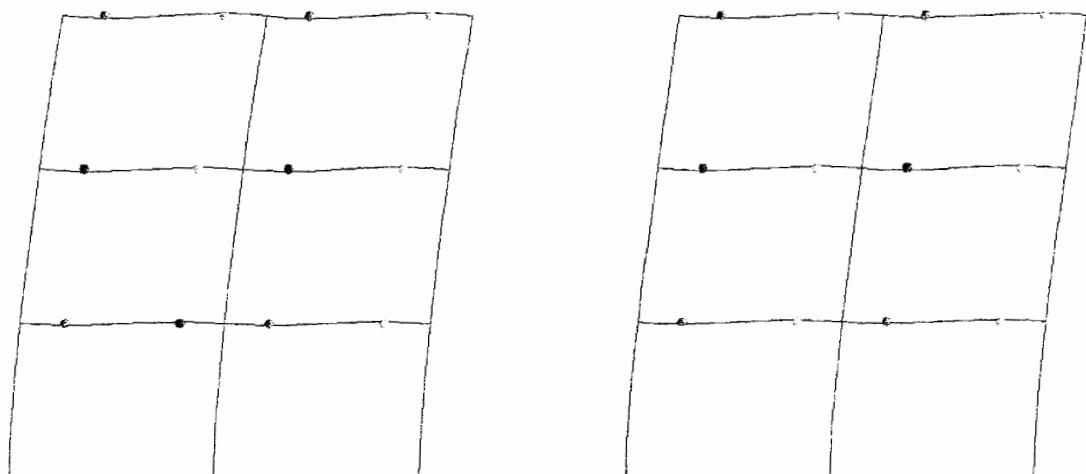

LS CP C D E

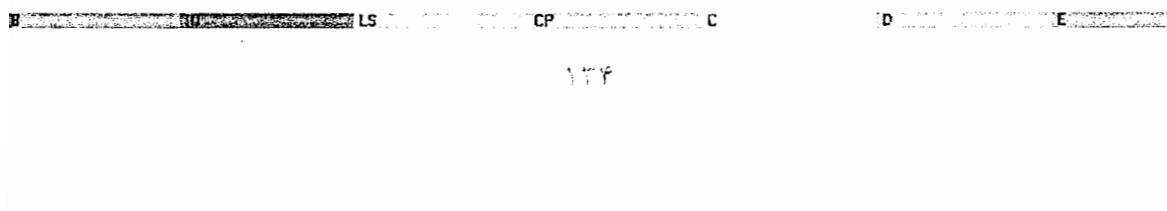
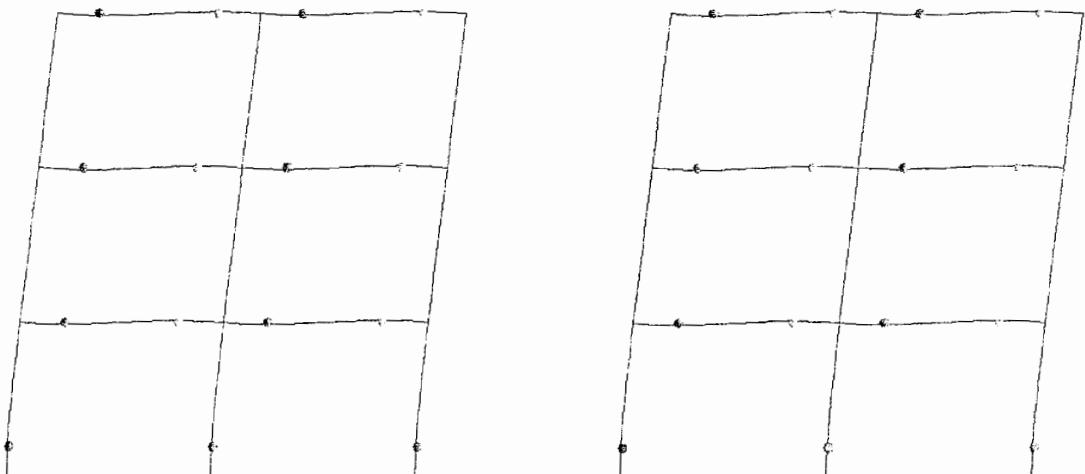
F324

الگوی بارگذاری مثلثی

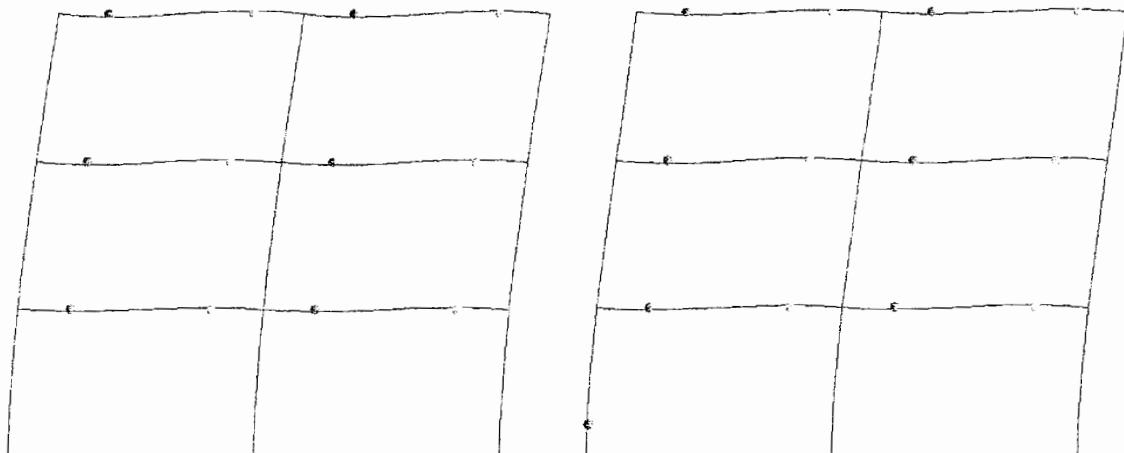

الگوی بارگذاری یکنواخت

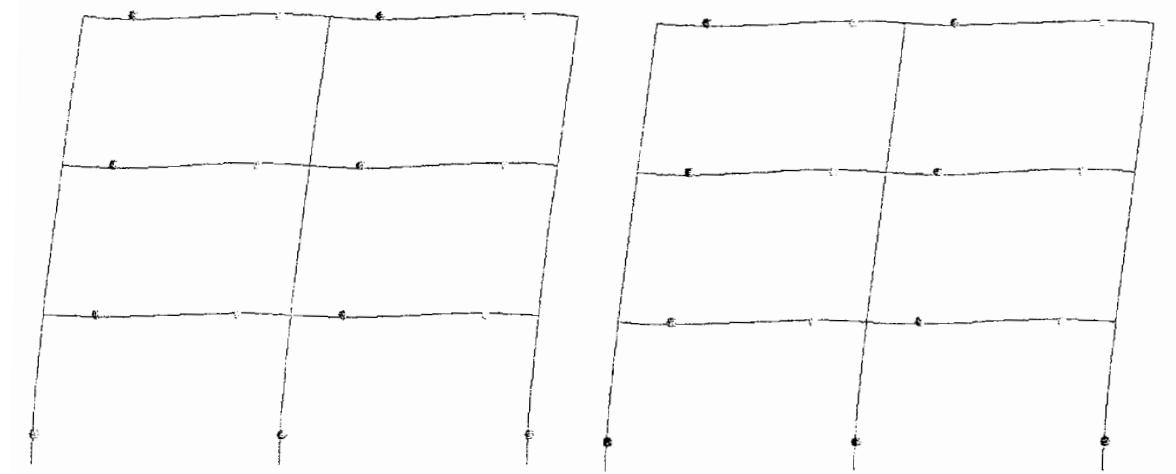

	B35-35		F325	
3C45-45-1616	1C45-45-1216	2C40-40-1216		
	B40-40			
3C45-45-1616	1C45-45-1216	1C40-40-816		
	B45-45			
		B40-40		
3C45-45-1616	1C45-45-1216	2C40-40-1216		
	B45-45			
(0.826)	(0.681)	(0.909)		
(0.830)	(0.728)	(0.763)		
(0.826)	(0.681)	(0.909)		

الگوی بارگذاری مثلثی

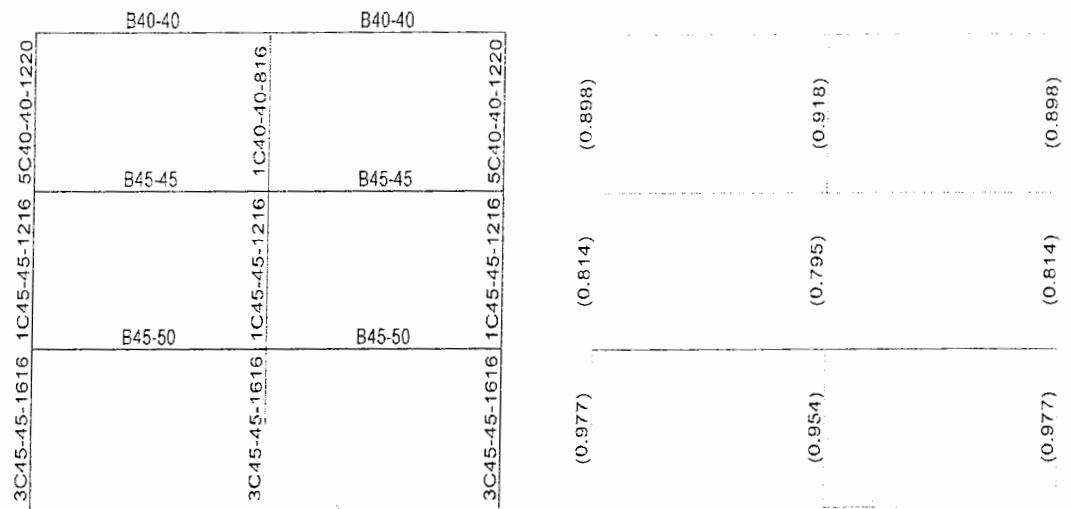

الگوی بارگذاری یکنواخت

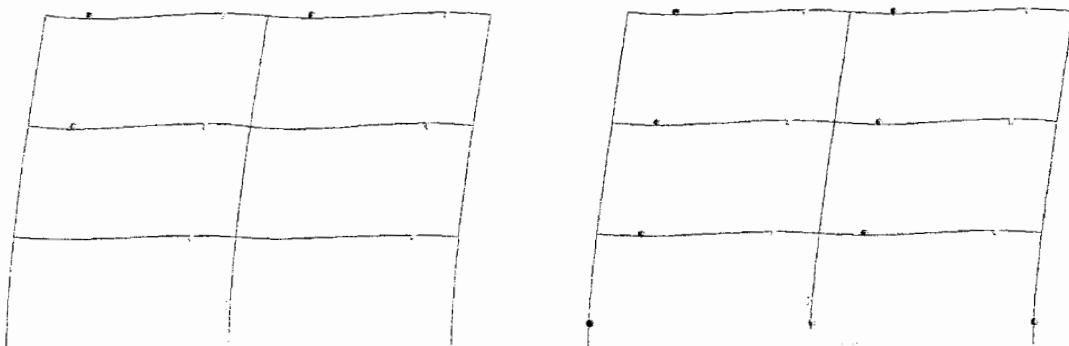

B 10 LS CP C D E

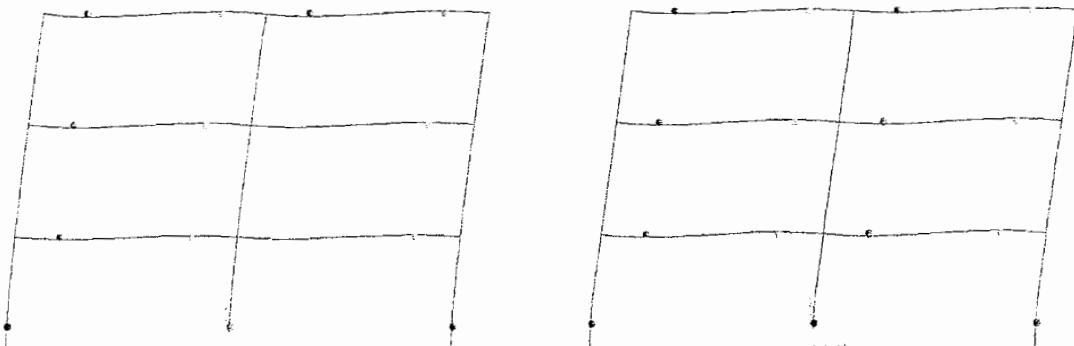
F326

الگوی بارگذاری مثلثی

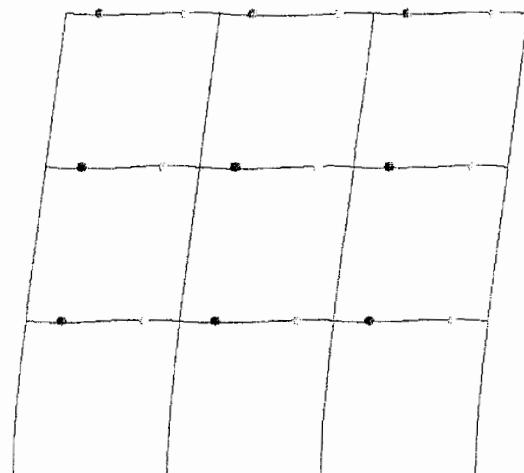
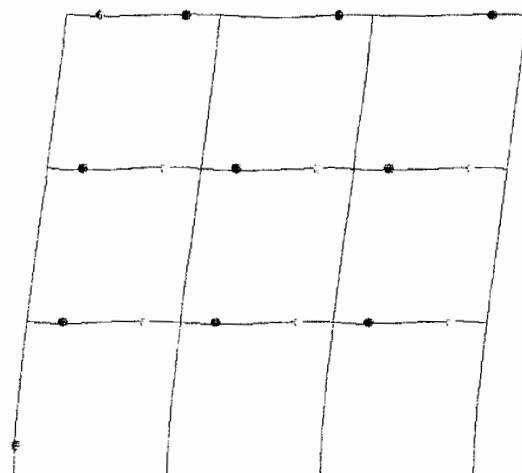
الگوی بارگذاری یکنواخت

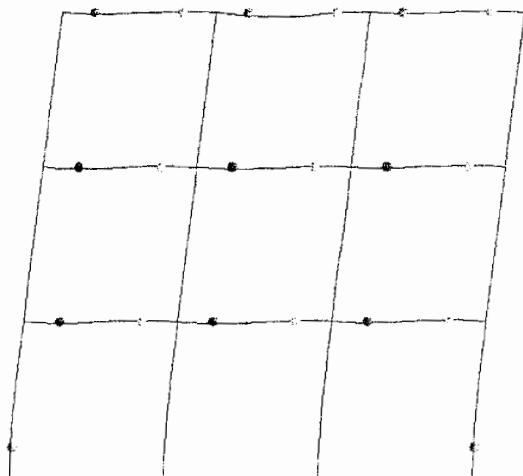
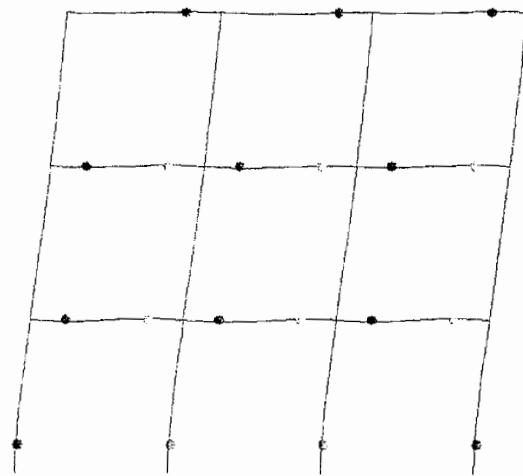
F333

B30-30	B30-30	B30-30
3C35-35-425	1C30-30-420	1C30-30-420
4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420
B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420
B35-35	B35-35	B35-35
3C35-35-425	1C35-35-420	1C30-30-420

الگوی بارگذاری مثلثی

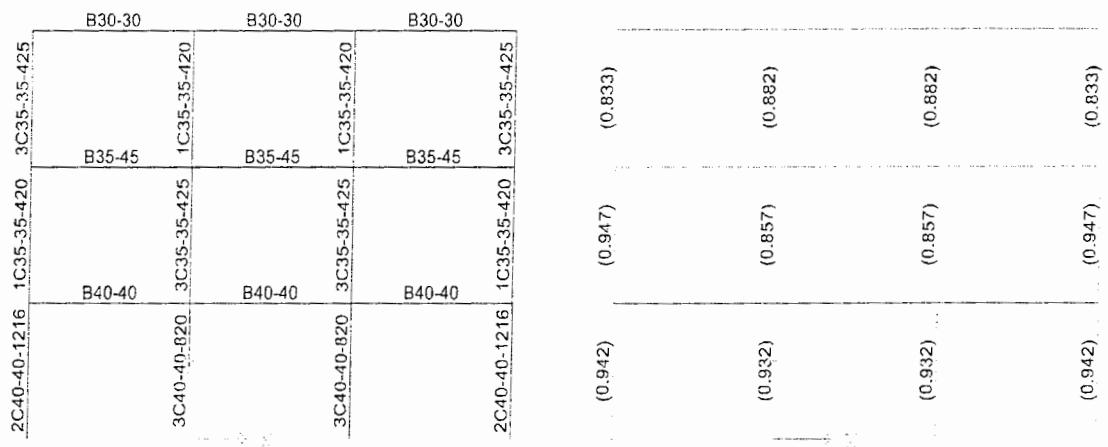

الگوی بارگذاری یکنواخت

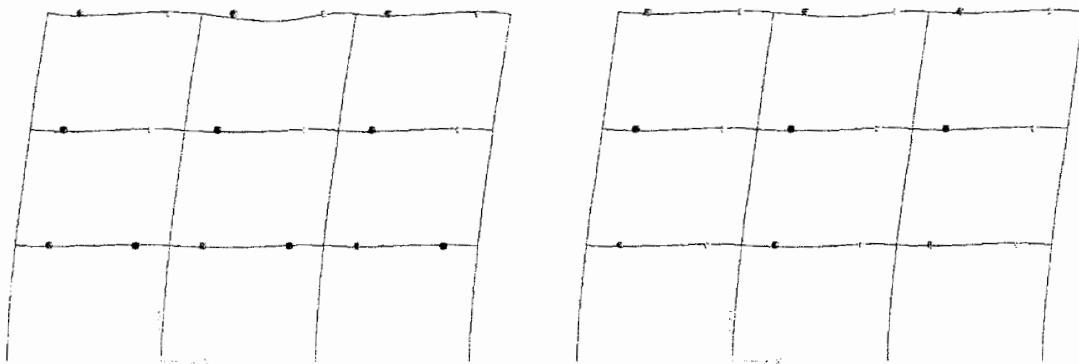

LS CP C D E

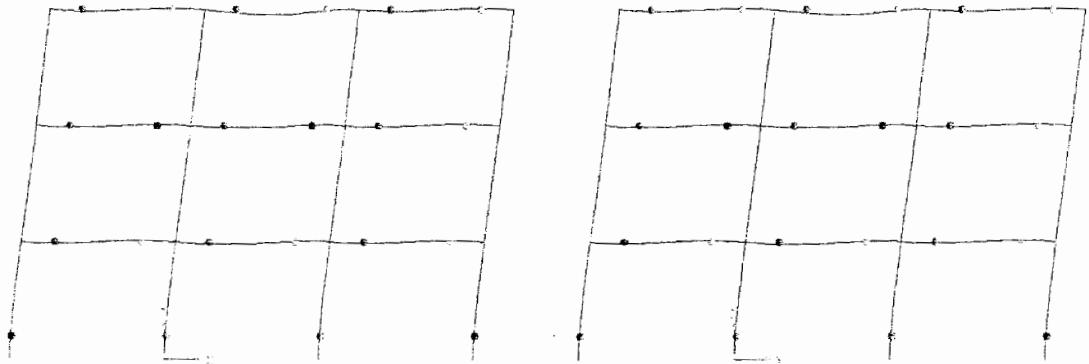
F334

الگوی بارگذاری مثلثی

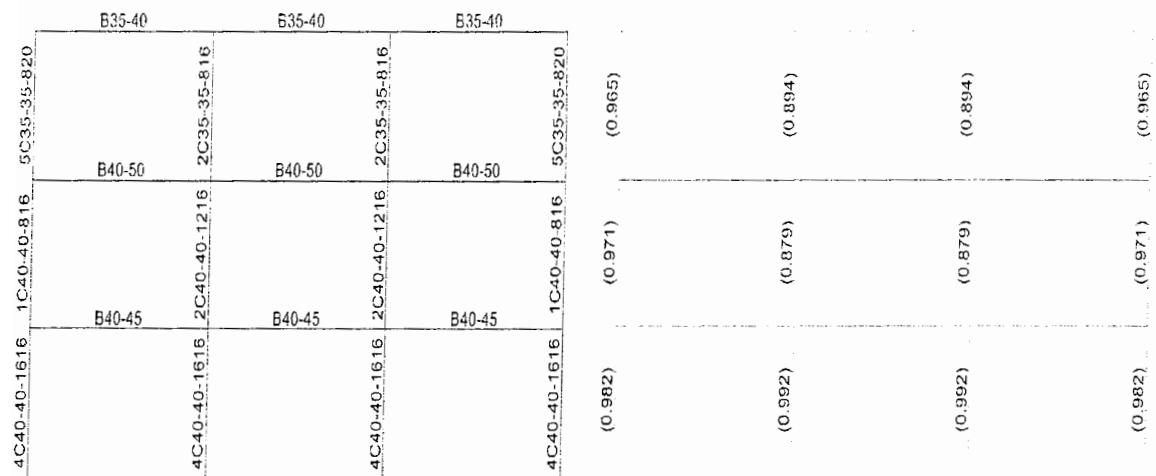

الگوی بارگذاری یکنواخت

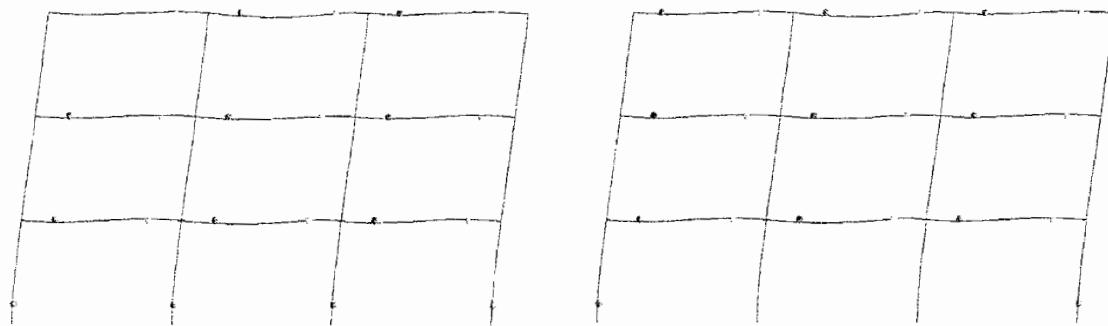

D E LS CP C D E

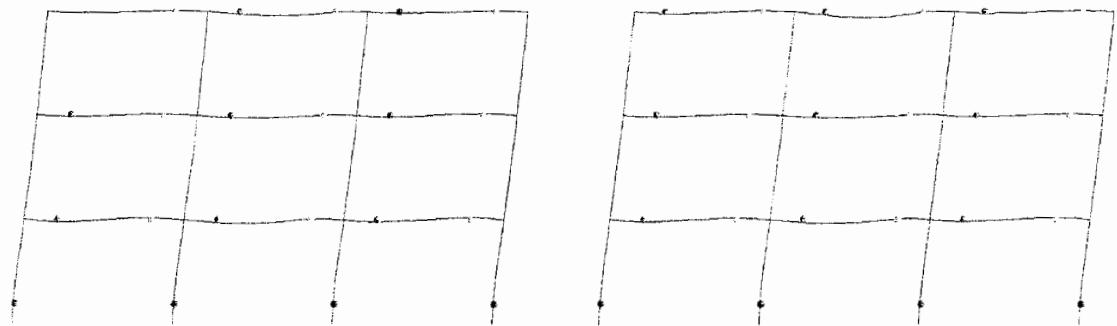
F335

الگوی بارگذاری مثلثی

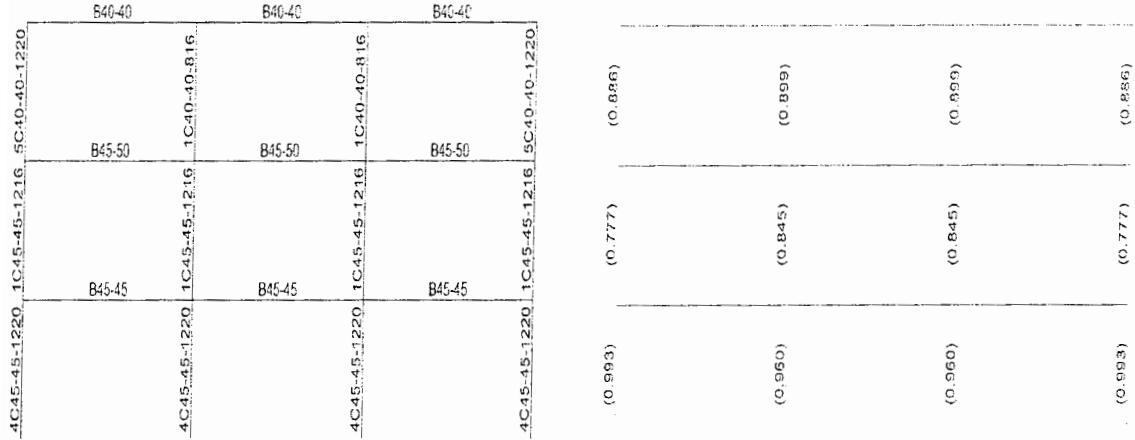

الگوی بارگذاری یکنواخت

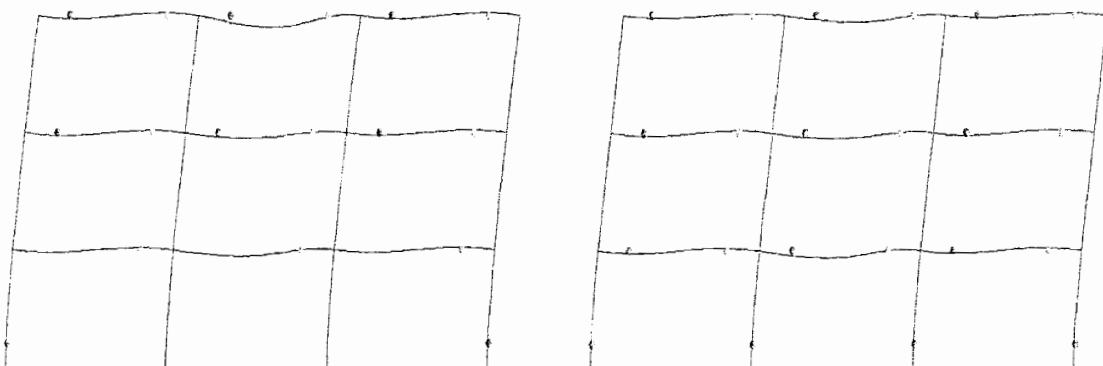

B LS CP C D E

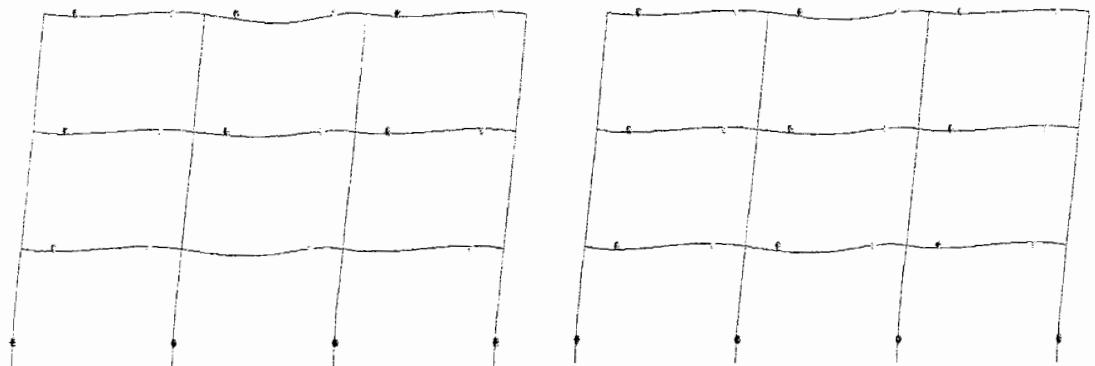
F336

الگوی بارگذاری مثلثی

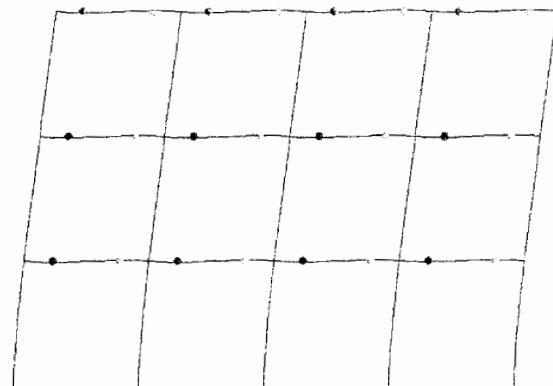
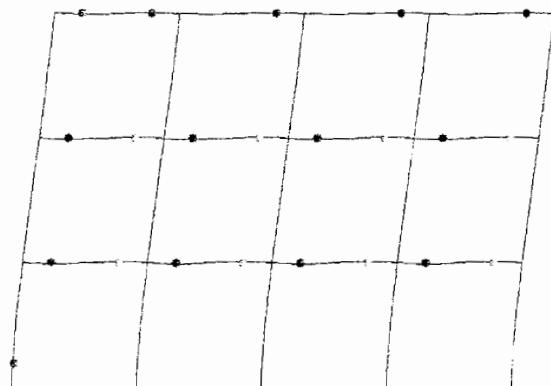
الگوی بارگذاری یکنواخت

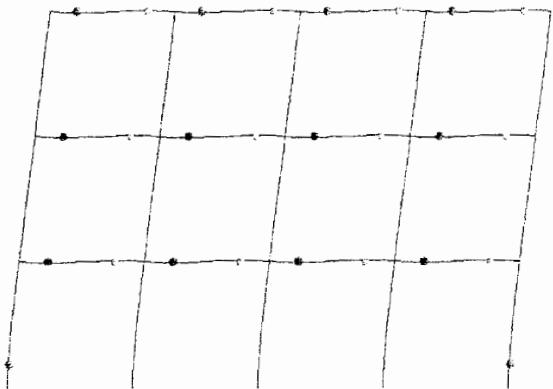
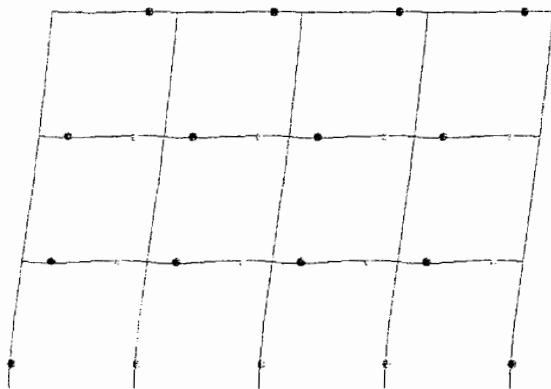
F343

B30-30	B30-30	B30-30	B30-30	B30-30
3C35-35-426	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-4216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-4216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-4216	1C35-35-420	1C30-30-420		
			3C35-35-426	1C35-35-420
				1C30-30-420

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری پکنواخت

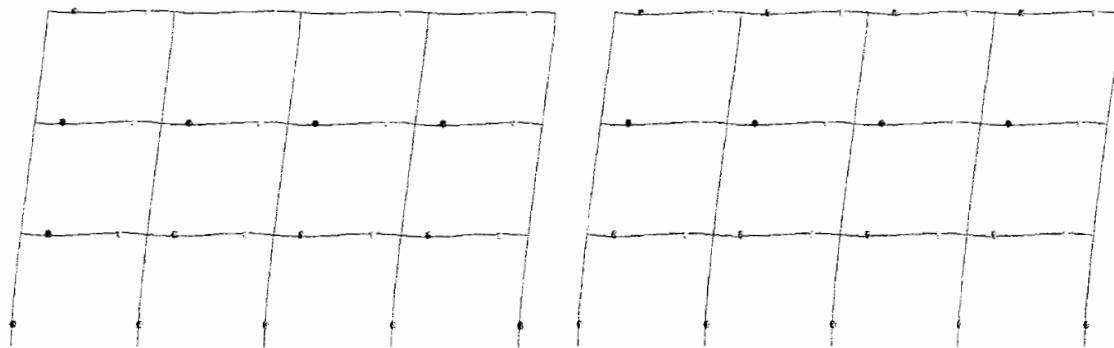

B LS CP C D E

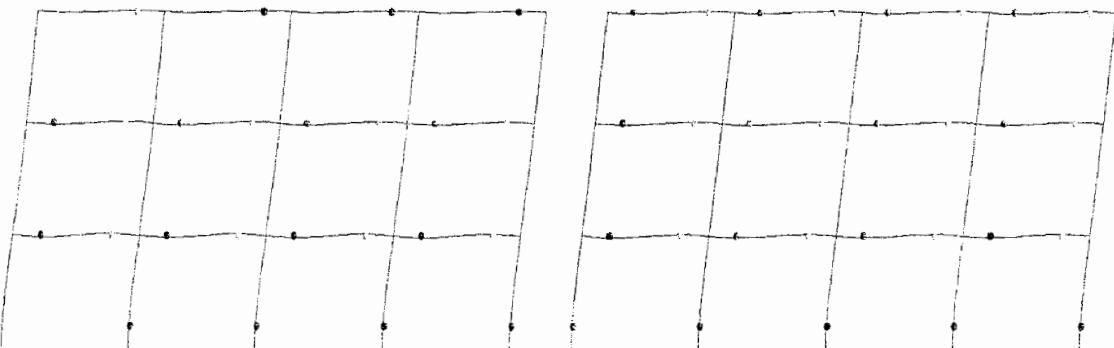
F344

B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
2C40-40-1216	1C40-40-816	2C35-35-816	
B35-40	B35-40	B35-40	B35-40
2C40-40-1216	1C40-40-816	1C35-35-420	
B35-40	B35-40	B35-40	B35-40
2C40-40-1216	1C40-40-816	1C35-35-420	
B35-40	B35-40	B35-40	B35-40
2C40-40-1216	1C40-40-816	1C35-35-420	
B35-40	B35-40	B35-40	B35-40
2C40-40-1216	1C40-40-816	1C35-35-420	
B35-40	B35-40	B35-40	B35-40
2C40-40-1216	1C40-40-816	2C35-35-816	
(0.978)	(0.685)	(1.014)	
(1.008)	(0.875)	(0.974)	
(1.003)	(0.851)	(0.907)	
(1.008)	(0.875)	(0.974)	
(0.978)	(0.685)	(1.014)	

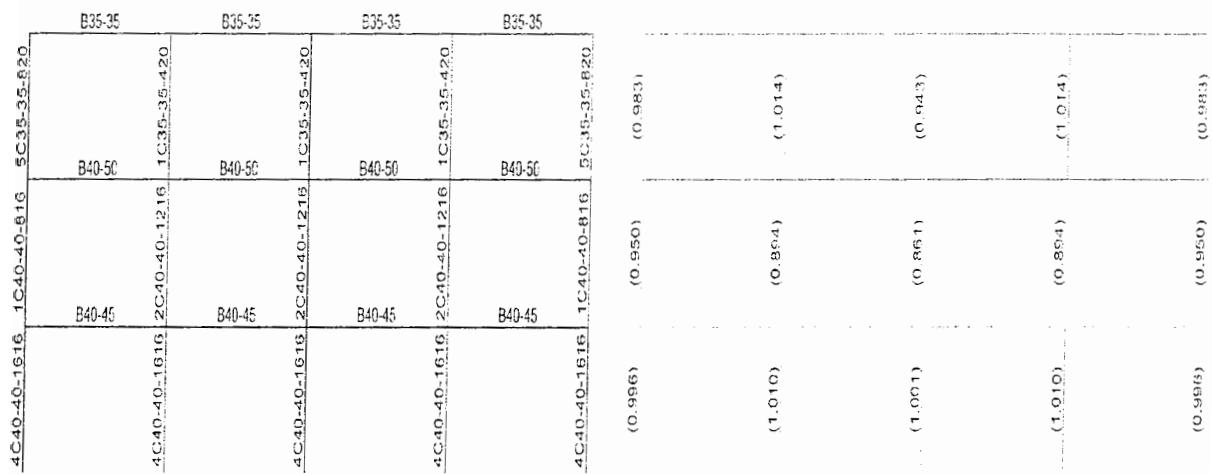
الگوی بارگذاری مثلثی

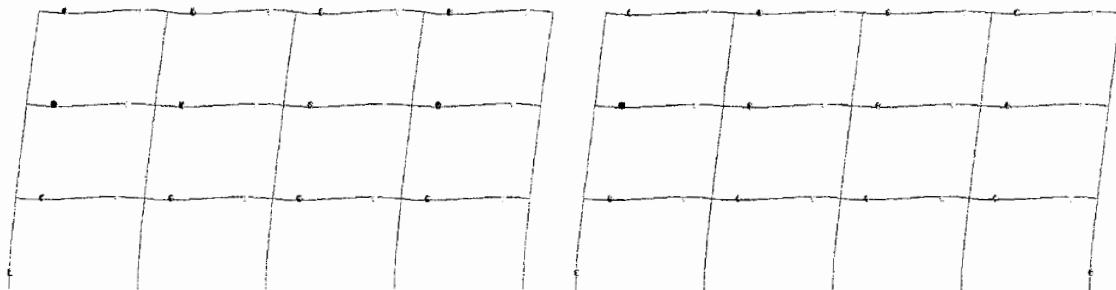
الگوی بارگذاری یکنواخت

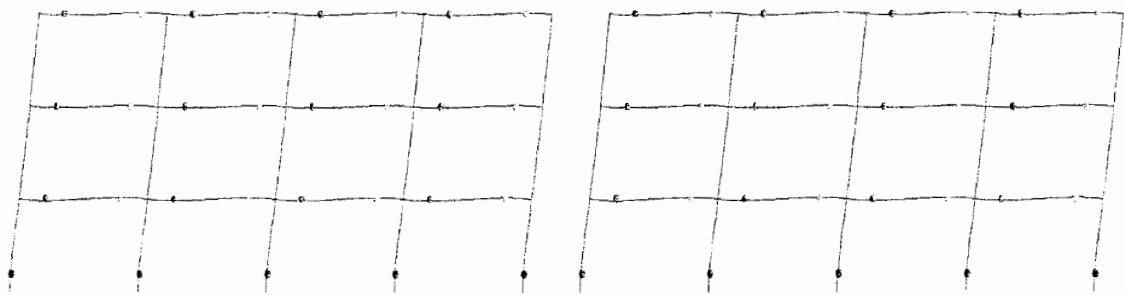
F345

الگوی بارگذاری مثلثی

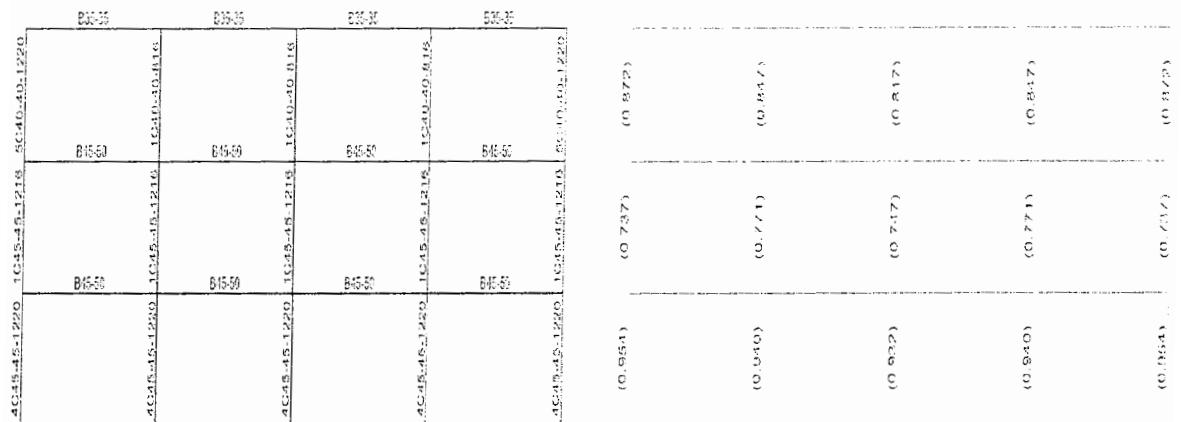

الگوی بارگذاری یکنواخت

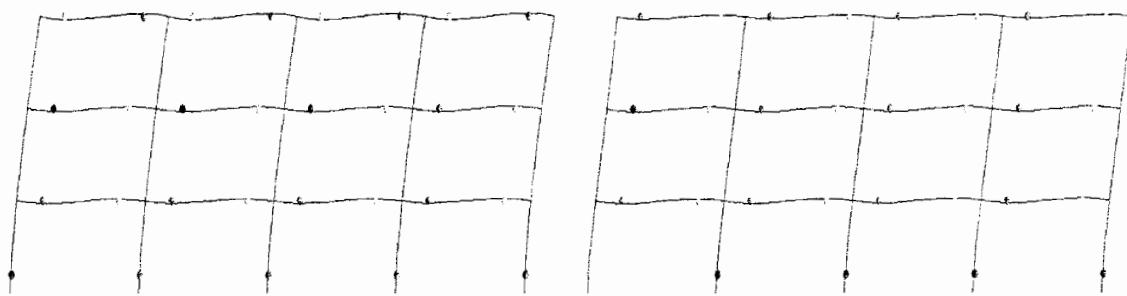

LS CP C D E

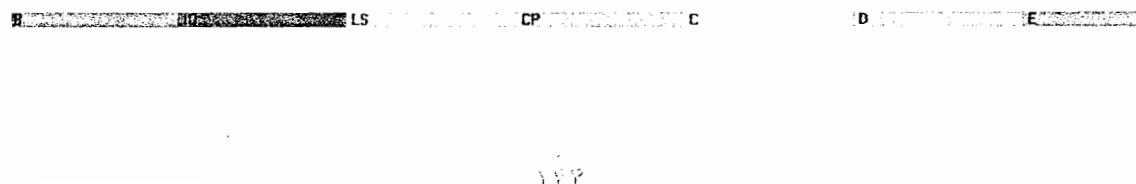
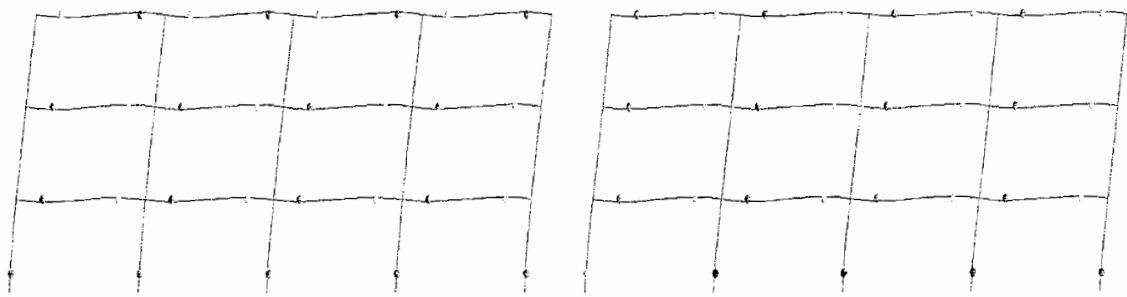
F346

الگوی بارگذاری مثلثی

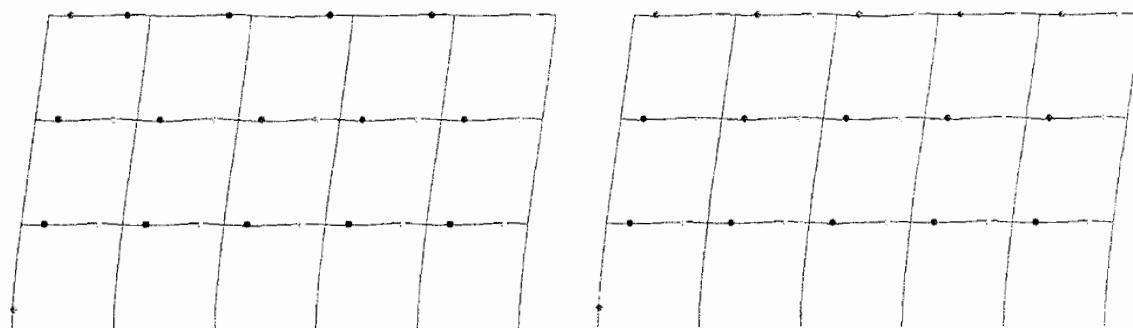
الگوی بارگذاری یکنواخت

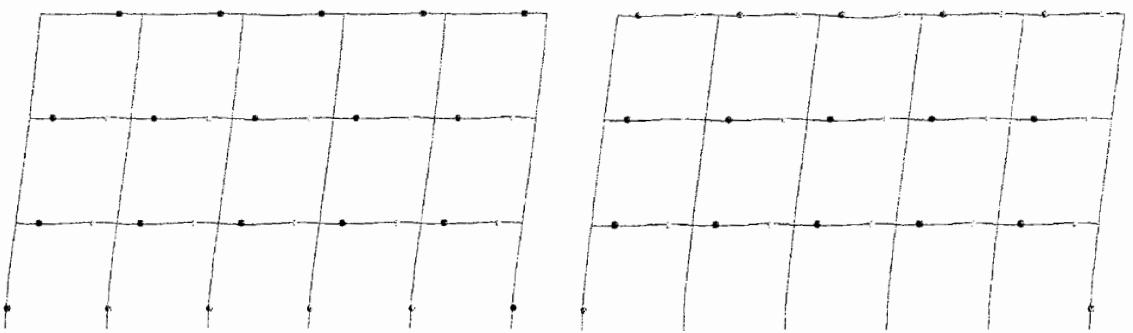
F353

B30-30	B30-30	B30-30	B30-30	B30-30
B30-35	B30-35	B30-35	B30-35	B30-35
4C35-35-1216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-1216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-1216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
4C35-35-1216	1C35-35-420	1C30-30-420		
B35-35	B35-35	B35-35	B35-35	B35-35
3C35-35-425	1C35-35-420	1C30-30-420		
(1.010)	(0.646)	(1.001)		
(0.955)	(1.005)	(0.883)		
(0.946)	(0.986)	(0.835)		
(0.946)	(0.986)	(0.835)		
(0.955)	(1.005)	(0.883)		
				(1.091)

الگوی بارگذاری مثلثی

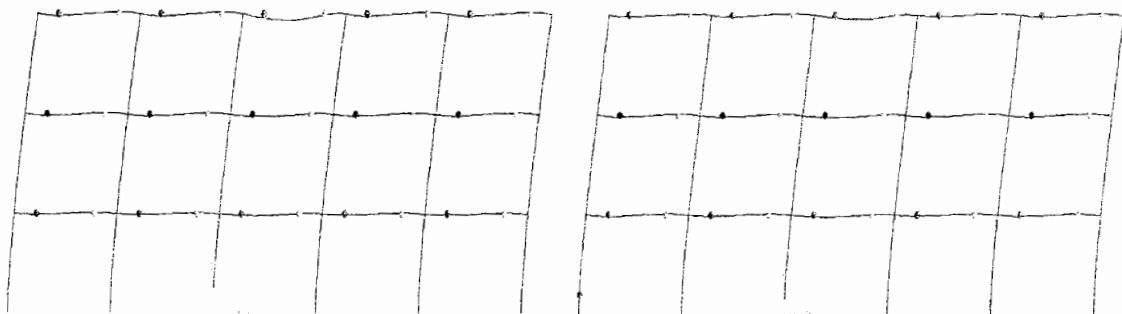
الگوی بارگذاری یکنواخت

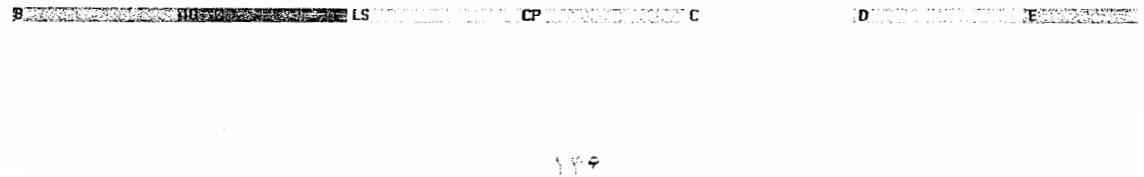
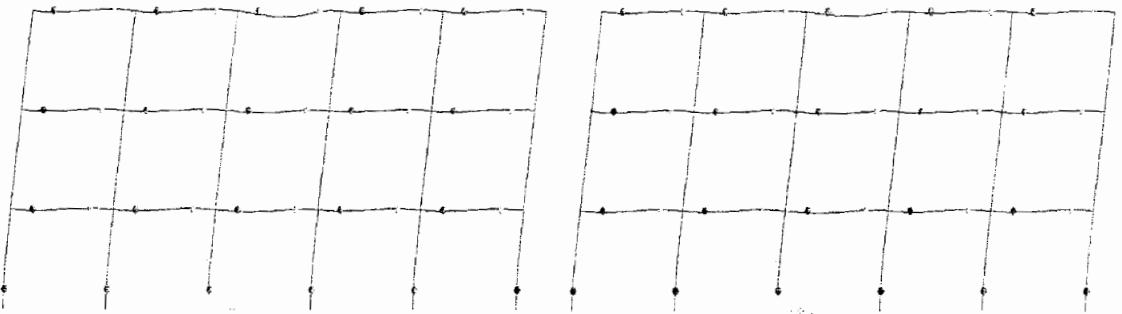
F354

B30-30	E30-30	B30-30	B30-30	E30-30	B30-30	B30-30
B35-40						
3C40-40-820 1C40-40-816 3C35-35-425	3C40-40-820 1C40-40-816 1C35-35-420	3C40-40-820 1C40-40-816 3C35-35-425				
B35-40						
(0.986)	(0.643)	-	-	(0.868)	-	-
(1.015)	(0.872)	-	-	(0.853)	-	-
(1.010)	(0.845)	-	-	(0.807)	-	-
(1.015)	(0.872)	-	-	(0.853)	-	-
(0.986)	(0.643)	-	-	(0.868)	-	-

الگوی بارگذاری مثلثی

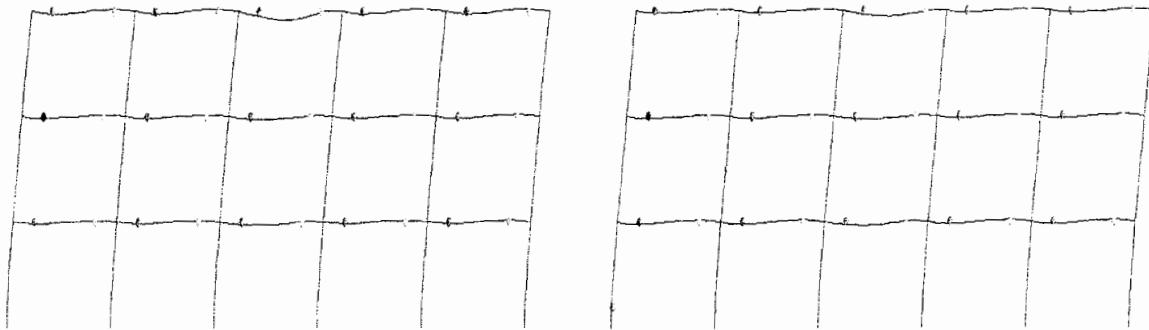
الگوی بارگذاری یکنواخت

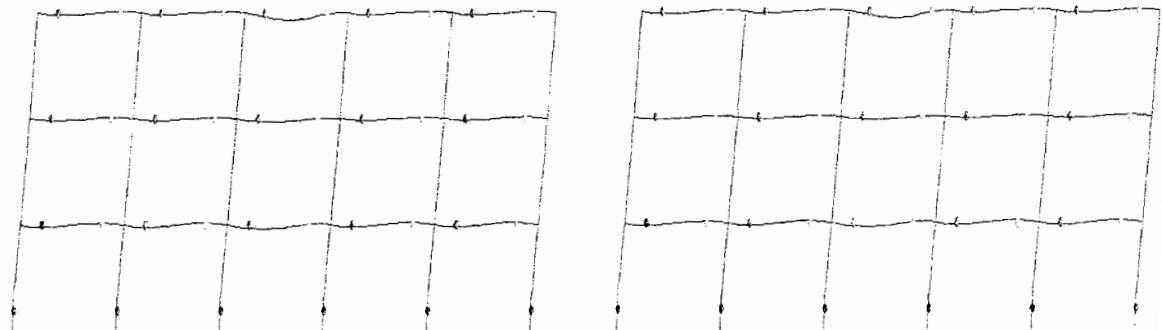
F355

SC40-40-1220	SC40-40-1216	SC40-40-916
B3335 B3335	B3335 B3335	B3335
SC40-40-1220 2C40-40-1216	SC40-40-1216 2C40-40-1216	SC40-40-916 2C40-40-916
B3335 B3335	B3335 B3335	B3335
SC40-40-1220 2C40-40-1216	SC40-40-1216 2C40-40-1216	SC40-40-916 2C40-40-916
B3335 B3335	B3335 B3335	B3335
SC40-40-1220 2C40-40-1216	SC40-40-1216 2C40-40-1216	SC40-40-916 2C40-40-916
B3335 B3335	B3335 B3335	B3335
SC40-40-1220 2C40-40-1216	SC40-40-1216 2C40-40-1216	SC40-40-916 2C40-40-916
B3335 B3335	B3335 B3335	B3335

الگوی بارگذاری مثلثی

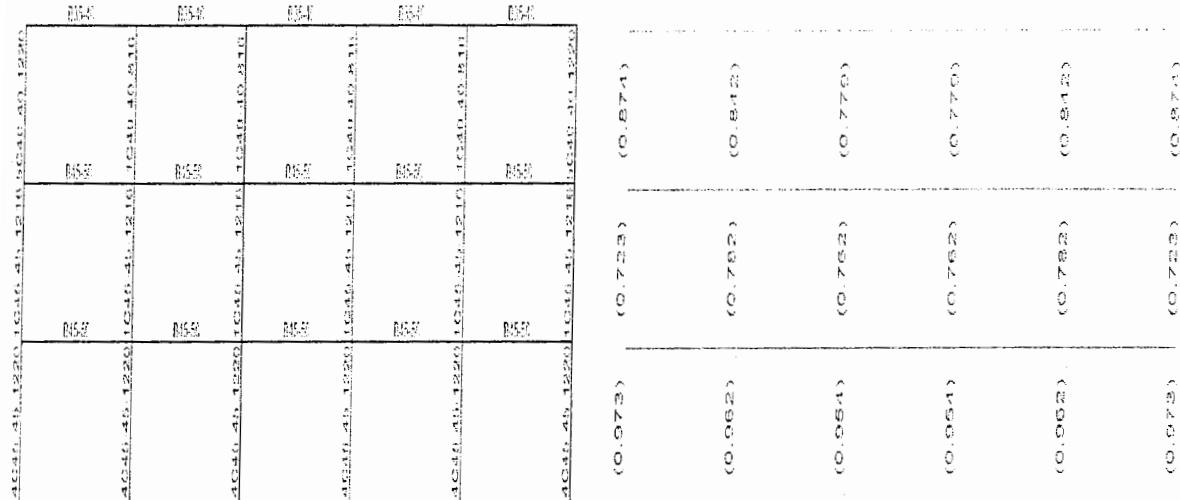

الگوی بارگذاری یکنواخت

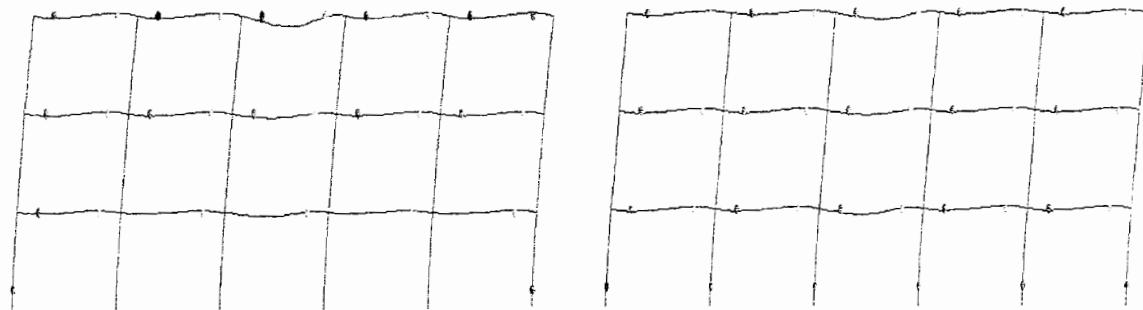

B 2000 2000 LS CP C D 2000 2000 E 2000

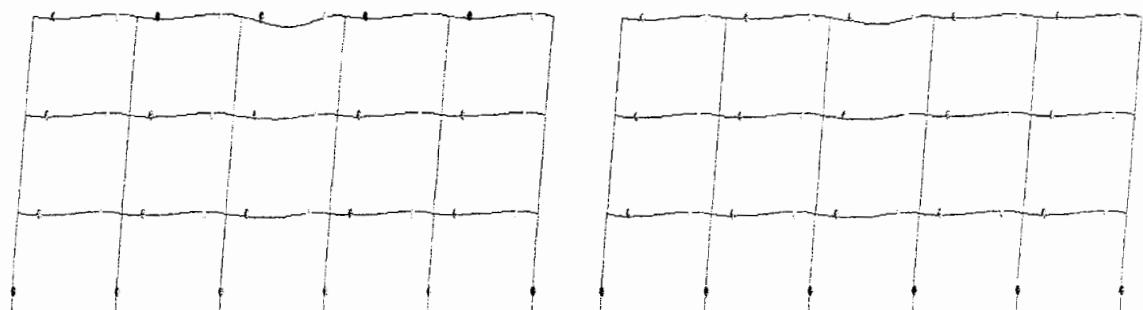
F356

الگوی بارگذاری مثلثی

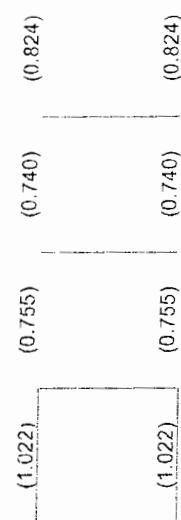
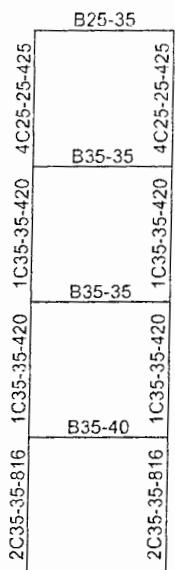

الگوی بارگذاری یکنواخت

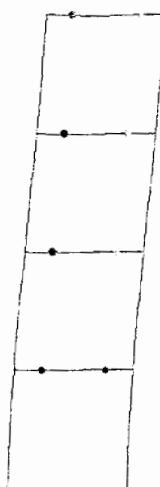
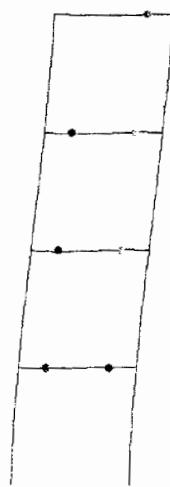

B **LS** **CP** **C** **D** **E**

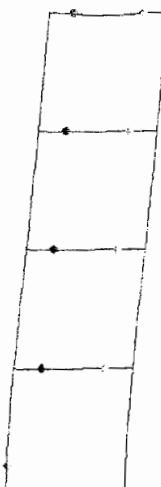
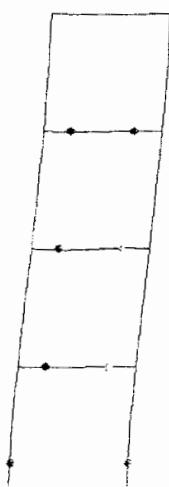
F413

الگوی بارگذاری مثلثی

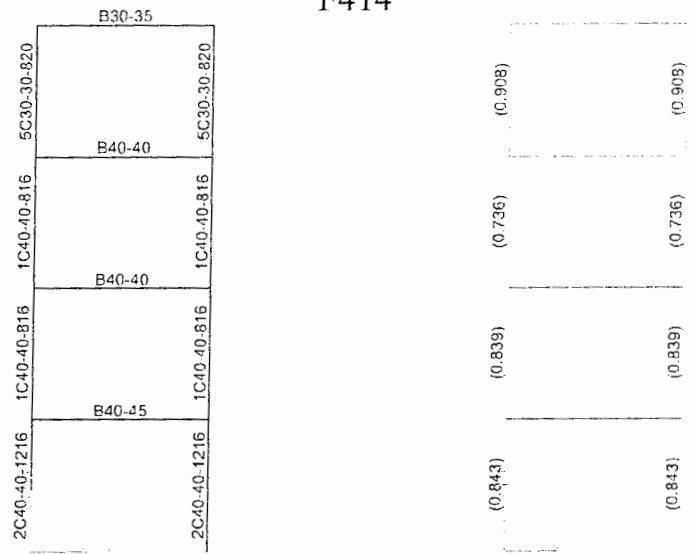

الگوی بارگذاری یکنواخت

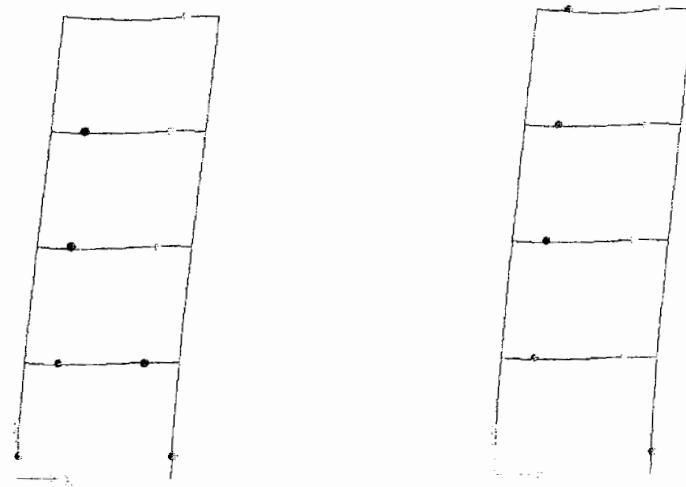

B LS CP C D E

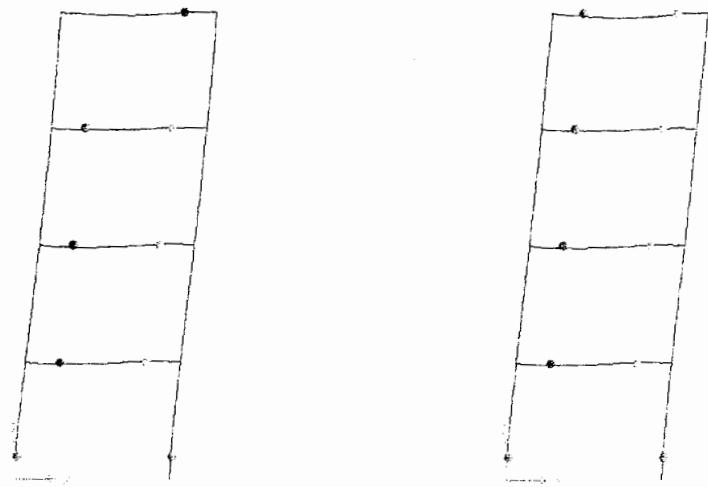
F414

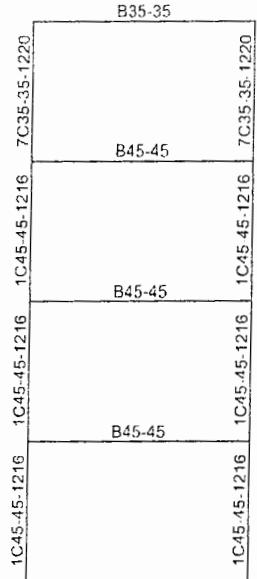
الگوی بارگذاری مثلثی

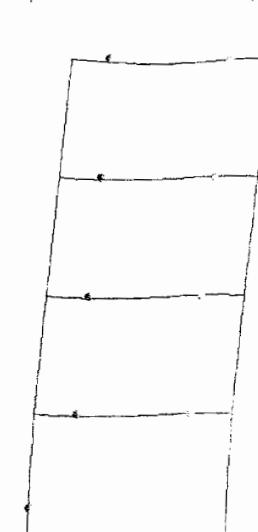
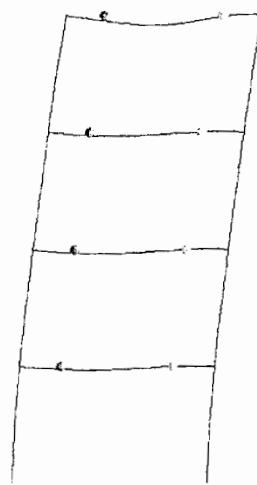
الگوی بارگذاری یکنواخت

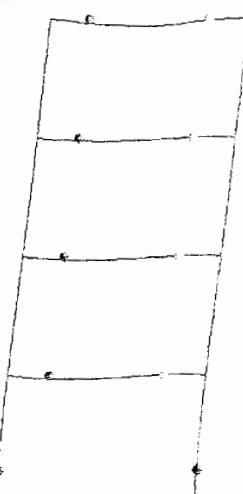
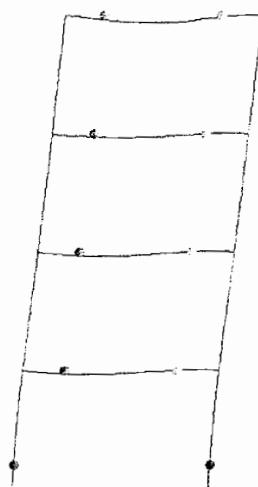
F415

الگوی بارگذاری مثلثی

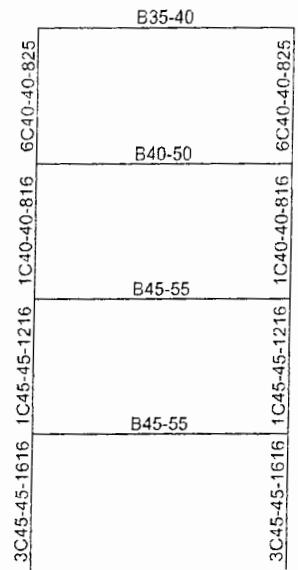

الگوی بارگذاری یکنواخت

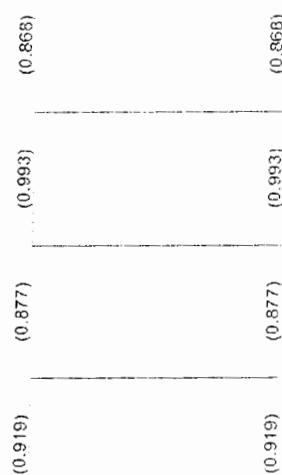
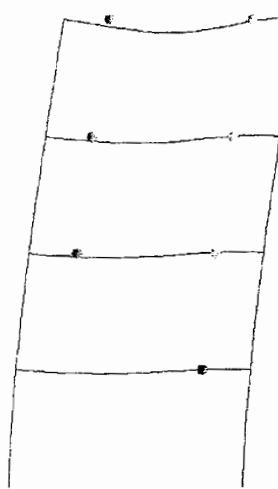

B LS CP C D E

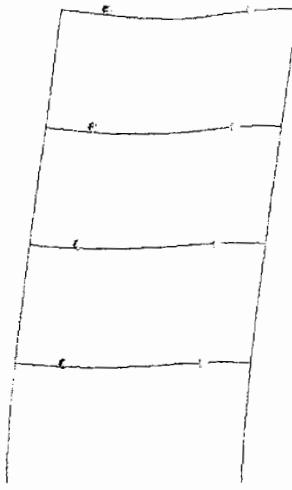
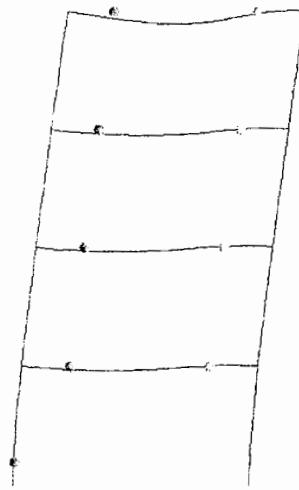
F416

الگوی بارگذاری مثلثی

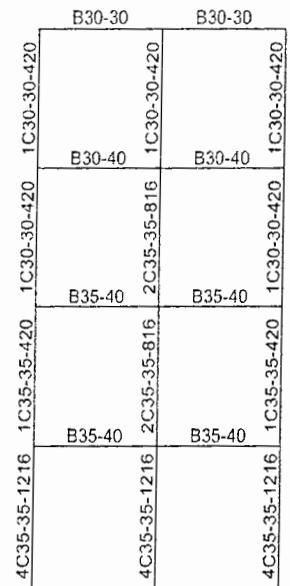

الگوی بارگذاری یکنواخت

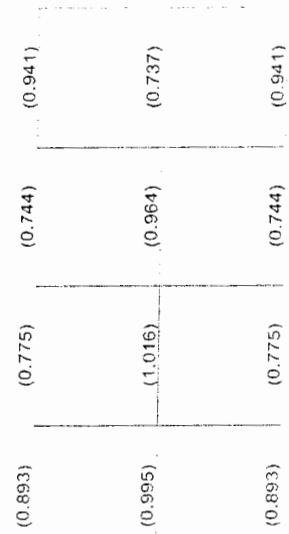
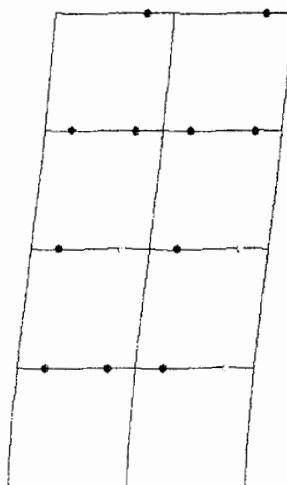

B LS CP C D E

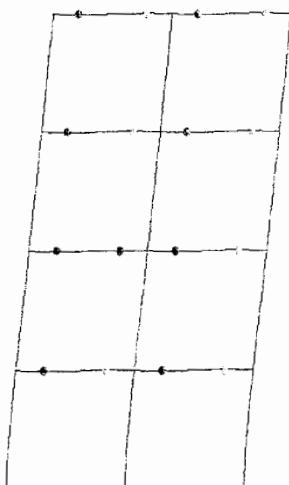
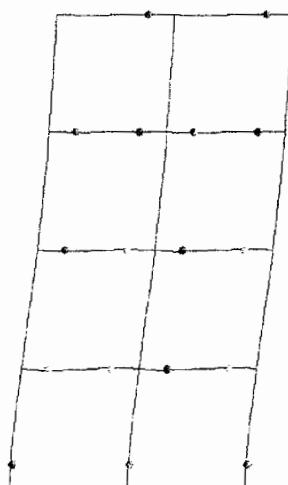
F423

الگوی بارگذاری مثلثی

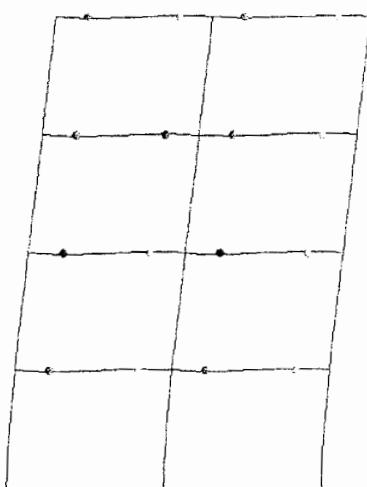
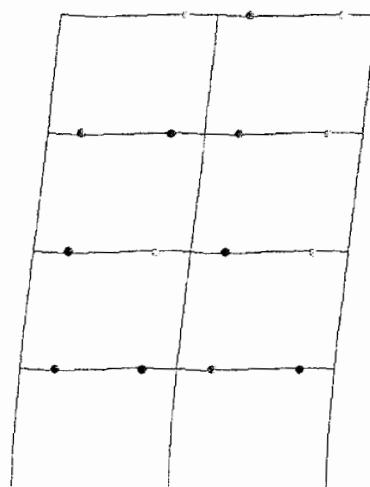
الگوی بارگذاری یکنواخت

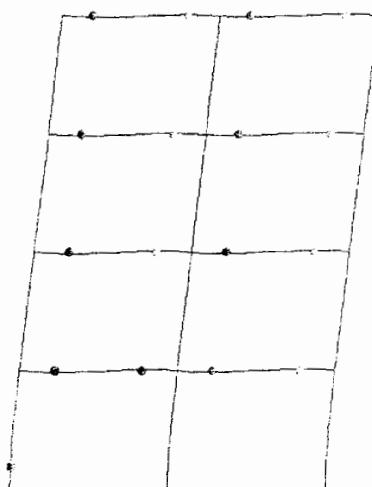
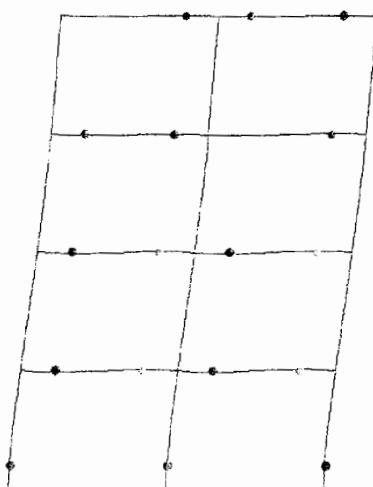
F424

	B30-35		B30-35	
	B35-45		1C30-30-425	
	B40-45		1C35-35-420	
	4C40-40-1616	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C30-30-420
	B40-45		B40-45	
	B40-45		1C35-35-420	3C30-30-425
	3C40-40-820	1C40-40-816		

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

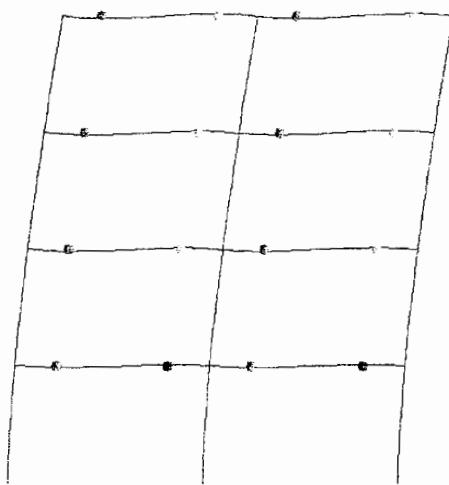

LS CP C D E

F425

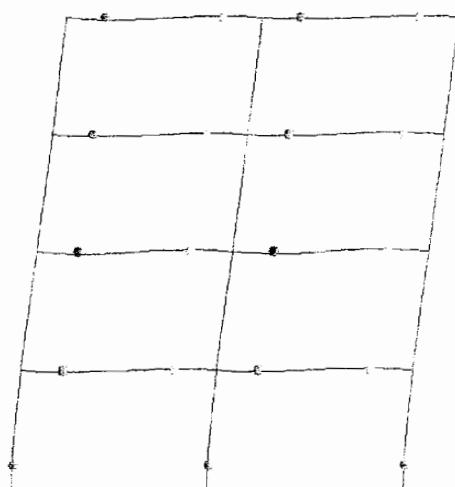
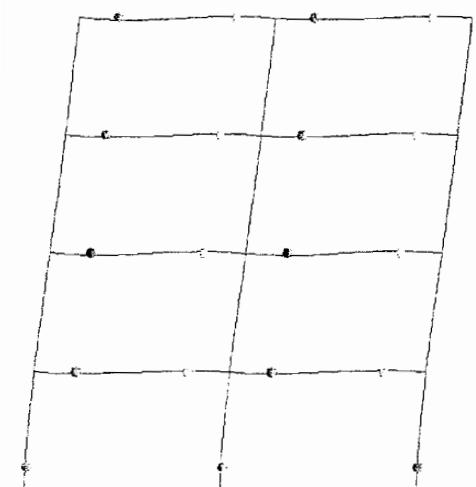
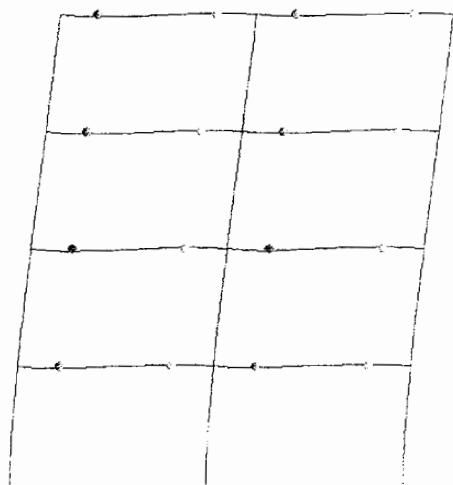
	B35-35		B35-35
	B40-45		B40-45
	B40-50		B40-50
	B45-50		B45-50
3C45-45-1616	1C40-40-816	1C40-40-816	8C35-35-825
3C45-45-1616	1C45-45-1216	2C40-40-1216	2C35-35-816

الگوی بارگذاری مثلثی

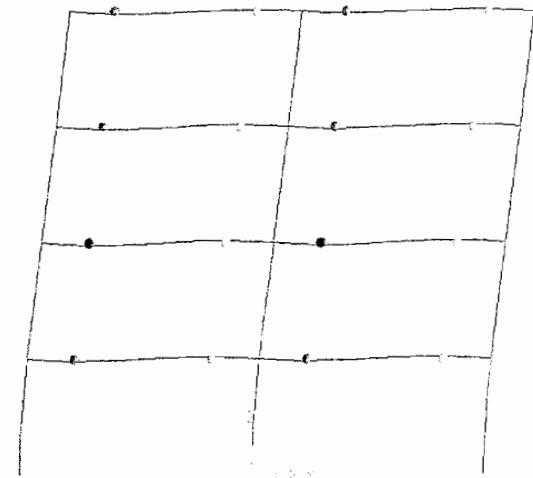
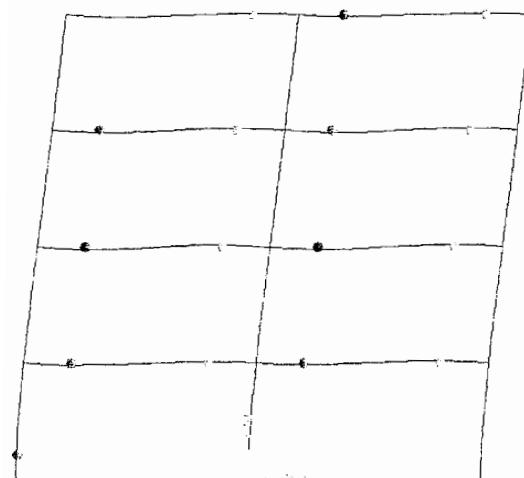
(0.930)	(0.930)	(0.903)	(0.701)
(0.908)	(0.945)	(0.808)	(0.851)
(0.930)	(0.930)	(0.903)	(0.701)

الگوی بارگذاری پکنواخت

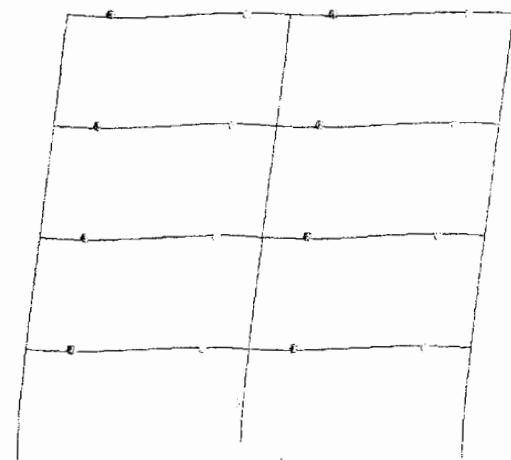
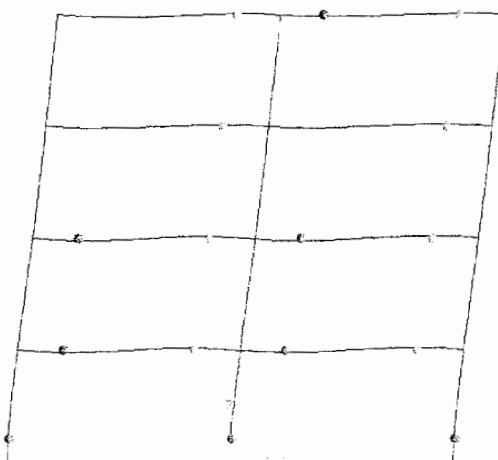

	B35-45		F426	
6C45-45-2016	1C45-45-1216	1C45-45-1216	7C35-35-1220	
	B45-50			
	B45-55	1C45-45-1216	1C45-45-1216	2C35-35-816
		B45-55	B45-50	
	B45-55			
6C45-45-2016	1C45-45-1216	1C45-45-1216	1C45-45-1216	7C35-35-1220
	B45-55			

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

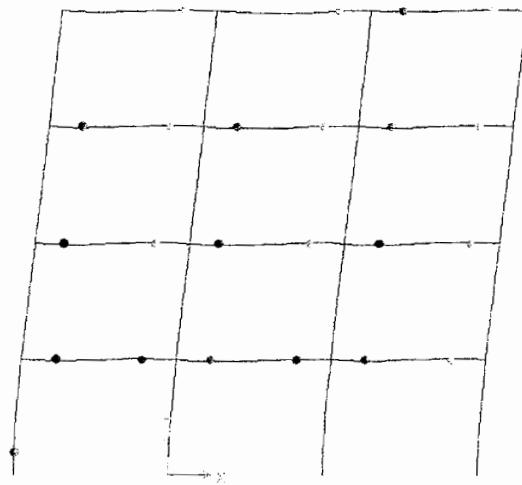

B LS CP C D E

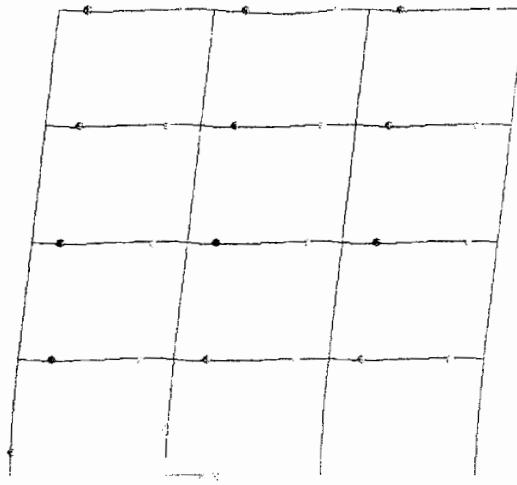
F434

		B30-35		B30-35
3C40-40-820	1C40-40-816	1C40-40-816	1C35-35-420	3C30-30-425
4C40-40-1616	1C40-40-816	1C40-40-816	B35-45	B35-45
B40-45		B40-45	B35-45	B35-45
B40-45		B40-45	B40-45	B40-45
B40-45		B40-45	B40-45	B40-45
4C40-40-1616	1C40-40-816	1C40-40-816	1C30-30-420	3C30-30-425
3C40-40-820	1C40-40-816	1C40-40-816	1C35-35-420	3C30-30-425

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

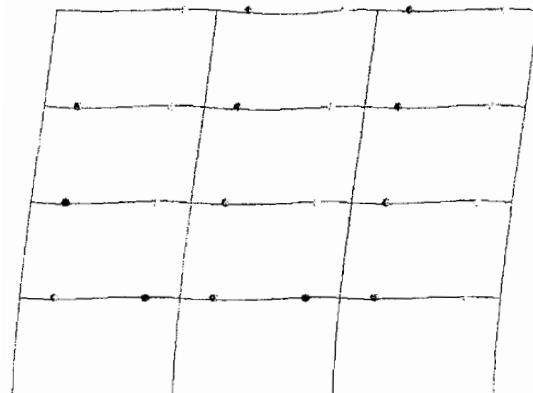
BEST PRACTICES IN LEADERSHIP

二八

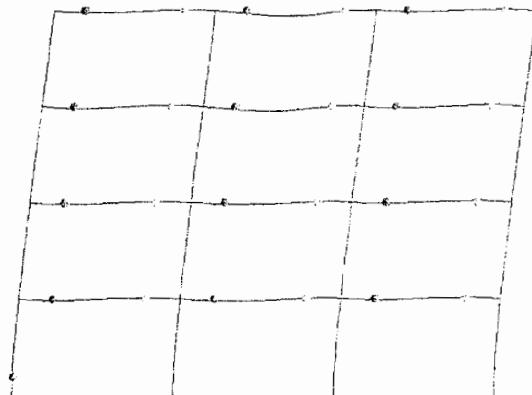
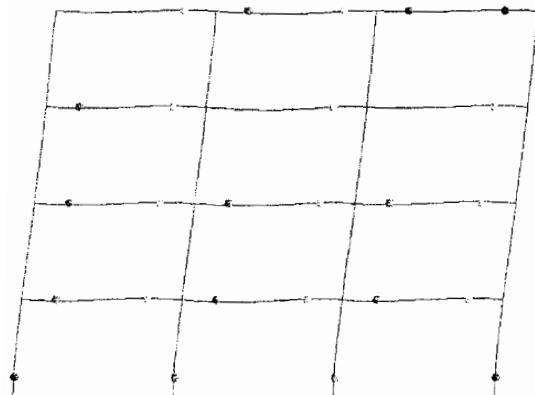
F435

	B35-40	B35-40	B35-40
3C45-45-1616 1C45-45-1216 1C40-40-816 5C35-35-820	B40-45	B40-45	B40-45
4C45-45-1220 1C45-45-1216 2C40-40-1216 2C35-35-816	B45-50	B45-50	B45-50
4C45-45-1220 1C45-45-1216 2C40-40-1216 2C35-35-816	B45-50	B45-50	B40-45
3C45-45-1616 1C45-45-1216 1C40-40-816 5C35-35-820	B45-50	B45-50	B45-50

الگوی بارگذاری مثلثی

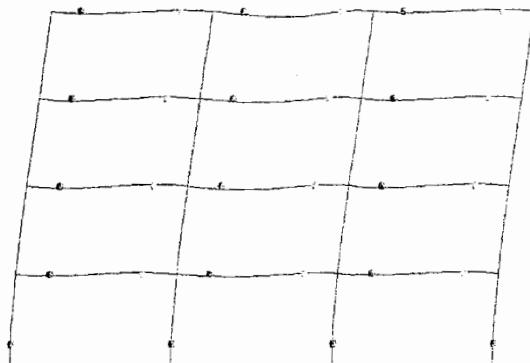
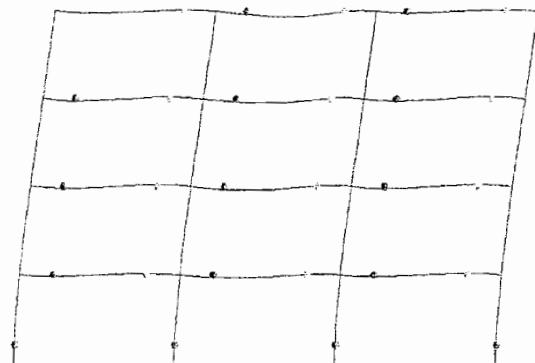
الگوی بارگذاری یکنواخت

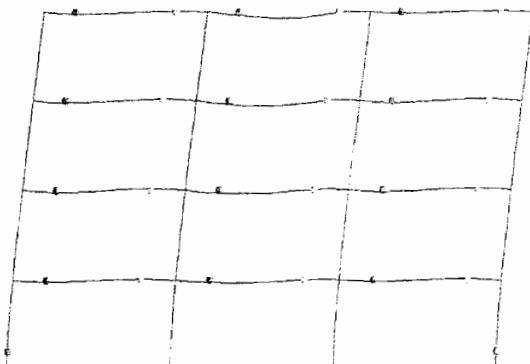
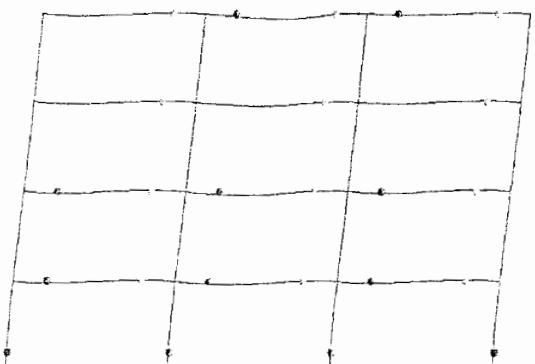
F436

3C50-50-1220	1C50-50-820	1C45-45-1216	7C35-35-1220	B35-45	B45-50	B35-45	B45-50	B35-45
B50-55	B50-50	B50-55	B50-55	B50-50	B50-50	B50-55	B50-50	B50-50
3C50-50-1220	1C50-50-820	1C45-45-1216	3C35-35-425	3C50-50-1220	1C50-50-820	1C45-45-1216	3C35-35-425	3C50-50-1220
(0.938)	(0.746)	(0.791)	(0.972)	(0.941)	(0.821)	(0.857)	(0.912)	(0.939)
(0.941)	(0.621)	(0.857)	(0.912)	(0.746)	(0.791)	(0.857)	(0.912)	(0.939)

الگوی بارگذاری مثلثی

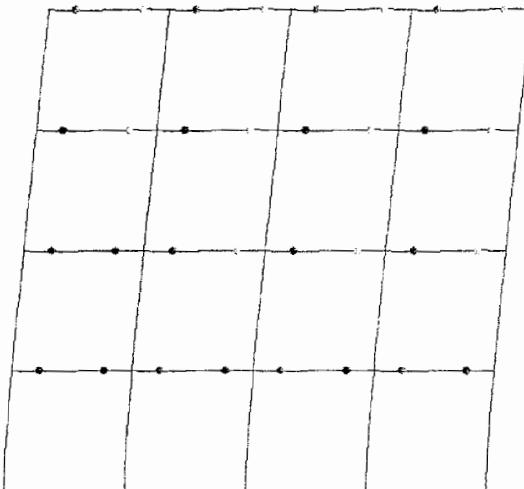
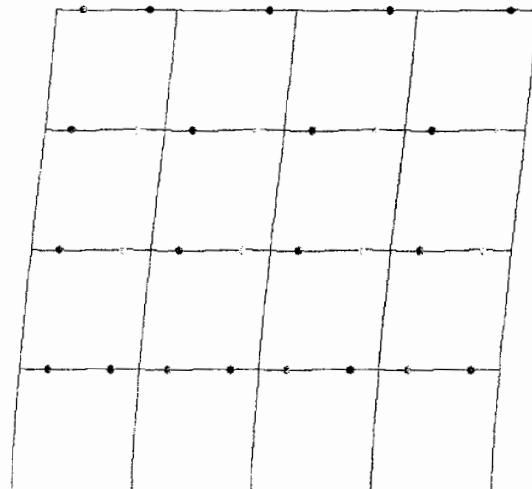
الگوی بارگذاری یکنواخت

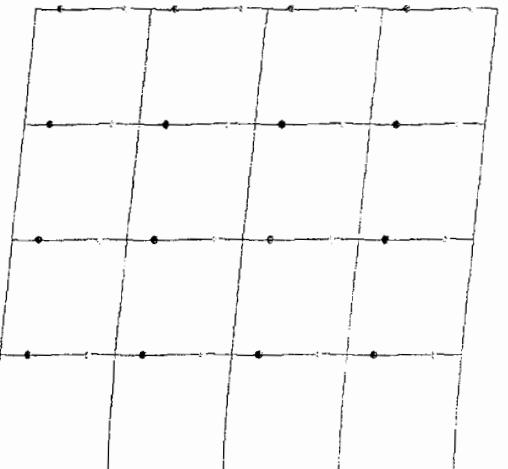
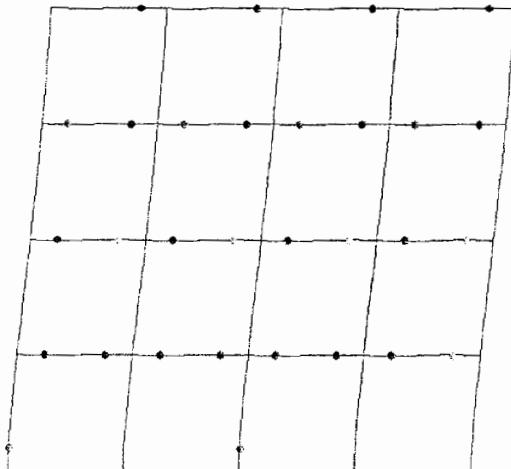
F443

	B30-30	B30-30	B30-30	B30-30	B30-30
	5C35-35-820	1C35-35-420	4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420
	6C35-35-1616	4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420	
	B30-35	B35-40	B35-35	B35-35	B30-35
	B35-40	B35-40	B35-40	B35-40	B30-35
	4C35-35-1216	4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420	
	6C35-35-1616	4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420	
	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45	
	5C35-35-820	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420	

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

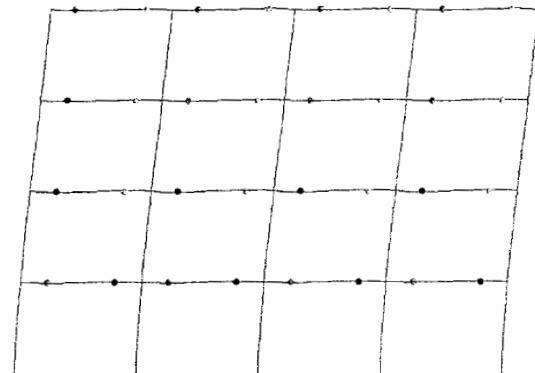
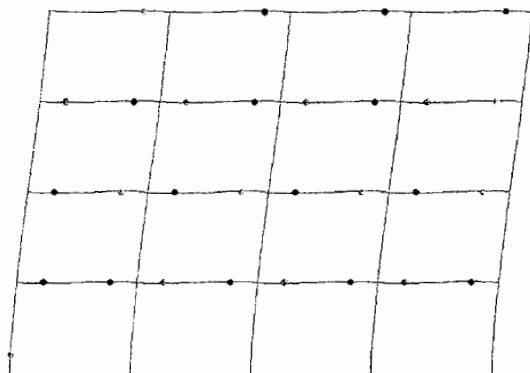

B L5 CP C D E

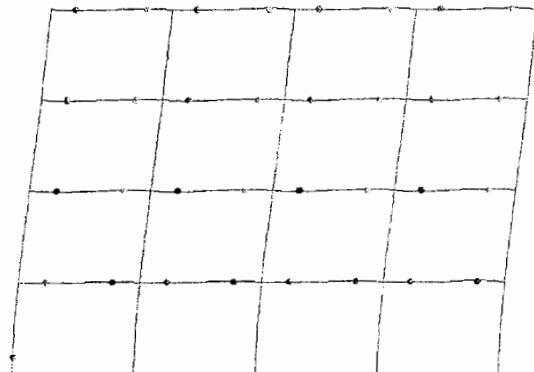
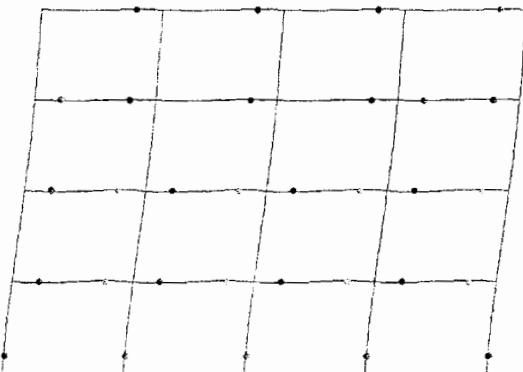
F44

3C40-40-B20	1C40-40-816	2C35-35-816	2C35-35-816	2C35-35-816
4C40-40-1616	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420	B35-35
B40-50	B40-50	B40-45	B35-45	B35-35
4C40-40-1616	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420	B35-45
B40-50	B40-50	B40-45	B35-45	B35-35
4C40-40-1616	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420	B35-45
B40-50	B40-50	B40-45	B35-45	B35-35
3C40-40-B20	1C40-40-816	2C35-35-816	2C35-35-816	B35-35

الگوی بارگذاری مثلث

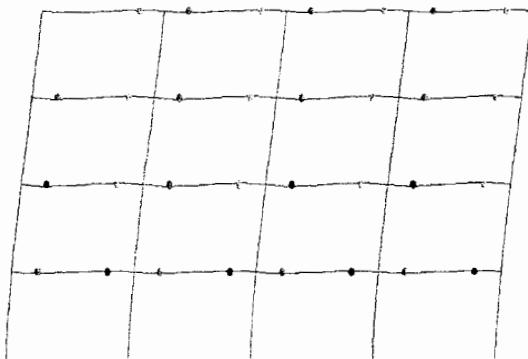
الگوی بارگذاری یکنواخت

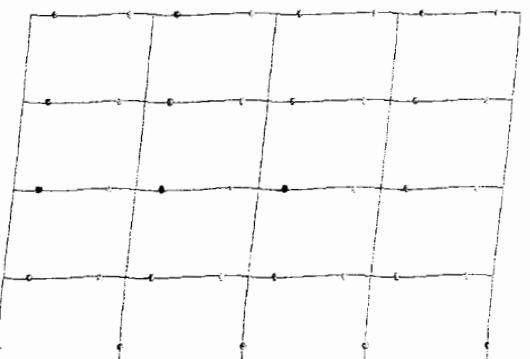
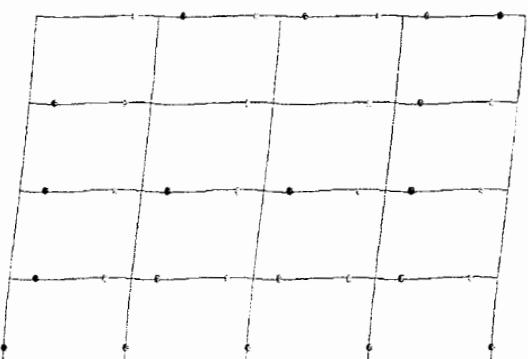
F445

4C45-45-1220	1C40-40-816	1C40-40-816	1C40-40-816	5C35-35-820
B35-40	B40-45	B40-45	B35-40	B35-40
B45-50	B40-50	B45-50	B45-50	B40-45
4C45-45-1220	1C45-45-1216	2C40-40-1216	2C35-35-816	
B45-50	B45-50	B45-50	B45-50	B40-45
4C45-45-1220	1C45-45-1216	2C40-40-1216	2C35-35-816	
B45-50	B45-50	B45-50	B45-50	B40-45
4C45-45-1220	1C45-45-1216	2C40-40-1216	2C35-35-816	
B45-50	B45-50	B45-50	B45-50	B40-45
4C45-45-1220	1C40-40-816	1C40-40-816	1C40-40-816	5C35-35-820

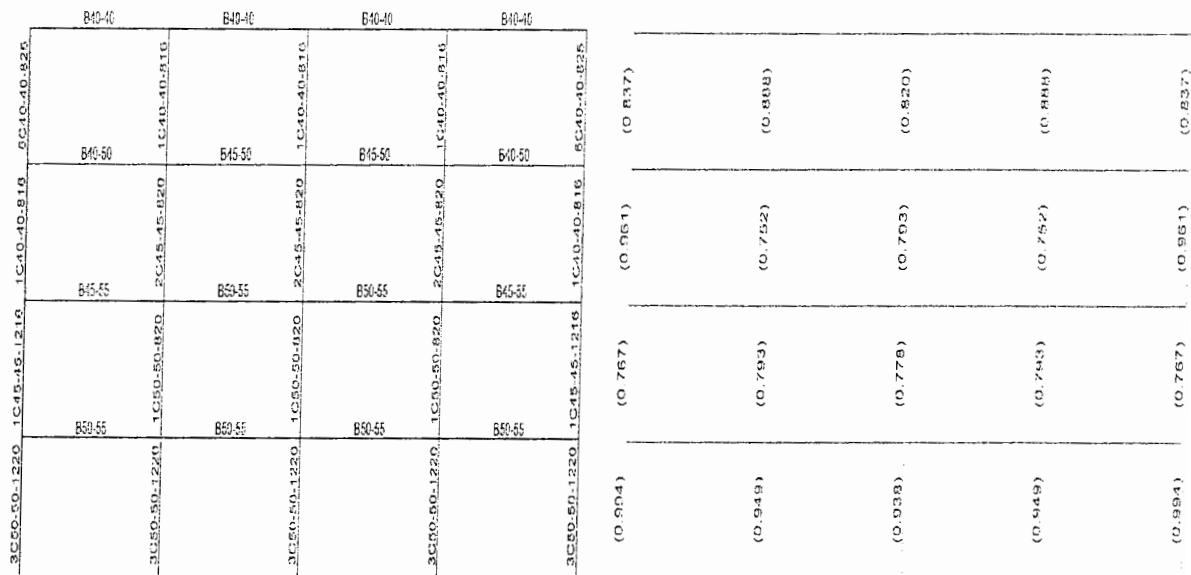
الگوی بارگذاری مثلثی

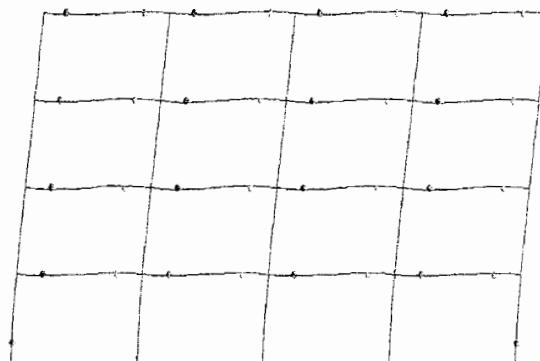
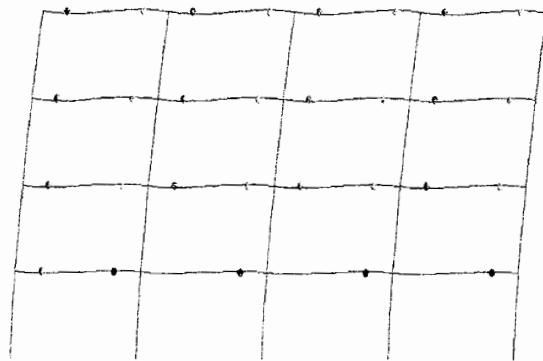
الگوی بارگذاری یکنواخت

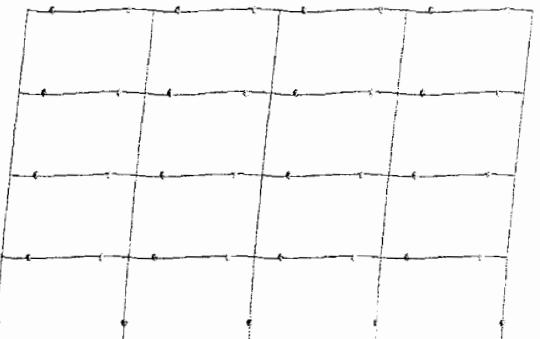
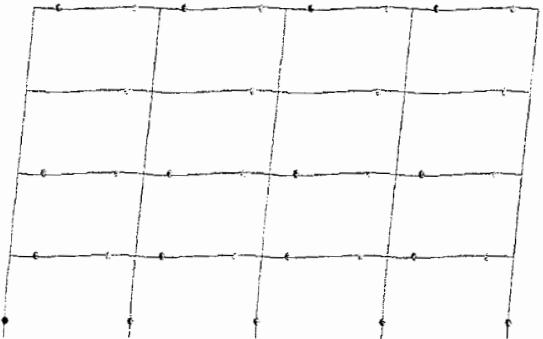
F446

الگوی بارگذاری مثلثی

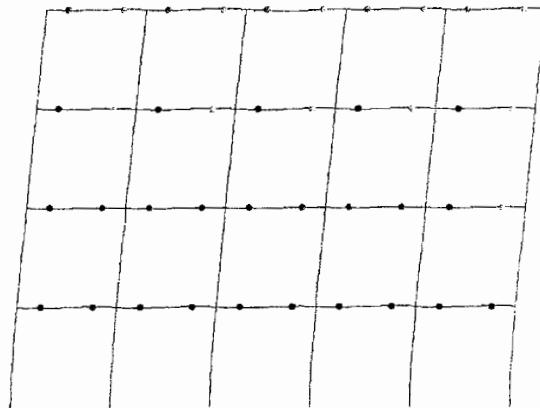
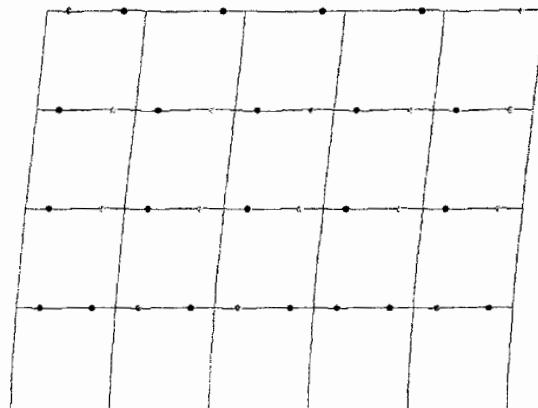
الگوی بارگذاری یکنواخت

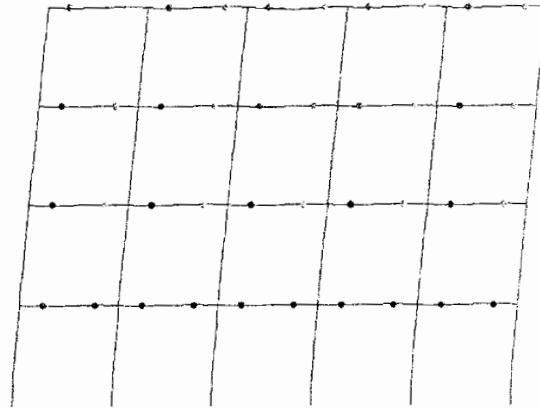
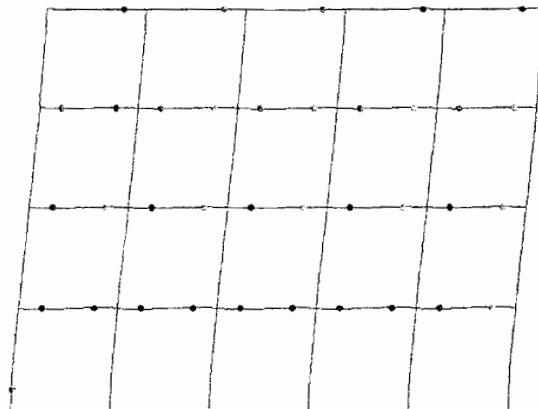
B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

F453

الگوی بارگذاری مثلثی

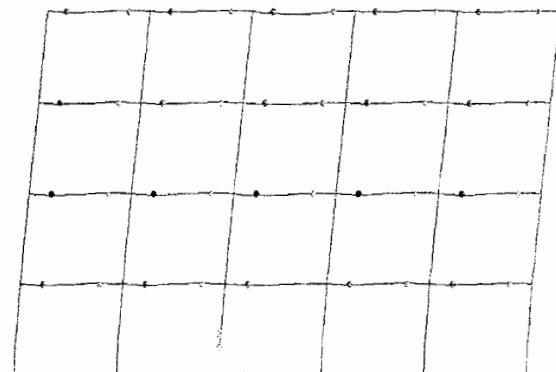
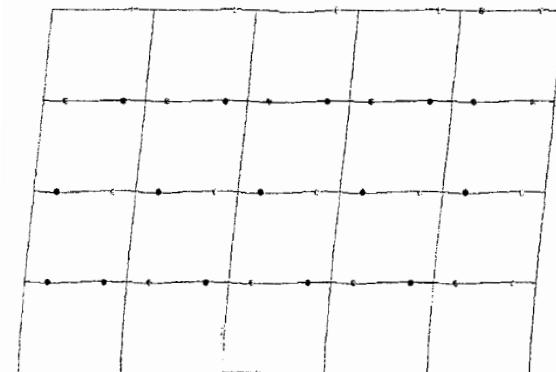
الگوی بارگذاری یکنواخت

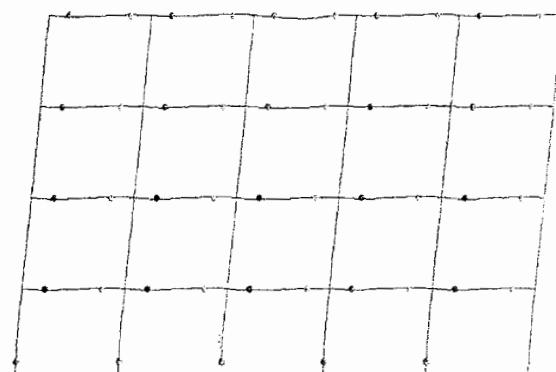
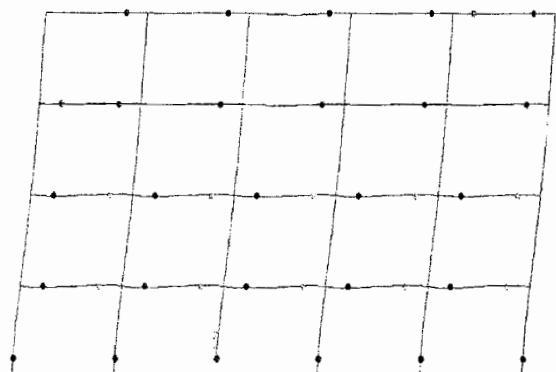
F454

4C40-40-1616	1C40-40-816	2C35-35-816	5C30-30-820
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45
4C40-40-1616	2C40-40-1216	4C35-35-1216	2C30-30-816
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45
4C40-40-1616	2C40-40-1216	4C35-35-1216	2C30-30-816
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45
4C40-40-1616	2C40-40-1216	4C35-35-1216	2C30-30-816
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45
4C40-40-1616	2C40-40-1216	4C35-35-1216	2C30-30-816
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45
4C40-40-1616	1C40-40-816	2C35-35-816	5C30-30-820
(0.037)	(0.770)	(0.021)	(0.021)
(1.012)	(0.851)	(0.005)	(0.020)
(1.002)	(0.835)	(0.071)	(0.056)
(1.002)	(0.835)	(0.671)	(0.048)
(1.012)	(0.861)	(0.905)	(0.029)
(0.037)	(0.770)	(0.921)	(0.022)

الگوی بارگذاری مثلثی

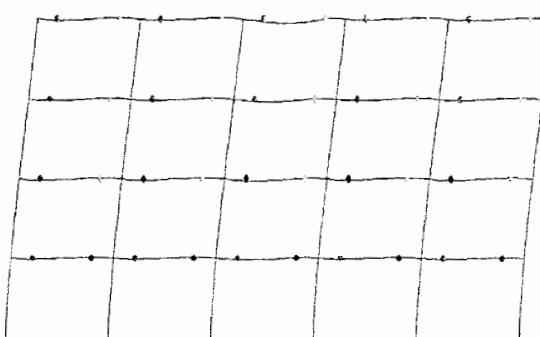
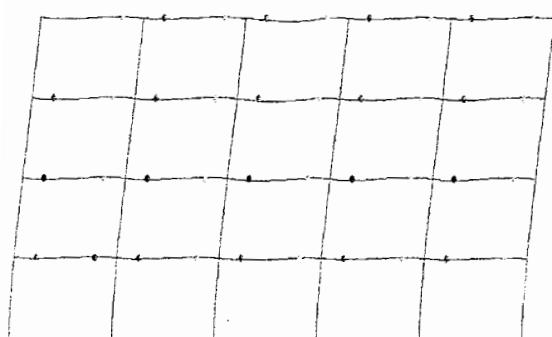

الگوی بارگذاری یکنواخت

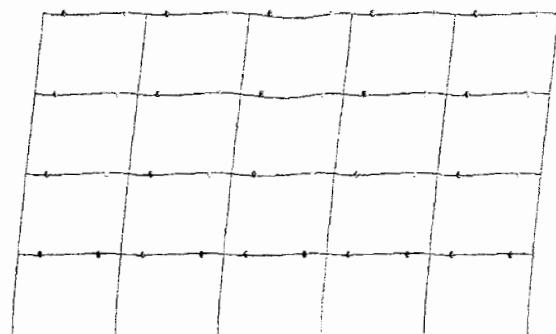
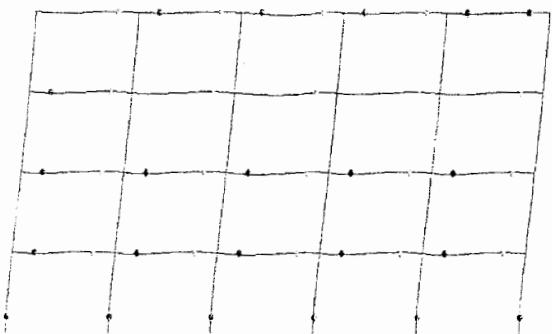

F455

الگوی بارگذاری مثلثی

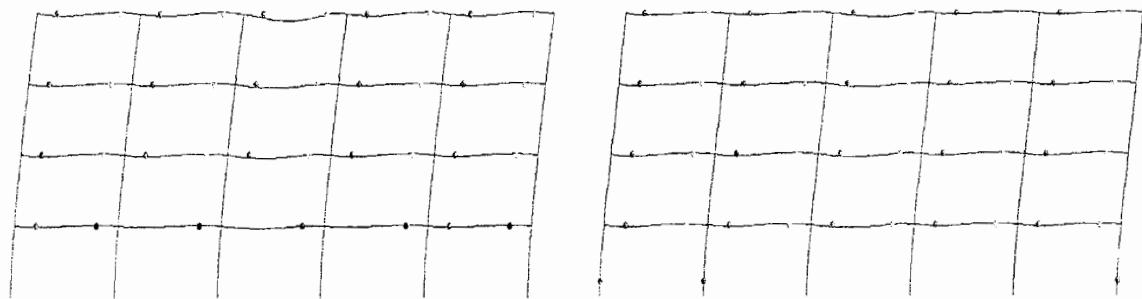

الگوی بارگذاری یکنواخت

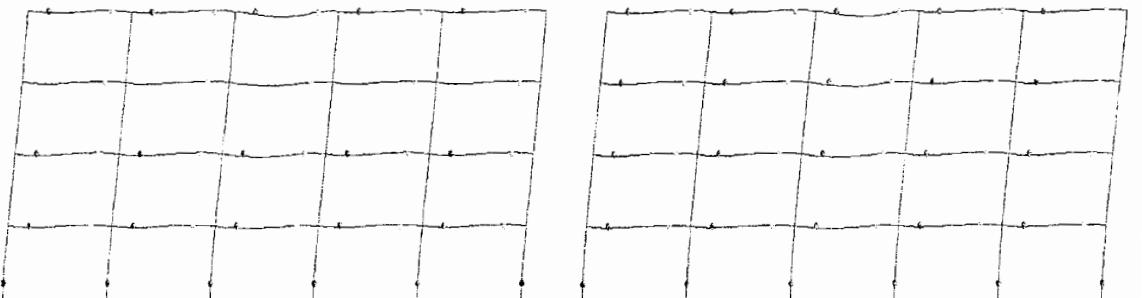

F456

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

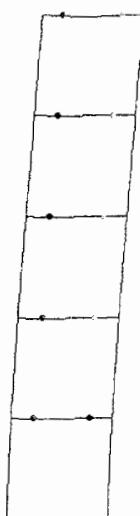
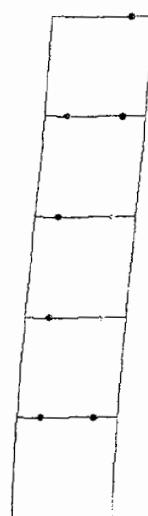

LS CP C D IE

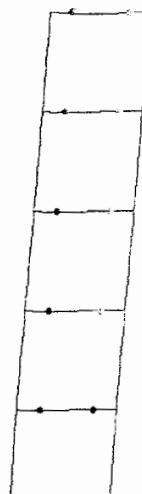
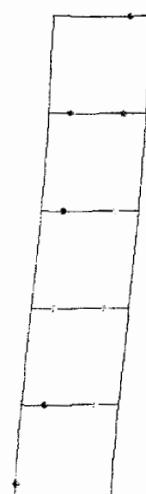
F513

3C35-35-425		1C35-35-420		1C35-35-420		1C30-30-420		1C30-30-420		4C25-25-425	
B35-45		B35-45		B35-45		B30-40		B30-40		B30-40	
3C35-35-425		1C35-35-420		1C35-35-420		1C30-30-420		1C30-30-420		4C25-25-425	
(0.984)		(0.831)		(0.831)		(0.701)		(0.809)		(0.824)	
(0.994)		(0.831)		(0.831)		(0.701)		(0.809)		(0.824)	

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

九

卷之三

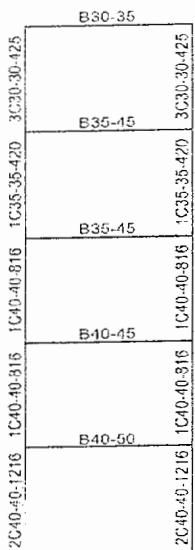
CP

6

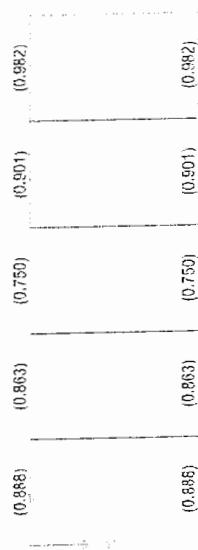
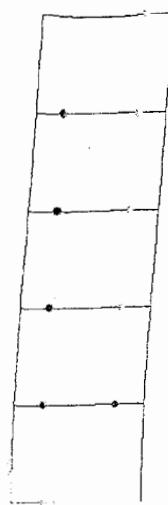
8

Essential elements of the model

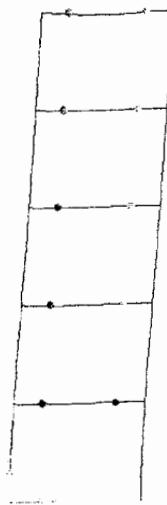
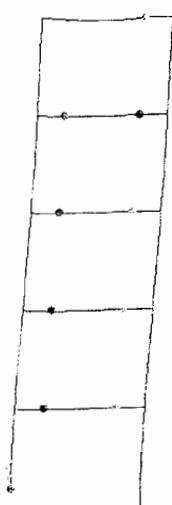
F514

الگوی بارگذاری مثلثی

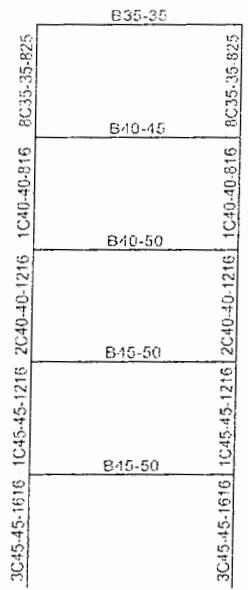

الگوی بارگذاری یکنواخت

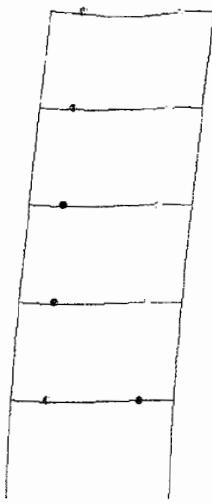

B CP C D E

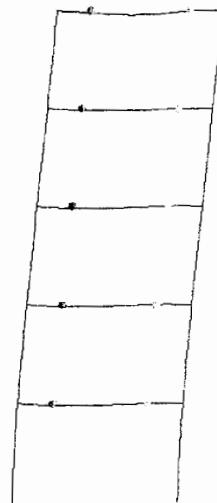
F515

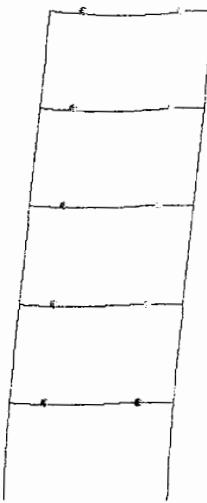
الگوی بارگذاری مثلثی

(0.869)	(0.755)	(0.800)	(0.841)	(0.739)
(0.869)	(0.755)	(0.800)	(0.841)	(0.739)

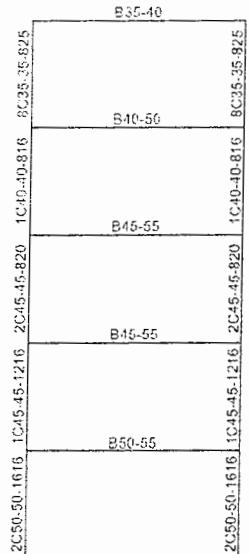

الگوی بارگذاری یکنواخت

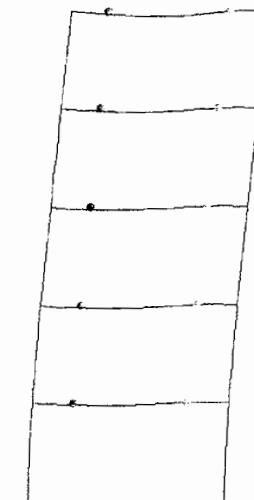
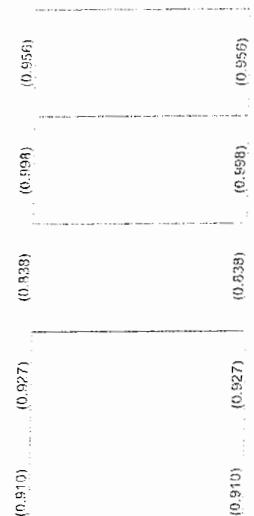
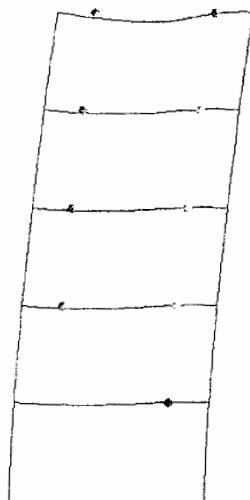

LS CP C D E

F516

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

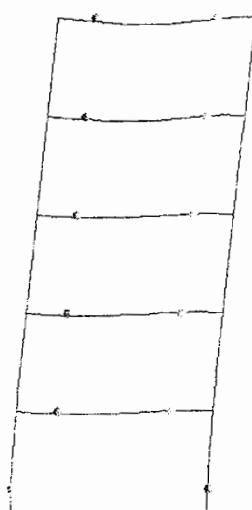
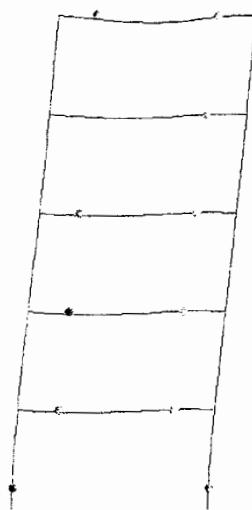
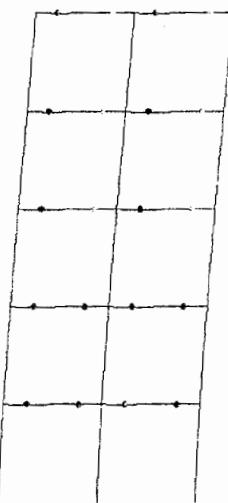
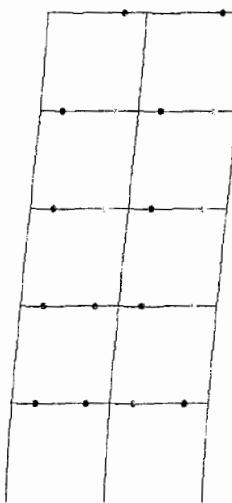

Figure 1: Schematic diagrams of loading patterns and corresponding calculated values for soil layers A, B, and C.

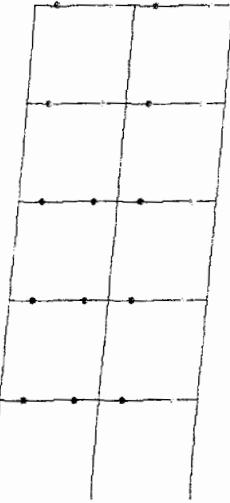
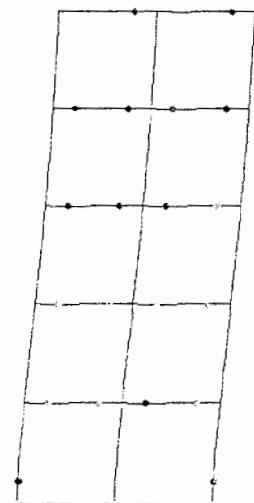
F523

	E30-30		B30-30		I30-30	
	B30-35	B30-40	B30-35	B30-40	I30-35	I30-40
4C35-35-1216	IC35-35-420	IC35-35-420	IC35-35-420	IC35-35-420	IC30-30-420	IC30-30-420
6C35-35-1616	4C35-35-1216	2C35-35-816	2C35-35-816	2C35-35-816	1C30-30-420	1C30-30-420
	B35-45	B35-40	B35-45	B35-40	B30-35	B30-35
	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45	I30-35	I30-35
	(0.970)	(0.865)	(0.865)	(0.750)	(0.706)	(0.976)
	(0.977)	(0.956)	(0.956)	(1.007)	(0.934)	(0.759)
	(0.970)	(0.865)	(0.865)	(0.750)	(0.706)	(0.976)

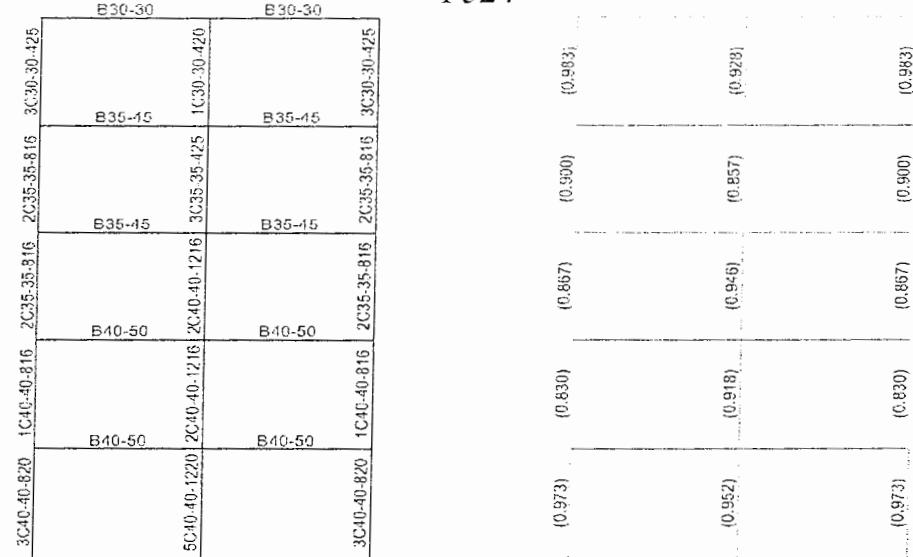
الگوی بارگذاری مثلثی

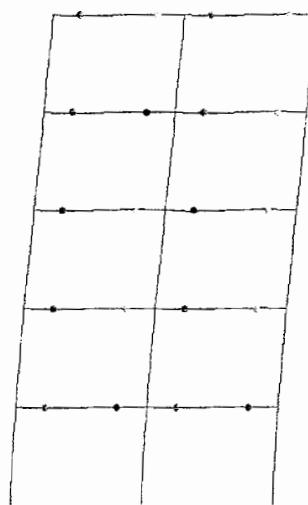
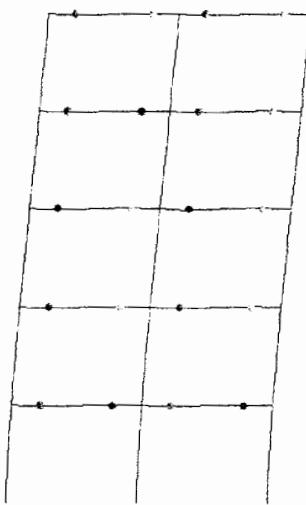
الگوی بارگذاری یکنواخت

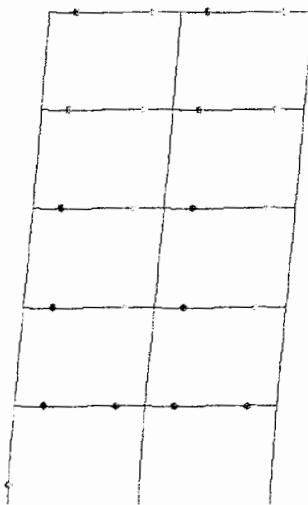
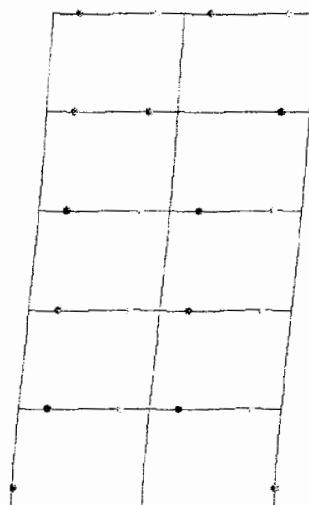
F524

الگوی بارگذاری مثلثی

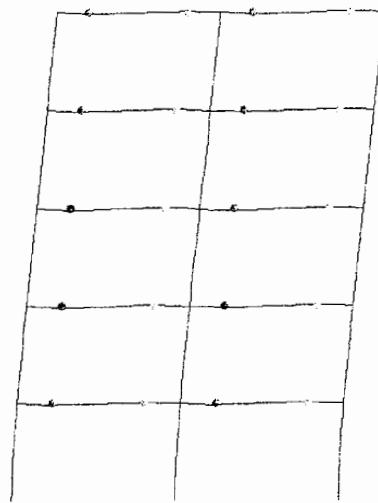
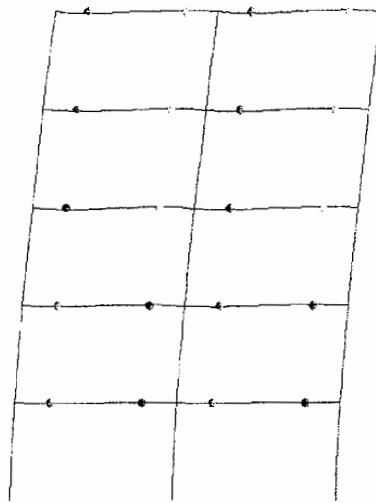

الگوی بارگذاری یکنواخت

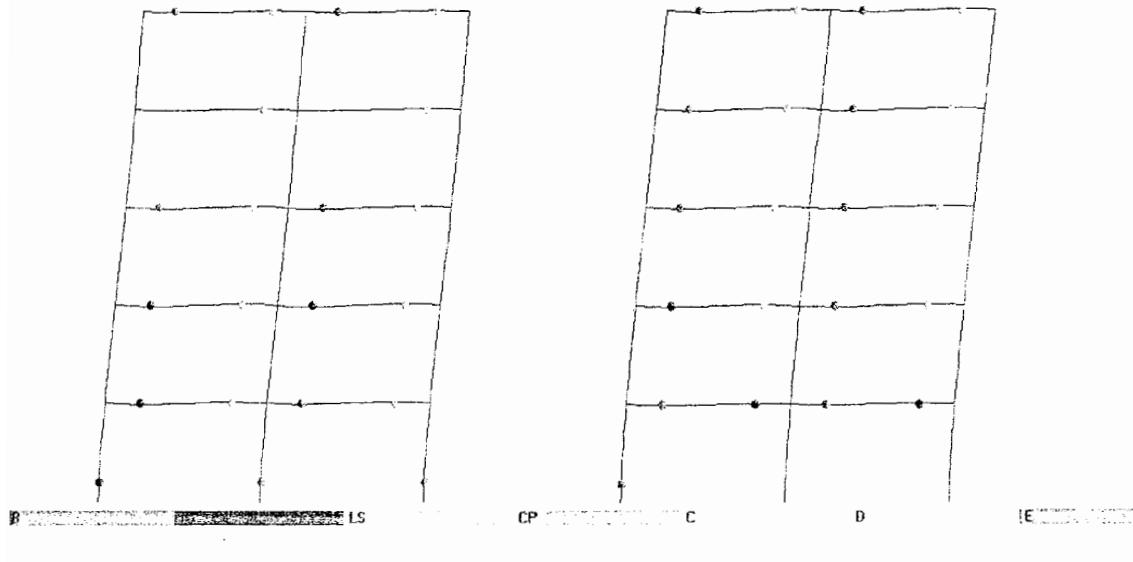

F525

الگوی بارگذاری مثلثی

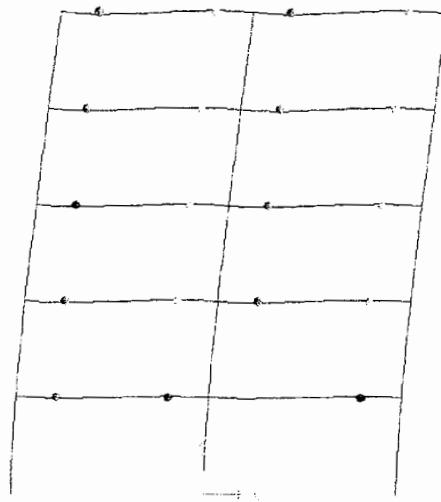
الگوی بارگذاری یکنواخت

F526

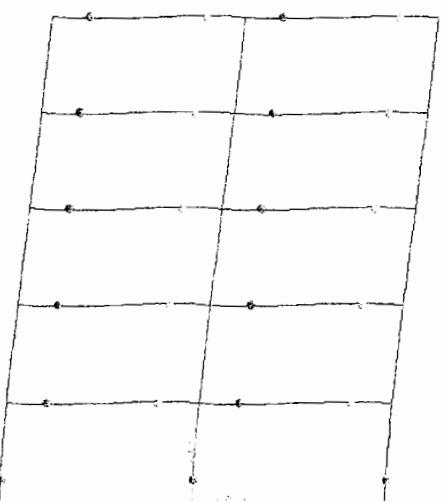
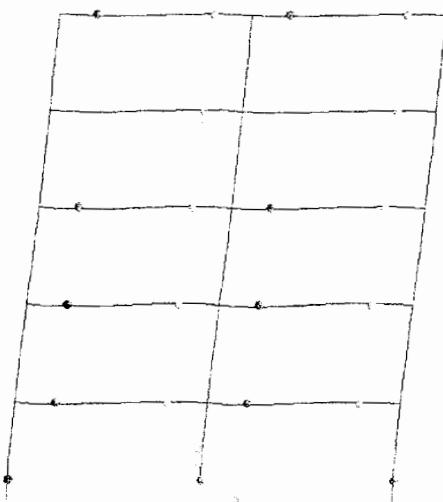
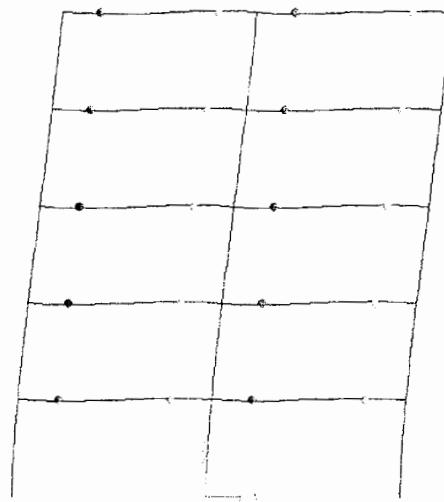
			B40-46		
			B40-50		
		B45-55		1C40-40-016	6C40-40-025
	B50-55		2C45-45-B20	2C45-45-B20	
3C50-50-1220	1C50-50-B20	2C50-50-B20			
			B40-55		
		B50-55			
			2C50-50-1220	1C50-50-B20	2C50-50-B20
				1C40-40-016	6C40-40-025

الگوی بارگذاری مثلثی

(0.956)	(0.723)	(0.951)	(0.972)	(0.826)
(0.909)	(0.955)	(0.946)	(0.759)	(0.749)

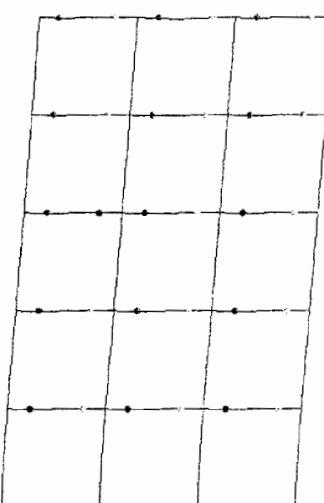
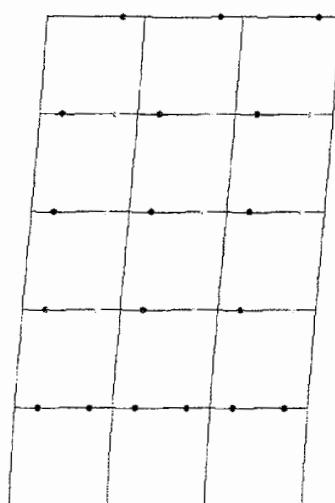
الگوی بارگذاری یکنواخت

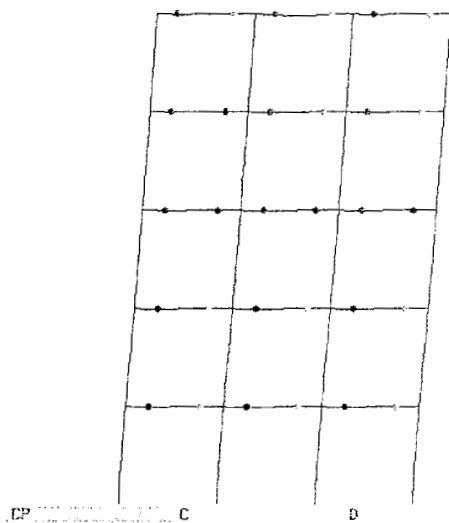
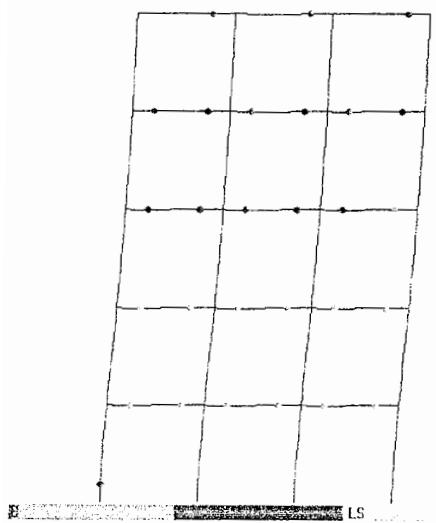
F533

6C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	2C35-35-816	1C30-30-420
B35-45	B35-45	B35-45	B35-40	B30-35
B35-45	B35-45	B35-45	B35-45	B30-30
6C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420

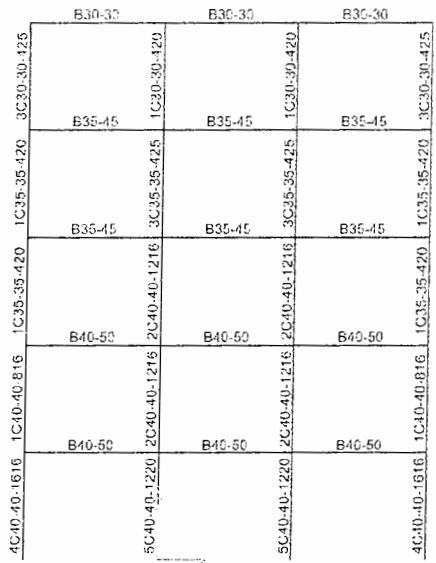
الگوی بارگذاری مثلثی

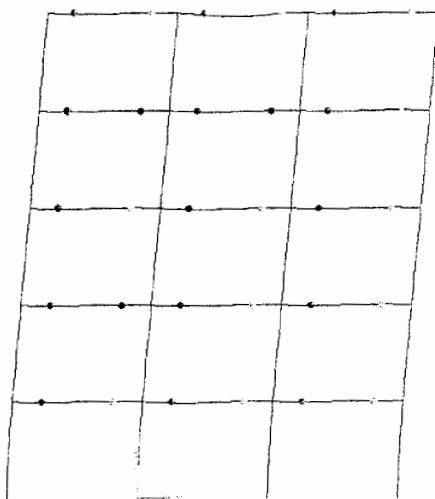
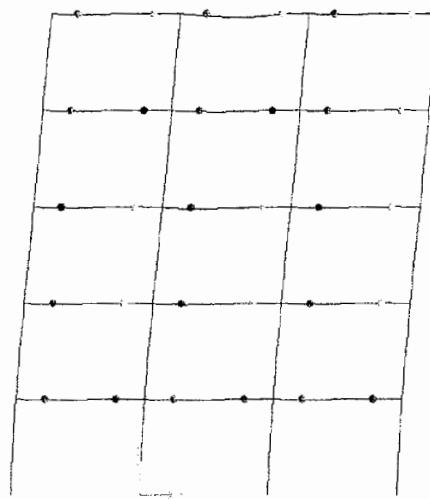
الگوی بارگذاری یکنواخت

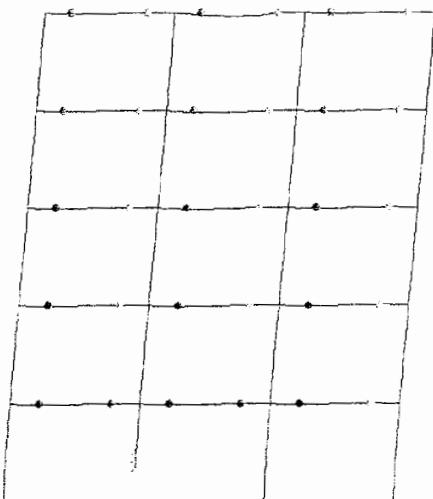
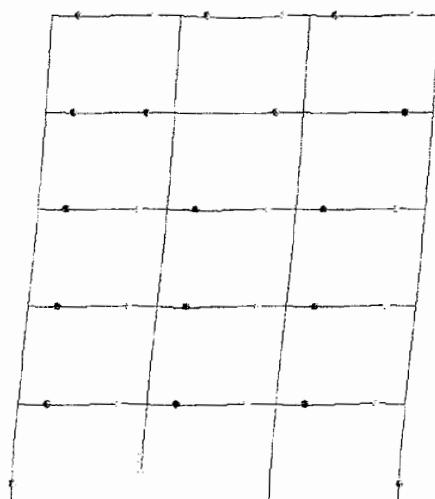
F534

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

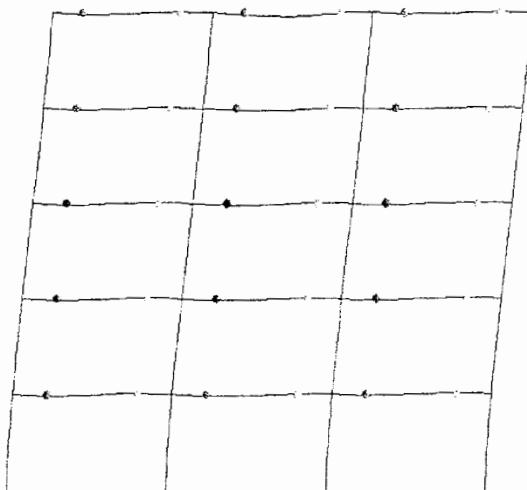
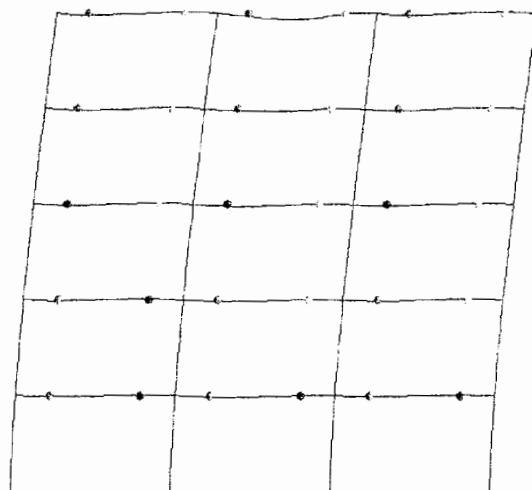

LS CP C D E

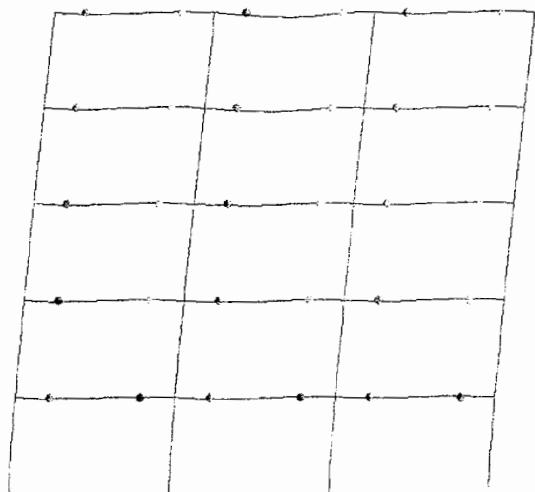
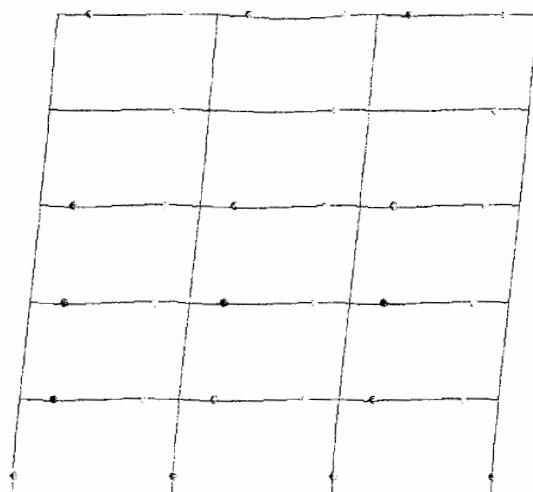
F535

	B35-35	B35-35	B35-35
4C45-45-1220	1C45-45-1216	1C40-40-818	1C40-40-816
4C45-45-1220	1C45-45-1216	1C40-40-816	1C35-35-820
B40-50	B40-50	B40-45	B40-45
B45-55	B45-55	B40-50	B40-50
B45-55	B45-55	B45-55	B45-55
4C45-45-1220	1C45-45-1216	1C45-45-1216	1C40-40-816
4C45-45-1220	1C45-45-1216	1C40-40-816	1C35-35-820
B40-50	B40-50	B40-50	B40-50
B45-55	B45-55	B45-55	B45-55

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

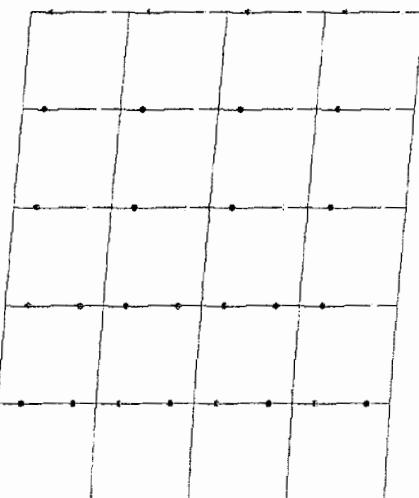
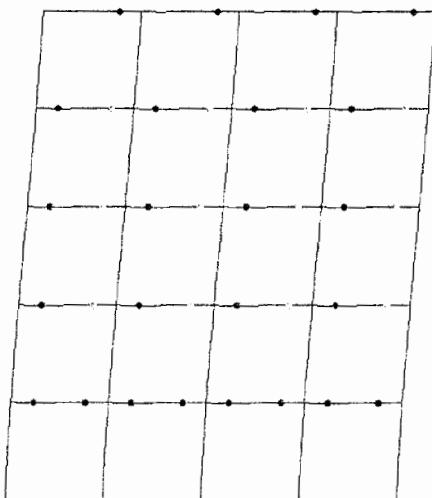

L5 CP C D F

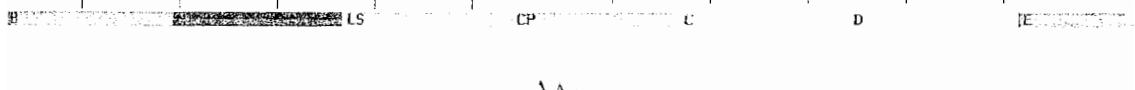
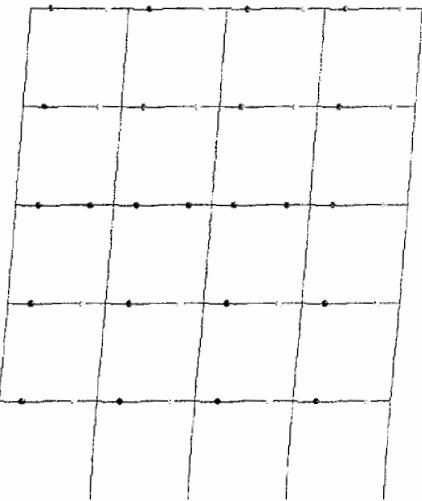
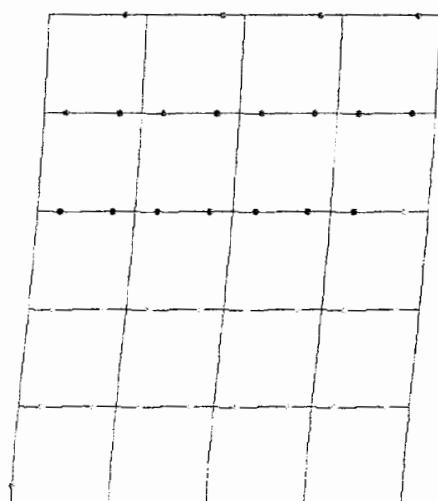
F543

6C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420	1C30-30-420
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	2C35-35-816	2C35-35-816	B30-30
B35-45	B35-45	B35-45	B35-40	B35-35	B30-30
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	2C35-35-816	2C35-35-816	B30-30
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	4C35-35-1216	4C35-35-1216	B30-30
1C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C35-35-420	1C35-35-420	B30-30

الگوی بارگذاری مثلثی

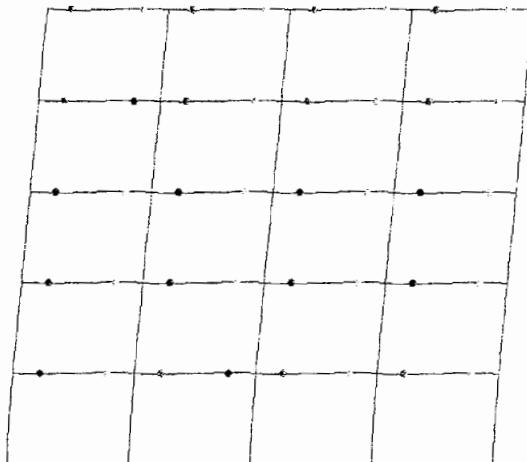
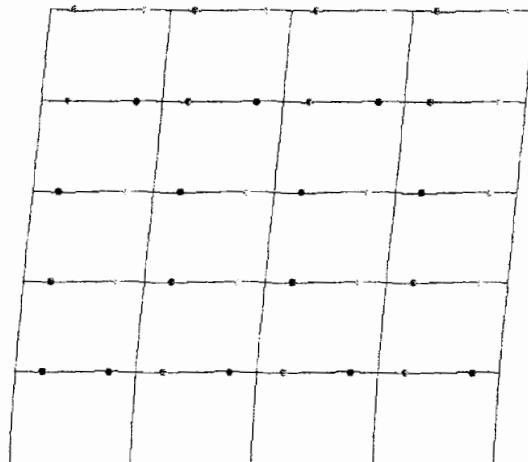
الگوی بارگذاری پکنواخت

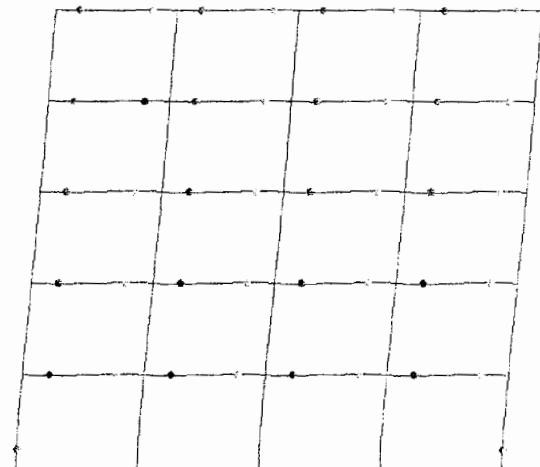
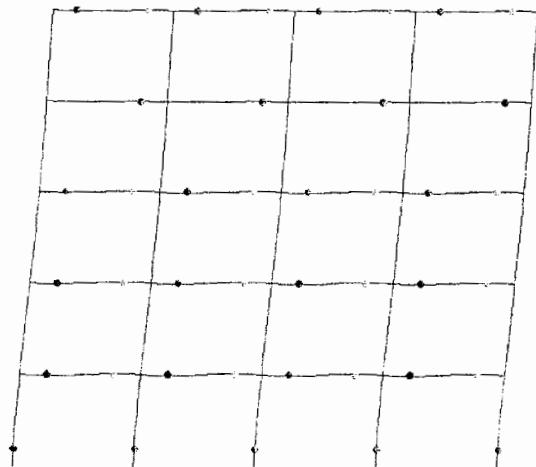
F544

		B30-30		B30-30		
		B35-45		B35-45		
		B35-15		B35-15		
		B40-50		B40-45		
		B40-50		B40-50		
		5C40-40-1220	2C40-40-1216	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420
		B40-50	B40-50	B40-50	B40-45	B30-30-420
		5C40-40-1220	2C40-40-1216	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420
		B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B30-30-420
		5C40-40-1220	2C40-40-1216	2C40-40-1216	3C35-35-425	1C35-35-420
		B40-50	B40-50	B40-50	B35-15	B30-30
		4C40-40-1616	1C40-40-816	1C40-40-816	1C35-35-420	1C35-35-420
		(0.936)	(0.855)	(0.772)	(0.989)	(0.999)
		(0.992)	(0.895)	(0.853)	(0.846)	(0.911)
		(0.974)	(0.851)	(0.865)	(0.615)	(0.658)
		(0.952)	(0.955)	(0.854)	(0.846)	(0.911)
		(0.926)	(0.855)	(0.772)	(0.990)	(0.939)

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

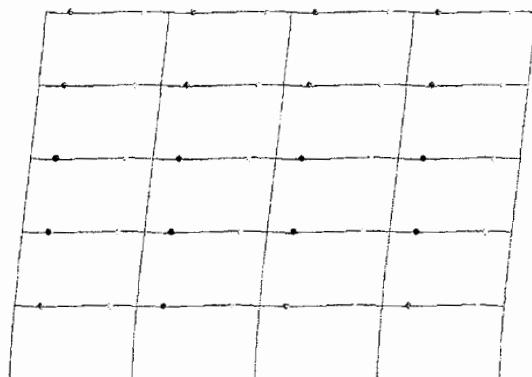
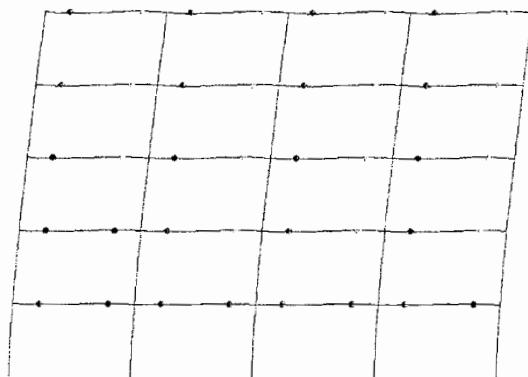

LS CP C D HS

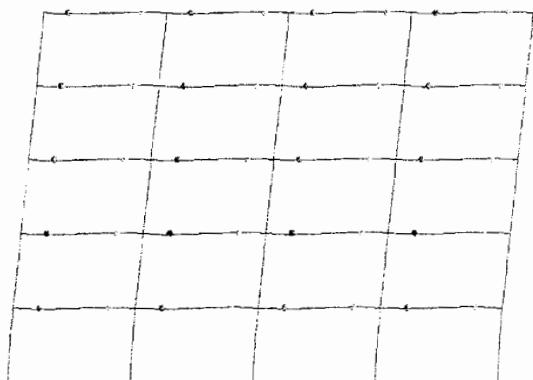
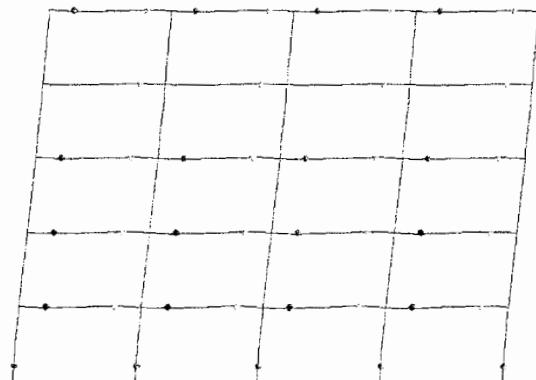
F545

B35-35		B35-35		B35-35		B35-35	
B40-45		B40-45		B40-45		B40-45	
B40-50		B40-50		B40-50		B40-50	
B45-55		B45-55		B45-55		B45-55	
B45-55		B45-55		B45-55		B45-55	
8C45-45-1216	1C45-45-1216						
8C45-45-2016	1C45-45-1216						
8C45-45-2016	1C45-45-1216						
4C45-45-1220	1C45-45-1220						

الگوی بارگذاری مثلثی

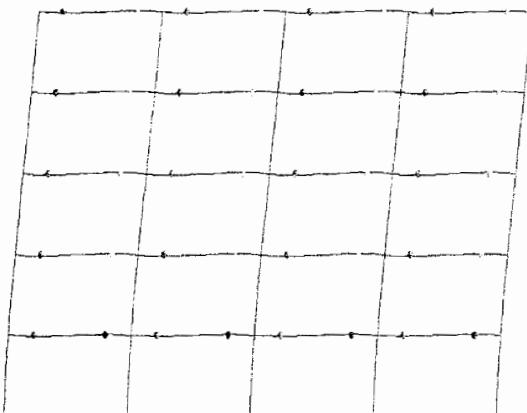
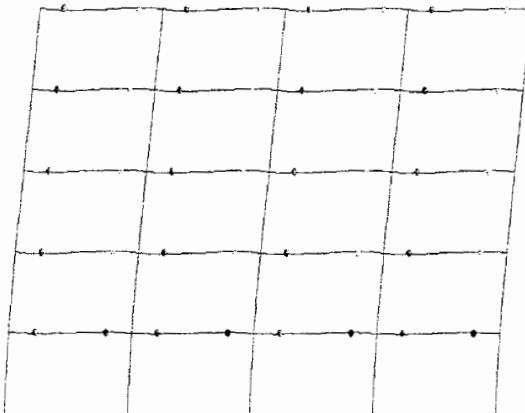

الگوی بارگذاری یکنواخت

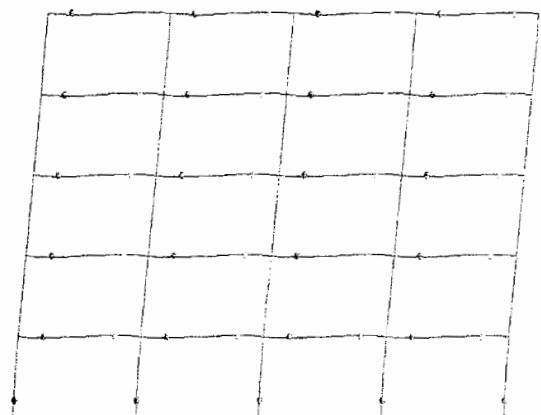
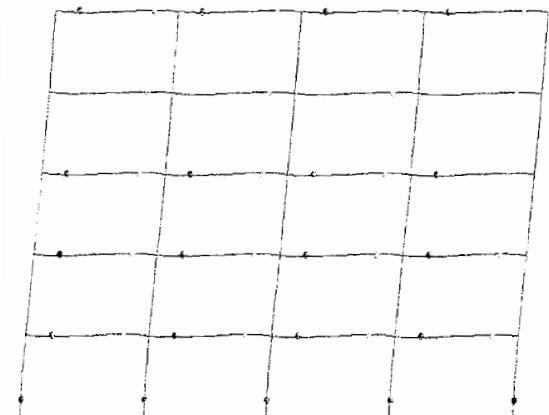

F546

الگوی بارگذاری مثلثی

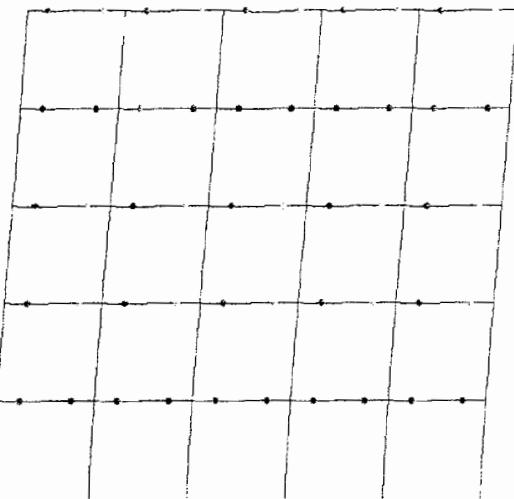
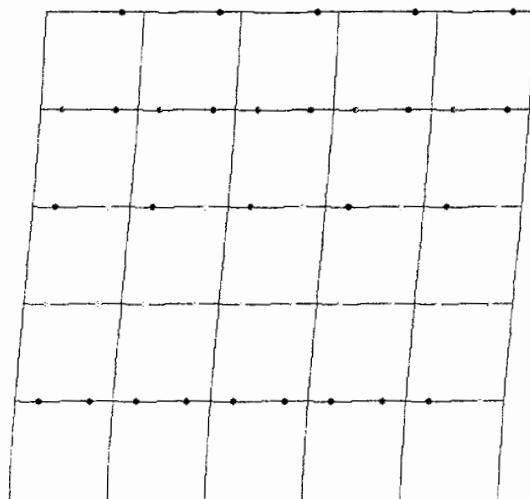
الگوی بارگذاری یکنواخت

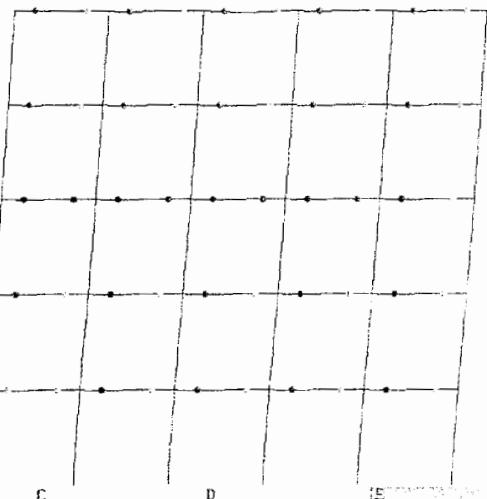
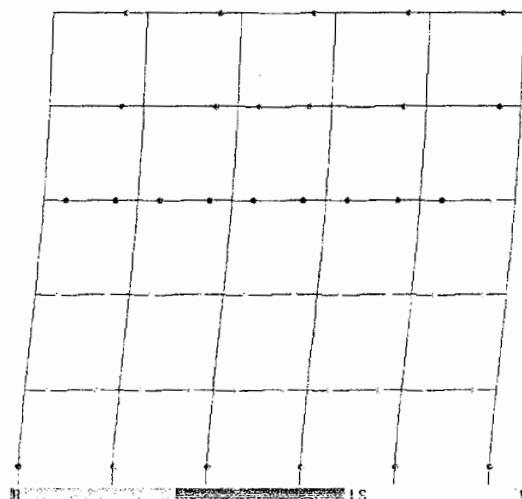
F553

6C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420
B35-45	3C35-35-425	3C35-35-425	3C30-30-425	1C30-30-420	
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	3C35-35-425	1C30-30-420	
B35-45	B35-45	B35-45	B35-40	B30-40	
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	3C35-35-425	1C30-30-420	
B35-45	B35-45	B35-45	B35-40	B30-40	
7C35-35-1220	4C35-35-1216	4C35-35-1216	3C35-35-425	1C30-30-420	
B35-45	B35-45	B35-45	B35-40	B30-40	
6C35-35-1616	1C35-35-420	1C35-35-420	1C35-35-420	1C30-30-420	1C30-30-420

الگوی بارگذاری مثلثی

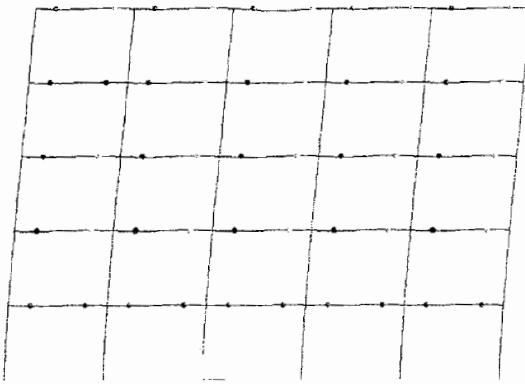
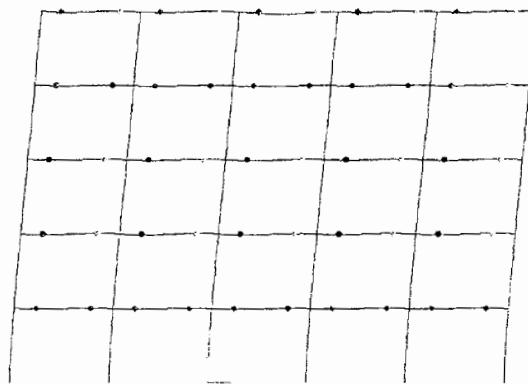
الگوی بارگذاری یکنواخت

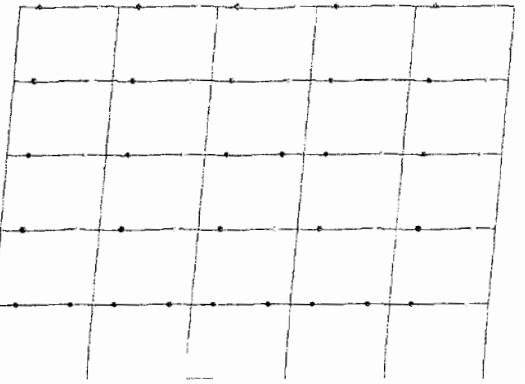
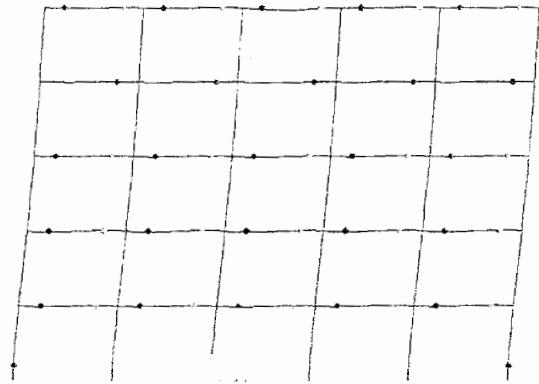
۱۸

F554

الگوی پارگذاری مثلثی

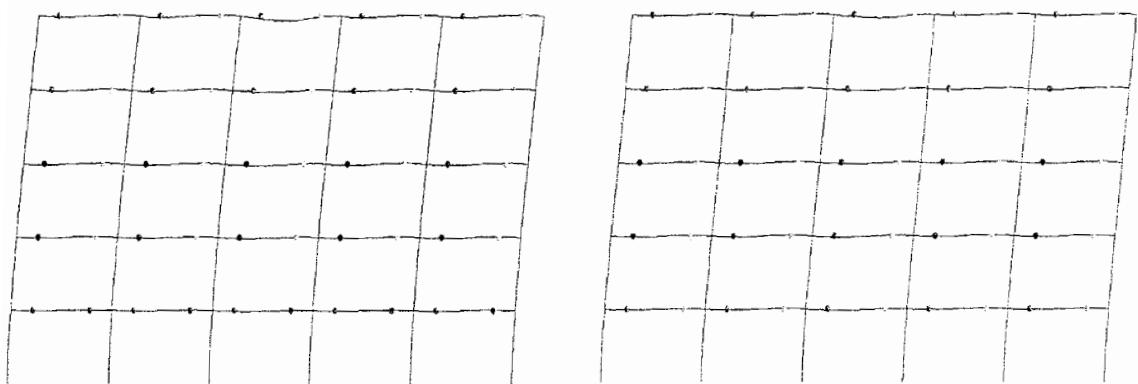

الگوی بارگذاری یکنواخت

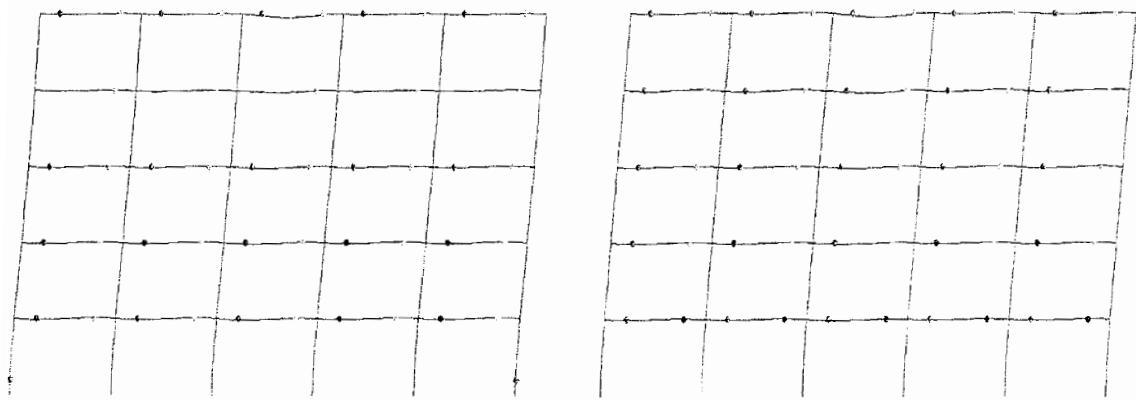

F555

الگوی بارگذاری مثلثی

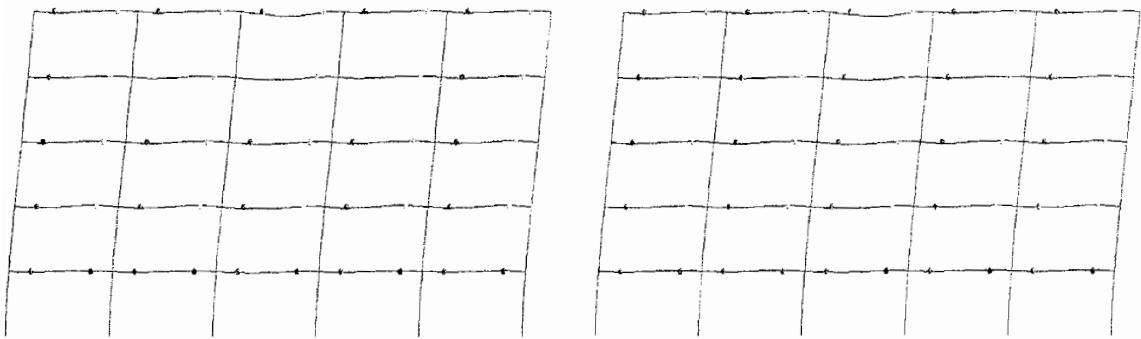

الگوی بارگذاری یکنواخت

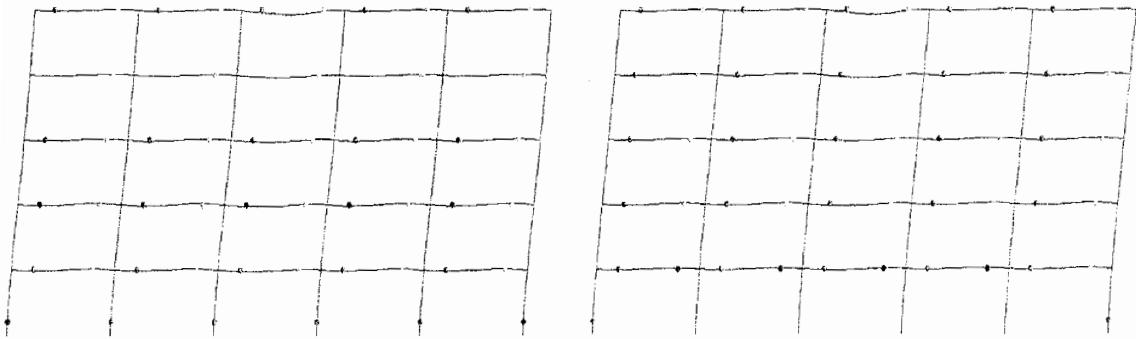

F556

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

F613

	(0.854)	(0.855)	(0.825)	(0.651)	(0.655)	(0.913)
5C25.35.820	2C35.35.816	1C35.35.420	1C35.35.420	1C30.30.420	1C25.25.425	B25.30
B35-45		B35-45		B35-45		
5C35.35.820	2C35.35.816	1C35.35.420	1C35.35.420	1C30.30.420	1C25.25.425	
B35-45		B35-45		B35-45		
(0.954)	(0.855)	(0.825)	(0.651)	(0.655)	(0.755)	(0.853)

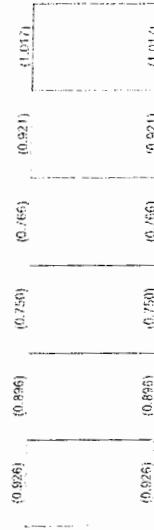
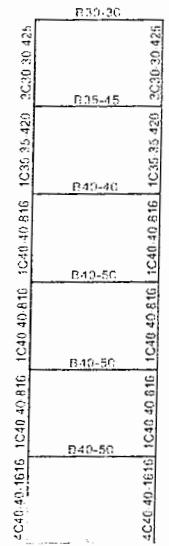
الگوی بارگذاری مثلثی

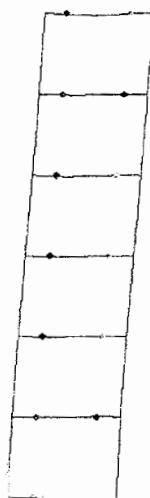
الگوی بارگذاری یکنواخت

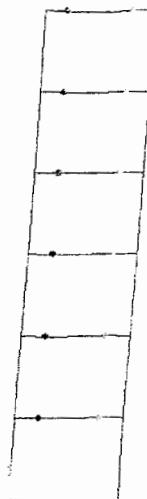
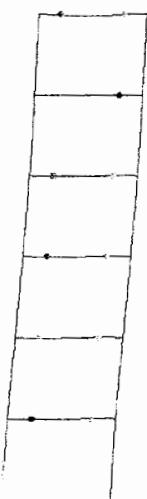
F614

الگوی بارگذاری مثلثی

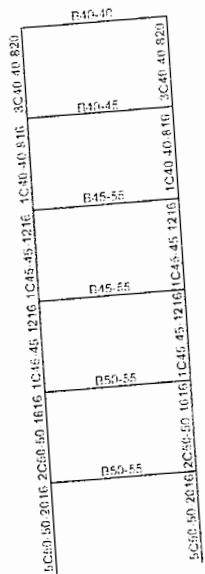

الگوی بارگذاری یکنواخت

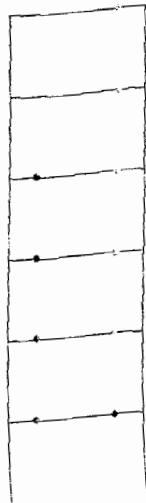

S E C D E C S

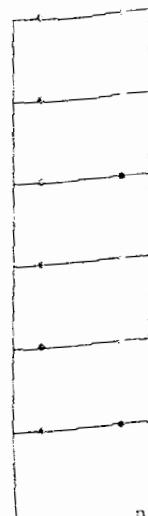
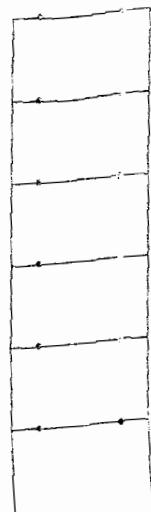
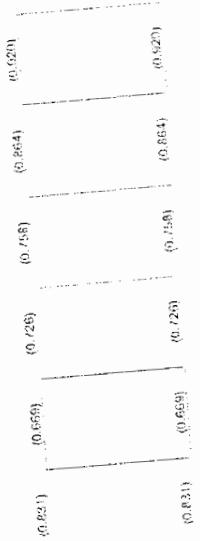
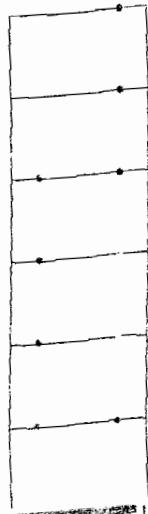
F616

الگوی بارگذاری مثلثی

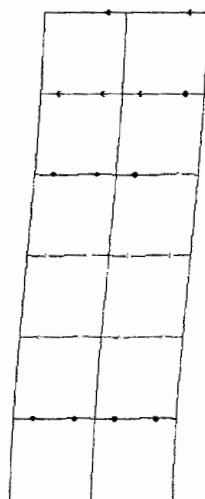
الگوی بارگذاری یکنواخت

F623

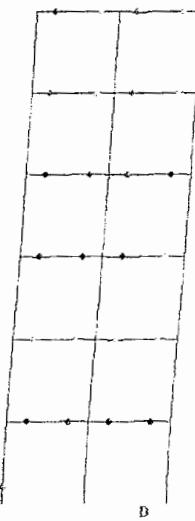
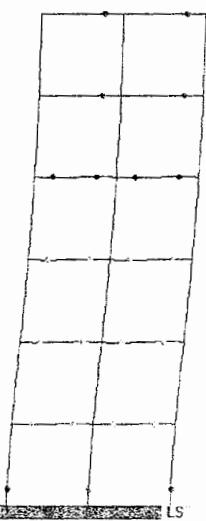
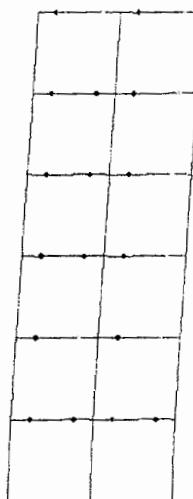
2C40 40 1216	1C40 40 816	1C36 35 420	1C35 35 420	1C30 30 420	1C30 30 420
B40-45	B40-45	B35-45	B35-45	B30-45	B30-45
2C40 40 1216	2C40 40 1216	2C36 35 816	2C35 35 816	1C30 30 420	1C30 30 420
B40-45	B40-45	B40-45	B35-45	B30-45	B30-45
2C40 40 1216	1C40 40 816	1C35 35 420	1C35 35 420	1C30 30 420	1C30 30 420

الگوی بارگذاری مثلثی

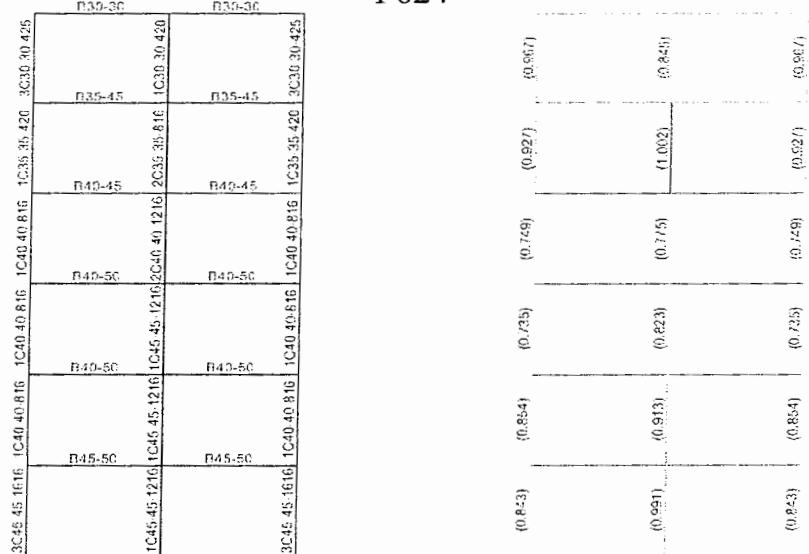

(0.947)	(0.760)	(0.842)	(0.751)	(0.860)	(0.923)
(0.998)	(0.856)	(0.870)	(0.985)	(1.000)	(0.678)
(0.947)	(0.760)	(0.842)	(0.751)	(0.860)	(0.923)

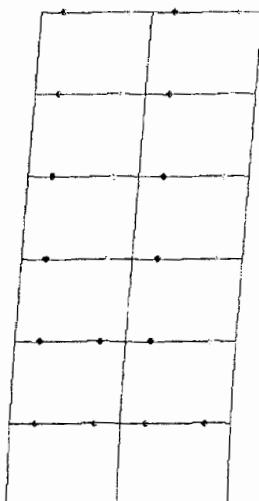
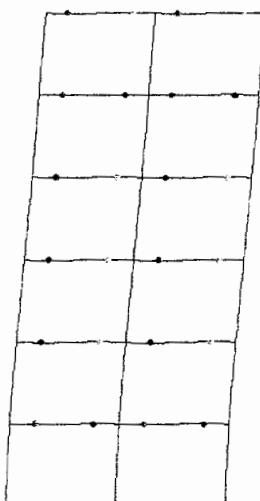
الگوی بارگذاری یکنواخت

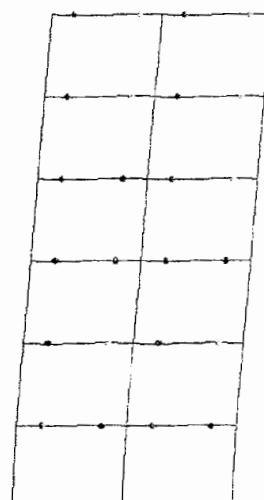
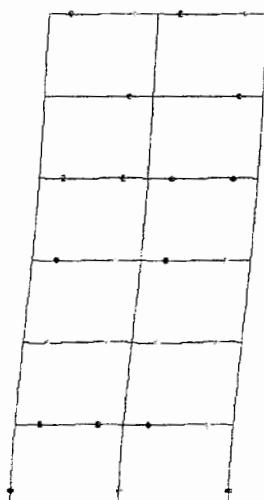
F624

الگوی بارگذاری مثلثی

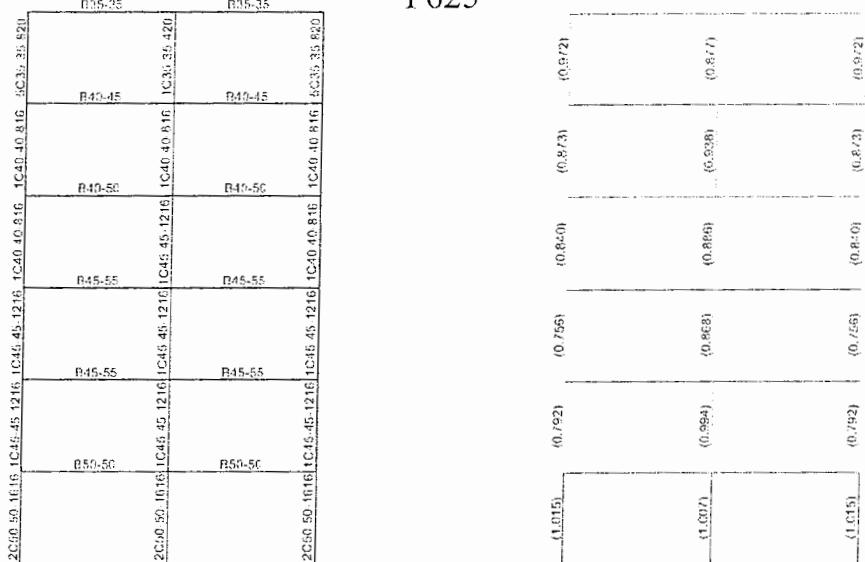

الگوی بارگذاری یکنواخت

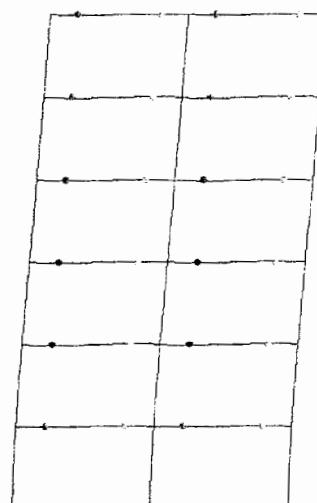
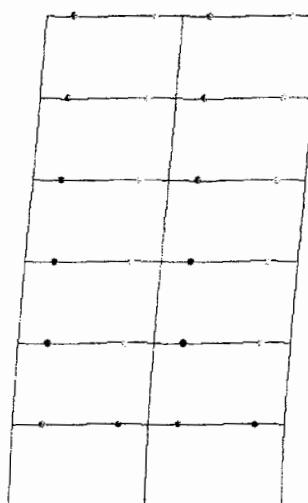

S CP C D E

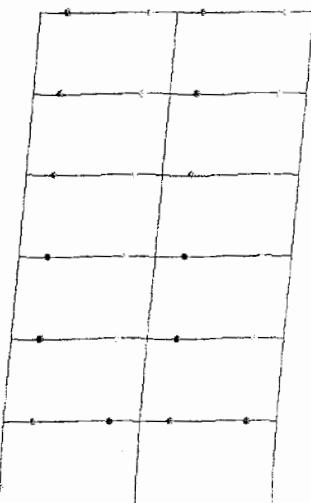
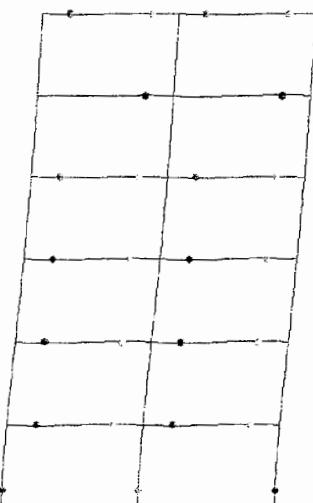
F625

الگوی بارگذاری مثلثی

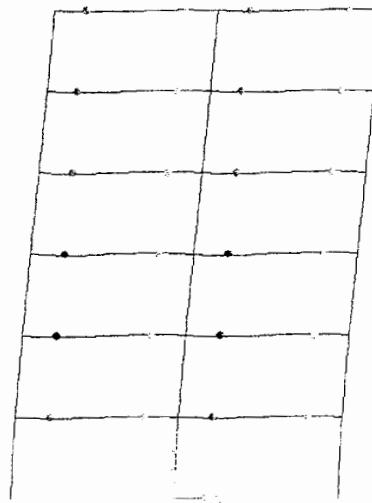
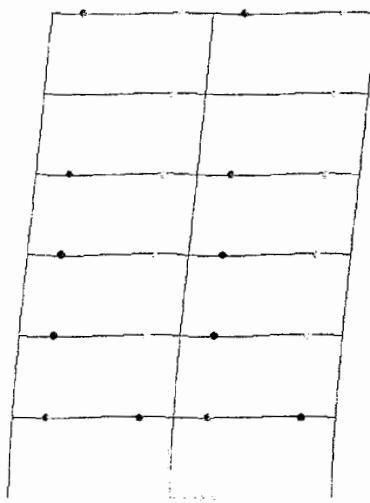
الگوی بارگذاری یکنواخت

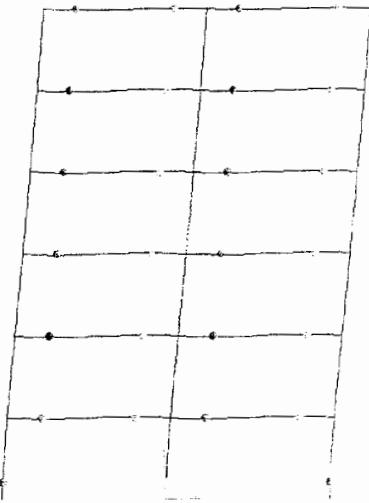
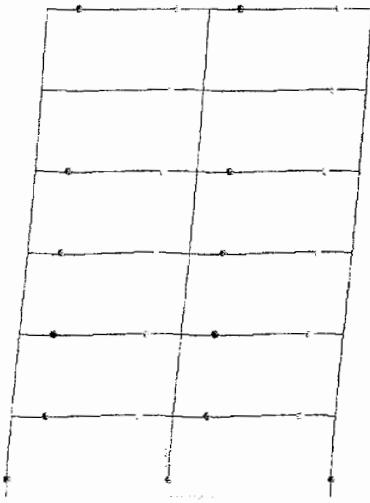
F626

		B43-44		B45-46
3C74.0 50.1220	1C50.50.820	1C48.70.820	2C45.45.820	1C40.40.816
6C4.40.50.1620	1C50.60.820	1C40.50.820	1C50.50.820	2C45.45.820
		B45-45		B45-46
		B45-45		B45-46
		B50-55		B50-55
		B50-55		B50-55
		B50-56		B50-56
		B50-56		B50-56
		B50-60		B50-60
		B50-60		B50-60
				2C50.50.1220
				1C50.50.820
				1C40.50.820
				2C50.50.1220

الگوی بارگذاری مثلثی

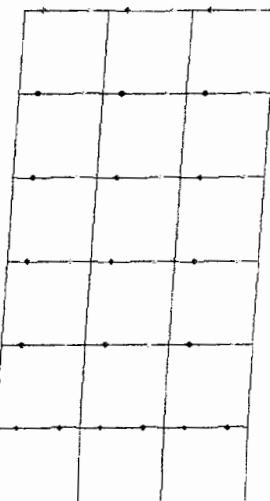
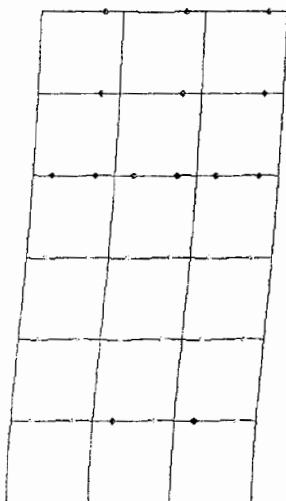
الگوی بارگذاری یکنواخت

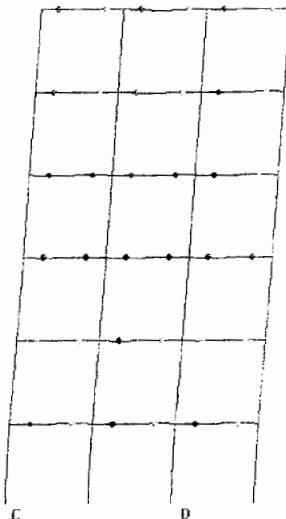
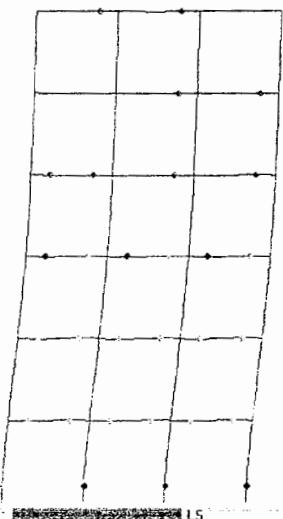
F633

		B39-36		B39-36		B39-36		B39-36	
		B39-46		B39-46		B39-46		B39-46	
		B35-45		B35-45		B35-45		B35-45	
		B35-45		B35-45		B35-45		B35-45	
		B40-46		B40-46		B40-46		B40-46	
		B40-46		B40-46		B40-46		B40-46	
		2C40 40 816 1C40 40 816 1C35 35 420 1C35 35 420 1C30 30 420 1C30 30 420		2C40 40 820 1C40 40 820 2C35 35 425 3C30 30 425 1C30 30 425		2C40 40 820 1C40 40 820 2C35 35 425 3C30 30 425 1C30 30 425		2C40 40 820 1C40 40 820 2C35 35 420 1C35 35 420 1C30 30 420 1C30 30 420	

الگوی بارگذاری مثلثی

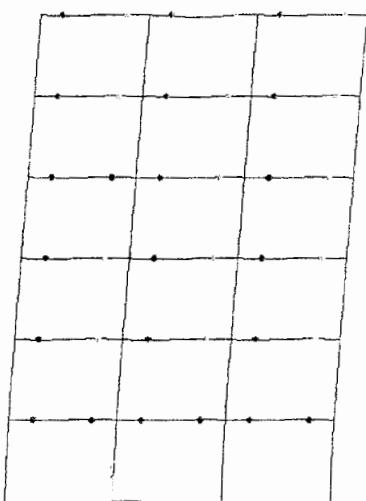
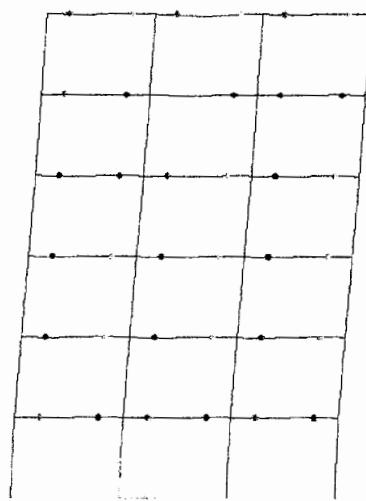
الگوی بارگذاری یکنواخت

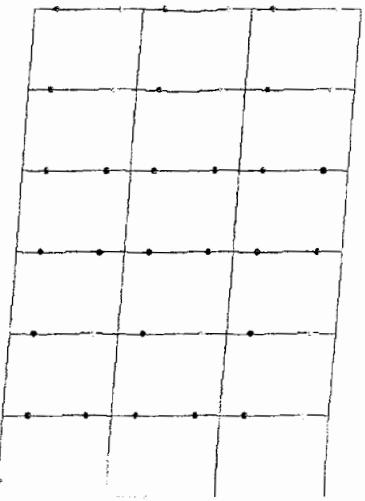
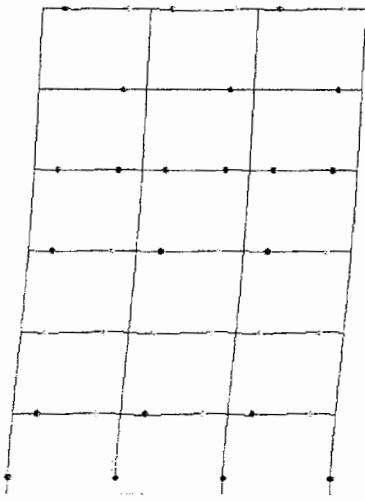
B C D E
LS CP

F634

الگوی بارگذاری مثلثی

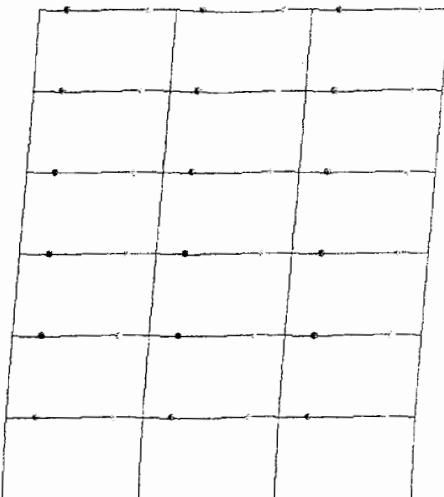
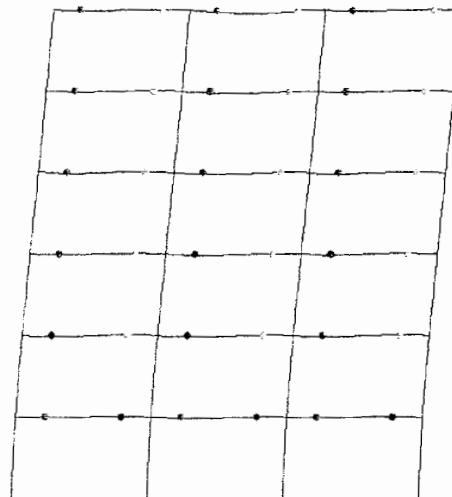
الگوی بارگذاری یکنواخت

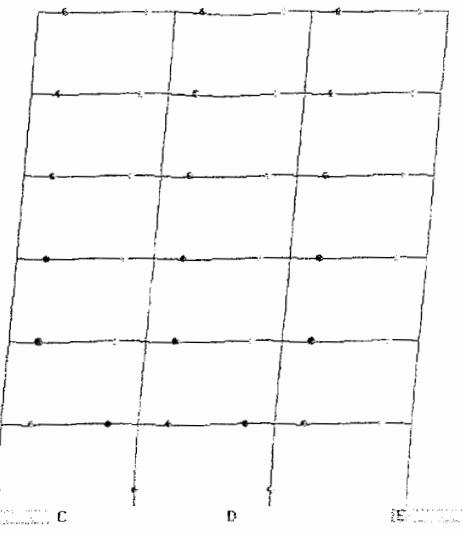
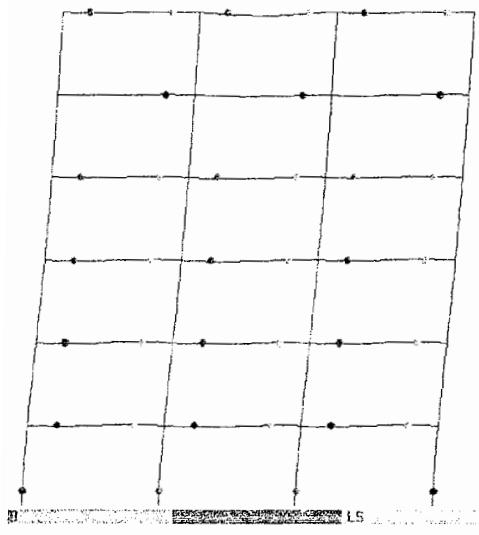
F635

SC40 30 2016 1045 45 1216 1C45 45 1216 1C40 40 816 1C40 40 816 1C40 40 816 1C40 40 816	P35-25	P45-45	P35-35	P35-35
2C46 50 10 10 2C50 50 1616 1C45 45 1216 1C45 45 1216 1C40 40 816 1C40 40 816 1C40 40 816	P50-50	P45-55	P40-50	P40-45
2C46 50 10 10 2C50 50 1616 1C45 45 1216 1C45 45 1216 1C40 40 816 1C40 40 816 1C40 40 816	P50-50	P45-55	P45-55	P45-55
5C56 50 10 10 2C50 50 1616 1C45 45 1216 1C45 45 1216 1C40 40 816 1C40 40 816 1C40 40 816	P50-50	P50-50	P45-55	P40-45

الگوی بارگذاری مثلثی

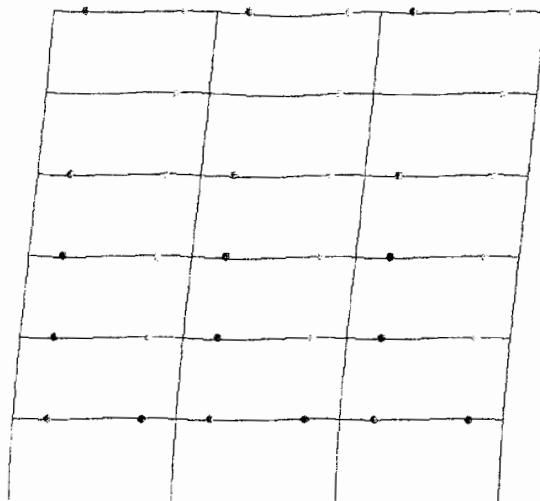

الگوی بارگذاری یکنواخت

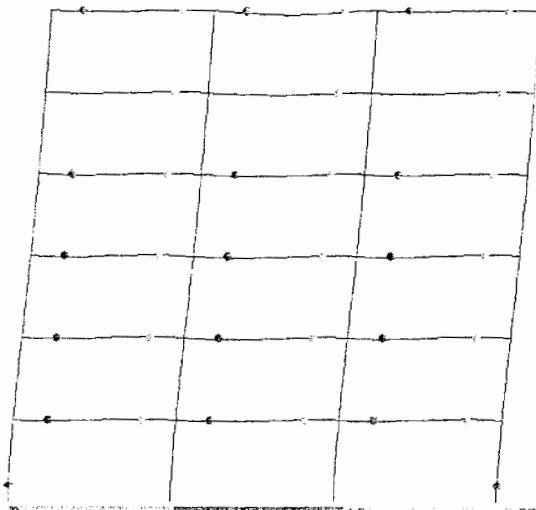
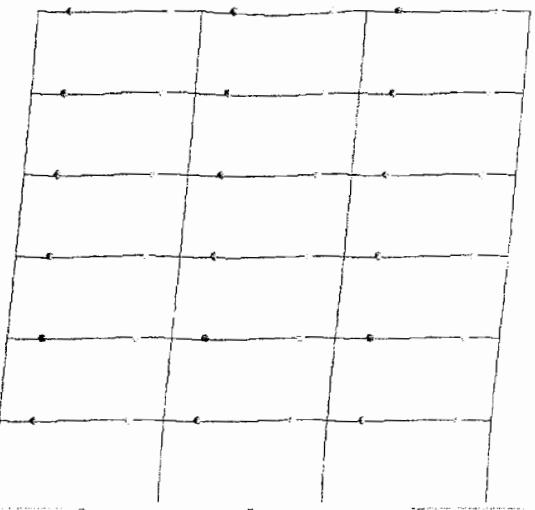

F636

الگوی بارگذاری مثلثی

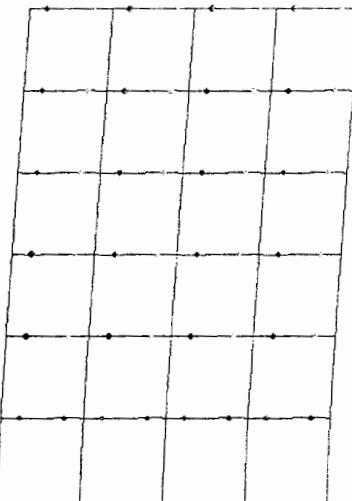
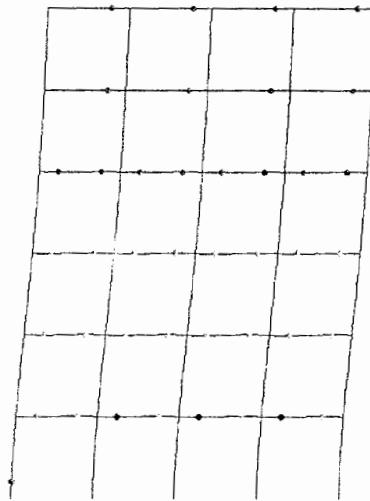
الگوی بارگذاری یکنواخت

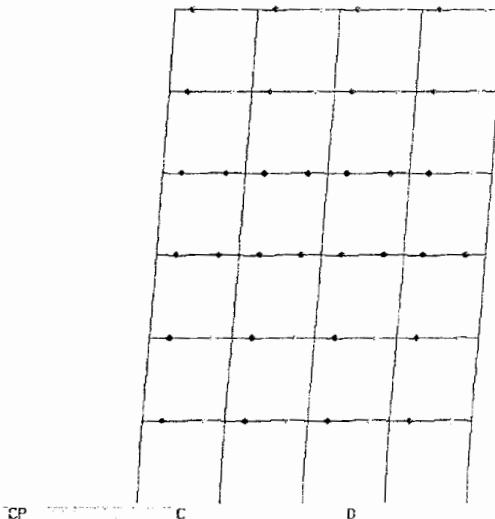
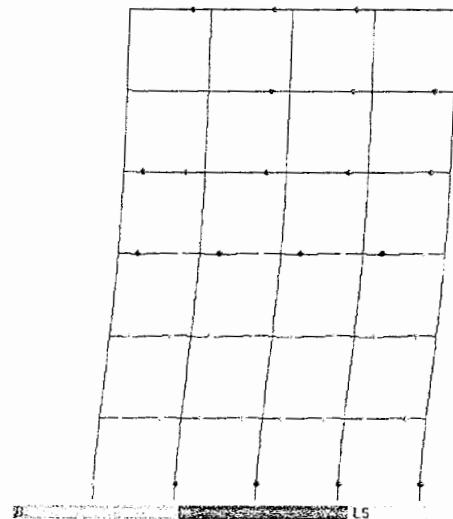
F643

4C40 40 46.16 1C40 40 8.16 1C35 35 420 1C30 30 420 1C30 30 420	B35-35	B35-45	B35-45	B35-35	B35-35	B35-35
4C40 40 46.16 2C40 40 12.16 2C40 40 12.16 1C35 35 12.16 2C30 30 8.16 1C30 30 420	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40
2C40 40 16.16 2C40 40 12.16 2C40 40 12.16 4C35 35 12.16 2C30 30 8.16 1C30 30 420	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40
2C40 40 16.16 2C40 40 12.16 2C40 40 12.16 4C35 35 12.16 2C30 30 8.16 1C30 30 420	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45
2C40 40 16.16 1C40 40 8.16 1C35 35 420 1C30 30 420 1C30 30 420	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40	B40-40

الگوی بارگذاری متعدد

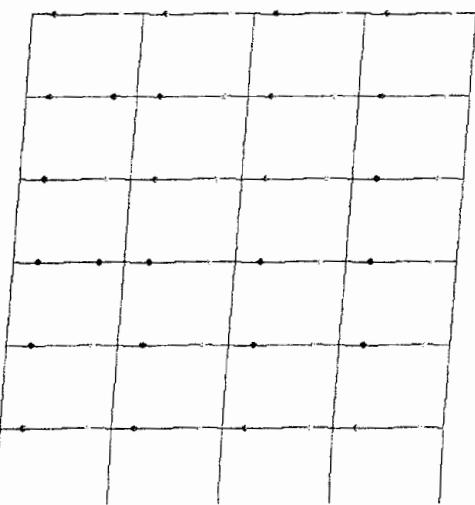
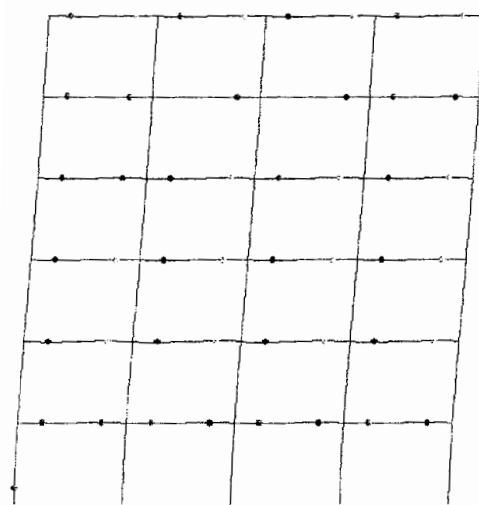
الگوی بارگذاری یکنواخت

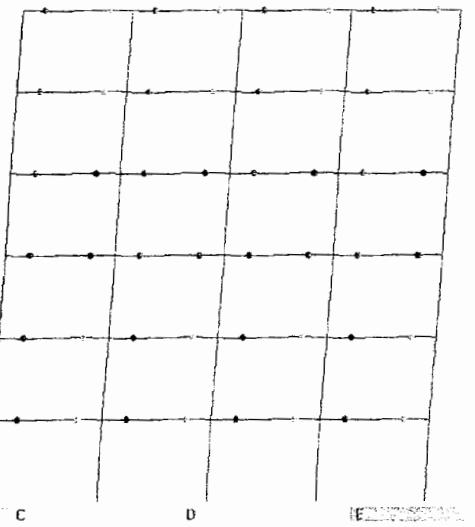
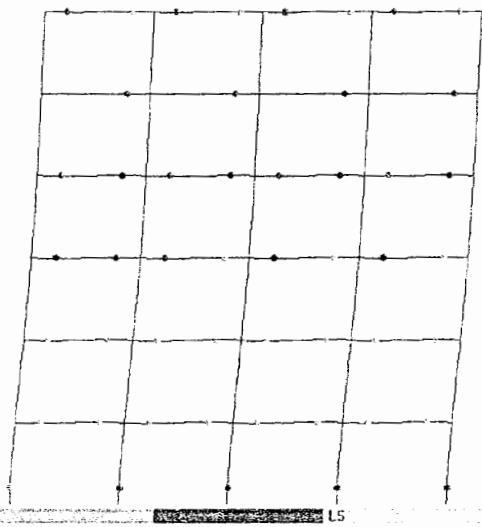
F644

B35-30	B35-45	B35-35	B35-30	B35-30	B35-45	B35-45	B35-45	B35-45
3C45 45 10 16 1C40 40 8 16 1C40 40 8 16 1C35 35 4 20 3C20 30 42 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C45 40 12 16 2C35 35 4 22 5 1C20 30 42 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 1C40 40 8 16 2C35 35 4 22 5
B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B40-50	B40-50
B45-45	B45-45	E45-45	E45-45	E45-45	B45-45	B45-45	B45-45	B45-45
3C45 45 10 16 1C40 40 8 16 1C40 40 8 16 1C35 35 4 20 3C20 30 42 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5	3C45 45 10 16 1C55 45 12 16 2C40 40 12 16 2C35 35 4 22 5

الگوی بارگذاری مثلثی

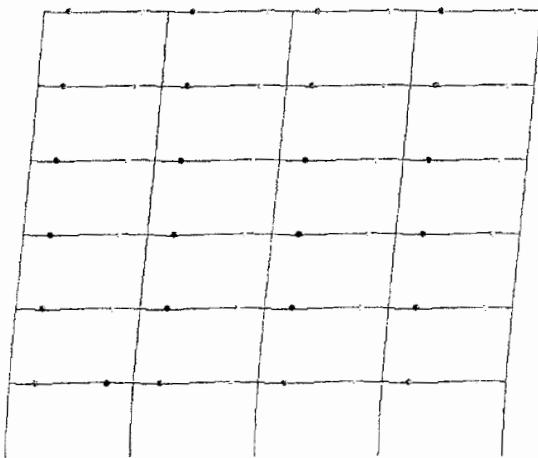
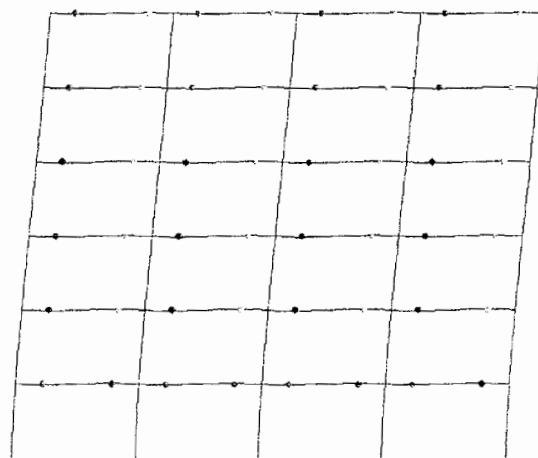

الگوی بارگذاری یکنواخت

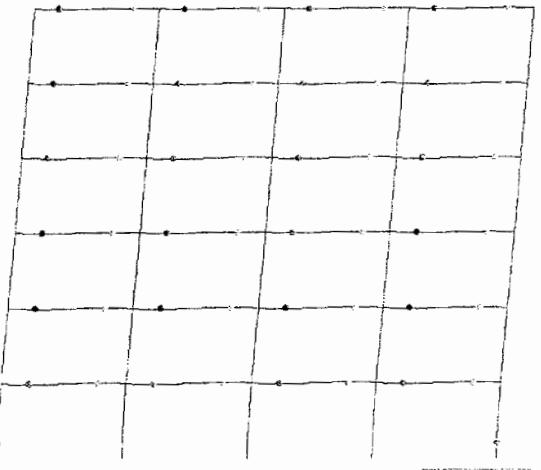
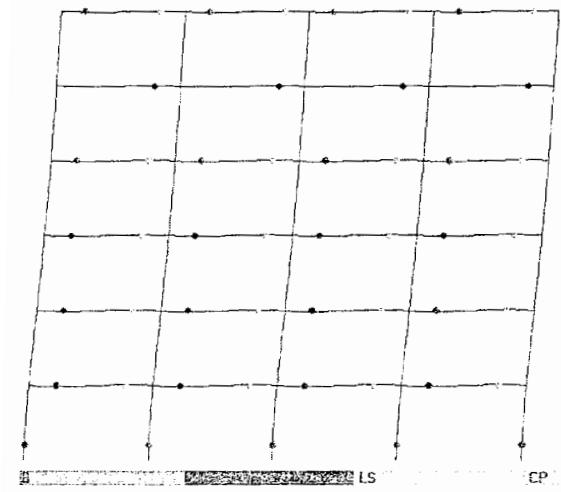

F645

الگوی بارگذاری مثلثی

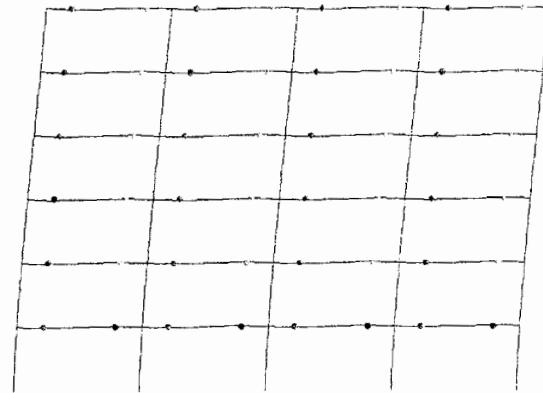
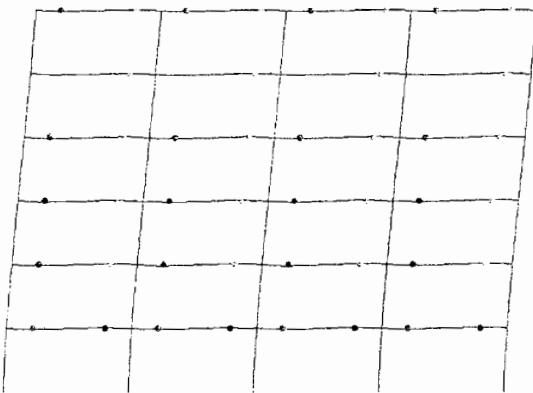
الگوی بارگذاری یکنواخت

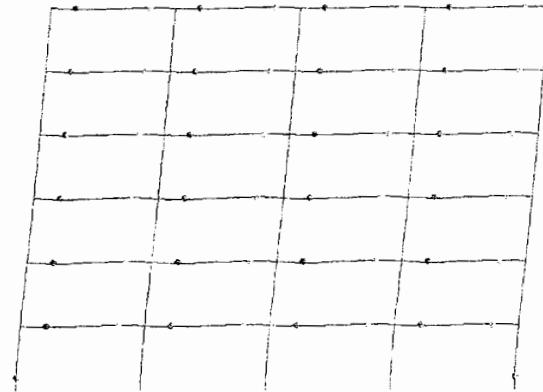
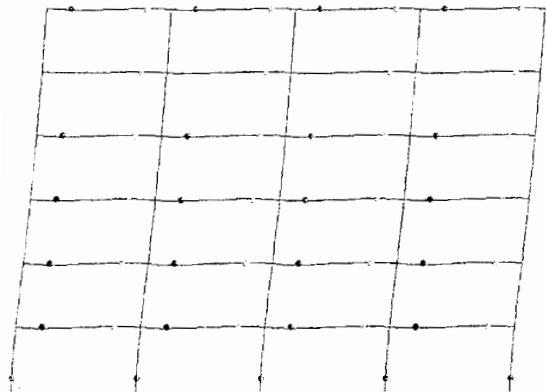
F646

P46-46	P46-47	P46-48	P46-49	P46-50	P46-51	P46-52	P46-53	P46-54	P46-55	P46-56	P46-57	P46-58	P46-59	P46-60	P46-61	P46-62	P46-63	P46-64	P46-65	P46-66	P46-67	P46-68	P46-69	P46-70	P46-71	P46-72	P46-73	P46-74	P46-75	P46-76	P46-77	P46-78	P46-79	P46-80	P46-81	P46-82	P46-83	P46-84	P46-85	P46-86	P46-87	P46-88	P46-89	P46-90	P46-91	P46-92	P46-93	P46-94	P46-95	P46-96	P46-97	P46-98	P46-99	P46-100	P46-101	P46-102	P46-103	P46-104	P46-105	P46-106	P46-107	P46-108	P46-109	P46-110	P46-111	P46-112	P46-113	P46-114	P46-115	P46-116	P46-117	P46-118	P46-119	P46-120	P46-121	P46-122	P46-123	P46-124	P46-125	P46-126	P46-127	P46-128	P46-129	P46-130	P46-131	P46-132	P46-133	P46-134	P46-135	P46-136	P46-137	P46-138	P46-139	P46-140	P46-141	P46-142	P46-143	P46-144	P46-145	P46-146	P46-147	P46-148	P46-149	P46-150	P46-151	P46-152	P46-153	P46-154	P46-155	P46-156	P46-157	P46-158	P46-159	P46-160	P46-161	P46-162	P46-163	P46-164	P46-165	P46-166	P46-167	P46-168	P46-169	P46-170	P46-171	P46-172	P46-173	P46-174	P46-175	P46-176	P46-177	P46-178	P46-179	P46-180	P46-181	P46-182	P46-183	P46-184	P46-185	P46-186	P46-187	P46-188	P46-189	P46-190	P46-191	P46-192	P46-193	P46-194	P46-195	P46-196	P46-197	P46-198	P46-199	P46-200
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

الگوی بارگذاری مثلثی

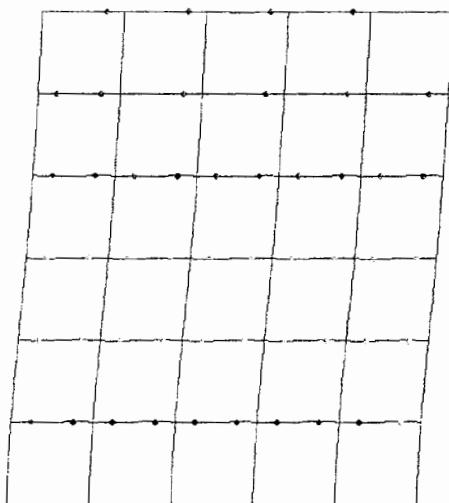

الگوی بارگذاری یکنواخت

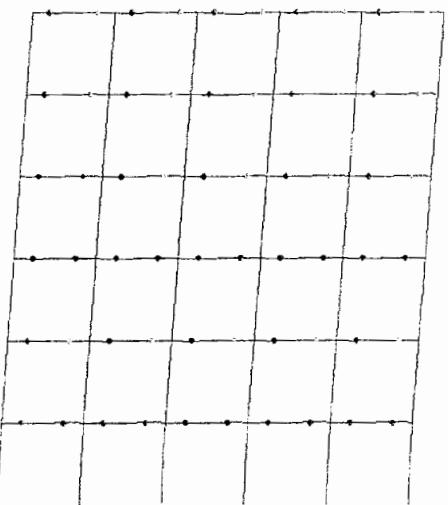
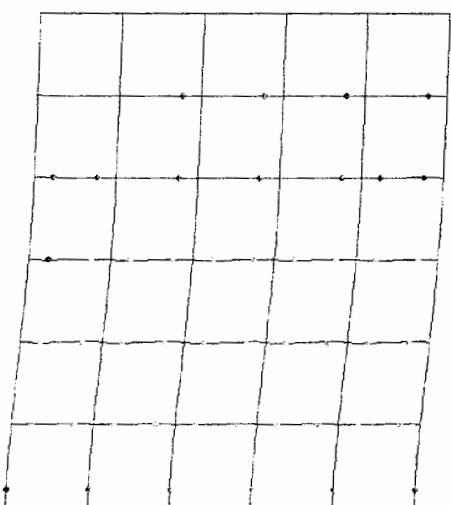
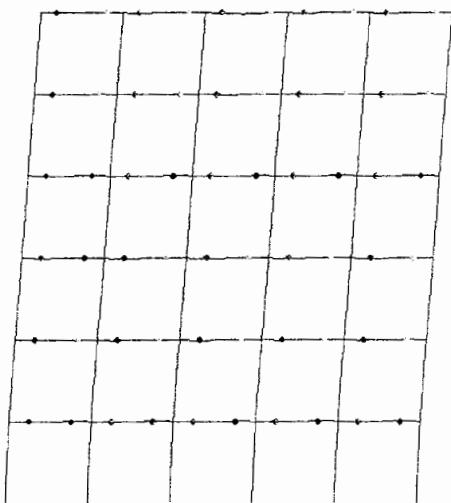

F653

الگوی بارگذاری مثلثی

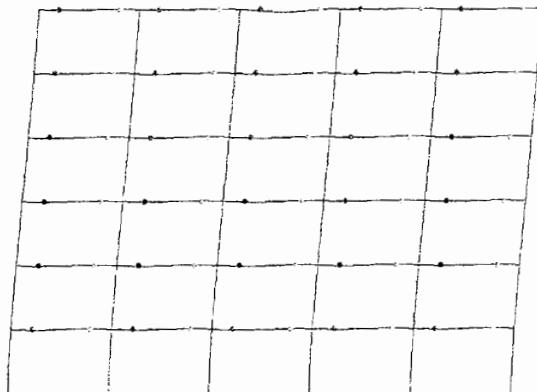
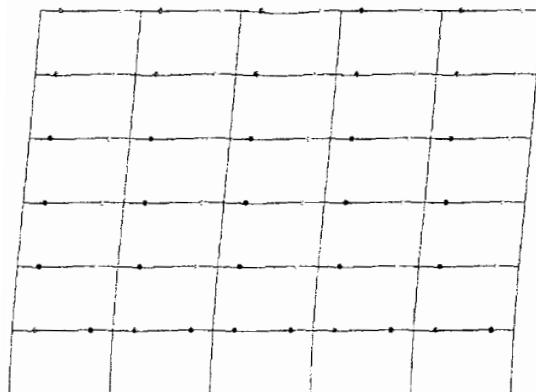

الگوی بارگذاری یکنواخت

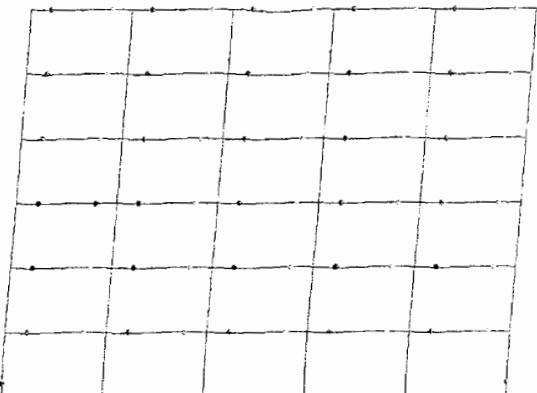
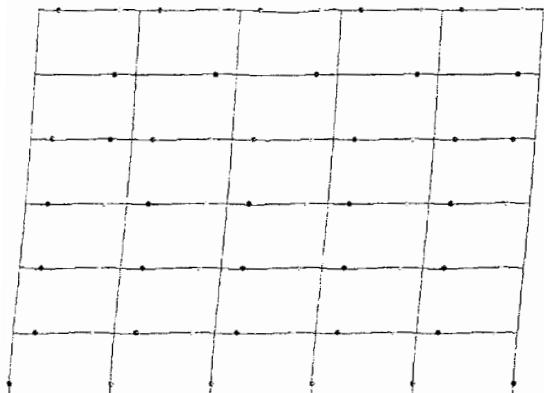

F655

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

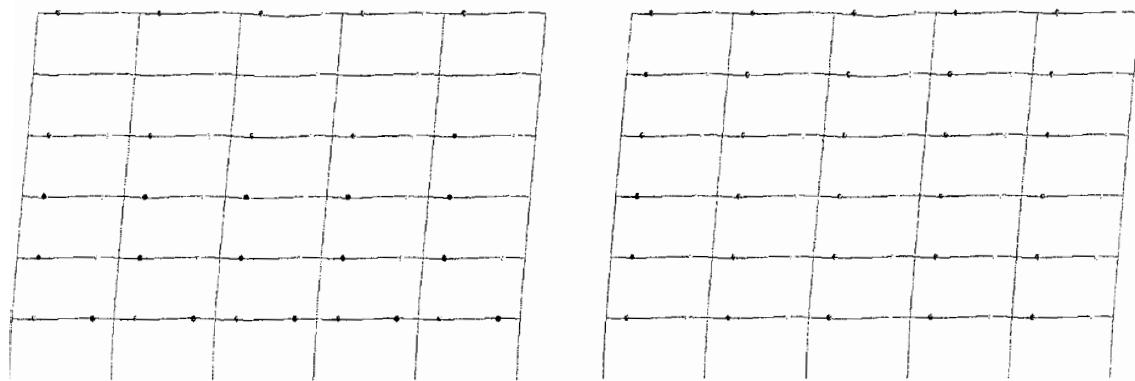

B **LS** **CP** **C** **D** **E**

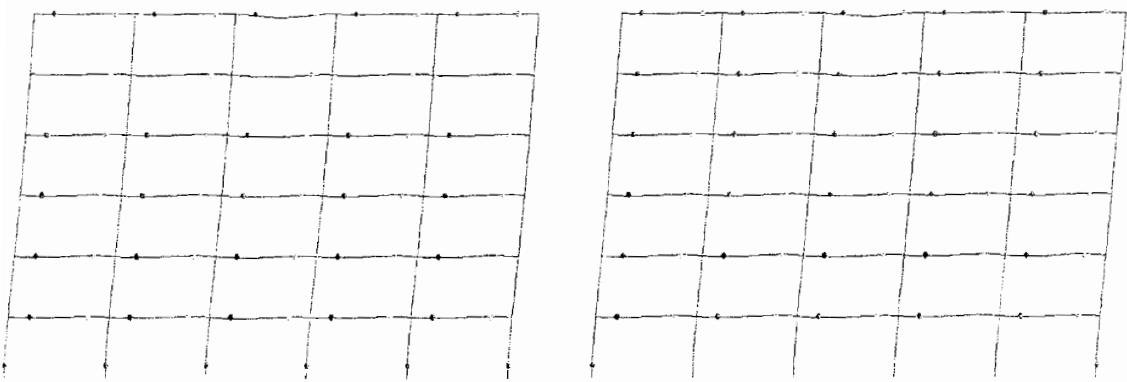
F656

الگوی بارگذاری مثلثی

الگوی بارگذاری یکنواخت

H LS CP C D E

ABSTRACT

Nonlinear performance of structure in consequence of violent earthquakes, with invention of plastic hinges have important effect in ductility and stability of structures. Factors like method of formation plastic hinges and process of distribution them in elements of structure, have important role in failure mechanism of structure.

In seismic design of structures, based on strength criterion, the role of plastic hinges on mechanism of structure exactly can't be effective. So that in last earthquakes, more structures that designed based on strength criterion, gathering plastic hinges in parts of structure (usually lower stories) has caused that damage in structure didn't have uniform and reasonable distribution. In recent years, with use of softwares has collected possibility of nonlinear analysis of structure, more than last. So that with use of softwares that have potential of studying nonlinear performance of structures, can with uniform and logical distribution from formation of plastic hinges, do suitable design for stability mechanism of structure.

In this thesis has studied the process formation of plastic hinges in reinforced concrete moment frames with medium ductility. For reach to this purpose, 80 concrete frames with different numbers of spans, stories and span length with constant height having medium ductility are studied. Nonlinear analysis is performed and according to desirable performance level in frame (to provide life safely), formation of plastic hinges is identified, and with procedure of "exertion and error" and change dimensions of elements that had designed based on ACI codes, struggles that the process formation of plastic hinges in new frames (for lateral displacement equal with target displacement of previous frames), have a logical and specified process and until many percent plastic hinges form only in all of beams.

Comparison between stories ratio drift of initial and ultimate frames show that stories ratio drift of ultimate frames almost approach together, and exactly this object affects better distribution of energy dissipation between stories. On the other hand, comparison between effective lateral stiffness of initial and ultimate frames show expect in a few cases (some 3 stories frames, with length of high spans), amounts of effective lateral stiffness of ultimate frames are lesser than lateral stiffness of initial frames, so that can say that ultimate frames are more ductile than initial frames.

Key words: reinforced concrete moment frames, pushover, plastic hinges, seismic design